LIBER TERTIUS
Observationum
FELICIS PLATERI,
In affectibus homini incommodantibus, in VITIIS præcipuè notatis.
IN DEFORMATIONE OBSERVATIONES.
Nanus.

PARVÆ staturæ homunciones quosdam, mediam hominis staturam non attingentes, vidi, non ob curvatam spinam dorsi, in gibbum, aut pedes flexos, humiles, sed ab ortu rectis ossibus sic genitos.

Primùm ejusmodi nanum, Johannem de Estrix nomine, Mechliniensem, cùm ad ducem Parmensem in Flandriam Basileâ duceretur, vidi, An. 1592. Nov. mense, Annos ætatis habentem 35. Longus erat tres tantùm pedes, barbâ prolixâ ornatus. Nec scalas ascendere poterat, multo minùs scamnum, quò à famulo semper elevabatur. Trium linguarum peritus erat, & ingeniosus ac industrius. Cum quo, in talorum ludo, aliquantisper lusi.

Alter Nanus.

ALterum nomine Johãnem Dücher Anglum, circumducebant Angli quidam, quæstum ex ipsius inspectione facientes, quem Anno 1610. Majo mense vidi, ipsiusque iconem integram, penes me habeo. Annos natus erat 45. quod ex facie jam penè rugosa, & barba oblonga etiam, cognosci poterat. Longus erat, pedes duos cum dimidio saltem, rectus alioquin & crassis membris decenter formatus. Quo sanè breviorem non vidi.

Tertius Nanus.

IN nuptiis Ducis Bauariæ, ante annos quadraginta, nanus erat, quem postea in aula Wirtenbergica, cùm Stutgardiæ essem, vidi, qui integrè armatus, cum brevi hastâ & gladio accinctus, in Artocreate occultatus, ut non conspiceretur, & in mensam appositus, fracto artocreate erumpens, & stricto gladio, gladiatorum in morem in mensa saliens, omnibus risum & admirationem movit.

Procerus & longus supra modum.

PRocerâ & supra consuetam hominum aliorum oblongâ staturâ, vidi adolescentem Luneburgensem, Jacobum Damman, quem quoque ob proceritatem insolentem, per Germaniam, circumductum, ad nos etiam An. 1613. Basileam adduxerunt, Annos ætatis habebat 22. & dimid. imberbis adhuc, corpore & membris validis, nisi quòd tunc nonnihil æger, macilentior erat. Longus pedes octo, Manuum longitudo pedis unius & trientis. Atque ita commu-

communem hominum longitudinem, quæ est ferè 6. pedum, pedibus duobus superavit.

Alius quidam.

HUic par erat, longâ statura alius, quem Baro quidam in inferiore Germania, vulneratum claudum reddiderat.

Alii duo admodùm longi.

EXcedebant etiam communem aliorum lõgitudinẽ, Generosus & strenuus Lazarus Schwendius, 7. pedes longus, membris validis, & nobilis quidam Germanus, Halwilensis, Helvetio patre natus, ejusdem ferè longitudinis.

Magnitudinis admirandæ puellula.

PEr pagum Dirnen, ditionis Basiliensis, iter mihi facienti Anno 1565. ostensa fuit puella, quinque annorum, cum infantibus ludens, adeò corpore vasto, ac si fœmina multorum fuisset annorũ, quam cùm inspicerem propiùs & mensurarem, coxas illius seu femora, crassitie, equi mei collum, superare cognovi: surasque, hominis alicujus robusti & quadrati femora, amplitudine adæquare: Cinguloque quo lumbos cingebat, matris illius & patris corpora juncta, potuisse comprehendi. Qui illius parentes mihi narrabant, antequam anni spatium ætate complevisset, tantùm, quantum saccus tritici octo modiorum, ponderasse. Hanc postea, ad Comitem Henricum Fürstenbergium deductam, qui apud me Anno 1566. divertit, denuò inspexi, magnitudinemq; hanc immensam, admirati sumus.

Verùm paucis post annis obiit.

Corpore crasso supra modum, viri duo.

INsignis ille Typographus Tigurinus, Christophorus Froschouerus, quem honoris causâ nomino, suo tempore, corporis crasſitie & mole, plerosque Helvetios superabat. Illum verò adhuc magis, civis ejusdem urbis, Hirzel nomine, vir industrius, linguarum peritus & probus, cum quo in thermis Helvetiorum, quibus biennio ferè utebatur, aliquot septimanas, quibus Badenæ adfui Ducissæ Wirtenbergensi, ex meo consilio hisce thermis utenti, conversatus sum. Qui nudus in balneo sedens, spectantibus corpulentiâ suâ, omnes quotquot unquam vidi excedens, admirationi fuit, adeò corpore vasto, ut & mammæ illius, mulierum lactantium obæsarum mammas, superarent. Interea nihilominus sine labore incedebat, agilis erat, & nõnunquam choreas ducebat, liberosque cum conjuge honesta & formosa, macra tamen, procreabat.

Sceleton Gigantis.

CUm Anno 1584. mense Julio, Lucernam Helvetiorum vocatus essem, à prudentiſsimo illius urbis Sculteto & strenuo Chiliarchâ, Ludovico Pfifero ægrotante, & septimanas aliquot, donec convalesceret, ibi subsisterem, eo tempore, rerum rariorum indagandarum studiosiùs, de variis, quantum negotia Practica, occupatiſsimo mihi, permittebant, inquisivi. Inter alia plantas rariores montis Fracti, quem Pilati vocant, quibus refertiſsimus est, investigaturus, eũ, comitibus primariis quibusdam illius urbis Senator. & civibus, mense Augusto, conscendi,

ſcendi, plantasque ſupra centum, non ita frequentes, collegi, quarum deſcriptionem in obſervationibus meis Plantarum, aliquando ſi vixero edendis, annotavi.

Accidit tunc, ut mihi oſsium quorundam fragmenta, immenſæ magnitudinis, quæ in curia aſſervabantur, ſenatores demonſtrarent, quæ in ditione ipſorum, non procul à Cœnobio Reiden/ in montis vicini ſpecu, ſub annoſa quercu, vi ventorum dejectâ, inventa, collectaque atq; eò delata fuerunt. Quæ cùm conſiderarem, atque è minoribus pleraque, & ex illis quæ tenuibus laminis conſtant, ut ſunt calvariæ oſſa, carie vetuſtateque conſumpta, vel quia comminuta neglectaque fuerant, deſiderarentur, majora ex illis verſans, tam ea quæ adhuc integra erant, quàm portiones majorum oſsium, licèt exeſa atque fungoſa leviaque eſſent, quantum cognoſcere potui, humanis oſsibus reſpondere obſervavi, atque mox qualia eſſent, ſingulis inſcripſi; Eoq; magis Gigantis alicujus oſſa fuiſſe, ex eo collegi, quòd pollicis os infimum, inter ea invenerim, nec non molam, dein & calcis os, ſcapulasque cum clavicula, quæ tantùm in homine, eâ formâ, deprehendũtur. Adhæc & longa & craſſa oſſa femorum, tibiarum, humeri & brachii, quorum extrema, cum capitibus reſtabant, ab humanis oſsibus formâ nihil differebant. Quæ omnia occaſionem mihi præbuerunt, ut cùm ſingula ad me Baſileam hæc oſſa, Magiſtratus illius loci juſſu, tranſmiſſa eſſent, ea diligentiùs inſpiciens, & cum ſceleti mei oſsibus conferens, magis in ea ſententia confirmarer, atque ad ſceleti mei oſſa, majora hæc & confracta conferen-

do, integrum ſceleton, tantæ magnitudinis, quantam oſſa, ſi integra fuiſſent, effeciſſent, delineari & depingi curarim. Quod ſceleton decem & novem pedes longitudine adæquat. Inde cùm nullum animal quadrupes tantæ altitudinis, inveniatur, magis oſſa illa, Gigantis alicujus fuiſſe, probari poteſt. Cujus etiam olim longitudinis, gigantes extitiſſe, hiſtoriæ prodiderunt.

Corpus humanum geminum, quorum unum integrum capite dempto, innatum alteri erat.

VIdi in hac urbe, ante annos circiter viginti, virum non magnæ ſtaturæ, qui corpus humanum aliud, à ſuo integrum à cervice, quâ thoraci illius adnatum erat, geſtabat. Hoc à thorace in terram uſq; propendebat, omnibus aliâs partibus præter caput, (quod ac ſi corpori intruſum eſſet, non apparebat) abſolutum, unguibus inſuper pilisque ſub axillis ac pube, ornatum. Hoc quotieſcunq; vir ille mingebat, ſimiliter urinam profundebat, podice aliâs clauſo & nullibi apparente. Similis omnino corporis gemini meminit Stumpfius: quod & patrem meum, ſe vidiſſe narrantem, audivi.

Hermaphroditus putatus, quia ſcrotum illius, pudendum muliebre, nonnihil repræſentabat.

INfans quidem modò natus, in pago quodã agri Baſilienſis, non penitiùs inſpecto membro genitali, pro puella habitus & baptizatus, Annæ nomen obtinuit,

obtinuit. Qui ubi adolevit, à parentibus, uti puella vestiebatur, & postmodum munia, fœmineo sexui consueta, obibat, ad vigesimum usque circiter ætatis annum, omnibus puellam esse existimantibus, cum quibus & versabatur, atque dormiebat, citra suspicionem ullam, donec paulò liberiùs, cum illis ludere, easque contrectare cœpit, & præsertim cum uxore cujusdam vicini, lasciviens licentiùs, marito suspicionem, de turpi commercio injecit, qui ideò de eo, apud præfectum, conquestus fuit. Qua de re certior factus magistratus, captivam in urbem adduci jussit, mihique tanquam Poliatro, ut eam in carcere, mas an fœmina esset, examinarem, mandavit. Primùm itaque accedens, cum Collega meo, etsi pectus & mamillæ protuberarent, hoc tamen pannis suffultis, factum esse deprehendimus. Ad genitalia ubi perventum, virgam virilem, formâ convenienti, locoque recto positam invenimus, scrotum verò non sacculi instar pendulum, ut aliàs solet, nec testes in eo inclusos, sed sursum omnino attractum, in cujus medio ruga apparebat longiuscula, rimæ alicujus instar, in qua foraminis alicujus occlusi cicatrix aut nota, vix lente latior, patebat, quæ pervia non erat, nec quicquam admittebat, nec emittebat. Testis verò dexter in inguine latens, sicuti in rectè formatis genitalibus aliquando etiam eousque retrahitur, illicque subsistit, tactu facilè deprehendebatur. Sinister verò non item; Interrogatus insuper seriò, an cum mulieribus se commiscuerit, negare minimè potuit. Quam ob causam eum marem esse non fœminam, pronũtiavimus, magistratuique exposuimus, neque hermaphroditum uti aliqui

aliqui putabant, cùm rima hæc nec pudendum, nec nota in eo, uteri colli orificium, ullo modo, exprimerent. Itaq; magiſtratus, habitum muliebrem illi detrahi, illique muliebre capillitium longum amputari, veſtibusque virilibus indui, nomenq; miſtum utriuſque ſexus, Annæ Jacobi imponi curavit, ac pœnæ loco, quod ſexum mentitus eſſet fœmineum, in Ungariam militatum ablegavit.

Digiti plures quàm quinq; in manibus & pedibus.

PUerum mendicum inſpexi, qui in ſingulis manibus, ſex habebat digitos, è quibus unus in altera manu, medio adnatus erat. In pede ſiniſtro, ſex etiam digitos, & in dextro ſeptem. Ita ut in manib. & pedibus, digitos geſtaret viginti quinque.

Ungues craſſi ungularum inſtar.

PUella quædam, cùm eſſet ſuſpecta de lepra, & examini noſtro ſubjiceretur, An. 1591. deprehẽdimus illam, ungues in digitis manuum, digitum tranſverſum ſpiſſos habere, admodùmque protuberantes, adeò ut veriùs ungulas quàm ungues humanos referrent, quæ & admodùm impedimento illi erant, quibus amputatis, de novo rurſum ejuſmodi ſuccreſcebant. Quæ tamen curata poſtea fuit.

Cutis craſſa Manuum volarum.

IN utraque vola manus, cutem craſſam & tumidam, religioſus quidam habebat rubentem, quâ preſsâ, rubedo uti in eryſipelate fieri ſolet, cedebat, moxque iterum revertebatur. Hocque vitium jam

aliquot

aliquot annos duraverat, & quamvis varia adhibuisset, nihil tamen profecit. Alioquin sanus & strenuè comedens ac bibens.

Præscripsi ut corpus purgaret *Apozemate per quatuor dies* sumpto, nisi *venam* jam aperuisset, sanguinem quoque detraxissem.

Deinde ut *conservis* & *syrupis hepatis* intemperiem calidiorem corrigeret. Idemq; *victus ratione idoneâ*, & *temperando sibi à nimia Vini potatione*, præstaret.

Balneum pro manibus ordinavi, *ex fol. Plantag. Malvæ, fol. Hederæ, rad. Lapathi*, additis *pulveribus Gypsi usti, Boli, Vitrioli, Salis*, decoctis *in mensuris quatuor vel sex Lixivii & Aquæ fabrorum*. In *quo noctu cubitum iturus, calidè, manus per semihoram*, immergeret.

Quo facto, postquam iterum siccatæ fuerint, jussi inungere sequenti *unguento*: Quod, ℞ *Litharg.* ʒ.ß. *cocti in Aceti fortis* ℥.iiij. *ad consumpt. Aceti, radic. Ari vel Serpent. pulveris.* ʒ.j.ß. *Sulphuris vivi* ʒ.ij. *Argenti vivi* ʒ.ij. *extincti cum Terebinth.* ℥.j. *Sublimati* ʒ j. *ol. Tartari* ʒ.j.ß. *Ax. porci* ℥.iij. fiat *unguentum*. Post *unctionem Chirothecas*, ex *corio canino paratas*, induat, cubitumque se conferat, & *manè* rursum *balneo calefacto*, *manus* immergat, *eaq;* abluat.

Noctu cubitum iturus, balneum repetat, & *post illud, inunctionem*, & *manè ablutionem*, *continuando hoc ad dies viginti*, & *renovando balneum semper quinto die.*

Quo tempore finito, si cessarit hoc vitium, nihil præterea moliatur; si verò nondum penitùs sublatum sit, *unguentum* tantùm repetat, & *manè Lixivio illud rursum* abstergat.

Si nec sic curetur, madefaciat *cubitum iturus noctu, volas manuum*, hac *aqua*, quæ; ℞. *Sublimati* ʒ. j.

Litharg.

Litharg. ℥.ß. *Aluminis* ʒ.iij. coquantur *in Aceti* ℥.iiij. *ad consumpt. tertiæ partis.*

Fricet *manè volas ex Cœpa excorticata*, si fortè pellicula à vola abscederet, quod maximè optabam.

Quod si *aquâ nimiùm* eroderet, contemperetur *aquâ destillatâ ex Fragis & rad. Oxylapathi in Aceto macerata*, additâ *aquâ Aluminosâ*.

Hacque ratione integrè fuit sanatus.

Pilosi & Hirsuti admodùm homines quidam.

SYlvestres inveniri homines, cute totius corporis hirsutâ, præterquam in apice nasi, genu anterioribus, clunibus, & volis manuum ac pedum, quales ferè pinguntur, vulgò creditur. Sed hoc falsum esse, ex eo colligere possumus, quòd Cosmographi, qui universum mundum descripserunt, nullibi horum faciant mentionem, cùm nec ferissimos populos omiserint, Amazones, Canibales & Americanos, & alios, qui nudi incedunt, nec tamen pilosi sunt, & pilos qui naturaliter erumpunt, evellunt. Hoc quidem verum est, inveniri quosdam, utriusq; sexus, præsertim masculos, alios aliis hirsutiores, quorum crura, brachia, venter, thorax, totaq; facies pilis prolixis horrent, cujusmodi multos novi & vidi. Ex horum numero Lutetiæ erat vir quidam, ob raram pilositatem totius corporis, Regi Henrico II. percharus, & in illius aula versatus, prolixis admodùm pilis totum corpus, faciemque omnino, si exiguam regionem sub oculis excipias, obsitam habens, superciliis & crinibus in fronte adeò longis, ut eos sursum, ne visum impedirent, premere cogeretur.

retur. Hic uxore ductâ glabrâ, & aliis mulieribus simili, liberos cum ea procreavit, hirsutos quoque, qui Duci Parmensi in Flandriam missi fuerunt, quos in Italiam una cum matre, masculum 9. & fœminam 7. annorum, transportandos hîc Basileæ vidi, Anno 1583. & depingendos curavi. Erant facie hirsutâ, magis masculus, minus pauló puella, cujus tota regio secundùm spinę dorsi longitudinem, prolixis admodùm pilis erat hispida.

Cæterum cùm in omnibus totius corporis poris, pili, ut in Anatome docuimus, existant, nō mirum in aliquibus, ut in plerisque animalibus fit, longiores, & perpetuò, uti ungues excrescere, cùm magis hoc sit mirum, in quibusdam locis certum modum quo crescant, servare, ut superciliis, & reliquis minutioribus, adeò ut visum ferè effugiant. Verùm nec manus volam pilis destitui, apparet in juvenibus, sed quia exigui, & continuò atteruntur, manus magis glabra apparet.

Capillorum in fronte proventus.

Nobilis quidam Polonus miles, Anno 1599. multis pollicitationibus, psilotrum sibi aliquod dari cupivit, quo virgini cuidam locupletissimæ, quam ambiebat, frons, quam mediam ferè capilli occupabant, depilari posset, & ne recrescerent, impediri. Verùm, cùm efficaciam illius, in seipso, prius experiri cuperet, duo sequentia psilotra, ei dedi, quorum unum *dropax erat, actu pilos evellens*, alterum *inunctio, potentiâ id præstans.*

Dropax talis erat: ℞. *resinæ Laricea vulgaris circiter quatuor cochlearia*, adde *Mastiches subtilissimæ trita, instar*

ſtar avellanæ, diſſolvantur *ad ignem*, & *parùm* coquantur, *continuò agitando*, *poſtea* effunde *in lebetem*, *in quò aqua ſit frigidiſſima*, *dein manibus* malaxentur trahaturque, & *in magdaleonem rotundum* formetur, *qui in aqua, ne adhæreat*, conſervatur. Hujus *portiuncula dilatata, ſupra cutem piloſam* applicata, *ubi adhæſerit*, *iterum* detrahatur, piliq; in *emplaſtro* evulſi hærebunt. Et ſi quid de *emplaſtro in cute* remaneat, *ol. Amygd. dulc. perfricatione* recedet. Hoc itaque uſus *dropace in brachio*, ubi totus piloſus erat; poſtquam eum cum labore detraxit, pili omnes ſecuti evulſique ſunt. *Conſuetum* hoc eſt *remedium Venetis matronis*, quo pilos evellunt.

Inunctione quoque *alio in loco brachii*, uſus eſt *pſilotro* ſequenti: ℞. *Calcis vivæ* ℥.j. *Auripigmenti* ʒ.j. Pulveriſentur *ſubtiliſſimè*, adde *Albumen ovi num.j. & Lixivii tonſorum parùm.* Incorporentur *in formam linimenti*: Eoque *cum digito intincto* ungatur *pars cutis piloſa*, & in *quarta horæ parte*, abluatur *Lixivio*, & fricetur. Cujus vires cùm puer Pharmacopœi experiretur, pili receſſerunt, ſed idem in alio tentatum, non operabatur, quia cùm ſicca ſtatim compoſitio facta eſſet, Lixivio denuò, cùm applicaretur, humectata fuit. Juſſi itaque ad *mediam partem hujus compoſitionis*, iterum addere *Auripigm.* ʒ.j. & *cum Lixivio* emollire. Quam cùm affricaret nobilis ille brachio, inter fricandum, ſtatim pili cadere cœperunt, ſed dolor aliquis inde ſubortus, & rubedo, quæ tamen non diu remanſerunt.

Corpus

Corpus infantis modò nati, sine collo & fronte.

INfantem masculum, monstrosè natum cùm audirem, clàm è terra effossum, Anno 1557. secui: destituebatur is, fronte & collo, atque in occipitio, quòd omnino compressum erat, vulnus rotundum, lacerum, cruentumq; obtinebat: quâ parte ipsum, involucris adnatum fuisse, atque in partu ab illis dilaniatum periisse, judicare potui.

Brachiis destituti, egregii nihilominus artifices.

IN organo, quod, uti supra dictum fuit, cœcus paraverat, in aula Wirtembergica, scripturã eleganter exaratam legi, quã quidam Thomas Schwicker, Halæ degens, brachio utroque carens, scripserat. Aliam chartam diversis characteribus scriptam, ab eodem, Princeps mihi quoque ostendit, ipsiusque iconem ad vivum expressam, in quâ, inter pollicem pedis dextri & vicinum digitum, pennam retinentem, & scribentem, seipsum depinxerat. Aliam quoque scripturam, ab Italo pedibus delineatam, mihi idem Princeps commonstravit.

Memini Basileæ me vidisse mulierem, pedibus artificiosè nentem, & sclopeta explodentem, aliaque munia obeuntem.

Alium etiam, capite & humeris rès apprehendere, illasque vari iè tractare, atque instrumentis armisque illic retentis scindere, amputare, fodere, maximoque impetu verberare, spectavi. Erantq; omnes ab ortu, brachiis mutili.

Manus amputatæ, & hæmorrhagia subitò sedata.

VIde in Sanguinea excretione, Lib. III. Hæmorrhagia post amputatas, &c.

Digitus præmorsus, & hæmorrhagia sedata.

VIde in Sanguinea excretione. Lib. III. Idem remedium in digito præmorso.

Auris morsu avulsa.

MIlites duo inermes cùm litigarent, & à verbis ad verbera devenissent, humi strati, alter alteri aurem dentibus apprehensam, totam mordicùs avulsit, quam ad me generosus quidam, cùm facti historia, sciens, me rerum variarum cognitione delectari, misit.

Idem in vicinia mea, Anno 1610. simili modò, in rixa duorum aliorum, accidere vidi, ut unius auris, penè tota, morsu alterius, fuerit ablata.

Malæ portio mordicùs abrupta.

MEmini ante annos quadraginta, cùm in primaria quadam Helvetiæ urbe, in ponte fluminis, cum Sculteto illius loci inambularem, accurrisse ad ipsum, sacerdotem quendam, sine pallio aut togâ, facie cruentâ, quam strophiolo tegebat, conquerentem de vi sibi illata, atque ostendentem plagam, in sinistra mala, è qua tanta portio buccæ, mordicùs, uti ajebat, demorsa erat, ut dentium ordo, aliquousq; pateret, aspectu horrendum, implo-

implorans justitiam. Verùm re examinatâ, cognitum fuit, in adulterio deprehensum, à marito illius quam corruperat, sic cum aliis armis destitueretur, morsu tractatum fuisse.

Maxillæ inferioris ablatio.

IN Rötelensi castro, cùm læti ominis causâ, in nuptiis Principis Marchionis, explođerentur tormenta, unum disruptum, maxillam inferiorem, penitùs alicui abstulit, qui nihilominus postea curatus, diu supervixit, *fasciâ* linguam, quæ aliâs dependebat, sustinens, & occultans fauces, in quibus alioquin & larynx & columella, penitùs conspicua erant.

Maxillæ inferior portio, cum dentibus exempta.

PUella ex cancro, ut vocant gingivarum, sphacelum passa, in maxillæ inferioris portione, eaque exempta cum dentibus, & sanata, nihilominus ad mandendum, maxillâ reliquâ uti potuit, non magnâ faciei deformitate apparente.

Dens usu masticatoriorum elapsus.

NObilis quidam, cùm *masticatoriis* usus esset aliquandiu, inter expuendum, dentem integrum, atque illæsum, sine omni dolore expuit, quem *vi medicamenti* extractum esse, ipsemet fatebatur, conjecturam ex eo, quòd manifestè suctionem veluti, à *medicamento* senserit, sensimque dens vacillare cœperit, desumens.

Cuticula in febre à cute abscedens.

IN febre illa continua, æstu vehemẽti, corpus meũ consumente atq; exsiccante, quâ An. 1568. laboravi, ut eam in Febribus Lib. II. descripsi, cuticula à reliqua cute sponte, ac si perusta fuisset, amplo spatio, in ventre aliisque in locis, ita secedebat, ut illam manibus apprehensam, sine labore abstraherem, illius amplis petiis asservatis. Quo tempore & pili capitis defluebant, atq; ungues ita arescebant, ut circa radices, impressa veluti in ipsis vestigia, observarentur: sicuti horum, dicto loco, quoque memini.

Dentium & unguium lapsus, cùm cuticula abeunte.

HOc quoque, Medici cujusdam filio, accidisse in febre acuta, non solùm ille mihi narravit, sed & epidermidis membranas latas detractas, quas asservarat, ostendit: Simul indicans, in eodem morbo tres dentes, atque ungues se amisisse.

Membri virilis amissio, in duobus.

VIde in Superficiei corporis dolore. Lib. II. Bis, Gangræna in membro virili, &c.

Uteri corrupti ablatio.

VIde in Partium procidentia. Lib. III. Uteri procidentia, corruptio, &c.

Pilorum defluvium in febre continua.

VIde in Febribus. Lib. II. Febris continua, putrida, longa, &c.

Calvities

Calvities post tineam remanens.

DE hoc affectu, tale consilium cuidam viro excellenti, scripto dedi. An. 1596. mens. Dec. Casus excellentissimi Domini, calvities est, non naturalis, ex senio, sed ex ulceribus capitis manantibus contracta, cute verâ hinc inde exesâ, & per *dropacum applicationes & detractiones* absumptâ, in cujus locum cicatricosa & callosa cutis nata est, hinc inde, nullis poris, nec infixis pilorum radicibus, unde depilis illa hinc inde apparet.

Cùm autem in cicatrice, pili vix unquam, nasci possint, & jam diu perseverarit malum, difficile erit arte, illic denuo pilos provocare & educere.

Tamen cùm cutis capitis spissa & capillosa sit, in qua semina adhuc fortè pilorũ latere subtus possunt, *præcipuis*, ad hæc *expertisq; remediis* id tentandum esse, ut pili crescant, censerem.

Omissis autem multis aliis, existimarem ego hoc modo procedendum.

Caput manè foveat dominus *cum spongia, intincta in Vino albo, in quo vino Abrotanum* decoctum sit, & *Chamomillæ & Salviæ flores*, ut sic pori sensim aperiantur, quod & alioquin capiti, tantùm abest ut obsit, ut potiùs prosit.

Hoc pacto *alternis diebus, per mensis spatium & ultrà caput* foveat, *fricando & pectinando post fotum*, incipiatque hisce uti, & ubi præsertim frigus desierit, ut & *noctu remedia capiti* tũc applicare possit. Quod & inungat *noctu* sequenti *unguento*: *℞. olei Myrtini, Amygd. dulc. an. ℥.j. cort. radic. Cannarum ustarum verarum, Capilli ven. veri usti & Polytrichi ana ℥.ij. cap.*

Murium ustorum, Apum combustarum & Cantharidum rubrarum maculis nigris ana ʒ.j. *Ladani* ʒ. ij. *Mellis* ℥.j. *cum Cera* fiat *linimentum*.

Hoc *linimento* nihil est efficacius, quod si non juverit, nihil juvare poterit. Utetur autem illo *alternis noctibus*, & *quando spissè adhæret*, abluere poterit *Lixivio, in quo Abrotanum decoctum fuerit*.

Ubi mensis spatio usus fuerit, *postea hoc decoctum* parari curet: ℞. *capill. Veneris, Polytrichi cort. radic. Cannarum, fol. Myrti, fol. Sena, fol. Chamomill. Rosar. rubrarum, fol. Rumicis ana M.j. ligni Guajaci* ℔.ß. *Abrotani M.ij.* fiat *decoctio*.

Hoc *decocto singulis noctibus caput* lavet, *cubitum iturus*: *continuando diu*, vel *saltem cum spongia* foveat.

Atque nisi succedat, mensibus aliquot elapsis, rursum *unguento* priori, *caput* inungat, *noctu & manè*, *caputq; hoc decocto* abluat.

Hæc præ cæteris omnibus (si quid effici in hac re potest) *efficacissima* sunt *remedia*.

Quæ fideliter communicare volui, à D. O. M. successum Domino optans.

Articulorum in manibus, ipsarumq; digitis, mira laxitas.

PIctor quidam noster, manum utramque adeò potest circumvertere, ut eâ circumductâ, ad brachii articulum, non tantùm vola, ad locum convexæ manus perveniat, sed & rursum, in priorem sedem reducatur. Idem pollicem facilimè, ut brachium tangat, deprimere, digitosque retrorsum, ad brachium usque, quoque reflectere potest.

Uteri cervicis orificii nimia ampliatio, in puellis, quæ in infantia, vim passæ sunt.

QUidam rusticus, accusatus à vicina, eum, puellam octo annorũ, compressisse, in carcerem conjectus, cum factum negaret, puella adducta, examinataq; , primùm, uti astuta erat, inficiebatur, donec promissionibus tandem & minis adacta, confiteretur, rusticum illum, se in horreum, pane mellito dato allectam, indeque in vicino cubiculo, lecto impositam denudatamq; , re quadam durâ, circa femora adeò pressisse, ut dolorem aliquem inde, qui tamen non diu durarit, senserit. Cæterùm cùm ab obstetricibus, me præsente insuper inspiceretur, deprehendimus, orificium exterius uteri, plùs quàm ea ætate deberet, dilatatum hiare, & rubere, ex quo, vim illic, ex congressu eam passam esse, etsi non penitùs corrupta, devirginataque fuerit, judicavimus, Magistratuique scripto exposuimus.

In alia.

ALia puella annorum circiter 7. cùm è pago sola prodiret, in fruticetũ vicinum, adortus eam, homuncio quidam senex, civis urbis nostræ vinitor, vim ei intulit. Quod cum illa postea narraret, & qui vim intulerat, captus, se eam corrupisse fateretur, ab obstetricibus inspecta puella, vitiata nonnihil deprehensa fuit. Ob quod facinus, supplicio gravi affectus, forcipibus ignitis lancinatus, postea capite plexus fuit, mortuoque in sepulchro, palus per thoracis medium fuit transfixus, puella verò in

hoſpitali aliquandiu retenta, grandior facta, ad ancillandum dimiſſa fuit.

In duabus aliis.

DUæ aliæ, quarum una ſeptem, altera novem annorum non ſemel, ſed aliquoties, donis allectæ, paſſæ ſunt, ſe à duobus ſubagitari, quorum unus ſeptuaginta ſex annorum erat, alter virili ætate. Ob quod delictum, ſeni caput abſciſſum, alter fugâ ſupplicium evaſit. In utraque puella introitus orificii uteri dilatatus erat, ſicuti in fœminis, quæ marito conſueverunt, eſſe ſolet.

Aliam quoque puellam quinque annorum, præſentibus obſtetricibus, cum juſſu Magiſtratus inſpicerem, quam à Patre ſuo corruptam aliquæ teſtabantur, ſimiliter orificium cervicis dilatatum adeò, ut facilè illum admittere potuerit, deprehendimus, & proin vim quoque illi illatam, præſertim cùm circumſtantias aliquas enarraret, factum confirmantes, judicavimus: paterq; fugâ ſibi conſulens, nec ampliùs reverſus, horrendi hujus criminis, ſe reum fecerit.

Ex quibus obſervationibus, non aliud deſtorationis judicium, quàm quòd introitus orificii, ex dilatatione illa amplior fiat, & quòd in maturis virginibus, venæ menſtruales, in cervicem uteri delatæ, frictione hac reſeratæ, ſanguinem interdũ profundant, diligenti inſpectione deprehendere potui.

Uteri cervicis orificii exterioris coalitus.

VIde in Actus Venerei defectu, Lib. 1. Venereus actus impeditus, &c.

Nares

Nares in morbillis coalitæ, & Panniculus in oculo.

IN Puella juvene, morbillis infestata, Anno 1596. mense Sept. pustulæ universam faciem adeò occuparāt, ut illis suppuratis, tota facies excoriata exulcerataque videretur, ex quo factum, ut naso crustis diutiùs occultato, nares in ambitu exulceratæ, excrescente illic carne, penitùs occluderentur, quod cùm diu postea passa, magnum impedimentum respirationi adferret, meo consilio, Chirurgus vocatus, *levi sectione* per cicatricem factâ, illas denuò patefecit, apertasq; donec sanarentur, *turundâ* immissâ retinuit. Sed & in utriusq; oculi albo, unguis instar, panniculus accrevit, mediam pupillam occultans, cui tollendo, sequentia adhibui.

Indidi *in majorem oculi canthum unguentum de Tutia cum ærugine, meæ descript.* cœpitque diebus hisce quatuordecim, minui unguis, & pupilla ferè integra apparere.

Discedenti dedi *aquam*, quam *oculo* inderet, quæ: ℞. *Bilis è felle bovis uno, & Urinæ quæ priùs in æneo vase stetit, aquas portiones*, addendo *Laricea* ʒ. *vj. Mellis* ℥. *j. Sulphuris vivi, sem. Fœniculi an.* ʒ. *ij. fol. Euphras. M.* ß. *è maceratis priùs*, eliciatur *aqua in Bal. Mariæ.*

Jussi pro forma, *rad. Allii serpentini in collo* gestare.

Podicis foramen ab ortu nullum, uti & Præputium occlusum, in modo nato infante.

INfans masculus in lucem editus, carebat podice,

nihilque illic præter lineam seu rugam, & notam aliquam rotundam, ubi anus se aperire debuerat, apparebat. Præterea præputium illius omnino coaluerat, ita ut nec urinam reddere posset. Quod cùm non animadvertissent, quæ puerperæ ministrabant, infantem in alterum usque diem, quo jam animam agere incipiebat, non propiùs inspectum reliquerunt. Vocatus tunc cum chirurgo, cùm prior advenissem, causamque, quòd nil excerneret, deprehendissem, *arreptâ forfice, præputium leviter scidi*, effluxitque pauca urina, quæ vix testiculos illius madefaciebat. Postea superveniens chirurgus, *sectionem ubi nota podicis* apparebat, fecit, verùm cùm nulla via ibi pateret, pauló humiliùs cutem denuo scidit, sed ne tunc quidem anu se aperiente, cùm in agone mortis esset infans, eũ reliquimus, qui horâ unâ aut alterâ postea extinctus est. Sequenti die viam illam sectione investigans, secto in longum inter fœmineo, nihil apparuit, donec profundè duos digitos, per spongiosam carnem & adipem *novaculâ* adactâ, mẽbrana transversa se ostenderet, quam cùm podici illic obductam cognoscerem, scalpello dissecui, moxque atra materia, qualem infantes modò nati cacare solent, copiosissimè effluxit, unà cum flatibus crepitibusque. Præputio considerato & secto, deprehensum fuit, illud foramini glandis innatum, id penitùs obturasse atque occlusisse.

Podicis absentia in alio infante.

MEmini alium quoque infantem, socero meo chirurgo apportatũ fuisse, qui similiter podice destituebatur, qui antequam secaretur, animam exhalavit.

IN

IN DISCOLORATIONE OBSERVATIONES.

Cachexia.

COLORE ex luteo fusco, mulier quædam erat deformata, cum compreſsionis circa præcordia (uti cachectici ſolent) dolore. Imprimis verò de ſumma imbecillitate membrorum conquerebatur, idque per ſeſquiannum, à partu poſtremo hiſce moleſtata. Urinæ crudæ & albæ erant. Cùm me Anno 1557. conſuleret, obſtructiones in venis meſeraicis (quas lieni attribuunt) adeſſe judicavi, atq; idcirco *thermas*, quas adire cogitabat, diſſuaſi.

Vinum hoc illi 9. Maji præſcripſi: ℞. *rad. Aperitiv. ana ʒ.iij. rad. Rhapont. ℥.ß. cort. rad. Sambuci ℥.j. Abſinthii ℥.ß. Chamæpit. ʒ.ij. ſum. Centaurii ſeminis Fœniculi ana ʒ.j. ſem. Petroſ. ʒ.ij. fol. Senæ ℥.j.ß. Agarici ℥.ß. Zingib. ʒ.j. limaturæ Chalybis præp. inſtar caſtaneæ*, infundantur *in Vini albi menſ. j.ß.* Bibat *aliquot matutinis.*

Cùm ter bibiſſet, & nullam operationem ſentiret, juſsi in *poſtremo hauſtu* diſſolvere *el. de ſucco Roſar. ʒ.ij. Diaphœn. ʒ.j. ſyr. Roſ. ſol. ℥.j.* Bibit *bonum hauſtum*, atque admodùm purgata fuit.

Reverſa 18. Maji, ordinavi ſequens: ℞. *conſer. fl. Cichorii, fl. Bugloſſ. Capill. ven. & rad. Apii ana ℥.j. pul. Pellicul. ſtomachi & inteſtinorum Gallinæ ʒ.j. limaturæ Chalybis præpar. ʒ. ij. cum ſyrupo de quinq; Radicibus* fiat *electuarium*: Sumat *inſtar caſtaneæ, manè alternis diebus.*

Superbibendo ad ℥.j.ß. aquæ ſequentis: ℞. *aquæ Centaurii min. ℥.iiij. aquæ Endiviæ ℥.ij.* miſce.

Hiſce

Hisce continuatis, 2. Junii ad me veniens, urinamque salubri similem ostendens, successum *medicamentorum* laudabat, utpote quæ nullam ampliùs in membris sentiret debilitatem, cibumque benè appeteret & concoqueret. Faciesq; meliùs colorata, genæque parùm rubescentes, etsi fusco colore, à natura prædita esset.

Jussi quod reliquum erat *electuarii, bis adhuc septimanatim* sumere, *& pilulæ. Aggregat.* ℈.ij. *priùs corpus denuo* purgare.

Post aliquot septimanas, benè se sanitati restitutam esse ajebat, suspicarique se etiam gravidam esse: quod eventus comprobavit.

Cachexia, dispositio ad hydropem.

QUia curaveram hydropicum quendam, quidam successu eo motus, ad me consilii causâ Anno 1597. Majo mense venit. De continua cardialgia conquestus, & membrorum imbecillitate. Pallidus erat, & atrophiâ aliquo pacto consumptus, quia jam integro anno malè se habuerat. Urinæ crudæ admodùm. Pedes sub vesperam intumescere jam incipiebant. Unde hydropem illi imminere, periculumque nisi sedulò pareret, prædixi.

Jussi ut *primùm* purgaretur, *electuario meo purgante, quo frequenter in illis uti soleo.*

Dein ut *vinum sequens per dies quatuor continuos, indeq; alternis aliquot diebus manè jejunus* biberet, *quod* ℞. *rad. Cichoreæ* ℥.j. *rad. Ireos, Enulæ ana.* ℥.ß. *herbarum Absinthii, Chamædryos, Chamæpityos ana* ʒ.iij. *sum. Centaurii* ʒ.ij. *seminum Fœniculi, Petrosel. ana* ʒ.iij. *seminum Carui, Coriandri, ana* ʒ. ij. *fol. Sennæ* ℥.j.ß. *rad. Bryoniæ prapa-*

præparata ℥.ß. *cort. rad. Sambuci & Ebuli ana* ℥.j. *rad. Asari* ʒ.ij. misce, infundantur *contusa in Vino*, & *parùm* bulliant *in duplici vase*: Utatur.

Interim ut *ventriculi & hypochondriorum regionem balsamo meo ex infusionibus Absinthii, Menthæ, Majoranæ in spiritu Vini facto*, inungeret, suasi.

Et nisi remitteret, *Vomitorium meum* quod dederam, sumeret.

Verùm non diu *vino* usus, adeò benè habuit, ut huic præcipuè *curationis* palmam tribueret, tandemque se optimè curatum, mihi significaret.

Cachexia & dispositio ad hydropem, Colicum dolorem & Paralysin.

NObilis quinquagenarius quidam; priùs aliquoties colico dolore fuit infestatus, remanente adhuc dispositione quadam ad paralysin, de dejectâ appetentiâ jam diu conquerebatur, & membrorum lassitudine & imbecillitate, orisque amaritudine, malè coloratus erat, & urina cruda.

Diu priùs Empiricorum *multis & variis remediis* usus, tandem meum consilium, an *thermas* adire consultum esset, An. 1592. Martio mense audire voluit; ego cruditates & obstructiones & cachexiam adesse indicavi, periculumque esse, ne fiat hydropicus, vel in colicum cruciatum denuo relabatur & paralysin: Hisce itaq; primùm esse prospiciendum; antequam *thermas* adeat, suasi.

Cùm parêre vellet, Anno 1592. 20. Martii, hoc *Vinum* præscripsi: ℞. *rad. Cichoreæ* ℥.j.ß. *rad. Fœnic.* ℥.j. *Absint. Chamæpit. Chamæd. ana* ʒ.j.ß. *sem. Petrosel.* ʒ.ß. *Fœnic.* ʒ.j.ß. *fol. Sennæ* ℥.j.ß. infunde *in Vini albi*

parùm

parùm diluti, mens.j. bulliat *parum in duplici vase. in col.* infunde *Rhabarb.* ℥.ß. *Spicæ* ℈.j. *Cinamom.* ʒ.j.ß. *Agar.* ʒ.ij. *Zingib.*℈.j. *hæc pulverisata in nodulo ligata,* suspendantur *in vino*; Bibat de hoc *Vino alternis diebus manè haustum.*

Postquam aliquandiu usus esset, & sine molestia inde purgaretur, meliusq; haberet, ut continuarem *purgationes* ejusmodi, rogabat, sed formâ si fieri posset, *tabularum*. Itaque 3. Aprilis præscripsi: ℞. *Rhabarb. el.*ʒ.j.*Diagr.*℈.j.*trochis.de Capparib.*ʒ.ß.*Diacurcum.* ℈.j. *Sacch. diss. in aquis Beton.* ℥.ij.ß. fiant *tabulæ*: Capiat *unam ponderis* ʒ.j.*alternis diebus*. Quorum usu bis, ter, in die aliquando octies dejecit: tandemque spontè alvus respondit, urinæque tinctæ meliùs, & crassiores redditæ fuerunt, appetitusq; rediit.

Lassitudinem & debilitatem membrorum, sibi nunc potissimum incommodare referebat, *thermarumq;* usu corrigi posse sperabat. Verùm ego differendas adhuc suasi, donec rectiùs interiora haberent, *electuariumq;* hoc præscripsi 5. Junii: ℞. *conser. Ros.* ℥.j. *conser. Major. Anthos, Stœchados, cort. Citri sacchard conditi ana* ℥.ß. *rob. de Ribes* ℥.j. *Myrob. embl. cond. num.* j. *spec. Ros. novel.*ʒ.ß. *Cinam.*ʒ.ij. *Caryophyl.* ʒ.ß. *cum syr. Ros. sol.* fiat *elect.* Capiat *instar nucis moschatæ.*

Superbibendo de aquis Gentianæ, Centaurii, Cichoreæ permixtis cum pauco Vino ad ℥.j.ß.

Postremò cùm viscera naturalia jam rectè se habere, ex colore meliore appetituque idoneo, urinisque bonis cognoscerem, ut remanentiæ adhuc expurgarentur, circa finem Junii sic *purgavi*: ℞. *Rhabarbari el.* ℈.iiij. *Agar. troch. Cinamom. ana* ʒ.j. *Zingib.* ʒ.ß. infundantur *in Vino Absinth.* fiat *expressio.* diss. *syrup.*

syrup. Rof. sol. cum inf. Rhabarbari ℥.ß. *Diaphœn.*ʒ.*ij.* fiat *potio.*

Restitutus, tantùm membra lassa esse conquerebatur, *thermas* ut concederem, rogans; tandem annui.

Verùm corroborationis causâ, ut in *thermis sequenti* uteretur suasi: ℞. *cortic. Citri cond. conser. Rof. recent. ana* ℥.*ij. conser. fl. Cichorii, Acetosæ ana* ℥.*j. rob. de Ribes* ℥.*j.*ß. misce: Capiat *interdum manè.*

Sed mutato consilio, uti ancipiti erat animo, ante Augustum *Griesbachum* profectus, *acidas aquas* bibit aliquandiu, dein ad *Marchionis thermas* se conferens, in illis, etiam per aliquod spatium temporis balneavit.

Domum reversus, cætera sanus, membra stupere tantùm sibi ajebat, quod tamen parvi pendens, ex urbe in arcem suam, quam Augustæ Rauracorum antiquæ habebat, concessit, ubi aliquandiu vivens, paulò ante hyemem, nocte quadam apoplecticus factus, biduo postea exspiravit.

Cachexia in Febre lenta.

VIde in Febribus. Lib. II. Febris lenta, Cachexia, &c.

Cachexia cum cardialgia & torminibus.

VIde in Cordis dolore. Lib. II. Cordis dolor seu cardialgia, Tormina, &c.

Cachexia cum Mictione ardente.

VIde in Mictione. Lib. III. Eadem accidentia cum Cachexia, &c.

Cachexia

Cachexia cum dentium dolore.

VIde in Dentium dolore. Lib. 11. Dentium dolor, Hemicrania, &c.

Cachexiæ cura; potu Aquarum acidarum naturalium.

QUidam insignis potator, hepar adeò accenderat, ut continuò etiam jejunus, vel statim in mensæ principio, vix dum gustato *cibi morsello*, bibere cogeretur, quod certum, subsecuturæ tandem hydropis, signum esse, in multis observavi, ab hepatis nimia exiccatione, calore, & tandem fissura, uti in Praxi docui; dependente. Cujus præludia, jam in facie ejus cachecticâ, apparebant.

Quia *acidas aquas* bibere cupiebat, quòd reliqua respueret *remedia*, *eas* interdum *Griesbacho*, ubi illarum scaturigo est, advectas, domi in cava suâ asservabat, & quando *Vino* nimium incaluerat, sitis præternaturalis inde contractæ sedandæ gratiâ, eas bibere assuetus, consilio meo usus, ut ad *fontem harum aquarum* proficisceretur, concessi, quas ea ratione biberet, quâ & alii ferè solent, injunxi.

Primùm ut postquam eò pervenisset, *corpus* leviter *purgaret*, *sumendo syrupi Ros. sol. ex multis infusionibus ℥. ij. quas Aquâ acidâ naturali* dilueret, atq; *uno haustu* biberet, & si alvus non aliquoties dejiceret, *altero die* vel etiam *tertio* repeteret.

Dein ut exactis *purgationis* diebus, *matutino tempore semper*, sumeret *cyathum unum Aquæ acidæ, ab ipsa scaturigine haustæ, poculumq; manibus aliquamdiu retentum*, ut frigus illius temperaretur, *jejunus* ebiberet.

Posteàq;

Posteaq; inambulando ad semihoræ spatium & ultra, donec corpore incalescente sudaret, se exerceret, *& sudore pannis calidis abstersо, corporeq; ad pristinam temperiem redeunte,* pranderet, *cibo simplici contentus, non nimium salso aut aromatizato. Vinumq; aquâ Acidâ* dilueret. *A prandio tribus vel quatuor horis, lusu vel colloquio, circa magnā commotionem exactis, rursum cyathum aquæ acidæ, eadem mensurâ, quâ primùm* biberet, *exercitioq; sudore provocato, in lecto, paulisper quiescens,* eum abstergeret, *& cœnam, horâ unâ absolutâ, uti de prandio dictum,* sumeret.

Sequenti die hanc mensuram potus Aquæ semipoculo augeat, *tantumq; à prandio* bibat, *indies augendo, donec in septimanæ primæ exitu, cyathos quaternos vel quinos unciarum septem singulis diebus* ebibat, *observans an per sudores vel alvum subsequatur excretio, atque quò natura vergit, eam* sequatur, *& si copiosas sedes habeat, ab exercitio nimio & sudore* abstineat.

Elapsis diebus duodecim, vel duabus septimanis, denuò per septem dies, de mens. hac Aquæ detrahat *eo ordine, quo progressus est, donec ad potum cyathi unius* reversus sit, *post sensim à potu illius aquæ, nisi Vino mistæ,* abstineat.

Hac ratione & illi, & aliis simili intemperie hepatis laborantibus, *Aquarum acidarum* usus profuit. Uti & melancholicis hypochondriacis. Illis verò, qui jam ascitici sunt, minimè confert, cùm aqua illa in abdomine retenta cum sero, ventris tumorem augeat; In quo post *sectionem* ventre aperto, aquaque eductâ, ex odore aquam acidam sero commistam fuisse, uti & ex aqua, quæ ex tibiis fluebat, id deprehendere potui.

Abutitur enim eâ vulgus, eam in plerisq; morbis

desperatis, prodesse existimans, atque mensuratim bibens, unde partes naturales & nervosum genus, cui *acida* nocent, læduntur, pectori quinetiam, & proin tussientibus, & suspiriosis, summè noxia est.

Sunt qui in *aqua* eadem *calefacta, uti in aliis thermis*, balneando *per aliquot septimanas*, *moram* trahunt, cùm illas bibunt, quod ego approbare vix possum. Sed in externis vitiis, scabie & tumorib. hasce *aquas* potissimùm *earumq́ balnea*, convenire existimo.

Alia cura, pôtu Aquarum acidarum artificialium, peracta.

ARtificiales *aquas acidas*, & *ferrugineo odore præditas*, quales sunt *acidæ naturales*, illarumque *gustum, odorem & vires nonnihil exprimentes*, hoc modo quandoque paravi.

Sumpsi limaturam Ferri purissimi, vel Chalybis, & ad cyathi unius quantitatem, affudi *Aceti albi fortis mens. j. sicq́ in infusione* asservavi *benè occlusa dies aliquot*. Et cùm ea uti volui, implevi *doliolum mensuris triginta Aquæ fontis*, atque permiscui *hujus infusionis tantùm, donec aqua aciditatem aliquam* adepta esset, addito *simul Aceto albo si non sit satis acida*. Hanc in iisdem affectibus, loco *aquæ acidæ naturalis* propinatam, & maximè melancholicis, dedi, quibus & profuit.

Sunt qui *Spiritum vitrioli* permiscent, ut *aciditatem* acquirat, sed plurimis malè cessisse, observavi.

Icterus.

JAm diu ægrotaverat quidam Anno 1596. Dec. mens. toto corpore ex viridi flavescens, urinæ crassæ luteæ, compressiones adhuc sentienti, dedi

pilulas

pilulas primùm Aggregat. quæ parùm moverunt. Itaque præscripsi sequens *decoctum: ℞. rad. Sambuci & Cichoreæ recentium an. ℥j.* adde *Limaturæ ferri in petia ligatæ, instar Nucis,* coquantur *in Vino & Aqua:* Bibit *per triduum,* atque egregiè fuit purgatus.

Jussi eo absoluto, sudare *in balneo, sumendo bis Rob. Sambuci, & Lixivio* se abluere.

Cùm octiduo exacto ad me veniens, urinã afferret, adhuc ea tincta erat, jussi hoc *decoctum* reiterare. Quod ita profuit, ut mox discedens, gratias egerit.

Macula lata, cœrulea, in febre.

PUellam octiduo ante, morbo correptam, invisi, delirantem, tanto clamore, ut totam viciniam impleret & commoveret: de cardialgia sola conquestam dicebant parentes, pulsus debilis non admodùm celer. Et quod notatu dignum, macula ex nigro cœrulea, sub dextra papilla in pectore, talerum lata apparebat, nec elevata erat; prædixi mortem, quæ & altero die secuta est.

Pestilentem vel malignam febrem fuisse, suspicatus sum, quæ tunc in vicinia grassabatur, An. 1596. cùm anno præcedenti nos reliquisset, in illa tamen adhuc se patefaciebat.

Icterus in puero.

PUer decennis quidam, toto corpore flavitie infectus, urinam croceam penitùs & crassam, per aliquot dies, antequam consilio meo uteretur, mingebat.

Vocatus tandem 28. Novemb. An. 1597. cognovi, alvum fluidam esse, frequentesq; dejectiones, ap-

petitus alioquin non erat dejectus, plus tamen solito bibebat, pulsusq; nonnihil febrilis erat.

Jussi *radices Graminis & Cichoreæ in aqua* decoquere, *decoctumq;* illud *loco potus* consueti bibere.

Dein ut sequentem *julepum bis in die* sumeret: ℞. *syr. de Endivia, de Cichorea, aquarum Centaurii, Endiviæ ana* ℥.j. misce: Utatur.

Radicem Cichoreæ conditam sæpè esitabat.

Tertio die, urinarum color flavus remittere cœpit.

Quartoque adhuc magis, sponteque copiosam, croceam egerebat materiam.

Assumpsit postea aliquoties, *decoctum Cicerum & rad. Petroselini, in Jusculo carnium factum.*

Cùm tamen febricula non integrè cessaret, venterq; nonnihil tumeret, propinavi *syrupi Ros. sol. cum inf. Rhabarb.* ℥.j. *dissolutam in aqua Endiviæ.* Unde copiosè dejecit, sensimque vividum colorem incolumitatemque recuperavit.

Icterus Niger.

CUm Nanceum in Lotharingiam appulissem, Anno 1601. accersitus à Duce Lotharingiæ, Cardinalis filii, suæ Celsitud. causâ, statim ad generosam & nobilem matronam quandam sum vocatus, quæ jam menses aliquot, ex ægritudine deplorata, decumbebat: Conquerebatur de compressivo cordis summo dolore, atq; omnimoda virium prostratione, appetitus omnis cibi penitùs erat dejectus, febris lenta, alvus omnino erat constipata, per quam, sollicitata *clysteribus* aut *purgationibus*, saltem albam, pulpæ lacteæ alicujus spissæ, egerebat materiam,

riam, nullo pacto tinctam, color in albo oculi, facie, & reliquo corpore flavus ad nigredinem tendens. Urinæ adeò nigræ ac spissæ, ut *ad atramenti scriptorii* nigredinem inclinarent, quod ipsam & astantes terrebat, mortisq; certum indiciū esse, ipsis persuadebat, cùm prætertim tot *remediorum*, imprimisq; *Apozematum* & *Clysterum* usu, nihilo melius habuisset, sed omnia in deterius abire viderētur, viribus ad extremum usq;, ut nec è lecto surgere posset, dejectis.

Icterum nigrū esse, mox pronuntiavi, ab obstructionibus hepatis natum, & cùm duritiem nullam in hypochondriis deprehenderem, benè sperare eam jussi, opus esse *validioribus remediis*, quæ vias adeò infarctas, reserarent, *admodùm* scilicet *amaris*, quibus commodè non nisi *in Vino*, vel *Pilul. formâ* uti posset, adhęc continuò etiam nisi alvus horum usu respondeat, *Clysteribus* eam esse sollicitandam. Verùm illa fatigata *remediis*, *pilulas* se nullo pacto sumere posse, fatebatur, frustraq; hoc jam tentasse, *Vinum absinthites*, sicuti hoc illi nominaram, se minimè respuere, *potiones alias* se penitùs fastidire. Itaq; statim *Vinum* præscripsissem, nisi alii Medici, qui de calore *Vini*, multa objiciebant, mihi fuissent obstaculo.

Coactus itaq; ad aliam formam accedere, ut minori quantitate, nec tam copiosa *potione* uteretur, *syr.* sequentem præscripsi: ℞. *rad. Cichor. Gramin. Rusci, Asparagi an. ℥. ij. rad. Fœnic. Petros. an. ℥. j. cort. Cappar. Tamar. cort. rad. Sambuc. & dulcis Amaræ ana ʒ vj. herb. Endiv. Cichor. Hepat. Eupat. commun. an. M. j. flor. Bugloss. Borragin. Genistæ an. P. j. semin. Anisi, ℥. ß. s. Cuscutæ ʒ. ij. quatuor sem. frigidorum Majorum an. ʒ. j. sem. Petros. ʒ. ß. Passularum enucleat. ℥. ij. Tamarindorum ℥. j. fol. Sennæ*

℥.iij. *rad. Polypod.* ℥.j.ß. *Epithymi* ℥.ß. fiat *decoct. in jure Cicerum, & in colatura* ℔.ij. infunde *Rhabarb.elect.* ℥.j. adde *syr. Rosar. solut. simpl.* ℥.ij. *Sacchari* ℔.ß. aromat. *Cinamom.* ʒ.ij. *Santali citrini* ʒ.j. coquantur *ad consistentiam syrup.* Sumptâ ℥.j. cùm alvus non responderet, jussi *Clysterem* à prandio injicere: Qui ℞. *radic. Althaea* ℥.ij. *rad. Lapathi, Bryonia ana* ℥.ß. *herb. Malvæ, Betæ cum toto, Violariæ ana M.j. Absinthii M.* ß. *summitat. Centaurii min. P.j. flor. Chamomill. Bugloss. Genistæ, Furfuris ana P.j. semin. Anisi* ℥.ß. *sem. Apii* ʒ.ij. *Agarici* ʒ.iij. fiat *decoctio* & *in* ℔.j. *colaturæ*, dissol. *Hiera picræ* ʒ.iij. *Bened. laxat.* ʒ. ij. *olei Anethini & Violarum ana* ℥.j.ß. *Salis parùm* fiat *Clyster.*

Ab illius usu, pultem albissimã, uti solebat, dejecit. Sequenti die ℥.ij. *syrupi* sumpsit, sed valdè ægrè, nec tum dejecit, donec *enemate injecto*, sub vesperam alvus primùm mota fuit, & adhuc copiosiùs, quàm præterita die, eandem quoq; materiam excrevit, nullo pacto adhuc tinctam, quod maximè optamus, & obstructionis solutæ indicium requirebamus.

Cùm à *syrupo* solo obstructiones reserari, & proin nec bilem deorsum deturbari, dejectionesque procedere ostenderem, multisque rationibus *Vini* usum commendarem, ægraque eum expeteret, ablegatis Medicis, ne mihi obstaculo essent, ut in proposito meo pergerem, jubebat.

Itaque *binas infusiones in Vino* fieri curavi, quarum *una pararet*, *altera simul naturam ad dejectionem sollicitaret.*

Primæ infusionis formula erat sequens: ℞. *radic. Cichoreæ, Asparagi ana* ℥.j. *radic. Fœniculi, cortic. Sambuci, Ebuli, Dulcis amaræ ana* ʒ. vj. *radic. Rubiæ majoris* ʒ.iij.

℥.iij. *herbar. Absinthii M.j. Chamædryos, Ceterach veri, Chamæpit. ana M.ß. flor. Borragin. Genistæ ana P.j. sem. Cuscutæ* ʒ.ij. conquassentur *omnia*, addendo *Limaturæ chalybis præpar.* ʒ.iij. adde *Vini* ℔.iiij. stent *in infusione benè obturata.*

Altera sic parabatur: ℞. *rad. Apii, Levistici, Fœnicul. Petros. Gramin. Cichor. rad. Iridis, Rubiæ maj. an.* ℥.ß. *cort. Capparum, Tamaricis, Fraxini an.* ʒ.ij. *cort. rad. Samb. & Ebul. an.* ℥.j. *herb. Absint.* ʒ.iij. *Chamædr. Chamæpit. Ceterach. veri, Eupat. an.* ʒ.ij. *sem. Petros. Apii, Cuscutæ an.* ʒ.j. *flor. Cord. P.j. fol. Sennæ* ℥.j.ß. fiat *infusio in* ℔.9. *Vini albi vinosi*, adde *Agarici trochisc. Rhab. ana* ℥.ß. *Spicæ* ℈.j. *Limatur. chalybis præpar.* ℥.ß. *in panno ligatæ, Vinoq; immersæ*; stent *per 24. horas* ante illius usum.

Sumebat *per biduum præparantem infusionem, tertiâ die purgantem.* Unde alvus semper movebatur; sed quia alba adhuc excernebatur materia, *pilularum* usum, intermiscere oportere; ut unum alterius operationem adjuvaret, ad obstructionem illam aperiendam, multis argumentis, tandem illi persuasi. Ac licèt ægerrimè ab initio *pilulas* sumeret, cùm tamen semel complures *involutas pomo*, ignorans tot in eo contineri, deglutivisset, postea libenter illarum usum repetiit. & præter illas & *vina* jam dicta, nihil amplius se assumpturam, Medicis eam visitantibus, constanter asseveravit.

Pilularum descriptio hæc erat: ℞. *gummi Ammoniaci dissol. in Aceto scillit.* ʒ.j ß. *Rhabarb.* ʒ.ß. *rad. Asari, Gentianæ, trochisc. de Capparibus ana* ℈.j. *cineris Lumbric. limaturæ Chalybis præpar. ana* ʒ.ß. *cum Terebinth.* fiat *massa pilul.* Capiat ℈.ij. Atque sic factum est, dum *una die infusionem præparantem, altera purgantem,*

tertia die pilulas ſumeret, ut tandem excrementa, tingi croceo & atro colore, inciperent, ipſaque *cibum* ſenſim appeteret, vireſq; reaſſumeret. Perſeveravitque in horum uſu, etiam poſt meum diſceſſum aliquandiu, adhibito qui illi interea ex meo conſilio, hæc *medicamenta* adminiſtraret, Medico juvene aliunde advocato, ne qui priùs eam tractarãt Medici, aliquid in meis *medicamentis* immutarent. Sicque integrè, præter omnium ſpem, reſtituta fuit, ſucceſſum & laudans & liberaliter remunerata.

Icterus niger cum hydrope Aſcite.

MUſicus primarius Ducis Wirtenbergici, totus nigro colore occupatus, uti & in albo oculorum, cum tumore pedum & ventris, uſus meo conſilio Stutgardiæ, Anno 1568. cùm in cura Duciſſæ eſſem, hiſce planè fuit ſucceſsivè curatus.

Pilulas haſce, ordinavi, ut *ſucceſſivè* ſumeret: ℞. *pilul. de Agarico, Aggregat. ana* ʒ.ß. *Rhabarb. optim.* ʒ.j. *Spicæ, gummi Ammon. diſſol. in Aceto, Diagrydii an.* ℈.ß. *cum ſucco rad. Ireos* fiant *pilulæ*: Ex ʒ.ß. 9. Capiat *quarto die*, & *ſtatim* ſuperbibat *cochlear. j. ſucci radic. Ireos cum pauco Saccharo.*

Aſſumpſit duodecies, ſemperque copioſas habuit ſedes: ita ut, ſicuti poſtea narrabat, ſupra 26. *matulas* plenas, ſeroſi, nigri & pituitoſi humoris dejecerit.

Vinũ bibit *manè cùm juſculum* aſſumpſiſſet. Quod parabatur, *ſequentia in quatuor menſuris calidi Vini* macerando: ℞. *radic. Ireos rec. Apii ana* ℔.ß. *cort. medii Dulcis amaræ* ℥.ß. *Soldanellæ* ʒ.ij. *ſemin. Hederæ* ʒ.j. *rad. Cichorii, Dentis leonis ana* ℔.ß. *Abſinthii M.j.*

Item:

Item: ℞. *spec. Diagalang. Diacymin. Diarhod. Abbatis, trium Santalorum ana* ʒ.ß. *sem. Fœnicul. Anisi, Cubeb. ana* ʒ.j. *Cinam.* ʒ ij.ß. *Coriandri* ʒ.ij. *Sacchari ad pondus omnium*, fiat *pulvis, post pastum*; De quo sumat *frequenter cochleare unum, post singulos pastus.*

Icterus in Febre tertiana intermittente.

VIde in Febribus. Lib. II. Febris tertiana intermittens, Icterus.

Rubedo faciei cum pustulis.

IN gutta rosacea faciei sananda, cuidam doctissimo Viro, Anno 1596. qui jam fuerat *purgatus*, & *sanguinem* detraxerat, sequentia jam usurpanda, & autumni tempore repetenda præscripsi.

Inprimis verò hoc mense Majo, *frequenter Lac caprinum manè* bibat, *in quo* decoq. *rad. Lapathi herb. Mercur. Fumaria & teneritates, Sambuci & Lupulorum*, addendo *plus minúsve, prout alvus illorum usu, magis minúsve* dejiciet.

Scarificatione singulis trimestribus utatur, & *cucurbitularum applicatione.*

Venam adhuc semel ante canicularium adventum aperiat, *in sinistro brachio.*

Caveat à *cibis salsis, aromatisatis, calidis, vino forti*, quibus sanguis accenditur.

Ungat *faciem unguento* sequenti: ℞. *Litharg. quart. j.* infundatur *in Aceto fortissimo, sæpè* moveatur, *& Acetum* effundatur, *residentia* sumatur, *cui* adde *Camphoræ dissolutæ in Aceto* ʒ.ß. (Addidissem *ol. sem. Cucurbit.* sed non habebat) *Pomatæ. q. s.* fiat *linimentum.*

Manè hoc *decocto* abluat: ℞. *Fabarum conquassatarum parùm & Oryzæ ana P.j.* decoquat *in Sero lactis, & eo* abluat *faciem.*

Quòd si non sit satis efficax unguentum, succum Granatorum illi permisceat.

Si *pannos* suffumigaret *Sulphure & Thure permixtis, & carbonibus injectis ardentibus, & pannos faciei* applicaret, & hoc quoque plurimùm juvaret, *Unguento citrino rectè præparato* uti quoque poterit, vel *priori unguento, id* permiscendo.

Reversus ex Italia, cùm illum inspicerem, vix ampliùs apparebat rubedo, dicebatque imprimis profuisse *unguentum ex Lithargyrio.*

Facies rubra, squalida, pustulis referta.

IN studioso patritio Anno 1565. cura sic fuit instituta. Præparavi materiam: ℞. *syrup. Acetosæ simpl. de Cichorea simpl. ana ℥.j.ß. aquar. Cichor. Acetos. an. ℥.iiij.* fiat *Julep.* pro *tribus vicibus.*

Purgatus fuit hoc modo: ℞. *aquarum Endiviæ, Cichoreæ ana ℥.iij. aq. Acetosæ, Bugloss. ana ℥.ij. inf. fol. Sennæ ℥.j.ß. Epithymi ʒ.ij. Tamarind. ℥. ß.* bulliant *in duplici vase*, & *in colatura parùm expressa* infunde *Rhab. ℥. ß. Spicæ ℈. j. rursum* fiat *expressio*, adde *syrup. de Fumaria simp. ℥.ij. syrup. Diasereos ℥.j.* Bibat *tribus vicibus.*

Inungat faciem sequenti: ℞. *spec. unguenti Citr. ʒ.j. Sublimati ℈. ß. ol. de Tartaro, succi Limonum an. ℥.ß, Lithargyrii ʒ.j. Cerussæ ʒ.j.ß.* misceantur *cum pauca Pomata*: Inungat. Exulcerabatur nonnihil, quare jussi rariùs uti.

Posteà hanc *aquam* præscripsi: ℞. *aquarum Ros. Plantag. fl. Fabarum ana ℥. iij. aq. Acetosæ ℥.ij. Aluminis*

ʒ. ij

℥. ij. misce. Hæc plurimùm profuit, cùm ea diu multumq; usus esset, rubedo cessarat ex parte, pustulæq; sanatæ. Exactis multis annis, mihi iter facienti per ipsius patriam, hanc adhuc laudavit *aquam*. Faciem quidem subrubram nonnihil semper retinuit, erat enim originale, sed nec tophis nec pustulis inæqualem, sed planam.

Facies pustulis & rubore defœdata.

PUellæ nubili facies admodùm defœdata erat, jam multos annos, pustulis siccis flavescentibus serpentibus, accedente rubore, ita ut de lepra suspecta esset, præsertim cùm multa frustra tentasset *remedia*, & evanescentibus aliquibus, novæ subinde, rursum erumperent.

Tandem vocatus veris tempore, Anno 1557. in initio praxeos meæ, primò *venam* aperui *brachii*.

Scarificatione postea, *adhibitis cucurbitulis in scapulis*, jussi uti *singulis mensibus*.

Vesicatorium quoque ex *Cantharidibus nuchæ* applicui, quod magnam illic vesicam excitavit, & quod admirandum, ut aliquandiu sanguinem minxerit, fecit.

Bibit aliquoties hoc *decoctum*: ℞. *summit. Lupulorum recent. Fumariæ recentis an. M. j. fol. Sennæ* ʒ. iij. decoquantur *in Sero caprino*, coletur: Bibat *uno haustu*, & repetat *quamdiu ferre poterit*.

Alternis diebus vel *tertio*, cùm *decocto* abstinet, sumat *sequens*: ℞. *conserv. Viol.* ℥. j. ß. *conserv. flor. Cichorii, Rosar. ana* ℥. j. *pul. Trionsant.* ʒ j. ß. *Diarh. abb.* ʒ. j. *syrup. de Eupatorio q. s.* fiat *electuarium*. Capiat *bolum unum*.

His

His aliquandiu cùm esset usa, dedi hunc *bolum*: ℞. *Cathol.* ℥.ß. *conf. Hamech* ʒ. j.ß. Capiat.

Unguentum pro facie sequens postea præscripsi: ℞. *Litharg. auri, Cerussæ, ana* ʒ. ij. *Unguenti citrini* ℥.j. ß. *Thuris albi, Mastich. ana* ʒ. j. ß. *rad. Serpentariæ, Ossis sepiæ an.* ʒ.j. *ol. Tartari* ℥.ß. *succi Limon.* ℥.j. misceantur: Inungat *faciem.*

Cùm crustæ remanerent, & *unguentum* spissum illis adhæreret, jussi *manè semper* abluere *aquâ flor. Fabarum.*

Recesserunt hac ratione, sed mox iterum de novo obortæ sunt pustulæ.

Denuo itaque eam *phlebotomia* uti jussi: Alteroq; mox die *scarificationibus.*

Purgaviq; de novo: ℞. *fol. Lupuli, Fumariæ ana M.j. fl. Cord. P.j. sem. Anisi* ʒ.ij. *fol. Sennæ* ℥.j. *Epith.* ℥. ß. decoq. *in Sero lactis*: Bibat *duabus vicibus.* Sed *in posteriore* dissolvat *confect. Hamech* ʒ.ij.

Electuario deinde utatur: ℞. *conserv. flor. Cichorii, Violar. ana* ℥. j. *conf. fl. Bugloss. Nymphææ ana* ℥.ß. *pulv. Trionsant. duplicato Rhabarb.* ʒ.ij. *Diarhod. abb. Diamarg. frig. ana* ʒ. ß. *medullæ semin. Melonum* ʒ. ij. *syrup. conf. cort. Citri q. s.* fiat *electuarium.* Capiat *alternis diebus bolum.*

Postea illinat *faciem singulis noctibus* hoc *unguento*: ℞. *spec. unguenti Citrini* ℥.j.ß. *Camph.* ʒ. ß. *Boracis usti* ʒ.j. *Ossis sepiæ* ʒ.ß, *rad. Serpent.* ʒ. j. *lactis Virginalis parati ex Litharg. cum Aceto & aqu. Fabarum* ℥.iij. *succi Limonum vel Arantiorum, ol. de Tartaro, de Frumento ana* ℥.ß. *Fugitivi* ʒ.j. (plus addidissem sed valdè denigrabat) misceantur benè, siccabatur sæpe, sed *rursum succis molle* reddebatur.

Manè

Manè abluat hac *aqua*: ℞. *cuſpidum Roſar. P. j. fl. Viol. M. j. Furfur.* ℥. *ij. Cicerum rubr. conquaſ. P.* ß. *rad. Ireos* ℥. *j. rad. Lil.* ℥. *ij. rad. Serpentariæ, Cyclaminis an.* ℥. ß. adde *Aquæ menſ.* ß. eliciatur *aqua*. Quam *cùm faciem* *eâ* lavat, *aquâ Fabarum* diluat.

Abſumpto ſemel unguento, denuoq́ parando addidi *Litharg. Boracis ana* ʒ. *j.*

Et hac ratione ſanata fuit, & licèt puſtulæ ſæpè iterum emergerent, *inunctione* mox ſiccabantur, & cruſtâ decidente, ſanabantur, donec integrè reſtituta, jam annos triginta quatuor, nihil ampliùs apparuit, & ab omni ſuſpicione lepræ libera fuit.

Facies rubra puſtuloſa, cum Scabie perverſa, circa emunctoria & manus.

GEneroſus quidam Baro, annorum circiter 17. macer, facie & rubra & puſtuloſa, ſcabieque frequenter affici ſolitus, in Academiam noſtram miſſus, & conſilio meo, ut ab hiſce vitiis liberaretur, à parente ſuo magni nominis Domino, uti juſſus, ſequenti modo cura à 17. Febr. Anno 1613. incœpta adminiſtrataque fuit.

Itaque primùm *purgatio levis* præmiſſa, inde *præparatione per triduum: mox validiore cathartico*, uti & *per vices alvo ſæpiùs conſtipata, purgatus fuit.* Sumpſit item *Conſervas ſanguinis fervorem contemperantes, ſuperbibendo Aquas convenientes*, & continuando ad Aprilis menſem uſque.

Poſtea ut ſanguis laudatus gigneretur, temperatus, purus, *Lactis caprini manè & veſperi poculum unum ſingulis diebus, ad ſeptimanas ſex* bibit: plerumque *ſimplicis*, aliquando *compoſiti*, *in quo ſummit. Fumariæ &*

Lupulo-

Lupulorum & Senna interdum decocta essent. *Victus* insuper *laudatus, non nimium salsus aut aromatisatus ei* injunctus.

Pro scabie quæ admodùm corpus illius, in emunctoriis præsertim & manibus, infestabat, exsudante ichore flavo bilioso, in manibus præcipuè, cum fissuris illic & dolore, in *Balneo* sequenti ad *sesquihoræ spatium, per dies aliquot indies semel nudus* sedit: ℞. *Gypsi usti* ℔. *ij. Aluminis quart. j. Tartari Vini albi* ℥. *iij. rad. Lapathi acuti quart. j. Bryoniæ* ℔. ß. *herb. Malvæ, Viol. Plantag. Hederæ ana M. ij. rad. Ari, vel Gersæ serpent.* ℥. *j.* decoquantur *in Aqua*, pro *balneo.*

Cùm præcipuâ scabiei parte ablatâ, superesset adhuc fœda circa emunctoria præsertim, *Unguento loca illa post balneum* inunxit: ℞. *ol. Ros.* ℥. *ij. Butyri recent.* ℥. *j. Litharg.* ʒ. *j. Cerussæ* ʒ. *j.* ß. *Gersæ serp.* ʒ. ß. *lap. Calaminaris* ʒ. *j.* ß. *suc. Plantag.* ℥. *j. cum Terebinthina* fiat *nutritum.*

Sublatâ undiq; scabie, manus valdè asperæ erant, & aridæ, ob quam causam, *decocto* sequenti, ut emolliretur cutis, immergere *aliquoties* jussi: ℞. *rad. Althææ* ℥. *j.* ß. *Liliorum alb.* ℥. *ij. herb. Malvæ, Violariæ ana M. ij.* decoquantur.

Majo mense, ut pustulæ faciei tollerentur, & rubedo emendaretur, hæc *aqua* fuit præscripta: ℞. *Fragorum non plenè maturorum* ℔. *j. Poma acidula num. ij. radic. Lapathi in talleolos sectarum* ℥. *vj. Rosar. rubr. recent. P. iij. herb. Acetosæ hortensis, Plantagin. ana M. j.* adde *Lactis caprini* ℔. *ij. Album. ovorum num. x. Aluminis* ℥. *j. Thuris, Camphoræ ana* ʒ. *j.* eliciatur *aqua per destillationem.* Servetur *primò media illius pars quæ effluit,* estq; hæc *efficacior quàm altera, quâ faciem noctu madefaciat.*

Hoc

Hoc cùm aliquoties fecisset, pustulæ majores suppuratæ & disruptæ, purulentam materiam subrubram profuderunt, postea siccatæ, evanuerunt simul cum rubore, & sic à scabie atque hac faciei discoloratione, liberatus est.

Autumni tempore, cùm scabies denuo certis in locis, non tamen adeò perversa, uti priùs, se manifestaret, *corpore* iterum *purgato*, *balneum* repetiit, verùm *non adeò potenter exiccans*, ne cutis exasperaretur, sic fuit paratum: ℞. *rad. Lapathi rec.* ℥. *v. rad. Bryoniæ quart.j. herb. Scabiosæ, Malvæ, Saponariæ, Violarum ana M.ij. Altheninis* ℥.*vj.* pro *balneo.* Unde quoque rursum sanatus.

Quia facies denuò nonnihil expullulabat pustulis, sequenti *aqua* rursum sanatus fuit: ℞. *Lithargyrii* ℥. ß. *Boracis* ʒ.*ij. Gersæ ser p.*ʒ.*j. Aluminis* ʒ.ß. *succi Limonum* ℥. ß. *Aceti albi* ℥.*j. aquæ flor. Fabarum & Rosʃ. ana* ℥.*ij.*ß. misce.

Post peregrinationem frigore invalescente, mense Novembri, cùm rursum in facie aliquid erumperet, sequenti *lacte virginali*, illi mox prospectum fuit: ℞. *Lithargyrii* ℥.*j. Aluminis* ʒ.*j. Boracis* ʒ. *iij. Cerussæ* ℥. ß. *Aceti, Aquæ rosʃ. & Plantag. ana* ℥. *ij.* bulliant *ad consumpt. tertiæ partis*, coletur, adde *succi Limonum* ℥.ß. Illinat *faciem*.

Faciei rubedo & lividitas, accedente Cephalalgiâ, Tumore colli, Menstruorumq́; suppressione.

MUlieri cuidam trigesimum annum superanti, Anno 1559. facies rubore admodùm suffusa

erat,

erat, & frigido aëri exposita, congelato tunc sanguine (uti fieri solet, in locis fungosis sanguine redundantibus) livida subnigraque inde facta, turpem aspectum præbebat, adeò ut vulgus, eam leprosam esse, censeret. Huic cùm collum aliquando intumuisset, caputque vehementer doleret, faciesque inflammata esset (Carbunculum nostri hunc affectum vocant Carfunckel) ex meo consilio, *Oxyrhodinum fronti* adhibuit, *simplex ab initio*, *mox* additò *Album: ovi conquassato, & tantillo Lactis*: cujus usu, cephalalgia nonnihil remisit.

Cucurbitulas scapulis siccas adhibuit, *collumq; Lanâ nigrâ ovium succidâ, oleo Liliorum inunctâ, cum panno linteo Cannabino ex usu jam sordido*, *calidè* obvolvit.

Conquerebatur de faciei ardore & pruritu, & cùm intellexissem, totius anni spatio, menses ei non fluxisse, præscripsi: ℞. *trochis. de Myrrha* ʒ. *j. rad. Asari, fol. Sabinæ, seminum Apii, Petros. cort. Cassiæ fistular. ana* ʒ. ß. *Cinamom.* ʒ. *j. Sacchari* ℥. *j.* fiat *pulvis. De quo* capiat *manè interpolatis diebus* ʒ. *j. vel plus, cum Vino, in quo radix Eryngii infusa sit.*

Purgavi quoq; illam sequenti *Apozemate*: ℞. *rad. Rusci, Asparagi ana* ℥. *j.* ß. *rad. Fœnicul. Petroselin. ana* ℥. *j.* macerentur *omnia in Vino: rad. Asari* ℥. ß. *herb. Fumariæ, Lupulorum, Buglos. cum toto, Dentis Leonis, Cichorii, Ceterach. ana M. j. seminum Cucurb. Melonum an.* ʒ. *ij. seminum Endiviæ & Acetosæ ana* ʒ. *j. Passul.* ℥. *j. fol. Senæ* ℥. *j.* ß. *rad. Polypod.* ℥. *ij. Epithymi* ℥. ß. *fl. Cord. ana P. j.* fiat *decoctio*, *in colatura* infunde *cort. rad. Hellebori nigri* ʒ. *j.* ß. *Zedoariæ, sem. Pæoniæ ana* ℈. *j.* (ad correct. *Hellebori* & ob metum convulsionum ex *helleboro*)

Rhab.

Rhab. ℥.ß. ſtent *in infuſione ferventi*, exprimantur, adde *ſyrup. de Pomis redol. de Roſis, ſolut. ana* ℥.ij.*de Bugloſſ.* ℥.j. fiat *Apozema pro quatuor vicibus*, aromat. *Santalo citrino*.

Poſt *purgationem*, capitis dolor penitùs ceſſavit, ſed quia adhuc de tumore colli conquerebatur, ord. ℞.*Succini, Maſtiches ana* ʒ.j. *ſem. Nigellæ* ʒ.ß. fiat *pulvis*, projiciatur *de eo ſupra carbones*; *Fumusq; panno linteo* excipiatur, *calidusq;* *collo* applicetur, tumorque ex eo colli ſubſedit.

De Vigiliis conquerebatur, quas *ſyrupo Papaveris* exhibito emendavi.

Reſtabat rubedo conſueta faciei, quam ut corrigerem, cùm rogaret, ut *ſucceſſivè purgaretur*, ord. ℞. *Catholici* ℥.j. *elect. de Succo roſ. Diaphœn. ana* ʒ.iij. *Tryphera perſica* ℥.ß. *Rhabarb.* ʒ.j.ß. *Spica gran.v. Agarici troch.* ʒ.j. *medulla ſem.Carthami* ʒ.ij. *cum ſyrup.Roſ.ſol. q.ſ.* fiat *electuarium*; de *quo* ℥.j. *hebdomadatim* ſumat, *per ſe*, vel *diſſolvendo*.

Ut *venam ſub autumnum* aperiret juſſi.

Interea verò hoc *elect.* utatur: ℞. *conſ. Viol. Bugloſſ. fl. Cichorii, an.* ℥.ß. *ſp. Trionſantal. duplicato Rhab.* ʒ.j.ß. *Diarh. abb. troch. de Thiro ana* ʒ.ß. *cum ſyrupo de Pomis redol.* Utatur ſæpè.

Ad *faciem* rubore & livore commaculatam adhibui: ℞. *Tartari vini optimi* ℥.iiij. calcinentur, adde *Borach, Sacchari candi an.* ʒ.vj. *mucilag. ſem.Pſyllii extractæ cum aqua Solani* ℥.iij. *Lactis caprini* ℔.ß. *album. Ovor. nu.* x. *Camphoræ* ʒ.j. miſce, eliciatur *aqua*; Quâ faciem madefaciat ſæpè, undè rubedo ceſſavit, ſublivida tamen nonnihil manſit circa genas, quod ægrè potuit extergi, nec illa aliis uti voluit.

Nihilominus à chirurgo persuasa, hoc à lue venerea prodire, *suffitu cinnabaris* usa est, unde pejus habuit, recruduitque malum, & ad me reversa, errorem fassa est, veniamque rogavit. Jussi ut priorem curam repeteret, *venamq; saphenam* aperiret. Vixitque postea multos annos incolumis, læta se à lepræ suspicione liberatam esse.

Pustulæ rubræ faciei.

Consilium dedi cuidam Burgundo, An. 1604. Majo mense in ejusmodi affectu, quod & aliis impuritatibus à sanguine impuro, prodeuntibus convenire dixi.

Ut biberet *Seri caprini veris tempore, manè & vesperi, bonam quantitatem: per dies octo.*

Venam interea aperiret *hepaticam* appellatam.

Postea ad *dies triginta* continuaret hoc *Apozema:* ℞. *fol. Senæ* ℥.iij. *Polypodii* ℥.ij. *Agar.* ʒ.iij. *Turbith* ʒ.ij. *rad. Cichoreæ, Dentis leonis ana* ℥.j.ß. *radic. Enulæ* ℥.ß. *cort. radic. Sambuci, & Tamar. ana* ℥.j. *herb. Endiviæ, Acet. Buglosſ. cum rad. an. M.j.ß. sum. Thymi, Betonicæ, an. M.j. florum Buglosſ. utriusq;. Viol. Rosſ. Scab. ana P.j. sem. Anisi* ʒ ij. *sem. Fœnic. Coriand. ana* ʒ.j. *sem. Acetosæ, Zingib. ana* ʒ.j.ß. decoquantur *in s.q. Aquæ, & in colatura q.s.* adde *succi Pomorum redol.* ℥.iij. *suc. Fumariæ, Buglossi, radic. Iridis ana* ℥.j.ß. *syrup. Rosſ. ex infusſ.* ℥.iiij. *Sacchari* ℥.iij. coquantur *ad mediam consistentiam*, aromat. *Cinamom.* ʒ.ij. Capiat *singulis matutinis, quantitatem eam, quæ illi sedes binas* aut *ternas* moveat. Continuet si ferre poterit, uti dictum.

Regimine interea convenienti utatur.

Hac ratione, multi ab externis ejusmodi vitiis, sanitati restituti fuerunt. *Facies*

Facies rubris maculis conspersa, inflata, & crustis serpentibus defœdata.

FAcies seni cuidã. An. 1595. ebrio, barbato, rubris maculis commaculata & inflata, crustisq; flavis, serpentibus, per barbam, defœdata fuit, adeò ut elephãtiasin metueret. Vix octiduum hoc *remedio* usus, convaluit, & *postea* recidivam passus, *iterum* sanatus est *eodem*. Quo *remedio* nunc nostri pharmacopœi in aliis quoq; similibus faciei affectibus abutuntur.

Post *purgationem* factam, *cum Cathol.* ℥.ß. *conf. Hamech* ʒ.iij. *cum aqua Fumariæ.*

Illinat *faciem* hoc *liquore*: ℞. *Litharg. auri pulverif.* ℥.j. *Alumin.* ʒ.j. *Boracis* ʒ.iij. *Cerussæ* ℥.ß. *Aceti* ℥.ij. *aqu. Rof. & Plantag. an.* ℥.iij. bulliant *lento igne ad consumpt. tertiæ partis, postea* coletur, adde *succi Limonum*, ℥.ß.

Rubedo semifaciei.

PUero cuidam annos nato duodecim, exercitio alióve modo incalescenti, dextrum faciei latus medium, à fronte deorsum, nasi & buccarum mediâ sede, æqualiter distinctum, vehementer, donec calor totius corporis cessaret, rubebat, alterâ sinistrâ sede, ne minimùm in colore naturali mutatâ, hocq; multos annos illi erat familiare. Sicuti ipse, cùm Lucernæ essem, hoc in illo vidi.

Macula seu Linea rubra originalis, corpus secundùm longitudinem pervadens.

GEnerosa quædam mulier, maculam rubram,

lineæ instar sanguinolentæ, à fronte per mediam faciem, collum, thoracem & ventrem deorsum deductam, corpus veluti in duo æqualia dividentem, ab ortu habebat, ad extremum usque vitæ, in gemino matrimonio sterilis, retinuit.

Macula ab ortu fusca in facie.

PUella quædam, ab ortu maculam secum in lucem attulit, eratque in facie, juxta latus oculi dextrum: fusco colore, rotunda, unguis majoris instar lata. Quam mater, ut venustiorem redderet, delere cupiens, multa frustra tentavit: tandem *cauterio meo potentiali indolenti adhibito*, cutem eâ latitudine, quâ erat macula adustam, & in escharam conversam, exemi, in cujus locum postea, cicatrix alba nata, cùm ea cutis colori magis esset similis, vix ab ea discerni potuit.

Ecthymata seu Morbilli, in Febre Synocha.

VIde in Febribus. Lib. II. Febris synocha, ecthymata, &c.

Pustulæ pestilentiales, sine febre aliáve noxa, ex contagio erumpentes.

CUm in peste illa magna, Anno 1564. apud nos grassante, quamplurimos indies inviserem, accidit, ut pulsum cujusdam mercatoris, animam jam agentis tangenti, à sudoribus frigidis lethalibus, in agone quandoq; erumpere solitis, manu madefa-

madefactâ, pustula omnino hisce similis, quæ quandoque in peste correptis, primùm prodire, posteaque in anthracem abire solent, juxta pollicem in medio illius & inter indicem, subitò mihi exorta sit. Quâ visâ nonnihil perterritus, me peste infectum hoc indicio credens, quod & alii, quibus hoc ostendebam, putabant, domum properans, ut aliquid sumerem, priùs pulsum meum exploravi, an febricitarem nec ne, cùm verò nullam febrem deprehenderem, nec aliquam virium prostrationem, cœnavi, sumptaque in omnem eventum *Antidoto*, in lectum me collocavi, quieteque dormivi, atque manè, pustulam evanuisse, lætus animadverti.

Hoc idem socero meo chirurgo, in eadem peste, sed in pedibus evenit. Cui peste quoque infectis operam danti, anthracesque & bubones pestiferos tractanti, binæ ejusmodi pustulæ in pedis superficie eruperunt, quas & ipse & ego, facilè pestilentes esse cognoscebamus. Verùm & ille nihil incommodi inde sensit, & sumptâ quoque *antidoto*, in lectum se componens, quid futurum esset expectaturus, cùm nulla alia supervenirent symptomata, rursum post horas aliquot surgens, eas neglexit, quæ & sponte mox subsederunt.

Pustulæ in lue Venerea.

Vide in Defœdatione. Lib. III. Pustulæ crustaceæ, &c.

Dein Pustulæ & cephalæa.

IN EXTUBERANTIA OBSERVATIONES.

Leucophlegmatia ex nimia sanguinis detractione.

PRæceptor cujusdam generosi, annorum circiter viginti quinque, admodùm eruditus & studiis deditus, in peregrinationibus, cum suo Domino, in colicum dolorem incidit, à quo diu afflictus resolutis & atrophiâ laborantibus membris, tandem convaluit. Cumque post aliquot tempus, Dominum suum domum reducem comitari vellet, in delirium incidit, ob quem casum à Domino suo derelictus, in pago quodam, chirurgi Empirici curæ, qui maniacos, *larga sanguinis detractione* sanare solebat, commissus est. Qui eum partim adhuc delirantem, & mentis minimè compotem, partim ad se jam redeuntem, vi coactum, tot *phlebotomiis* exhausit, ut ad extremam imbecillitatem pervenerit. Tandem ab eo libera[illegible], cùm ad nos, Anno 1597. venisset, pallidus, facie tumescente, ventre nonnihil inflato & pedibus, leucophlegmaticus ex nimia sanguinis inanitione factus, consilium meum peteret, viderémque hæc, & urinam crudam omnino & albam inspicerem, & ex cruditate, ac flatibus, viscerum ventriculi & hepatis imbecillitatem, deprehenderem, ne in hydropem confirmatum incideret, sequentia illi præscripsi.

Et *primùm* ut *exquisitâ vivendi ratione, in cibo temperato,*

parato, laudato & *Vini albi maturi potu, exercitio decenti*, uteretur.

Pilulas dein hasce *semel* atque *iterum* assumeret: ℞. *pil. Mastichin. de Hiera simp. ana* ℈.j. *cum Vino albo*, fiant *Pilulæ*.

Vinum sequens ad viscera roboranda, & excrementorum proventum impediendum, *ut tertio die* biberet, suasi: ℞. *radic. Galangæ, Cyperi ana* ℥.ß. *herb. Absinth. Majora. ana* ʒ.iij. *Spicæ Celticæ* ʒ.ij. *flor. Rosmarini, Salviæ, Rosarum, Bugloss. utriusq, an.* ʒ.ij. *sem. Fœniculi* ʒ.iij. *Rhabarb.* ʒ.ij. *Cinamom.* ʒ.j.ß. *Myrobal. Citrinar.* ℥.ß. conquassentur *pro mensura j. Vini*. A cujus *haustu* semper alvus respondit.

A *cibo* sumpto mixturæ sequentis *cochl.ij.* sumere jussi, & *manè* quoque interdum: ℞. *conserv. Ros. carnium, Cydon. condit. an.* ℥.j. *Zingib. conditi, conser. Majoranæ, conser. flor. Cichor. an.* ℥.ß. *pul. Diacyd. sine spec.* ʒ.j. *se. Fœnic.* ʒ.ij. *Corian. præpar.* ʒ.j ß. *Carui* ʒ.ß. *Cinam.* ʒ.ij. *Piperis* ℈.j. *Sacchari rosati tab. q.s.* fiat *Mixtura*.

Inunxit *ventriculi regionem* & *hepatis* hoc *unguento*: ℞. *ol. Nard. Amygd. am. ana* ℥.j. ß. *succi Apii, Aceti albi ana* ℥. ß. fiat *decoctio ad succorum consumpt.* adde *rad. Asari* ʒ.j. *Spicæ, Santali incis. ana* ʒ.ß. *Ceræ q.s.* fiat *unguentum*.

Atque interdum *manè* sequẽtibus est usus *tabulis*: ℞. *spec. Arom. ros. trium Sant. ana* ʒ. ß. *troch. de Eupat.* & *Capp. ana* ℈.j. *Sacchari dis. in aqua Ros. Endiviæ* ℥.iij. fiant *tabul.*

Ut in *balneo jejunus interdum* sudaret, consilium dedi. Horum usu color vividus redire cœpit, meliusq; habuit, & gradum Doctoratus, in arte Medica adeptus, postea discesit incolumis.

Intumescentia totius corporis.

VInitor quidam, vir robustus, à labore domũ reversus, Martio mens. An. 1603. & de tensione præcordiorum conquestus, eâ nocte totus intumuit: facies inflata: manus & pedes tumidi: venter distentus erat. Jussi uxorem illi decoquere ***corticem medium Sambuci, rad. Iridis & cort. virgultorum Dulcis amara in Vino & Aqua.*** Bibit *per quadriduum, manè & vesperi haustum*, unde alvus aliquoties dejecit, faciesque primùm detumuit, mox & manus.

Verùm cùm post decem dies reverteretur, & crura universa adhuc tumerent, dedi illi *pilul. Aggregat.* ℥.j. *cum succo Iridis*, unde per biduum sæpè & copiosè dejecit, pedesque omnino subsederunt, tumorque omnis evanuit.

Inflatio totius corporis.

INtumuit toto corpore, puella quędam, facię quoque inflata, ventreque distento, per aliquot dies, summâ pectoris angustiâ laborans. Cùm nihil admittere penitùs *medicamentosi* vellet, jussi illi ***rasuram Cornu cervi, subtilissimè tritam, in Jusculo aliquoties*** exhibere. Quo ter quaterq; facto, subitò detumuit, & curata est. Anno 1596. Octobr. mens.

Hydropis principium.

SEnex quidam septuagenarius, circa solstitium æstivale, Anno 1597. angustiam pectoris sentire, pedesque noctu tumidos habere cœpit; urina cruda, alba erat, quæ principium hydropis denotare videbantur.

Itaque

Itaque *vino* sequenti eum uti jussi, quod ℞. *radic. Cichor. Fœnicul. & cort. rad. Sambuci, Absinthii an. M.j. ad mensur. j. vini*, coquantur *in duplici vase*: Bibat *per quadriduum*.

Quod cùm fecit aliquoties, singulis diebus purgabatur. Urina 23. Octobr. rursum benè colorata, qualis in sanis esse solet, apparuit, dyspnœa remisit, tumorque pedum penitùs evanuit.

Hydrops ascites in muliere.

Mulier hydropica, ventre prætumido, & pedibus inflatis meo consilio usa, sequentibus *remediis*, Anno 1604. Nov. mense tertiâ postea septimanâ perfectè convaluit.

De sequenti *electuario*, *singulis noctibus*, *horis quatuor* vel *quinq; post cœnam, ad somnum se componens, instar nucis moschatæ* sumpsit, quod ℞. *rob. de baccis Sambuci & Ebuli ana ℥.j. syrupi de Papavere* (ut sudores vehementiùs moverentur, sicuti experientiâ compertum, *narcotica* sudores provocare, quo nomine & *antidota opiata*, ut *theriacam, mithridatium* sudores movere, alibi ostendimus) *spiritus Juniperi ana ʒ.vj.* misceantur. Unde versus diluculum, vehementer sudavit.

Manè postea utebatur *haustu Vini, in quo rad. Aperitivæ, cortices Sambuci & Ebuli, unà cum Absinthio, macerata erant.* Sicque tumor ventris & pedum sensim subsederunt, atque evanuerunt, ipsaq; restituta fuit.

In Alio.

IN hospitali ventre tumente & pedibus, ægrotabat pauper, An. 1611. Sept. cui *Vino hoc medicato* subvenimus.

℞. *rad. Iridis* ℥. j. ß. *cort. rad. Sambuci & Ebuli ana* ℥. j. *Absinthii sicci* ʒ. ij. *fol. Senæ* ℥. j. *sem. Carui* ʒ. j. *Vini mensuram* j. coquantur *leviter in duplici vase*; Bibat *manè haustum aliquoties.*

Multùm & frequenter inde minxit, sensimque tumor ventris & pedum subsedit, sanitatique restitutus est.

In Alio.

HYdropico cuidam sartori, propinavi *succum Ireos*, ut biberet *ad* ℥. *ij.* addito *Melle*: unde plurimùm & sæpiùs minxit & dejecit; & postquam repetiisset bis vel ter, detumuit venter pedesque subsederunt, ipseque sanatus est, Anno 1557. Decembri mense.

In Alio.

ABbas quidam hydropicus, cùm sequentem *aquam per mensis spatium manè & vesperi ad* ℥. *quatuor, singulis vicibus* bibisset, copiosè inde mingens, levamen sensit, adeò ut dyspnœa aliquomodo remitteret, & ventris tumor subsideret. Verùm ob læsionem hepatis, ut postea deprehensum fuit, licèt aqua ex abdomine fuerit exhausta, mox tamen rediit, atque hydropem de novo, qua tandem occubuit, produxit.

Hydrops ascites, ob hepatis & lienis vitium.

IN ancilla nubili hydropica, cùm eam in hospitali mortuam aperiremus Anno 1598. Jan. 31. deprehendimus hepar una parte malè affectum, fungum veluti adnatum habens, in quo, instar concreti quid

inerat:

inerat: lien quoque intrinsecùs vitiosus. Abdomen & venæ sero impletæ. Uterum cùm inspiceremus, sanum alioquin, vidimus, & magnitudine ovum columbinum non superare, spissum, album, cavitate exiguâ, cujus orificium angustum, oblongum, rugosum, clausum, extrinsecùs rubens; quod unà cum utero, cervice illius absecta inversa, glandem penis apposité exprimebat. Quæ naturalis uteri forma cùm sit, eam hîc quoque, cùm longè aliam illi vulgus assignet, annotare placuit.

Hydrops ascites ob hepatis, lienis fissuras & vesiculas.

VEsicas tenuissimas, pellucidas aquâ distentas, pomi magnitudinem nonnũquam æquantes, majores interdum, interdum minores hepatis substantiæ accrevisse, in cacheéticis dispositis ad hydropem, uti & hydrope ascite mortuis, sæpe inveni. Sed & similes ex hepate & liene simiæ, quamplurimas citra sectionem expressi, integrasque manibus excepi, seroso humore subrubro refertas, aliasque citrinâ aquâ turgentes, è bilis vesicula exemi. Quales quoque sed limpidissimâ aquâ plenas, mesenteriis porcorum adnasci, lanii aliquoties mihi ostenderũt, idque sæpiùs se observasse prædicarunt. Quod & in hominibus accidere posse, cùm homo omnibus morbis, quibus & bestiæ longeque pluribus obnoxius sit, mihi cogitandi primùm, postea etiam indagandi occasionem præbuit. Uti & quòd hepatis substantia vulnerata, & ex parte amissa, sanari & reparari fortè quoq; possit, ex eo colligo: Cane enim venatico cujusdam nobilis, ab apro in venatione

saucia

sauciato, ut hepatis illius pars, ex vulnere promineret, canis portionem illius, dum vulnus, uti solent, lamberet, demorsum devoravit, quem tamen postea sanatum, & superstitem me vidisse memini. Quod fortè, sic vulnerato hepate fieri potest, cùm per vulnus pus & sordes, inde procedentes, extrorsum repurgari posśint, & *topica* parti læsæ apponi. Uti & de pulmonum vulnere dictum, quod aliâs si intrinsecùs læsa sint, nec pateat exitus inde vel introitus, fieri nequit.

Ascites, in quo viscerum vitia, & cordis situs mutatus, & Os in eo inventum.

FIlius Parei typographi, adolescens, cùm frequẽter, utraque manu, terræ innixus, uti pueri lusus causâ facere solent, corpus in altũ erigendo rotaret, cœpit cordis palpitationem, pulsationem vehementem in sinistro latere, circa ventriculi ferè regionem, sentire: quã à corde, eousq; propendente, proficisci, sectio post mortem, sed & quòd capiti innixus, cor denuo ad superiora ducebatur, satis declarabãt. Nam asciticus factus, cùm mortuum eum aperirem, cor, relaxatis involucris & vasis illius, quibus suspẽditur, subsedisse, & mucrone suo, succingenti tunicæ, circa septi regionem, adfixum deprehendi: Dein & præter reliqua, hepatis, lienis, renumq; vitia, asciticis cõsueta, etiam in medio cordis dissecto, os tribus articulis constans cavumq; & arenosâ quadam materiâ repletum, inveni. Hæc prima mea Anatome, quam Basileæ An. 1557. Nov. mens. in præsentia Medicorũ, in ædibus defuncti administravi, fuit, adstante simul patre ipsius, lachrymisq; cor filii detectum, irrigante.

Hydrops

Hydrops in Gravida.

GRavidæ cuidam juvenculæ, non solùm propter uterum quem gestabat, venter distentus erat, sed & propter asciten, mirè intumuerat, pedesq; admodùm inflati erant, cum periculosa ob ventrem adeò distentum, dyspnœa.

Cùm viderem urinam, non adeò tinctam esse, & jam sępiùs observassem, gravidas hydropicas, in partu, unà cum fœtu, maximam profundentes aquæ copiam, liberatas aliquo modo fuisse, eam quoque, si ad partum usq; conservari posset, sanandam prædixi: Ob eamq; causam, ut *vinum* sequens biberet, jussi; idq; *singulis aliquot continuis diebus, mox alternis: ℞. rad. Ireos, Ebuli, Sambuci, Lapathi rotundi fol. an. æq. partes:* incisa *omnia in vini mensura j.* infundantur; Eoq; *vino* utatur.

Hisce usa, sensit aliquomodo alvum moveri, multumque minxit, exactisq; circiter diebus 14. peperit puellam vivam, sed imbecillem; ipsaque detumuit, Anno 1597. Julio mense.

In Alia.

NObilis quædã matrona Ensisheimii, uterum gestans, ventre supra modum distento, pedibusq; tumentibus, seroque imbutis, aquam copiosè bibere, & difficulter spirare solita, postquam peperit, puerperarumque modo purgata fuit, à tumore liberata, convaluit.

In Alia cum summa dyspnœa.

LUcernæ aliquoties visitavi, gravidã quandam hydropicam, quæ ita dyspnœâ angebatur, & stertebat,

ſtertebat, ut ſingulis momentis eam ſuffocari, exiſtimarem, quæ tamen perſeverans, in hoc ſtatu, poſtquam peperit, & immenſam aquæ copiam ex utero effudiſſet, evaſit.

In Alia, quoties uterum gerebat aſcitica facta.

ALia nobilis, uni ex civibus noſtris nupta, quoties uterum gerebat, in aſcitem incidit, & paulò ante, deſtinatum pariendi tempus, abortiebat. Tandem cùm illud quater quinquiesve factum fuiſſet, in abortu extincta fuit.

Hydrops aſcites deploratus.

ADducta ad me eſt, nobilis virgo quędam Burgunda, annos 30. nata, quæ cùm dyſpnœa, cordis & arteriarum vehementi pulſatione, diu laboraſſet, colore pallido & cachectica, tandem & hydropica aſcitica facta eſt, venterque illius admodùm intumuit, uti & pedes ad coxam uſque, impreſsis, uti ſolent, aliquandiu permanentibus veſtigiis. In media corporis ſuperiore ſede, admodùm erat macra: facie tamen nonnihil tumidà. Menſes illius jam longo tempore ſuppreſſi erant. Urinæ craſſæ, croceæ, turbidæ & paucæ. Pulſus languidus; Appetitus proſtratus: Sitis immenſa.

Hiſce ita habentibus, licèt parùm ſpei ſanationis eſſet, quia tamen obnixè auxilium à me petebat, *in extremis extrema præſidia tentanda* dicens, poſtquam prolixè illi cauſam hydropis expoſuiſſem, *remedia ſequentia* ei præſcripſi.

Et primùm, quod aquæ ex abdomine eductionem

nem attinet, nullum quidem esse *remedium*, quod citiùs & rectiùs hoc faceret, quàm *Paracentesin*, cũ alia ratione vix exhauriri queat; Verùm illâ renuente, sibique à *sectione* metuente, viscerum læsionem tantam subesse existimans, quæ corrigi non possit, ampliùs instare vel urgere nolui.

Itaq; ad serosum humorem, per urinas & alvum educendum, *Vinum medicatum* sequens ordinavi: *℞. rad. quinque Aperitivarum ana* ℥. ß. *rad. Iridis* ℥. j. ß. *rad. Asari* ʒ. ij. *cort. rad. Sambuci, cort. Ebuli & Dulcamaræ ana* ℥. j. *Absinthii sicci* ʒ. iij. *Majoranæ* ʒ. ij. *fol. Visci quercini* ʒ. vj. *fl. Genistæ* ʒ. j. *sem. Fœniculi* ʒ. ij. *Petrosel.* ʒ. j. *semin. Ebuli* ʒ. j. ß. *sem. Hederæ* ʒ. ij. *fol. Senæ* ℥. ij. *fol. Soldanellæ* ℥. ß. *Rhab. el.* ʒ. iij. *Spicæ, Schœnanthi ana* ʒ. ß. *Hæc omnia arefacta & incisa, in nodulo ligata, in vase vitreo collocata*, macerentur *in Vini affusi* ℔. *octo, quarum singulæ* ℥. *xvj.* pendant. Postquam aliquamdiu hæc infusio quieverit; Bibat de ea *haustum unum manè duabus horis ante prandium, continuando, singulis aliquot*, vel *alternis* aut *ternis diebus*, prout operabitur; Satis autem erit, si inde bis, eâ die dejiciat.

Loco hujus *vini*, interdum *Syrupo* sequenti, *hydragogo* utatur, in *septimana semel*: *℞. succi rad. Iridis vulgaris* ℥. iiij. infunde *Rhabarb. pulv.* ʒ. ij. *fol. Soldanellæ* ʒ. j. addendo *aquæ Cinamom.* ℥. j. stent. *in infusione per horas 24. postea* exprimantur, miscendo *Sacchari* ℥. iiij. decoquantur *ad consistentiam syrupi.* Capiat *ab* ℥. j. *ad* ℥. ij. experiundo successum.

Inter *diuretica*, hoc *Lixivium admodùm efficax*: De quo *in septimana, diebus quibus ab aliis abstinet bis*, bibat *ab* ℥. ij. *ad iij. vel iiij. prout urinas plus minúsve movebit.* Quæ si egregiè procedant, & potui quantitate respon-

spondeant, magna spes salutis, vel saltem levaminis, majorq; si quantitas urinæ excretæ superet potum quem bibit, cujus *lixivii* hæc est descriptio: ℞. *summit. Juniperi, Stipitum fabarum, cort. Dulcis amaræ ana* M.ij. exiccentur *in furno eousque, donec ferè in cineres redigantur: per quos* transfundantur *Aquæ fontis* ℔. iiij. *Vini albi* ℔. j. *repetendo toties, donec lixivii instar aqua lentorem acquirat. Huic* adde *sacchari Rosf. tab.* ℥. ij. *aquæ Cinamom.* ℥. j. bulliant *lento igne parùm*, & serventur ad usum, benè cooperta, ne corrumpantur.

Ad obstructiones viscerum solvendas, & duritiem vel scirrhum, de quibus suspicio non parva est, emolliendum, viscerumque corroborationem, *pilulæ* sequentes *efficacissimæ* erunt. De quibus ℈. *ij.* *vel* ʒ. *j. diebus quibus ab aliis quiescit pharmacis, summo manè* deglutiat, *formatas uti decet, de sequenti massa:* ℞. *gummi Ammon. dissol. in Oxymel.* ʒ. j. ß. *gummi Laccæ* ʒ. ß. *cineris Ventriculi & Intestinorum gallinæ* ℈. j. *Hepatis lupi præpar.* ℈. ij. *trochisc. de Rhabarbaro* ʒ. j. *resinæ Laricea q. s.* fiat *massa.*

Superbibat *post pilulas* assumptas, *Aquarum* sequentium ℥. j. ß. ℞. *aquarum fl. Sambuci, flor. Iridis, & rad. Gentianæ ana part. æquales.*

Quod reliqua attinet, *vitæ regimen*, &c. illa Medicis illius loci commisi.

Hydrops ascites, à renibus ulceratis & perforatis, sicuti sectione observatum fuit, procedens.

NObilis quidam, ex inclyto stemmate oriundus, ditissimus, sumptuosè & lautissimè, in Alsatia,

Alsatia, ubi morabatur, epulari, vinaq; generosa bibere solitus, morbis quibusdam interdum infestabatur, nunc colicis, nunc nephriticis, nunc arthriticis, unde sæpè graviter affectus, ingruente senectute, manus contractas digitosq; astrictos, reliquo vitæ tempore, habuit. *Quotannis* ferè *ad thermas* aliquas, vel *alias aquas*, quarum fama erat celebris, profectus, in illis aliquot septimanas, non solùm lavans, sed etiam easdem bibens, moram trahebat, imprimisq; *acidularum potum* valdè sibi convenire putabat, eoque nomine ad *Griesbachenses*, quarum scaturiginem, frater ipsius, primùm in valle, non procul ab Argentina, invenerat, sæpè se conferens, per septimanas aliquot, eas bibebat, nonnunquam in suam arcem, ut illis uteretur, transferri curans, quas sibi eo nomine conducere, quòd ardorem & calorem hepatis, ex *Vini generosi*, continuò, & *ferculorum aromatizatorum* quotidiano usu, conceptum, nonnihil restinguerent, judicabat. Tandem annum ætatis septuagesimum agens, cœpit illi venter subitò, quandoq; intumescere, cum summa dyspnœa, quæ tamen postea iterum remiserunt.

Anno sequenti 1603. circa finem Aprilis, ætatis superans septuagesimum primum, à conviviis & commessationibus, cum quibusdam principibus & nobilibus vicinis, domum benè potus, sub noctis medium; cœlo sereno, leviter vestitus, rhedâ reversus, pectoris angustiâ cœpit angi, tussisq; vehementissima eum invasit, per quam licèt copiosa excrearit, nihilo tamen meliùs habuit. Vocatus illicò Medicus vicinus, defluxionem à capite supra pectus factam, judicans, varia in hanc rem uti & ad *tussim*

remedia præſcripſit, videlicet *ſyr. Expectorantem, Suffimentum, Pulv. vertici inſpergendum, Pilulas bechicas, Oxymel ſcilliticum, Eclegmata, pectoris unctiones*, quibus uſus ad 7. Maji uſque nihil interim remittente tuſsi & dyſpnœa, vocatus frater meus Medicus, communicatis mecum conſiliis, ſequentia illi adminiſtravit *remedia*.

Cùm craſſa & tenacia difficulter expueret, utebatur *Oxymel. ex hydromelite vero, quod Malvaticum artificiale* vocant, *acetoſo reddito, parato, miſcendo ſyr. de Liquiritia, de Jujubis, & tantillum Spiritus ſeu Aquæ vitæ*. Bibit *tempore ſomni hauſtum Vini calidi adjecta ℥. j. Sacch. quod commune tuſsientium eſt remedium*. Lavit quoque *pedes lotione divertente ex herbis capitalibus, pectus inunctum fuit unguento Reſumptivo*. Paulò quietiorem noctem quàm priores tranſegit, verùm horâ ſecundâ poſt mediam noctem, difficultas ſpirandi, illum invaſit denuo, adeò angens, ut è lecto ſurgere cogeretur, & ſedendo reliquum noctis, in ſella tranſigere, quod prioribus quoque noctibus, ſibi accidiſſe narrabat. De quo admonitus, cœpi ſtatim, de hydropis principio ſuſpicari, cujus hęc nocturna dyſpnœa, prænuntia eſſe ſolet, verùm cùm tunc & ſtertor & excreatio, pulmones quoq; infarctos denuntiarent, factum eſt, ut aſthmatis potius, quàm hydropis, ab initio ratio habita ſit, donec ventris & pedum, ſenſim increſcente tumore, de hydrope certi eſſemus.

Antequam autem illud omnino innoteſceret, quòd non auſi eſſemus, ventrem illius, aut pedes, an intumeſcerent, diligentiùs inſpicere, cùm ſummopere hydropem metueret, eam nos indagare velle, hoc pacto, exiſtimaturus, pleraque *remedia*, non ſolùm *ad præcau-*

præcautionem hydropis, sed & *pectoris angustiam*, fuerunt accommodata.

Circa finem Junii, quia tussis, & stertor in pectore remiserant, hydropisq; jam manifesta aderant indicia, tumor nempe tibiarum & ventris, ac dyspnœa nocturna, ipse, consilio Medici cujusdam Argentinensis, quinetiam propriâ voluntate, semper *acidarum potu* delectatus, *Griesbachum*, ut illic eas biberet, proficisci cogitabat. Itaque ad iter se parans, nunc curru, nunc lecticâ aliquoties vectus, an motum illum sustinere posset, experiebatur. Bibitque etiam *acidulas* domi, quas advehi curabat, ut an eas ferre posset, periculum faceret. Primo ergo Julii iter ingressus, lecticâ, quarto die, eò non sine difficultate, pervenit, & sequēti die chiragra correptus est, quam sequuta est tertio die post podagra. Nihilominus interim *acidulas è fonte* illo, ad *pocula duo quotidie* bibens, omoplatæque simul dolorem passo, statim scrotum cum pene intumescere cœpit. *Acidulas* ad 11. August. usque bibit, interea *variis confortantibus* usus, quæ secum eò portaverat. q

Supervenerunt illi hæmorrhoides, quæ tamen non diu durarunt. Dyspnœâ & imbecillitate mirè angebatur. Et quia urina pauca tantùm fluebat, signum erat, *aquarum* illarum *acidarum* magnam partem in abdomine retineri.

Discessit inde 15. Augusti, & non sine periculo suffocationis, domum lecticâ portatus pervenit.

Cùm itaque *potu aquæ acidæ*, morbus factus fuisset deterior, ad *medicamentorum priorum & aliorum* usum, suasu meo & fratris mei, qui illi 26. septimanarum spatio, per intervalla ægrotanti adfuit, rediit:

Utendo *successivè Cordialibus*, *Purgantibus*, *Bechicis*, prout res requirere, & *medicamentum* hoc, alio magis necessarium, videbatur. Atque *purgatus* fuit *nunc Mannâ, nunc syrupo Ros. solut. cum Rhabar. & succo Iridis*; *Vino* item *purgante*, nunc *Aloë compositâ & in formam syrupi redactâ*, ut *in praxeos meæ lib. 2. fol. 488. in editione prima, in secunda fol. 404. descripta* fuit, quâ priùs sæpè usus fuerat. *Clysmata* sæpè injecta, *venamq;* semel aperuit.

Alterantia varia per vices sunt exhibita. *Tragemata, Tab. expectorantes, Ireos præcipuè, Vinum ex maceratione Absinthii, cort. rad. Sambuci, rad. Ireos*; Item *Vinum Zedoariæ, Hippocraticum, Oxymel. simpl. scill. Hydromel. Julepi varii, aquæ, Iridis, Cichorii, Chamomill. Cinamom. & quædam Polychresta, ex variis concinnata, Elect. pro hepate, conf. Alkermes.* Bibit *Vinum tenue, decoctum Sassafras, Passul. radic. Iridis, interdum aquas Acidas*, quibus assuetus priùs erat. Sumpsit interdum *narcotica* quædam, ut *syrupum de Papavere, Diacodium, Theriacam, Tab. meas narcoticas.*

Pascebatur *exquisitis cibis, Contusis, Congelatis, Jusculis ex Vino malvatico, Sacchcaro & Ovis paratis, aliisq; delicatissimis alimentis.*

Foris utebatur, *Frictionibus*; *Lotionibus pedum*, ad diversionem, *Cucurbitulis siccis ventri appositis, Fotibus ventris, Inunct. abdominis & Unguento pro hepate, Emplastro de baccis lauri, Cataplasmatibus, Vesicatoriis, Cauteriis in brachio appositis.*

Ægro febricula interdum accessit, sed mox remisit; Item Chiragra molesta fuit: Interdum summè debilis, pulsu intercidente deprehensus fuit.

Ad eum veniens 21. Augusti, in extremis constitutum

tutum eum reperi, sed se mox iterum recollegit. Dedimus illi *syrupum ex succo Iridis*, *& infus. Rhab. cum Saccharo coctum*: *Vinum* præscripsimus *ex maceratione, Absinthii & cort. rad. Ebuli, Sambuci, Dulcis amaræ, Baccarum hederæ, rad. Iridis.*

Bibit *decoctum Sassafras & rad. Iridis*, quod ipsi gratum, *Cataplasmata ex stercore Caprino, carne Limacum, sem. Cymini, Ruta, Baccis lauri, Sulphure vivo ol. Liliorum, Aqua vitæ scroto* quod mirè tumebat, appositum. *Clysteribus* usus *& Epith. Cordialibus, Tab. Dialaccæ* ei exhibitæ. *Emplastra, Sacculi ventri* admota, *aliaq; multa* & propinata & apposita, *cordialia & visceribus congruentia*; & quia dolor Ischiadicus illum simul torquebat, ejus sedandi gratiâ quoque aliquid admotum fuit.

Septembr. mensis die 7. convocatis aliquot Chirurgis, ex variis locis vicinis, consultatum fuit, an *paracentesis*, quod solum restabat tentandum *remedium*, facienda. Aliis *in ventre* eam fieri posse, aliis verò *in cruribus levem scarificationem faciendam* censentibus, ad hancq; potissimum majore parte inclinante, factum ut pedes detractis tibialibus, eam ob caussam inspecturi, statim sponte vesiculas excitatas, & disruptas, serum profundentes, videremus, unde & nos ne *anceps remedium* aggredi necesse esset, cum ægro, qui spem salutis inde conceperat, fuimus exhilarati.

Fluitque successivè, ad dies aliquot, magna aquæ copia, adeò ut venter nonnihil subsideret liberiusq; spirare & decumbere diutiùs posset. Cùm ante plerumque, in sella mensæ admotâ, innixum sedere, atq; etiam dormire, priùs illum oportuisset.

Ab eo tempore, quo ichor è cruribus, juxta mal-

leolum, profluere incipiebat, ad præcavendam inflammationem & gangrænam, quam plerumq; subsequi prædixeram, potissimùm cura dirigebatur, quæ per totum hunc mens. sequentémque Octobr. continuata fuit. Atque ab initio *linimentum* adhibitum, *foliis Betæ illitum, paratum ex Butyro loto cum aqua Ros. Album. ovi, oleo ros. Folia* item *nucum recentia* applicata fuerunt.

Verùm quo minùs pars inflammari & nigrescere inciperet, caveri non potuit. Itaque aliud insuper paratum *linimentum, ex succo Plantagin. Solani. Tabaci majoris, fol. Hyoscyami, Bursæ pastoris, Ol. ros. quod cum linimento permistum, cum penna fuit illitum: Impositis fol. Tabaci magnis & amplis.* Repetitis hisce *ter quatérve in die*, & *nocte*, dolor semper mitigabatur, parsq; minùs inflammata & atra apparebat, quæ tandem exulcerari cœpit, tuncq; propter abstersionem inditum fuit *ung. ex succo Apii, Melle, farin. Fabarum, Terebinth. paratum*, additis *iis quæ ulceri sanando consueverunt usurpari, non neglectis interim gangrænam prohibentibus, quæ in ambitu* applicabantur.

Interea viribus omnibus labescentibus sensim, etiamsi quamplurima ad ipsarum refectionem exhiberentur, tamen superveniente febriculâ, & postremò diarrhœa, die ultimo octobris, circa meridiem commotus nonnihil, in agone mortis versari cœpit, me etiam præsente, quem, ut propter jam à 40. annis conservatam amicitiam, morienti sibi adessem, per amicos rogarat, placidè exspiravit.

Sub vesperam corpus dissectione apertum fuit, me præsente, singulaq; perscrutante, in quo sequentia deprehensa fuerunt.

Cor

Cor erat magnum, illæsum, sed flaccidum & collapsum.

Hepar, lien, formâ & magnitudine decenti, salvaque. Bilis vesicula ampla admodùm distenta, cum sua cervice, & turgens bile & aquâ.

Aqua in spatio abdominis retenta, magno impetu, fontis salientis instar, vulnere primùm in abdomine inflicto, erumpebat limpida, sed cadaveroso odore prædita, sexaginta libras circiter ponderans, cujus non minor quantitas, per pedes, longo illo septem septimanarum spatio, priùs effluxerat.

Ren uterque erosus & ulceratus erat, ulceribus multis, ab interioribus, illorum substantiam ad exteriora usq; perforantibus & se extrinsecùs aperientibus, è quibus serum vel urinã in abdomen distillasse, hoc ostendebat, quod adhuc vesicæ, aquâ plenæ aliquæ, renum corpori adnatæ essent. Quibus dissectis, aqua profluebat, foraminaq; patebant, quæ sine dubio illius aquæ, in abdomine collectæ, causa fuerunt. Uti & hepatis lienisq; ejusmodi substantiæ divisionem, vesicasque illis se affigentes, disruptas post, aquamq; profundentes in abdomen, causam frequentiorem hydropis ascitis esse, *in praxi nostra* ostendimus, *Ferneliusq;* idem asseruit.

Mesenterium, Omentum, Renum pinguis tunica, omnia veluti arefacta, contracta & convoluta erant, adipe adhærente, veluti in globulos toto intestinorum ductu, uti & circa rectum intestinum, conglomerato, ab aqua quæ continuò has sedes alluebat.

Intestina inania, uti & ventriculus, erant.

Pulmones inæqualiter colorati, & ex parte vitiosi apparebant, integri tamen, è quibus sectis, cruor

ater, & pituita prodibant, qui fibris, costis, sinistro præsertim in latere, adnexi erant.

Thoracis cavo, aqua quoque inerat.

Ex quibus & præsertim renum illa læsione, quemadmodum jam est à nobis descripta, serum effundentium, aquam illam in abdomine collectam fuisse, & hydropem ascitem natum, certò cognovimus, & dein quoque in aliis idem evenisse, observavimus. Ex eoq; intelligere potuimus, causam doloris nephritici, de quo, sed non adeò magno, continuò conquerebatur, fuisse renum exulcerationem. Et quòd minori quantitate, quàm oportebat, jam diu urinam reddiderit, non minimam causam hujus renum exulcerationis fuisse: præsertim verò immoderatum illum, & annorum plurimorum spatio continuatum *Vini generosi* potum, ac longas illas in conviviis sessiones, quibus urinam acrem retinebat, morbum hunc causavisse.

In Ascitica renes perforati, & hepar fissum, vesiculis adnatis, sectione deprehensum.

GEnerosa quædam comitissa, cui crura inflata summoperè, seroq; repleta erãt, post mortem *sectione* aperta, prçter calculos, in folliculo fellis innumeros, deprehensos, aliaque vitia, Renes habebat nigricantes, & quibusdam locis adeò pertusos & foraminibus patentes, ut citra substantiæ ipsorum divisionem, digiti in cavum intrudi possent: sicuti frater meus, Thomas Medicus, eam secans, deprehendit, mihiq; exposuit. Uti & quòd Hepar illius, hinc inde fissum, vesiculas multas, sero citrino plenas & turgẽtes, illic adnatas habuerit. Lien quoq; vitiosus erat.

Hydropi-

Hydropicus & Herniosus.

SEnex quidam Sartor, multos jam annos hyemis tempore potissimùm, catarrho & tussi vexabatur, eoque graviùs, quòd herniosus simul esset, tussisque intestina in scrotum propelleret; tandem etiam pedes & venter, intumescere cœperunt: unde nova dyspnœa, & hydropis principium, An. 1597. subsecuta.

Multis usus *remediis* hoc imprimis profuit: ℞. *radic. Ireos, Enulæ ana* ℥.ß. *cort. rad. Sambuci* ʒ.vj. *cort. Ebuli* ℥.ß. *Absinthii, Marrubii an.* ʒ.ij. *semin. Hederæ* ʒ.j. *Vini mens.* j.ß. stent *in infusione*: Bibat *sæpè manè*.

Cùm ter bibisset, mirè levatus fuit, tumorque, in pedibus & ventre, subsederunt.

Verùm aliquot mensibus post, hydrops rediit, & cùm pedes mirè intumescerent, ipseq; vix spirare, nisi erectus posset, *scarificatio cruribus* fuit adhibita, unde mensuræ aliquot, seri, pedetentim, effluxerũt, liberiusq; spiritum duxit: sed rursum recrudescente malo, & *repetita scarificatione*, fluente aquâ, semper meliùs habebat, donec gangræna, in pedibus suborta (uti frequenter fieri solet) eum confecit.

Alius hydropicus & herniosus.

IN viro hydropico; & hernia enterocele laborante mortuo, An. 1604. Novembr. mens. secto, invenimus, Hepar & Lienem, pertinaciter adnata peritonæo, septum ibi succingenti, ita ut non citra dilacerationem membranarum, avelli potuerint. Hepar intrinsecùs, carnem non solidam, sed cruorem nigerrimum, condẽsatum, referebat. Renes integri,

impreſsiones aliquas habebant, & ex partibus conſtabant, figurâ cornutorum animalium. Abdomen aquâ copiosâ, flavâ, fœtidiſsimâ, refertum erat. Venæ ſerum in ſe copioſum continebant, uti & vena umbilicalis. Scrotum in quo inteſtinnm tenue inerat, aquâ plenum, inteſtinumque ſacco, ductu integro, accreverat.

In Hydrope aſcite, aqua ex pedibus & Scroto ſponte apertis, emanans.

NOn ſolùm è pedibus, in hydrope aſcite, tumentibus, ſponte aquam è phlyctænis, ſeu veſiculis illic natis, quæ diſruptæ, aquam profundebant, vel ſcarificatione factâ, è plagis illis, ad multas ſæpè menſuras, ſenſim effluxiſſe, aliquosq; ſic liberatos fuiſſe, licèt in aliis, mortis imminentis ſit indicium, multoties obſervavimus.

Sed & quod magis rarum, in quodam hydropico, Jurium Doctore, in oppidulo Than, Anno 1558. in æſtate, ex ſcroto, mirè tumefacto, aquaque pleno, nullâ aperturâ factâ, ſupra menſuras tres vel quatuor, ſenſim exſtillaſſe vidimus, qui tamen minimè mortem evaſit. Quod & Paracenteſin in ſcroto, ubi tutiùs fieret, plurimùm profuturum, in illis, qui curari poſſunt, nobis oſtendit.

In Hydrope aſcite, chyli, cibi, & humorum, ex umbilico effluxus.

PUer annorum duodecim, æger ad parentes in urbem Anno 1582. deductus, ventre tumido uti & pedibus, ſcrotoq; aſciticus, ſuperioribus ad extremum emaciatus, vermes aliquot per alvum reddiderat

derat. Præterea quod admirandum, chylus unà cum humoribus biliosis, & *ciborum* quorundam reliquiis, ut *cæpis, petroselino,* manifestè apparentibus, ex ipsius umbilico aperto effluebant, quibus aliquandiu perseverantibus, tandem exspiravit.

In Hydrope ascite, aqua per vesicam, in umbilico natam, dissectam, educta.

ARgentinam Anno 1575. vocatus, ad mercatoris cujusdam uxorem, hoc affectu laborantem, ventre immensæ magnitudinis, jam penè in extremis versantem, spiritúmque vix dum, præ summâ dispnœa; ducentem, reperi, cujus umbilicus, vesicæ alicujus pellucidæ instar, inflatus protuberabat, quem, etsi nulla spes ampliùs salutis adesset, ne tamē suffocaretur, cùm maximè, ut huic saltem angustiæ suppetias ferremus rogaret, aperiendum censuimus, quòd *scalpello, vesicæ leviter impresso*, sine dolore factum, statimq; aqua, fontis instar prosiliit, ipsaque mox, Deo agens gratias, liberiùs iterum respiravit, nec de alio affectu ampliùs conquesta est. Verùm cùm chirurgus, nobis invitis, *orcam integram* hujus aquæ emisisset, licèt urgentibus nobis, *foramen emplastro* obturasset, mox tamen absentibus, reliquum effluere permisit, quo facto, ipsa post horas aliquot, placidissimè exspiravit.

Similis casus.

IN Xenodochium Basileense, adducta fuit, Anno 1607. puella pauper, annorum circiter decem, ascitica,

ascitica, ventre in immensum tumente, pedib. item inflatis, reliquo corpore penitus absumptâ, summaque dyspnœâ laborans, ita ut penè suffocaretur. Prominebat illi umbilicus, vesicæ instar pellucidæ, quam chirurgus, *scalpello leviter discindens*, me jubente, in præsentia Medicinæ studiosorum, aperuit, unde magno impetu, aqua prosiluit, quam cùm sensim aliquot dies emitteremus, ipsaque statim ubi venter parùm subsedisset, spiritum facilè duceret, eamque tanquam benè habentem, chirurgus negligeret, factum, ut aqua rursum se colligente, venter denuo intumuerit, vesicaque apparuerit, quâ rursum dissectâ, cum denuo aquæ effluxus pateret, & *turundâ immissâ foramen ne coalesceret*, apertum retineretur, atque indies, aquæ aliquantum educeretur, tandem ventre in pristinam formam remeante, pedumq; tumore evanescente, marcoreque corporis, per cibum & potum emendato, ex Xeno in Nosodochium translata, ibiq; aliquot septimanas permanens, integrè sana, cum matre discessit.

Tertius similis casus.

MEnsibus aliquot postea, venit mulier, quadraginta circiter annorum, eodem penitùs modo ascitica, umbilico similiter dilatato in vesicam, cui in eodem Xenodochio, *vesicam illam sectione* aperuimus, perque eam aquam eduximus, ita ut liberior fieret difficilis, quâ infestabatur, respiratio, venterq; minueretur, sed cùm avidè cibum, præter modum sumeret, eoque se, uno die, admodùm ingurgitasset, vomitu & cardialgia superveniente, subitò viribus deficientibus extincta fuit.

Hydrops

Hydrops Ascites & Tympanites.

QUidam 53. annorum, An. 1598. post hæmorrhoidum consuetarum suppressionem, dolorem femoris passus est, mariscarumque tumor, extra podicem prominens apparuit, tantæ magnitudinis, ut in podicem reponi nequirent, urinâ per triduum suppressâ, quo *tumore resecto, & propter hæmorrhagiam cauterisato,* urina denuo fluere cœpit, & è venis illis, sanguis ater, qualem infantes, in die partus reddere solent, copiosè effluxit, tandem & dilutus, postmodumque purulentus. Quæ cùm diu fluxissent, pedes tumere cœperunt, Anno 1599. veris initio, dolor in dorso, scapulis & omoplata supervenêre. Urinæ vehementer rubere, febrisque eum invadere inordinata, quâ cessante, post variorum *remediorum* usum, dolor latus dextrum invasit, illicque permansit, accedente ictero, in appetentiâ, vomitu, dejectionibusq; biliosis, cordis dolore, sitique maximâ, pedumq; tumor augeri, sursumque uti dicere solent, vergere, venterque jam distendi.

Consilio habito, ventriculi imbecillitatem, obstructiones hepatis, hydropemq; tympanitem cum ascite adesse, judicatum fuit, & licèt jam multis usus esset *remediis*, hoc tamen *Vinum* illi præscriptũ fuit *aperitivum:* ℞. *rad. Aperitiv. ana ℥. j. rad. Ireos vulg. ℥. ij. rad. Ebuli cort. rad. Sambuc. ana ℥. j. ß. cort. med. Dulcis am. ℥ j. rad. Asari ʒ. j. herb. Absinth. ʒ. vj. sem. Hederæ ʒ. iij. Limaturæ chalybis præpar. priùs cum Aceto ℥. ß. Contusis* etiam *incisis*, affunde *Vini albi donec tribus digitis supereemineat*; stent *in infus. citra coctionem.* De hoc *Vino* bibat *manè ab ℥. v. ad ℥. vj. sumpt. priùs cochl. ij. Jusculi alicujus,*

alicujus, & postquam bibit *Vinum*, *totidem* : Idq; per *tres dies*, *tribus semper horis ante prandium* continuet.

Quarto die extractum purgans meum sumat.

Postero die utatur *tabulis* sequentibus : ℞. *spec. Diarh. Abb. Diatrionsant. ana* ʒ.j. *Diacurcum. vel Dialacc.* ʒ.ß. *Rasur. eboris* ℈.j. *Sacchari dissol. in aqu. flor. Sambuc.* ℥.iiij. fiant *Tabulæ*.

Capiat *superbibendo aquam* sequentem : ℞. *Aq. flor. Sambuc. rad. Ireos, Gentianæ, Centaur. min. an. æq. part.* Bibat ℥.ij. *vel iij.* Adde *parùm Vini*.

Dein redeat *ad usum vini aperientis, alternis id diebus bibendo*, atq; *intermediis utendo tabulis cum aq. dictâ & Vino, reiterando post triduum extracti aliam dosin.*

Vinum dein *purgans* seq. paretur : ℞. *Vini albi* ℔.*iij. succi Ireos* ℥.ij. Infund. *Rhabarb. elect.* ʒ.ij. *Mechoacæ* ʒ.ij. *fol. Sennæ* ℥.j. stent *in infus. benè cooperta.* Sumat *semel in septimana ab* ℥. *iij. ad vj. vel vij.* prout fuerit constipatus, *eâ die*, abstineat *à reliquis medicamentis*.

Singulis quoque *septimanis semel* injiciatur *Clyster* sequens : ℞. *flor. Chamomil. Melilot. ana P.j. Rutæ M.j. Baccarum lauri, sem. Fœnicul. Seseleos, Cymini ana* ℥.ß. *summit. Centaur. Chamædr. ana M.j. Agaric.* ʒ.j.ß. *Furfuris P.j.* fiat *decoctio*, dissolv. *in* ℔.*j. ol. Chamom. Rutac. ana* ℥.*j. ol. de Spica destill.* ℈. *j. Mellis* ℥.*j.* fiat *Clyster.* Detur.

Illis utens, inungat *latus dextrum in hepatis regione* hoc *unguento*, *manè & vesperi*, *aliquot dies*, *postea alternis diebus* : ℞. *succi Apii, Aceti albi, ol. Amygdal. am. Nardini an.* ℥.j. Coquantur *ad succorum consumpt.* addendo *omni. Santal. Ros. rubr. Squinanthi, Spicæ nardi, radic. Asari, Mastiches ana* ʒ.j.ß. Excipiantur *Cerato santalino*, fiat *unguentum*.

Emplastrum

Emplastrum item *ventri* applicetur *noctu super umbilicum, latitudine orbis formatum, prius inuncta regione unguento de Arthanita*: ℞. *emplastri de Baccis lauri, Stercoris caprini an.* ℥.iiij. Adde *se. Cymini* ℥.ß. Malax. *oleo Nardino*, fiat *Emplastrum*.

Interea utatur *bonâ victus ratione, comedendo quæ facilis sint concoctionis, non flatulenta. Jusculis* incoquatur *rad. Fœnicul. Petrosel. Asparagi*. Utatur *post pastum sem. Coriandr. Fœnicul. Anisi, Carui invicem mistis, cum Saccharo coopertis, cum Cydon. cond.* Bibat *Vinum tenue album*.

Hydrops Ascites, cum Ictero nigro.

VIde in Discoloratione. Lib. III. Icterus niger.

Hydropicorum dyspnœa.

VIde in Respirationis defectu. Lib. I. Dyspnœa ex collectione, &c.

Iterum Dyspnœa indisposita ad hydropem.

Tympanitis cum Ascite copulati principium.

VEntrem admodùm tensum, tympani instar, mulier quædam habebat: pedibus quoq; sub vesperam, parumper intumescentibus, ex quo tympanitem cum ascite copulari, judicavi: urinæ tamen non admodùm rubebant; unde spem sanationis aliquam concepi, sequentiaque, Anno 1611. Januarii mense illi ordinavi.

Vino sequenti eam *singulis matutinis, ad dies octo* uti jussi, *contemperando jusculo, de quo cochlearia tria vel quatuor ante haustum* illius sumebat: ℞. *cort. rad. Sambuci,*

buci, cortic. Ebuli & Dulcamaræ ana ℥. j. *rad. Ireos* ℥. iij. *Absinth* j M. j. *sem. Ebuli* ʒ ij. *Vini albi* ℔. vj. stent *in infusione*, & *parùm in duplici vase* ebulliant: Ad usum.

Postea jussi *sudores manè* movere, *sumendo cochlearis unius quantitate, de Spiritu ut vocant Juniperi, cum admistione aquæ Narcoticæ, guttis tribus vel quatuor*, unde egregiè sudavit. Continuavit aliquoties, postquam *Vini* usum absolverat.

Post dies quatuordecim, illius maritus reversus, referebat profuisse hæc *remedia*, saltem vẽtrem nondum penitùs detumuisse.

Suasi ut denuo *Vinum* pararet, eoq; *alternis diebus* uteretur.

Et ut *ventrem* inungeret, *Aqua vitæ cum spiritu Juniperi*, addendo *parùm ol. sem. Carti*.

Sicque penitùs venter subsedit.

Tympanites quem intestinalem vocamus, convolvulus, vermes in intestinis.

PUer decem & septem annos natus hydropicus, cùm quatuordecim dierum spatio, excrementa alvi per os evomeret, nec per secessum quicquam egereret, in hospitali Anno 1569. expiravit. In hoc cùm post mortem rugitus ventris, & illius quædam palpitatio sentirentur, eoque nomine, de sepeliendo corpore ambigeretur, accersitus, cùm ventrem aperirem, flatus tandem erumpebant, Verùm intestina tantopere distenta erant, ut femoris crassitiem, certis in locis adæquare viderentur, atque ex compressione disrumperentur, stercusque magno cum impetu profunderent, aliis verò locis adeò convoluta, intorta & implexa, ut nulla illic, nec excremẽtis nec

nec flatibus deorsum pateret via: Sed & vermibus, vivis, oblongis, quamplurimis repleta erant, qui rursum, aliis minoribus referti, inæquales illos motus effecerant. Præter hæc, hepar corruptum, arenulis, lapidibus infarctum, lienem imminutum, pulmones vitiatos costisq; affixos (ut in aliis multis sæpè accidere dixi) ostendebat.

Tympanites, Expuitio nigra & dejectio.

ABbas sexagenarius quidam, lautè vivens obesus, cùm aliquot annos, nigram cum pituita expuisset materiam, sensim venter illi in immensam molem excrevit, factusque tympaniticus, de dyspnœâ potissimùm, cùm vel minimùm movebatur, conquestus, ut & de appetitu prostrato, alvi constipatione, paucaque mictione. Quoties *purgabatur*, idque *Vino medicato* præsertim, quo magis delectebatur, & per vices utebatur, & *diureticis exhibitis* copiosiùs mingens, liberiùs spirabat. Verùm per semianni spatium, in eodem statu perseverans, Medicosque mutans, tandem Anno 1596. mens. Sept. cùm se meliusculè habere existimaret, copiosa nigerrima supervenit alvi dejectio, à qua subitò vires adeò succubuerunt, ut cùm nec recumbere, ob dyspnœam diutiùs posset, nec propter animi, quæ statim superveniebant deliquia sedere, multò minus stare, vel etiam se erigere, redeunte insuper ter quatérve, nigra hac dejectione, quarto die post, expiravit. Observavi autem sæpiùs & in hydropicis, cachecticis, aliisque morbis diuturnis, per ejusmodi dejectiones, vel alia alvi profluvia, hos morbos finiri, ægrosq; è medio tolli, & quia si nigra ejiciun-

tur, vulgus existimat, hepar vel lienem dissoluta sic rejici, ideò dicunt, die Läber ist jhm zerfahren/ & ob subitaneam illam mortem, viscera interna simul decidisse putantes, vulgò ajunt: Das Gehenck ist jhm empfallen.

Venter tumidus à glandulis.

VIde sub eodem hoc titulo, Glandulæ indura-tæ, &c.

Iterum Glandulosi tumores in mesenterio, &c.

Ventris durities, cum Tensione hypochondriorum, Febre hectica.

VIde in consumptione. Lib. III. Atrophia, Tensiones hypochondriorum, &c.

Ventris extuberantia in quadam, quæ se gravidam menses duodecim esse, falsò putabat.

VIdua quædam, postquam maritus peste sublatus fuisset, An. 1582. mens. Nov. indicia conceptionis sensit, menstruorum nimirum primùm suppressionem, mox ventris tumorem, & mamillarum incrementū, tandem etiam commotionem in interioribus ventris, quam illa, quæ priùs sexies pepererat, non ab alio, quàm ex fœtus commotione fieri, certò sibi persuadebat: ita ut exacto decimo à mariti obitu mense partui se accingereret, & nihil aliud, quàm pariendi tempus exspectaret. Verùm cùm etiam undecimus & duodecimus quoque à mariti decessu mensis præteriissent, omnesque eam gravidam, ut & ipsa quoq; se esse, pro certo haberent, cœperunt

perunt multi de ipsa, ac si aliud interea fortè commisisset, malè suspicari; alii verò, qui eam probam esse mulierem sciebant, uti & ipsamet, de conceptu dubitare. Quibus sic se habentibus, illa exacto mense duodecimo, mensibus sensim rursum fluentibus, subsidente & evanescente paulatim ventris mole, & mamillarum tumore, ad pristinam rediit integritatem: nec molam, nec aliud quidquam, nisi purum sanguinem profudit.

In alia idem casus.

ALiis quæ se uterum gestare putabant, quibusdam mulieribus, idem evenire vidi, quibus cùm venter intumuisset, citra aliũ affectum, tempore partus præterito, vel etiam tardiùs, superveniente mensium fluore, demùm se deceptas cognoverunt. Sicuti Marchionis cujusdam conjugi, de qua an gravida esset, non solùm ipsa, sed & Medici, egoq; cum illis dubitabamus, cùm in aula Principis versarer, Anno 1570. idem contigisse memini.

In alia similis casus.

SEd & Anno elapso 1612. idem nobilissimæ cuidam matronæ accidit, quæ 20. annorum spatio vidua, & jam annos quinquaginta & unum nata, cùm denuo nuptæ menses, quos adhuc se habere, dicebat, substitissent, ex eo se gravidam esse, colligebat, atque in ea sententia ampliùs, ventrem & mammas crescere observans, confirmabatur: Quapropter instante tempore pariendi, præparatis quæ ad puerperium requiruntur, obstetricem quoque accersivit. Verùm cùm diu fuisset expectatum, tandem hæc omnia evanuerunt.

Idem casus in alia, sed lethalis.

COmitissa quædam, juvenis, venusta & benè alioquin valens, comiti ebrioso cuidam nupta, sterilis per annos aliquot, tandem mensib. subsistentibus, se gravidam rata, præsertim cũ venter sensim intumescere, & mamillæ augeri cœpissent, me consilii causâ, Anno 1567. in arcem suam ex vicinâ, ubi tunc eram, ad se vocavit. Cùm circumstantiis omnibus consideratis, de conceptu dubitarem, & potiùs mensium suppresionem & molam hisce indicari, contenderem, illa nihilominus in sua opinione persistens, nihil ulteriùs tentare voluit. Atque comite marito mortuo, illa se uterũ gestare dicente, rei ercíscundæ & de succesione in comitatu negotium, eousq; donec pareret, dilatum fuit. Verùm cùm jam à primo, quo menses substiterant mense, duodecim menses præteriissent, subitò erumpẽtibus mensibus, tanta sanguinis & fluidi & concreti copia profusa fuit, ut syncope superveniente, extincta fuerit.

Venter tumidus, uti in gravidis, cum Mensium suppreßione.

CUm diu quædam se gravidam esse existimaret, quàm tamen minimè esse; sed potiùs cachecticam deprehendebam, jussi eam sequens *Vinum* bibere: ℞. *rad. Aperitivarum ana* ℥.ß. *cort. radic. Sambuci* ℥.j.ß. *rad. Irid.* ℥.ß. *Absinthii* ʒ.iij. infundantur *in mensura* j.ß. *Vini albi.*

Bibit per aliquot dies, mensesq; eruperunt, quibus priùs per sesquiannum destituta fuerat, venterque iterum subsedit.

Ventris

Ventris tumor, Menses suppreßi, Cardialgia.

MUlier quædam, An. 1599. ventrem distentum & tumentem gerens, de cardialgia diu conquesta fuit, Menses etiam illi suppreſsi erant. Quibus diu afflicta, cùm variis mulierum consilio usa fuisset *remediis*, nullo tamen cum successu, post ad me veniens, sequentibus usa est.

Sumpsit *aquam Sabinæ recenter exstillatam ℥. j. manè*, repetiitque *vesperi, per triduum sic pergendo indiesq; bis bibendo.*

Cùm postremum haustum sumpsisset, supervenit menstruus fluxus, & simul diarrhœa secuta est, quâ totum octiduum sponte purgata fuit, in dejectione quadam, lumbrico simul excreto.

Sicque Venter subsedit, atq; integrè restituta fuit.

Sarcoma in dorso.

INter scapulas, in dorsi regione, mulieri cuidam sarcoma enatum, spatio temporis adeò excrevit, ut *sectione factâ*, aliquot libræ carnis inde amputatæ fuerint, posteaque cicatrix inducta, sed admodùm inæqualis.

Globus carneus pendulus, capiti appensus.

PIstori cuidam juxta aures, emersit tumor immensus, rotundus, capitis magnitudine, carneus, cute intectus, & venis obsitus cutaneis, qui dependebat, & in hanc illámve sedem provolvebatur, quem ad finem vitæ gestavit, nescio an ab ortu vel

postea illi succreverit. Vidi hunc cùm puer essem, per urbem frequenter incedentem, atque primo illius intuitu expavescebam.

Tumor immensus, seu globus carneus in abdomine.

ADduxit ad me lithotomus mulierem, Anno 1604. mens. Septembr. ex pago Schliengen/ quam supinam in scamno collocatam, cùm inspiceremus, deprehendimus in medio abdominis, statim sub cute & pinguedine, tumorem exactè rotundum, ac circumscriptum, globi instar, caput magnitudine adæquantem prominere. Qui, veluti liber à connexu, in quodcunque latus se vertebat, eò devolvebatur, & cùm stabat erecta, in inguina ferebatur, ubi tensivum dolorem excitabat; indolens alioquin globus & durus, sub quo venter collapsus tangebatur. Quæstio erat, an ruptura esset vel sarcoma? Omphalocelen non esse, hæc arguebant, quòd non reponi pressione posset, nec murmur aut rugitum compressus ederet, æqualis omnino esset: nec illa ullam alvi constipationem, aut alterius functionis naturalis impedimentum pateretur, & quòd sensim, per anni spatium, hic tumor crevisset. Itaque sarcoma potiùs esse statuimus. Nam cùm sub cute mox ocurreret, de uteri scirrho, verme aliòve interiori affectu, ut circumforanei illi persuaserant, nullum hìc indicium. Cùm an *sectio* fieri deberet, consultaretur, innoxiè abdomen aperiri posse, conclusum, quo aperto, pro re nata, quid facto opus sit, consilium capi posse. Verùm eam postea non amplius vidi.

Tumor

Tumor in latere, cerebrum exprimens, originalis.

VIdi Anno 1603. Octobr. 22. in adolescente quodam tumorem in latere sinistro, ad dorsum vergentem, inæqualem, & latè se extendentem, cerebrum & colore albo, & anfractibus apprimè exprimentem, quem ab ortu se habere, ex hac occasione mihi narrabat. Matrem enim suam sibi retulisse, cùm gravida esset, & à lanio cerebrum, quòd mirè appetebat, petiisset, illeque hoc ipsi dare recusasset, ita fuisse perculsam, ut ex eo animi affectu, hoc fœtui accidisse, crederet. Fluxit autem à teneris, ex tumore hoc, ichor, & cum hic fluxus, in adulto facto cessasset, prorupit deinde facie, hinc inde, præsertim in palpebris ejusmodi ichor, atque ex oculis emanavit, cum rubore eo in loco, ubi effluebat, & continuo madore, unde crustæ in facie nascebantur.

Polypus in nare.

VEnit consilii causâ ad me Schultetus quidam, vir crassus, facie plenâ, naso lato, in cujus nare sinistra caro apparebat insensilis, subrubra, dura, totam narem adimplens, admodumque dilatans, quam brevi tempore crevisse ajebat, indiesq; augeri. Adnata erat caro narium interstitio, reliqua sede à connexu libera, ita ut illic *stylus* immissus penetraret. Quando *stylus* impellebatur fortiùs, multum sanguinis profundebat, Polypum esse dixi, cujus curam 19. Decembr. An. 1596. inchoavimus.

Primùm *purgatus* fuit decenter.

Cucurbitulas cum scarificatione, *scapulis* & *summo humero* adhibuimus.

Polypo oleum Vitrioli, *cum stylo panno involuto, in eo intincto*, adhibitum fuit; *indies bis terve polypum obiter eo madefaciendo, vel tangendo.*

Dein *unguento Aegyptiaco*, *pulverem tenuissimum Granatorum* permiscuimus, & *parum olei Vitrioli*, *illumq́ panno exiguo linteo inunctum*, *in narem illic ubi patebat*, intrudi jussi; ita ut *pars inuncta emplastri polypum tangeret*; idq́ue *indies* quoque, *quoties oleo Vitrioli polypus tangebatur*, repetitum fuit. Quæ omnia, cùm non adeò magnum dolorem inferrent, isq́ue mox cessaret, facilè ferebat.

Cœpit horum usu, mox polypus denigrari, illicq́ue ubi tactus fuit, putrescere, cujus portionem, corruptam indies, eximebat, cum *penicillo* chirurgus, repetitis dein iterum *oleo & unguento.* Verùm quotiescunque purgans eum, carnem vivam tangeret, sanguis mox profluere cœpit, qui tamen statim illic unde profluebat, adhibito *oleo Vitrioli*, rursum in momento sistebatur.

Atq; ita polypus de die in diem diminuebatur, & per medium mox fuit apertus, ut liberè per illum aërem traheret, in ambitu tamen putri nigrâ restante carne maximeq; ad nasi interstitium, ubi radix erat polypi, quæ tamen vixdum tertiâ septimanâ elapsâ, tandem impulsa *stylo*, crustæ instar cavæ prodiit, exemptaque fuit, nasusq́ue iterum subsedit.

Abitum paranti, dedimus *unguentum de Tutia, adeò spissum, ut in formam suppositorii redigi posset, quorum unum priùs madefactum Aquâ viridi ex ærugine æris coctâ in nares intrusum, adhuc aliquamdiu* gestare jussimus,

mus, ut, ne recresceret polypus, caveretur. Sed & *oleum Vitrioli*, ut si fortè rursum pullularet, denuo illum eo tangeret, dedimus.

Dein ut *candelæ ex Sulphure, Pice, Thure, Mastiche factæ, accensæ, denuoq; extinctæ, fumum per infundibulum indies bis in nares* intromitteret, jussimus.

Sicque fœliciter hæc cura cecidit.

Polypus ex casu supra nasum.

NObilis quidam ebrius, casu ex equo in terram, nasum contudit; ex qua læsione, intrinsecùs nare unâ exulceratâ, caro luxuriare & polypus nasci cœpit aliquantum, cùm ad me consilii causâ veniret, jam è nare prominens, adeò narem illam oppleverat, ut naso alioquin compresso, vix aërem admitteret, & non nisi ore aperto, illum haurire posset. Chirurgum, quem secum adduxerat, jussimus hæc illi applicare *remedia*, Anno 1589. mense Octobri.

Unguentum sequens *cum petia linteoli, naribus* intrudat, *illic ubi inter polypum & nares adhuc patet aditus*, repetatque *bis in die.* ℞. *unguenti Aegyptiaci* ℥. ß. *cort. Granat. Gallarum ana* ʒ. ß. *ol. Vitrioli* ℈. j. misce.

Dein ut irroraret illi *nares* sequente *liquore, capite adeò resupinato, ut nares subire posset:* ℞. *ol. Vitrioli* ℈. j. *Aluminis usti* ʒ. j. *aquæ Plantag.* ℥. j. misce.

Cùm reverteretur post dies quatuordecim, aliquousque jam absumptus erat polypus. Verùm ut penitùs auferretur, sequenti dein usus est: ℞. *Sublimati* ʒ. j. coquatur *in aqua Fabrorum* ℥. iij. *ad consumpt. medietatis*, adde *ol. Vitrioli* ℈. ß. *Aluminis*

usti ʒ.j. misce. Et cum penicillo intincto, sæpe tangat polypum.

Sicque penitùs ablatus est polypus, citra nasi defœdationem, nisi quòd ex casu latior & compressior remansit.

Tumor carneus in oculo.

VIde in Oculorum dolore. Lib. II. Oculo adhærens tumor carneus, &c.

Caruncula seu Epulis in ore.

ANte annos quadraginta, caruncula mihi in oris sede dextra posteriore, circa finem dentium molarium, enata, sensim excrevit, mollis, rubra, pendula, quæ interdum admodùm intumescit, nonnunquam flaccescit, ut vix lingua, eò adacta, eam deprehendat, radice adhæret tenui, nullum aliâs impedimentum, etsi *nucis moschatæ* instar adaucta, in os propendeat, adferens, cùm etsi dentes jungantur, minimè hisce prematur, sed post eos resideat. Accidit tamen aliquando, ut vesicula oblonga, sanguine atro plena, huic accreverit, quæ in fauces ulteriùs propendens, inter manducandum, molestiam aliquam pariebat, quæ tamen in cibi masticatione, tandem confracta, evanuit, Mirum sanè cùm hæc caruncula veluti filo tantùm appensa hæreat, non fuisse tot annos in motibus illis validis, quos maxilla obit, abruptam. Quam *sectione* quoque, metuens hæmorrhagiam, auferre, cùm non necesse esse putaverim, adhuc retineo.

Excre-

Excrescentia instar colli anserini, in pudendo fœminæ.

IN pudendi, rimæ divisæ, superiori sede, supra meatum urinarium, ubi clitoris eminet, cuidam urbis nostræ ex bona familia fœminæ, excrescentia quædam enata, adeò excrevit, ut collum anserinum amplitudine & longitudine exprimeret. An clitoris sic adaucta fuerit, vel aliud sarcoma, non licuit, cùm nollet hoc mihi ostendere, discernere; ex contactu tamen illius, quem non nisi locis vicinis benè tectis concedebat, carnem referre, cognovi. Cùm,ut amputaretur nollet concedere, *filo arsenico imbuto*, chirurgus circumligavit: sed cùm magnus dolor inde suboriretur, atque inflammatio, eo mox amoto, hisce erat occurrendum; quibus sedatis, illa nihil ampliùs adhibere voluit; sed penè quinquaginta annos, hoc affectu molestata, & dum marito cohabitaret, tum postea, vidua facta, tandem ætate & morbo confecta, obiit.

Condylomata Feigwartzen.

QUidam adulter, cum impura muliere se commiscens, condylomatibus multis, cùm summo ardore infestabatur, quæ præter morem, non solùm podicem, sed & scrotum universum, virgam, & magnum spatium vicinarum coxarum, circa inguina, occupabant, *curatus fuit sola inunctione hujus unguenti:* Quod ℞. *Argenti vivi* ℥.*ij. extincti cum resinæ Laricea* ℥.*j. Minii* ʒ.*ij. æruginis Aeris* ʒ.ß. *ol. Nucum* ℥.*ij.* fiat *illitio.*

Oedema

Oedema pedis post podagram.

VIde in Hypochondriaco dolore. Lib. 11. Nephriticus dolor ob calculum, &c.

Crus unum longè majus altero.

CRus unum triplo majus altero crure ſano, quidam lanius, vir robuſtus habebat, idque licèt multis priùs uſus eſſet *remediis*, non decreſcebat, ſed magis adhuc augebatur, quod inſpiciens, An. 1592. cùm viderem impreſſam, non remanere foveam, carnoſitatem potiùs quandam, quàm ex pituita aut flatibus diſtentionem, eſſe judicavi; erat autem tumor indolens, etſi nonnihil ruberet. Atq; licèt diuturnum jam eſſet malum, tamen ut temperanter viveret, admonui.

Purgavi illum *pilulis fortioribus Cochiis*. Ut *bis in ſeptimana* ſudaret *in ſtupha* imperavi; biberetque *horâ unâ, ante illius ingreſſum, Guajaci decoctum.*

Dein crus illinire præcepi *Aquâ vitæ, in qua infuſa eſſent, Salvia, & Thymus.*

Tandem juſſi *faſciâ involvere crus, eo modo, ſicuti in conſilio pro crure œdematoſo ſuperiùs explicatum.*

Et *pedem* immergere, *indies* in ſequens *lixivium:* ℞. *cinerum Quercus, & Oſſium combuſtorum q.ſ.* tranſcoletur *Urina pueri, & aqua Fabrorum ferrata, & parùm Vini ad menſur. iij. quibus* adde *Salis P. ij. Aluminis, Sulphuris vivi, ana* ℥.ß. *Baccarum lauri* ℥.j. Utatur.

Cùm continuaret hæc, & *faſciam indies* geſtaret; cœpit ſenſim ſubſidere crus, fuitq; liberatus.

Pedes

Pedes inflati, cum dolore, atque incedendi impotentia.

CUidam ſeni ruſtico, pedes inflati erant, admodùm, ad medium tibiarum uſque, jam longo tempore, nullo apparente rubore, ſed dolore ſimul illic urgente gravi, adeò ut nullo pacto incedere poſſet.

Ad me adductus Anno 1601. Auguſt. menſe *Purgato prius corpore*; juſsi eum *in Vini albi menſur. ſex* ſequentia infundere: ℞. *raſ. Guajaci* ℔. *j. Zarſæ parill. rad. Petaſitæ ana* ℥. *iiij. rad. Enulæ, Ireos ana* ℥. *j.* Serventur *in dolio*. Et de eo *manè* bibat *hauſtum cum Juſculo, aliumq́ in menſæ principio.*

Et quia de dolore comprimente pectus, nocte præſertim, ob defluxionem deſcendentem conquerebatur: dedi ei *pilulas octo de Cynogloſſa ſingul. ponderant. gran. vj. ut nocte unam ſemper* ſumeret.

Poſtquam abſolverat jam dicta, dolor remiſit, remanente ſaltem tumore. Itaque juſsi eum *alternis diebus in ſtupha jejunum* ſudare. Atque *horâ ante ingreſſum, de ſequenti decocto hauſtum* bibere: ℞. *Herniar. M. j. rad. Ebuli* ℥. *j. rad. Enulæ* ℥. ß. *rad. Ireos* ʒ. *ij. decoquantur in Vini & Aquæ menſur. j.* unde valdè ſudavit.

Poſt *Balneum*, ſequens *tumentibus pedibus* applicuit: ℞. *aqu. Vitæ, Aceti albi ana Cyathum unum, Salis* ℥. ß. Cum *panno immerſo tepidè* applicetur. Unde omnis tumor receſsit, reſtitutusque fuit.

Crus

Crus œdematosum.

MAgnifica quædam Domina, in matrimonio aliquot annos vivens sterilis, mensibus diminutè fluentibus, crus habebat œdematosum, de quo maximè conquerebatur, huicque ut curam adhiberem, rogabat, cùm hoc jam diu durarit, nec imminueretur.

Itaque Anno 1604. quo hæc acciderunt, mense Majo, curam hoc pacto inchoavit. *Primùm præscripto decenti vivendi modo*, atque *in victus quidem ratione*, ut *à vini nimio potu*, cui assueverat, sibi temperaret, *vel illud decocto, ligni Sassafras cum rad. Asparagi & Fœniculi*, ad urinas movendas, *dilutum & Cinamomo aromatizatum, interdum* biberet, suasi, utque *Seri Lactis caprini vel vaccini toto hoc mense Majo, manè & serò poculum unum* sumeret.

Postea absoluto mense, *Trypheram Persicam, Venæ sectioni purgationis causâ* præmisit.

Sequenti die, *Venâ brachii apertâ*, sanguis detractus fuit: Atque *paulò ante tempus menstruum, in pede juxta malleolum, alia vena tusa.*

Dein sequentibus diebus hoc *Apozemate* usa fuit: *℞. cort. ligni Guajaci rasi ℥. ij. ß. ligni Sassafras ℥.j.ß. rad. Fœniculi, Petrosel. Asparagi ana ℥.j. Iridis ʒ.vj. Enulæ, Galangæ ana ℥.ß. cort.rad.Sambuci, cort. Ebuli ana ℥.j.ß. herb. Betonicæ, Calaminthæ, Origani, Chamæpityos, Chamædryos, Nepetæ ana M.j. sum. Majoranæ, Salviæ, Thymi, Rosmarini, fl.cord. Primulæ veris, Genistæ ana P.j. semin. Anisi ℥.ß. Fœniculi ʒ.iij. Sileris mont. ʒ.j. semin. Melonum ʒ.iij. Cicerum rub. P.j. Passul. enucl. quart. ß. semin. Carthami conquas. ℥.ij. fol. Senæ ℥.iij. Epithymi ℥.ß.* fiat

decoctio

decoctio in Aqua & quarta parte Vini albi, & *in colaturæ f.q.* dissolve *Sacchari q.s. ad dulcorandum* fiat *Apozema*, *pro quinque* vel *sex vicibus*, arom. *pul. Cinamomi & Caryophyllorum*.

In *ultima potione ut meliùs purgaretur*, infundere jussi *Rhabarb.* ℈. *iiij. Agarici in Melle ros. infusi* ʒ. ß. *atq; expressionem* propinare.

Corpore sic purgato, & postmodum *conservis* quibusdam restaurata, ad sudores & urinas promovendas, hoc *decoctum* præscriptum fuit: ℞. *ligni Guajaci rasi* ℥. *ij. Sassafras* ℥. *j.* ß. *rad. Fœniculi & Petasitæ an.* ℥. *j. rad. Enulæ* ʒ. *ij. semin. Melonum* ʒ. *iij. Cicerum P. j.* fiat *decoctio in* ℔. *iiij. Aquæ*, coquantur *ad consumptionem quartæ partis*: Bibat *manè jejuna haustum*, *nunc singulis*, *nunc alternis diebus*, & *si sudor erumpat*, *ut illi vacet*, *tantisper in lecto* quiescat. Quòd si per urinas potiùs operetur, eò minùs laborabit, atque æquè proderit. Et dum hisce utens, non adeò astricta erat, quin & aëre sereno, prodire in publicum posset.

Topica quod attinet, *Crus tumidum universum*, *manè* dum *jejuna* erat, *spongiis magnis in sequenti Lixivio intinctis*, *calidè* fovebat, & *postea pannis calidis involutum*, *quousque siccabatur*, permittebat. *Fotus* autem sic parabatur: ℞. *cinerum ligni Quercus & sarmentorum Vitis*, *stipitum Fabarum & Caulium*, *Ossiumq;*, *omnium simul combustorum*, *æquas partes*: *Per hos* transfundatur *Aqua fabrorum extinctionis Ferri*, *additâ Aceti quarta parte*: *idq;* fiet *toties*, *donec lixivium efficaciam*, & *lentorem* acquirat. In hujus *Lixivii Mensur. v.* dissolve *Salis P. ij. Aluminis* ℥. *j.* ß. *Nitri* ℥. ß. *Sulphuris vivi* ʒ. *vj.* misce *pro fotu*.

Post *fomentationem*, involvat *tibiam universam*,

Fasciâ

Fasciâ linteâ longâ, digitos tres vel quatuor latâ, à digitis pedum incipiendo, sursumq; ad genu usque procedendo, strictè ligando, ita tamen, ne partem nimis comprimat, & cavendo ne pline plicis aliqua in crus fiat impressio. Quod fiet, *si fascia sic potiùs insutis formetur*, uti *in Praxi nostra*, hoc aptè fieri posse, docuimus.

Cùm hæc spatio temporis continuasset, crusque semper *fasciâ* strictè ligatum & obvolutum habuisset, admodùm decrevit, adeò ut *fasciam* postea seponeret.

Verùm cùm tunc rursùm nonnihil, sed non adeò uti priùs paululum tumeret, *emplastrum* hoc *cruri* fuit *obvolutum*, & *fasciâ ut firmiter undique hæreret, vinctum*, & cùm tandem hunc laborem fastidiret, *ocream* hoc *emplastro intrinsecùs suffultam*, *ex corio paratam, strictè cruri alligatam, deinceps* gestavit: fuitque *emplastrum* hoc modo paratum: ℞. *emplastri Diachylonis communis & Ireati ana quar. j.* malaxentur *oleo Irino*, *atque oleo expresso ex semine Ebuli*, adde *gummi Bdellii*, *dissoluti in Aceto forti & Aqua Vitæ* ℥. ij. misceantur, *addendo Aluminis, Nitri, Sulphuris ana* ℥. ß. *pulveris radic. Cyclaminis, radic. Ebuli ana* ʒ. ij. *cineris stipitum Brassicæ* ʒ. j. malaxentur *prædictis oleis*, atque *additâ Resinâ* fiat *emplastrum*.

Hac ratione affectus hic diuturnus, licèt non subitò, spatio tamen temporis, fuit sublatus, atque ita curatus, ut jam diu, de eo non ampliùs conqueratur.

Crus

Crus œdematosum & ulcerosum.

CRus tumidum & œdematosum quidam jam longo tempore habebat, in quo tandem supra malleolum, ulcus erupit cacoethes, cum rubore in ambitu & dolore.

Postquam huc venit, Anno 1600. Sept. mens. *Purgatus primùm* fuit, *decocto ex Fumaria, Lupulis, Sena, Polypod. & similibus ad dies sex.*

Postea jussi illum *decoctum Guajaci cum rad. Enulæ & Petasitæ* bibere; Bibitque *mensuras tres, semper manè antequam surgeret cyathum*, & sudavit, nullo *alio regimine, nisi ut decenti victus ratione* uteretur, adhibito.

Quo aliquandiu facto, *Aquam* sequentem *cum pannis linteis ulceri* applic. jussi, *idq́, tamdiu donec benè* mundaretur ulcus. ℞. *Vitrioli, Aluminis, Cerussæ ana æq. p.* Coq. *in Aceto* & colent. ad usum; Postea *emplastro* hoc usus est: ℞. *ol. Rosar.* ℥.*vj. succi Plantag.* ℥.*ij. Mellis, Aceti ana* ℥.*j.ß. Aerug. æris* ℥ *j.* coq. *ad succorum consumpt.* Adde *Lithargyr. Tutiæ, lap. Calamin. Cerussæ an.* ℥.*ß. Thuris, Mastich. ana* ℥.*ß. Tereb. Ceræ ana q. s.* fiat *Emplastrum.*

Sic curatus fuit, postea Anno seq. mense Febr. reversus, metuens recidivam, *denuo purgatus* fuit. Ordin. *aq. sudatoriam.* Mense Junio tussi correptus & defluxionibus continuis molestatus, *purgavi* iterum *Vino purg.* Præscripsi *succum Liquir. cum aq. Vitæ & Oxymel. Pilulas Cynogl.* ut *prima nocte* sumeret. Et cessarunt hæc omnia.

Vu

Crus œdematoſum & puſtuloſum.

CRus œdematoſum & puſtuloſum longo tempore quidam habuit, & licèt *thermis naturalibus* uſus eſſet, aliisq; *præſidiis*, nullo tamen cum ſucceſſu id factum eſt.

Ad me itaque ex Burgundia, An. 1604. veniens, & conſilio meo uſus, crus plurimùm diminutum, puſtulæq; ſanatæ fuerunt.

Balneum ex ſequentibus hoc modo illi præſcriptum fuit, *in quo calido crus indies per horam merſum* retineret, ſic parato: ℞. *aquæ Fabrorum extinctionis ferri, quantum pro vaſe ſemi implendo ſufficit*, adde *Lixivii facti ex tranſcolatione cinerum ligni Quercus & ramentorum Vitium, Oſſiumq; combuſtorum tertiam partẽ, Vini rubri aſtringentis menſ. j. Aceti rubri menſ. ß. quibus* adde *Alumin.* ℥.*j. Salis comm.* ℥. ß. *Nitri* ʒ.*ij.* decoq. *parùm* addendo *rad. Ebuli & Lapat. an.* ℥.*j. ſumm. Junip. Sabinæ, Artemiſiæ ana M.j. Lupin.conquaſ. P.j.* utatur.

Poſtquam *pes poſt uſum hujus balnei ſiccatus* fuerit, *pannis fumo Maſtiches ſuffumigatis, juxta ignem* illinatur, & madefiat *poſtea* ſequenti *Lacte virginali:* ℞. *Litharg.* ℥.*j. Aceti albi* ℥.*vj. Alum.* ℥. ß. *Salis nitri* ʒ. *ij. Camphoræ* ʒ.*j.* diſſol. *coctione donec liqueſcat, Aquæ vitæ* ʒ *vj. aquæ rad. Oxylapathi deſtillatæ ex illis maceratis priùs in Acet.* ʒ. *ij.* miſce *diligenter.*

Hiſce factis; *faſciâ crus univerſum ab imo ſurſum involvendo* ſtringat, *ſicq; dies noctesq;* retineat, nec deponat, *niſi eo tempore, cùm crus balneo* vult immergere.

Quibus cùm diu hac ratione uſus eſſet, curâ feliciter ceſsit.

Tibiarum

Tibiarum in nuda sede intumescentia.

Nobilis atque eruditus quidam vir, ex Saxonia ad me An.1604. consilii causâ venit. Affectus de quibus conquerebatur, hi erant; Intumescebant illi tibiæ, dextra præsertim, in nuda & excarni potissimùm illius sede, quæ anteriore loco, secundùm tibiæ longitudinem, deorsum ducitur, & ad illius interiora, vicinam tibiam respicientia vergit. Quod spatium totum, cute & subjecto osse saltem constans, in tumorem subitò elevabatur indolentem, concolorem, impressum aliquamdiu, retinens vestigium, pede inferiore alioquin à talo usque minimè tumente. Qui tumor interdum illicò subsidebat & evanescebat, certoque tempore præcedente priùs pruritu, calore & punctionibus, rursum suboriebatur, & quando *corpus* decenter *purgabatur, convenientiq; regimine* utebatur, diu interdum emanebat. Qui licèt, *multa* adhibita fuerint *remedia*, non tamen penitùs profligabatur, sed jam multos annos eum molestaverat, præcipuumq; erat, quod amoveri cupiebat, accidens.

Præter illam extumescentiam, extrinsecùs nihil patebat, nisi pustulæ paucæ in pedibus, & brachiis, glandulæq; interdum nonnihil elevatæ, quibusdam in corporis sedibus, tactu deprehendebantur. Per cætera benè habitus, colore vivido & viribus integris, non nisi de ventriculi doloribus quibusdam, præsertim, cùm immoderatiùs viveret, conquerebatur, aliisque levibus, ut urinæ inter mingendum, ardore aliquo, capitis gravedine, accidentibus. Dein & animi perturbationes, quibus certo tempore af-

ficiebatur, uti & insomnia turbulenta, eum melancholia quadam simul quandoque infestari, satis demonstrabant: quæ & efficiebat, ut nimiùm ferè, ob hunc tibiarum affectum, se excruciaret, & de curatione veluti desperaret.

Cùm hæc mihi exposuisset, cruraq; demonstrasset, causamque ut exactè declararem, rogaret in hunc modum respondi. Primùm locum affectum quod attineret, cùm excarnis tibiarum sit regio quæ intumescit, eaque ex sola cute, membranis, periostiis & ossibus componatur, ossaque tumores minimè patiantur, membraneas partes affici necesse esse. Quæ quoties humore copioso irrigentur, sic intumescere, eoque dissipato, rursum subsidere. Hisque, & partis ad suscipiendum dispositionem, qui morbus in illis est, & humorem affluentem, qui causa illius existit, occasionem præbere.

Morbos hisce membraneis partibus & periostiis, in nudis præsertim corporis sedibus, quales sunt, in infima corporis sede, tibiarum jam dictæ, & in superiore calvariæ, & in media pectoris, quam sternum vocant, regione, hisce sedibus familiares & peculiares, plures esse; nam & in Lue venerea & Cephalæis antiquis externis, malignis & perversis, morbis occupatis, hæc loca nũc doloribus & cruciatibus, nunc tumoribus eminentibus nunc mollioribus nunc duris, interdum & exesis periostiis, luxuriante tunc ossium nutrimento, nodis veluti infestari.

Verùm in hoc affectu indolente & tumore molli, in tibiarum nuda regione se exerente, morbum non alium, quàm illius loci imbecillitatem, quæ ob caloris nativi defectum aliquem, & viarum laxitatem, ob

copiosi

copiosi humoris iteratumq; sæpè influxum, oborta est remansitque, posse me statuere.

Factumque fortè esse, ut vel frigore externo, vel aliis externis accidentibus aliquid passa, hæc loca carne destituta, exanguia, frigidioraque, injuriisque externis exposita, hanc labem primò contraxerint, humorisque affluxui primam causam præbuerint, & ab eo ampliùs labefactata sint, vel humoris continuus affluxus, hanc imbecillitatem statim ab initio excitarit. Qui tamen nisi partis ad recipiendum hæc illius adfuisset aptitudo, ex imbecillitate illius contracta, potiùs sub cute ulteriùs in pedis inferiora, delapsus fuisset, & circa articulorum regionem subsistens, illic dolores, quod tamen hic minimè fit, procreasset.

Cæterùm an hic humor serosus à capite defluens, vel è venis exsudans, aut ex abdomine sub cute deorsum subsidens, halce sedes in tibiis imbuat, me existimare: Primùm eum à ventre minimè descendere, uti in asciticis fit, certissimè ex eo cognosci, quòd nec cachexiæ nec hydropis venturæ, ulla, nec in functionum læsionibus, nec aliis corporis accidentibus, in habitu vel colore, nec excretis, uti nec in urinis, adsint indicia: quod non ad pedis imum usque, ut in asciticis primùm labatur, indeq; sensim superiora quoque impleat, sed circa medium, uti dictum, in partibus membraneis, quas replet, more non adeò consueto, subsistit.

A' capite verò eum eousque defluere, & sicuti in podagricis, serosus potiùs, quàm pituitosus defluens, circa arctam articulorum sedem hæret, ita hîc debilitatis hisce sedibus, se potiùs inserere, credibile esse,

indiciumq; hujus esse, quòd plures capitis sit passus defluxiones.

Sed & è venis eundem elabi serosum humorem, uti aliâs in alia superficiaria loca fertur, & glandulas, sicuti etiam illi nobili adimplet, & per sudores interdum exhauritur, sic hîc se insinuare, non præter rationem existere, indicavi, partis adjuvante laxitate & imbecillitate, quæ & humores facilè admittit, & in quam natura se exonerare solet, adeò ut licèt non magna hujus humoris, vel in venis, vel in capite sit copia, tamen levem ob causam, concitatus, eò se deponat. Vel si ob intemperantiam copiosiùs coacervetur, illuc citiùs delabatur, & à natura propellatur.

Dein & humorem, ùt ut sit ad sedem dictam effluere, atque irrigando, eam in tumorem elevare, certum esse. Eumq; ut hoc præstet, non crassum, sed tenuem serosumque esse oportere, cùm tam citò, eò se insinuet, rursumque dissipetur, tumorque iterum subsideat, quod nulla ratione fieret, si à crassa pituita, œdema quoddam gigneretur, unde sensim, non subitò, in carnosa tibiarum sede potiùs, quàm excarni, tumor circumscriptus remanens, & qui ægrè digereretur, tumor generaretur. Et cùm humor ille pruritum aliquem ac punctiones, dum se primùm ingerit gignat, levesque illæ tantum sint, nec diutiùs perseverent, non admodùm acrem aut salsum, sed aqueum magis esse, apparere, qui irrigando membraneas hasce sedes, eas ut intumescant potiùs, efficiat, quàm replendo spatia inter cutem, sicuti verò in hydrope ascite accidit, in tumorem attollat.

Quibus

Quibus consideratis, facilè primam scaturiginem, serosi illius humoris inveniri posse, nimirum illius, qui à capite defluit, causas easdem esse, quæ & aliarum sunt defluxionum, à serosis humoribus, à capite profectorum dependentium, ut podagræ, omnem immoderationem, inter quam *Vinum & Venus* primas tenent. Dein illius seri redundantiam, in venis cum sanguine confusi, causas eas, quæ serum procreant copiosius, quæ ab *alimentis humidis, potu nimio* tanquam materiam præbentibus prodire possunt, & ventriculi hepatis, lienisque aliqua indispositione, seu intemperie & imbecillitate, tanquam causa efficiente, quæ tamen tanta minimè sint, ut cachexiæ, vel hydropis aliqua appareant initia, licèt hæc & ventriculi quibusdam doloribus, cæterisque levioribus passionibus, occasionem aliquam præbere possint, uti & melancholiæ, cujus causam potissimum, in venis meseraicis latentem illuviem, & suo tempore vaporibus tetris, cerebri spiritus perturbantem, esse, multis argumentis ostendere me, si opus esset, posse. Quæ tamen omnia, non tanti momenti esse me existimare, aut eousq; progressa, ut de curatione sit desperandum.

Quam hoc pacto methodicè institui posse, & utiliter, edocui. Si superfluitates hæ, è corpore *variis evacuationibus*, per *dejectiones inferiores, urinarum & sudorum provocationes, diversionesq; in alia loca*, educantur, *& à loco affecto* avertantur: *Viscera naturalia* confirmentur; *Partes affectæ & debilitatæ, tibiæ* scilicet, *ab humore* exiccentur, *& ne influentem recipiant*, constringantur, *caloráq; nativus in illis* excitetur.

ſcripſi, *in hunc finem*, *ne humores de novo* generarentur, *viamq; conſuetam* repeterent, *cruraq; magis magisq;* confirmarentur.

Vivendi rationem primùm *moderatam & decentem, in ſex rerum non naturalium uſu.*

Et ut ante *hyemem maturè, & veris initio purgationes* repeteret, *& ſi tunc temporis in tibiis tumor vel minimus iterum* appareret, *per dies ſex, ſin minùs tres tantum* continuaret: *Venâ intermedio aliquo die interim apertâ.*

Pro *purgatione Vino* ſequenti, quo etiam priùs uſus erat, utatur: ℞. *rad. Iridis, Enulæ camp. ana* ʒ.*vj. ligni Saſſafras* ℥.ß. *radic. Cichorii, Fœnicul. cort. Capparum an.* ℥.*j. herbar. ſiccarum Abſinth.* ʒ.*ij. Chamæpityos, Chamædr. Majoranæ, Ceterach. flor. Cord. Geniſtæ ana* ʒ.*j.*ß. *ſem. Fœnic. Coriandri ana* ʒ.*j. fol. Sennæ* ℥ *j.*ß. *ſem. Carthami conquaſſ.* ℥.*ij. Mechoacæ* ℥ *j. Rhabarb. el.* ℥.ß. *Zingib.* ʒ.*j.* conquaſ. adde ℔.*vj. Vini,* ſtent *in infuſ. per biduum in loco calido.* Poſtea utatur *ſumendo ad* ℥.*vj. augendo* vel *minuendo doſin, prout operabitur.*

Conveniet quoque ut antequam frigus hyemale penitùs ingruat, *ſi hebdomadatim ſtupham* aut *balneum* intret, & *in eo jejunus* ſudet: *ſumpto priùs Mithridatio, vel Rob. de ebulo ana* ʒ.*j.*ß.

Vel *ſudatoriâ* hac, quam & priùs bibit *potione* utatur: ℞. *ligni Guajaci quart. j. Zarſæ parillæ* ℥.*j. ligni Saſſafras, rad. Ireos, Enulæ, Petaſitæ ana* ʒ.*vj. ſem. Milii ſolis* ℥.ß. coquantur *in* ℔. *8. Aquæ ad conſumpt. mediæ partis, pro 5. vel 6. doſibus.*

Lixivio uti & dum hîc erat, fomentet *pedes,* ſi vel minimùm tumoris in illis ſe manifeſtet, ſi verò non ſatis erit, ſequens *Emplaſtrum,* quod & priùs profuit, rurſum applicet.

ut sine impedimento Francofurtum pervenire posset, rursum tertiâ vice, aquam educere statuit.

Quod illius consilium cùm approbarem, adhibito lithotomo, primùm ut certi de aqua essemus, nec aliud quid in scroto contineri, sic exploravimus, Anno 1597. Martii 5. *Occlusis fenestris, cùm accensa candela, scroto opponeretur, splendor flammæ illius,* per scrotum pellucens, non corpus solidum, sed aquam tantùm inesse, manifestè declarabat.

De quo cùm certi essemus, *puncturam* hoc modo fecimus, Chirurgus *mediam regionem scroti, utrinq; premens adeò ut illic promineret, & testis in fundo scroti esset, adacto cultello acuto, quo venam Galli secare solent, scrotum in medio* perforavit, statimq; serosus humor, urinæ penitùs substantiâ & colore similis prosiliit, premente continuò scrotum undique Chirurgo, tamdiu quamdiu aqua exibat, donec tumor omnis in scroto subsedisset, latusq; hoc illius alteri æquale factum esset.

Sed & dùm inguen premeret, ex abdominis quoque cavo, humor effluere videbatur, ita ut libra aquæ emanarit, quam solum scrotum, nisi è ventris cavo portio illius aliqua descendisset, continere minimè potuisset.

Hoc facto, etsi non doleret, nec nova aqua descenderet, tamen in *lectum* fuit collocatus, atque *emplastrum* sequens adhibitum: ℞. *farinæ Fabarum, scutellam unam,* subigatur *cum aqua ex radicibus & foliis Enulæ destillata*, addendo *postea oleum Lini*, coquatur *parùm*, fiat *cataplasma, quod supra pannum linteum,* extendatur, *in medio foramine pervium, cui penis* transmittatur, atque ita *emplastrum in ipsius ambitu* applicetur,

cetur, & *præsertim utrumque inguen* comprehendat, posteaque *f fciâ* seu *subligaculo arctè* ligetur. Atque *indies* hoc *emplastrum aliquot dierum spatio* renovetur.

Vesica in oculo.

Vide in Oculorum dolore. Lib. 11. In Oculo vesica casu nata.

Præputii retracti & glandis intumescentia.

Puer quidam annorum 12. retracto præputio, & glande denudatâ, reponere præputium, & glandem tegere ampliùs minimè potuit, unde vehementer intumuit, 6. Decembr. Anno 1593. ordinavi *balneum relaxans & oleum*, intumuit ampliùs, & glans quoque adeò, ut præputium videretur circulo immenso elevatum, & durum, & glans ovi columbini magnitudine, non sine periculo, virga erat intorta, qualis hydropicorum esse solet.

Curatus fuit hoc *cataplasmate*, quod *continuò bis in die* fuit applicatum, priùs *inunctione* facta *ex oleo Rosaceo & Liliorum.*

Cataplasma: ℞. *farinæ seminum Lini, Fœnigr. ana* ℥.j.ß. *Fabarum* ℥.ij. coquantur *in Lacte,* addendo *olei Ros. Chamom. an.* ℥.j. *album Ovorum num.j.* misce, fiat *cataplasma.*

Cùm tumor nondũ cessaret, addidi 24. Decemb. *Bdellii in Aceto dissolut.* ʒ.ij. *Sulphuris vivi* ʒ.j.

Circa initium Januarii fuit exactè restitutus, cùm magnum priùs de amisione membri, esset periculum.

Varices

Varices in puerpera.

VIde in Febribus. Lib. II. Febris, Convulſio, Iſchiadicus dolor, &c.

Varicoſa vena, cum ulcere in tibia.

VIde in Superficiei corporis dolore. Lib. II. Ulcus cacoëthe in tibia, &c. Septies.

Cirſocele cum Tuſsi.

VIde in Reſpiratione prava. Lib. I. Tuſsis diuturna, Mictio purulenta, &c.

Aneuriſma.

CUidā mulieri, An. 1604. *venam* in cubiti flexura, chirurgo ſecare volente, poſt *ictum*, ſanguis maximo impetu, interruptis vicibus, proſiluit, qui ſtatim pelvim amplam ſemi adimplens, vix, nec niſi *ligaturis ſtrictis adhibitis* coërceri potuit: quibus tamen aliquamdiu relictis, cutis rurſum coaluit, remanſitq; tumor inæqualis, acutus nonnihil & concolor, qui vehementi pulſu, tangentis digitum feriebat, & preſſus retrocedebat: ex quib. Aneuriſma eſſe judicavi. Quod fortè jam priùs arteriæ oſculo aperto, ſanguineq; arteriarum in profundo adhuc deliteſcente, nec adhuc ſub cutem delato, natum fuerat, ſectaq; cute, ſanguine eò per impetum delato & effuſo, dein, poſtquam cicatrix inducta, illo remanente, ſinumq; ſibi ſub cute formāte, foris apparere cœpit. Niſi fortè loco venæ, arteria caſu in hac excarni cubiti ſede *ſecta*, admodumq; læſa, in profundo aneuriſma hoc, ſub cute incluſo ſanguine, &

poſt

post vulneris sanationem, tumorem illlic gignente, pepererit.

Scrophulæ.

NObilis quædam Galla vidua, juvenis, formosa, defluxionibus in facie præsertim procumbentibus, adeò erat obnoxia, ut ex illis malæ glandulæque sub mento interdum intumescerent, tandemq; indurescerēt in scrophulas. Quas illa, metuens strumas, omni studio, summaq; anxietate deleri rogabat, multisque lachrymis obtestabatur, & quidvis subire minimè recusabat, quod tamen non nisi longo tempore, variisque tentatis succedere potuit.

Primùm itaque 5. Martii Anno 1592. etsi priùs sæpè *purgata* fuisset, iterum tamen *purgatione* hac usa est: ℞. *pilul. Cochiarum* ℈.ij. *cum aqua Cinamom. fiant pilulæ* 9.

Scarificatione usa quoque *in scapulis & collo, tres cucurbitulas in utroq; latere* apposuit.

Dein 7. Martii, *emplastrum formatum figurâ & amplitudine orbis fenestrarum, tumori* imponere jussi: ℞. *emplastri de Meliloto* ℥.ß. malaxetur *oleo Cheyrino.*

10. Ad discussionem scrophularum: ℞. *Aq. vitæ* ℥.j.ß. *flor. Chamom.* ʒ.ß. *semin. Fœnigr.* ʒ.j. *Lavand.* ʒ.ß. misce, bulliant *parùm*, colentur, hoc *decocto noctu cubitum iture*, fomentetur *tumor Spongiâ vel Panno, intinctis calidè.*

20. Cùm tumor non cederet: ℞. *sem. Sinapis* ʒ.j. *sem. Urticæ* ʒ.ß. *Sulphuris vivi* ʒ.j.ß. *gummi Ammon. dissol. in Aqua vitæ* ʒ.ij. *emplastri Diachylonis ireati* ʒ.ij. malaxētur *oleo Lilior.* fiat *emplastrum*, quod *post fotum,*

suprà

suprà tumorem collocetur. Hoc *emplastro* scrophulæ imminui cœperunt paucioresque fieri.

29. Ad capitis corroborationem & ventriculi: ℞.*conf. Ros. Majoranæ an* ℥.ß. *Anthos* ʒ.ij. *Cichoreæ* ʒ.vj. *Cinamom.* ʒ.j. *sem. Coriandri, Galangæ ana* ʒ.ß. *Corall. utriusque* ℈.ij. *cum syrup. de Stœchade* fiat *elect.* Capiat *alternis diebus.*

13. Aprilis, cùm de novo scrophulæ increscerent, denuo illam purgavi: ℞. *ligni Guajaci* ℥.iiij. *Zarsæ parillæ* ℥.ß. *fol. Betonicæ M.* j. *radic. Enulæ* ʒ.ij. *fol. Sennæ* ℥.j.ß. *sem. Carthami* ℥.j. *sem. Anisi* ʒ.ij. *Fœniculi* ʒ.j. fiat *decoctio*, & *in* ℔ ß, *colaturæ* dissolv. *agarici infus.* ʒ.iij. *Zingib.* ʒ.j. *Cinamom.* ʒ.j.ß. fiat *expr.* adde *syrup. Ros. sol. simpl.* ℥.ij. fiat *potio* pro *tribus dosibus.*

Finitâ purgat. ℞. *conserv. Majoran.* ʒ.ß. *Theriacæ* ʒ.j. misce: Capiat *jejuna.* Et quia *electuarium* defecerat: ℞. *pul. Ros. novellæ Dianthos an.* ℈.j. *Caryoph.* ℈.ij. *Majoranæ* ℈.ß. *Sacchari* ℥.iiij. fiat *tragema.*

17. *Cataplasma* sequens *tumori* adhiberi jussi: ℞. *rad. Ireos* ℥.iiij. Incidantur *minutim*, decoq. *in Vino albo*, pistentur, adde *farinæ Fabarum & Hordei an.* ℥.ij ß. *Mellis* ℥.iiij. misceantur.

3. Maij: ℞. *ol. Liliorum & Cheyrini an.* ℥.j. *succi rad. Ireos* ℥.ß *aquæ Vitæ* ʒ.ij. coquatur *succus cum oleis*, adde *gummi Ammon. dissol. in Aceto forti*, fiat *linimentum*; Inungat *scrophulas*, *ante cataplasmatis applicationem.*

6. Ad sudores movendos: ℞. *ligni Guajaci* ℥.j.ß. *Sassafras* ℥.j. *rad. Liquir.* ℥.ß. stent *in infusione in mens.* ʒ. *Aquæ*, *postea* decoquantur *lento igne, ad consumptionem tertiæ partis*, adde *Sacch.* ℥.j. *arom. Cinamom.* ʒ.j. Capiat *noctu cubitum itura, præcedente, horis quatuor ante, levi cœnâ*, ℥.iiij. & diluat *eodem decocto Vinum.*

15. Flu-

15. Fluxerũt menses, jussi ut eo tẽpore quiesceret.

20. Jussi *laminam plumbeam tenuissimam, suprà scrophulas* ligare.

21. Cùm de ventriculi dolore conquereretur: ℞. *conser. Ros.* ℥.j. *conser. Major. conditi Citri & Zingib. ana* ℥.ß. *Cinamom.* ʒ.j. *Piperis gran.vj. Caryophyl.* ℈.j. *cum syrup. Ros. rubr.* fiat *electuarium*: De quo capiat *manè*, postquam ex *decocto Guajaci* sudarit.

23. *Fortius* adhuc *emplastrum* præscripsi: ℞. *semin. Sinapis, Urticæ, Spumæ maris, rad. Aristolo. rot. & Pyrethri ana* ʒ.ß. *Scillæ præpar. pulpæ Colocynthid. an.* ℈.j. *Sulphuris vivi* ʒ.j. *pulverisat. diligenter*, adde *gummi Ammon. Bdellii diss. in Aceto fortiss. ana* ℥.ß. *cum pauca Cera & oleo Liliorum*, fiat *emplastrum*, *quod extensum suprà corium scrophulis* applicetur.

1. Junii: ℞. *lap. Spongiæ* ʒ.j. *Spongiæ combustæ* ʒ.ß. *Coralli utriusq;* ʒ.j. *ossis Sepiæ, rad. Pimpinellæ an.* ʒ.ß. *Cinamom.* ʒ.j. *Zingib. Caryophyl. an.* ℈.j. *Sacch. ros. tab.* ℥.ij.ß. fiat *pulvis*: Utatur *manè*, nam scrophulas absumit.

Fomententur quoque ante applicationem *duræ glandulæ sub mento*: ℞. *fol. Caulium rec. rubr. fol. Hyoscyami & Chelidoniæ, Urticæ mortuæ, fol. Pimpinellæ ana M.j. rad. Raphani* ℥.j. *radic. Aristol. rot.* ℥.ß. incidantur *omnia*, & decoquantur *cum Aceto rosaceo*: Et foveatur *pars affecta*.

8. Ut corpus denuo evacuaretur, sic *purgavi*: ℞. *syrup. de Stœch.* ℥.j. *syr. Ros. sol. cum infus. Agarici & fol. Sennæ* ℥.j.ß. *aquæ Fœniculi, Majoranæ ana* ℥.ij. misce: Capiat *manè*.

13. Quia majore expurgatione opus habere videbatur: ℞. *pil. Cochiarum, Aurearum an.* ʒ.ß. *cum aqua Cinamom.* fiant *pilulæ* 9. Capiat *summo manè*.

17. Deflu-

17. Defluxione novâ in dentes & malam & collum subortâ, *tertiò purgationem* institui: ℞. *pilul. Sine quibus, Aggregat. ana* ʒ. *j. Aurearum, Cochi. ana* ʒ.ß. *cum syrup. Rosar. sol. cum infus.* fiat *massa*: Capiat ʒ.ß. *tertio semper die.*

Item ad exiccationem capitis ℞. *sem. Coriand.* ʒ. *iij. Nigellæ* ʒ. *j. rad. Ireos venet.* ʒ. *iij. Mastiches* ʒ. *ij. Rosf. rubr. Major. Nucis mos. ana* ʒ.ß. misce. Pro *cucupha.*

Pro *suffumigatione cubiculi & integumentorum capitis*: ℞. *Storacis calam.* ℥.ß. *Benzoini* ʒ. *ij. Mastiches* ʒ. *j. Succini* ʒ.ß. *sem. Nigellæ, Rosf. rubr. ana* ℈. *j.* fiat *pulvis*, Pro *suffumigio.*

Emplastrum de Ruptura malaxatum oleo Mastichino, utrinq; temporibus applicet, ad intercipiendum defluxum catarrhi.

Cessante defluxione, scrophulę quoq; evanuerũt, unâ solâ remanente, profundâ tamen, quæ vix & nisi contactu cognoscebatur; Persistebat in usu *emplastri*; 23. ordinati, quod *continuò* gestabat.

Dein & *pulvere* adhuc utebatur 1. Junii ordin. quo *absumpto alium* Julii 18. præscripsi: ℞. *lapid. Spongiæ, Spongiæ combustæ, Coralli utriusq; ana* ʒ. ß. *ossis Sepiæ, radic. Pimpin. an.* ℈. *j. Cinamom.* ʒ. *j. Zingib. Caryophyl. ana* ℈. *j. pulv. Rosf. nov.* ℈. *j.* ß. *Sacchari* ℥. *iij.* fiat *pulvis*: Capiat ʒ. *ij. pro vice.*

1. Augusti, ut & quę remanserat scrophula tolleretur, jussi reiterare *cataplasma*, ut priùs 17. Aprilis *præscriptum*, addendo *Sulphuris vivi* ℥. ß. *Aquæ vitæ* ʒ. *ij. Euphorbii* ʒ. ß. *ol. Liliorum* ℥. *j.* fiat *cataplasma.*

Item ℞. *tab. rec. dispens. Dianthos* ℥. *ij.* ß. Capiat *matutino tempore unam.*

Post *cibum* sumat de hac *confectione*: ℞. *conser. Rosf.*

cort.Citri cond. conser.Majoranæ, Stœchados an. ʒ. ij. *pulv. Diacydon. sine speciebus* ʒ j. *sem.Fœniculi, Coriandri ana* ʒ.j.ß. *Majoranæ siccæ* ʒ. ß. *Cinamom.* ʒ. j. *Sacchari rosat. tabul. q.s.* fiat *mixtura.*

Septembr. 6. ut ante hyemem *corpus purgaretur*; hoc ordine illam *purgavi. Primò:* ℞. *pilul. Aggregat. sine Quibus. ana* ℈. j. *cum aqua Salviæ* fiant *pilulæ* 7. Capiat.

7. Ad præparandum humorem: ℞.*Mellis rosf. syr. de Byzantiis an.* ℥. j. *syrup. de Stœchad.* ℥. ij. *aquæ Capill. ven. Fœniculi, Hyssopi, Anthos ana* ℥. ij. ß. fiat *Julep. aromat. Cinamom. & Zingib. ana* ʒ. ß. Capiat ℥. iiij. *aliquot matutinis.*

Finito *præparante* 12. ℞. *conserv. Major. Anthos ana* ʒ. j. Capiat.

18. Ut *per vices* purgaretur, ordinavi *syrupum longum:* ℞. *rad.Ireos, Enulæ, Petrosel. Gramin. Asparagi, an.* ℥. ij. *herb.Melissæ, Scrophulariæ, Betonic. Capill. ven. Marrubii, Scabiosæ ana M.j. sem.Petrosel. Anisi. Seseleos, Fœniculi, Carui an.*ʒ.j. *sem.Juniperi* ʒ j.ß. *Passul.* ℥. j. *Polypod.* ℥. ij. *Sennæ* ℥. iij. fiat *decoctio, & in colatura* infunde *Turbith, rad. Esulæ, macerat. in Lacte ana* ʒ. iij. *iterum parùm* bulliant, colentur, *adde Oxymel. scill. syrup. de Stœchad. ana* ℥. iij. *Sacchari* ℥. ij. fiat *syrup. perfectè coctus,* arom. *Zingib.* ʒ. ij. Capiat ℥. ij. ß. *per se,* vel *cum Jusculis interpositis, semper duobus diebus.*

22. Ad divertendam materiam, ad partem affectam descendentem, applicavi *nuchæ Vesicatorium ex Flammula.* Et ruptâ vesicâ, humoris maxima copia effluxit, ut totum dorsum commadefaceret, continuavitque fluxus, quamdiu aperta retenta fuit, *Butyro applicato cum fol. Brassicæ.*

Octobris

Octobris 4. nondum penitùs ablatâ scrophulâ, applicavi *Emplastrum de Vigo*.

6. ℞. *conserv. Majoranæ, Anthos, Stœchados ana* ℥.j. *pul. Dianthos* ℈.j. *Coralli utriusq.* ʒ.ß. *Spongiæ ustæ* ℈.ij. *cum syrup. de Stœchad.* fiat *electuarium*: Quo *per vices* utatur.

Atque ita per hyemem, vix dum apparente ampliùs scrophulâ, ab usu *remediorum* cessavit.

Sequenti anno 1593. veris tempore, sollicita, ne scrophulæ denuo nascerentur, *purgari* voluit.

Idcirco Aprili mense die 8. ℞. *pilul. Aggregat.* ℈.ij. *cum aqua Hyssopi*, fiant *pilulæ* 9. Sumat.

10. *Venam* aperuit.

Postea præparata fuit materia: ℞. *Mellis ros. syrup. de Byzantiis ana* ℥.j. *syrup. de Stœchade* ℥.j. *aquarum Fœniculi, Salviæ, Hyssopi, Majoranæ, Betonicæ ana* ℥.iij. fiat *Julep.* arom. *Zingib.* ʒ.j. *Cinamom.* ʒ.ij. Pro *quinque dosibus*.

Hisce absolutis *purgata* fuit: ℞. *pilul. Cochiarum* ℈.ij. *cum aqua Cinamom.* fiant *pilulæ* 9.

Majo mense, cùm in patriam Burgundiam abire cogitaret, sollicita adhuc, ne scrophula in illa observaretur, & nimiùm pulchritudini studens, etsi nemo illam posset cognoscere: Tamē cùm ut penitùs deleretur, *extrema* tentarem *remedia*, precibus & lachrymis rogaret, postremam adhibui manum.

7. *Decoctum* itaque sequens ordinavi: ℞. *Pentaphylli, Liquirit. Spatulæ fœtidæ, Scrophulariæ, Filipendulæ, ana* ℥.j. *Aristol. rot.* ℥.ß. *herb. Pimpinellæ, Pilosellæ, Tanaceti, Caulium rubr. ana M.j. semin. Urticæ, Petrosel. Apii ana* ʒ.j. *fl. Genistæ, Cicerum rubr. ana M.j. Vini generosi, Mens. ij.ß. Mellis quartam. part. mens.* fiat *decoctio*,

ad consumpt. medietatis, ut tantùm remaneat. *Men.j.ß.* coletur, aromat. *Cinamom.* ʒ.*ij.* Bibat *per octiduum*, comedendo *semper tab.j. Diarhodon.*

Postea: ℞.*Apozematis* quo utitur ℥.*ij*.ß. *syrup. Rosf sol. cum insus. Rhabarb.* ℥.*j.* misce. Bibat *tribus vicibus hanc potionem.*

20. ℞. *Spongiæ combustæ* ʒ.*iij. ossis Sepiæ* ʒ.*j. lap. Spongiæ* ʒ.*ij. lap. Specularis* ʒ.*j. Cinamom.* ʒ. *ij. Gallarum* ʒ.ß. *fl.Genistæ*, *sem. Plantag. ciner. cort. Ovorum Zingib. Salis gemmæ an.* ℈.*j. Piperis longi, nigri, Pyrethri an.* ℈.ß. *Sacchari ad pondus omnium*, fiat *pulvis.* Quo utatur *manè.*

Cataplasma deinde, ut *extremum* hoc, *tumori* vix dum apparenti applicaret, suasi: ℞.*rad. Cucum. asin. Ireos, Bryoniæ, Cyclaminis ana* ℥.*j.* contundantur *parùm* & macerentur *in Vino albo*, postea decoque, adde *Fimi caprini, Columbini an.*℥.*j.*ß. agitentur *in mortario*, adde *gummi Ammon. Bdellii*, *Galbani ana* ℥.ß. *Styracis liquidæ* ʒ.*j.* dissol. *in Aceto scill.* misce, fiat *cataplasma.*

Hisce non contenta, *emplastrum pentatethum Aetii*, consilio Medici Galli primarii applicavit, sed mox excoriatione & inflãmatione secutâ illic, etsi multùm constiterit, abjecit.

Reversa & fassa errorem, posthac se nihil mutaturam promittens, saltẽ ut reliquiæ illæ tollerentur, quæ tamen nullius erant momenti, nec quisquam cernere aut observare, nisi admonitus, posset: Tamen ut morem gererem, omissis omnibus aliis, hoc *linimento* semel in die illinere partem jussi: ℞. *succi Rutæ, Sabinæ ana* ℥.*j*.ß. *Aceti scill.* ℥.*j. Aquæ vitæ* ℥.ß. *ol.Liliorum, Rutacei ana* ℥.*ij.olei Castorei* ℥.ß. decoquãtur *ad succorum consumpt.* adde *Bdellii in Aceto dissol.* ℥.ß. *Sulphuris vivi* ʒ.*j. lap. Pumicis*, *Nucis cupress.*

Arist.

*Arist. rot. an.*ʒ.j. *Euphorbii* ℈.j. *Ceræ q.s.* fiat *linimentum.* *Cauterium* quoque *in nucha* applicui, & quia post septimanas vulnus coaluerat, repetii.

Postea discedens, *thermarum acidarum potum* quoque experiri voluit, quibus usa, in patriam reversa, se ab hoc incommodo liberatam fuisse, postea ad me scripsit.

Scrophulæ collum undiq; occupantes & implentes.

NObili adolescenti cuidam Austriaco, aliquãdiu in Galliis versanti, cœperunt scrophulæ in ambitu colli enasci, nec solùm illic, sed & sub axillis glandulæ intumescere atque indurari, uti & exiguæ in pectore, dorso, sub cute se patefacere, augebanturque illæ in collo indies, & licèt Medicorum operâ uteretur, nullus tamen inde successus sequebatur. Quare Lugdunum profectus, post menses quindecim, ab origine hujus mali, ejus loci Medicorum consilio usus, admodùm fuit *continuatis dejectionibus purgatus*, *sudorificis* item vehementer *inanitus*, *fotus*, *emplastra varia adhibita*, quæ per totam hyemem fuerunt repetita.

Martio mense Anni 1610. cùm priora parum profecissent, ad fortiora progressi, *unguento ex Hydrargyro* eum inunxerunt, unde expuitio frequens, & copiosa subsequuta, cœperuntq; grandiores scrophulæ nonnihil detumescere, sed mox iterum, cessante spuitione, augeri. *Emplastrum de Vigo* fuit appositum, *additis variis emollientibus*, tandem majoribus & eminentioribus strumis, *cataplasmata*, ut si fieri posset, suppurarentur, imposita fuerunt, diuq; hæc,

sed sine fructu usurpata. *Bonâ interea victus ratione* usus; atq; *Diætâ* ut vocant, cum usu *decocti Guajaci*, ad sudores movendos, ad multos dies. *Cauterium in utroq; brachio ustum*; Assumptis *itidem quæ defluxiones caverent, cerebrum* siccando, *humoresq; aqueos & pituitosos* absumendo. Cùm nulla spes, eum ad *thermas sulphureas, ut eas* biberet, *in illuq;* sederet, in patriam Austriam ablegarunt.

Verùm hûc Basileam veniens, mense Julio, Anni prædicti, meum quoque consilium audire voluit. Cùm itaq; horrendum illum affectum inspicerem, multasq; glandulas durissimas, ab utraque aure ad thoracem usq;, universum collum occupasse, adeoque implevisse, ut caput veluti collo duplo ampliori, insertum appareret, præter alias glandulas, sub axillis satis magnas, atque parvas quasdam, sub cute in thorace hinc inde prominentes, exiguam aut nullam curationis spem concipiens, suasi ut in patriam, *thermarū illarum sulphurearum*, quas Medici Lugdunenses suaserant, utendarum causâ, proficisceretur. Verùm cùm & apud nos in Helvetia, vicinæ tales haberentur *thermæ*, maluit illis eo in loco uti: quare eò profectus, & septem septimanarum spatio, illic postquam mansisset, easque bibisset, denuo hûc rediit, nihilo meliùs se habēs, nisi quod juxta dextram aurem, tuberculum lividum, suprà tumorem eruperat, & juxta sinistram protuberantia magna, tumorque durissimus colli anteriora premens, deglutitioni & respirationi impedimentum magnum adferebat. Volui ut domum reverteretur, sed omnino se meis solùm *remediis* adhuc usurum, nec quicquam aliud tentaturum, sibi proposuit, malleque se

hîc quàm alibi mori; quare etsi pestis apud nos, & in ea platea ubi versabatur, grassaretur, recedere tamen noluit.

Itaque misericodiâ motus, volui quædam experiri ex *efficacioribus remediis*, nam *sectionem* aut *ustionem*, in tam magna mole, locoque nobiliore, ob colli venas majores, quam & Chirurgi peritiores, quos eum ut inspicerent convocavi, improbabant, suadere neutiquam potui.

Adhibui itaque *emplastra ex Cranio usto*, *Luto fornacum usto*, *Ebore fossili*, additis *Gummatis multis* & *Melle scillitico*, *Sulphure vivo aliisq; efficacioribus*; Unde videbatur tumor aliquo in loco leviter minui, sed mox iterum increscere. Tuberculum quoque illud propè aurem dextram, *nucis* instar adauctum, tandem cuticulâ abrasâ, sanguinem emittebat, & medullosa materia ex eo prodibat, unde tamen nō subsidebat; Hinc inde quoque è poris apertis, mador erupit, rubebatque nonnihil tumor, qui ob pruritum vehementem, *detracto emplastro*, eum ut scalperet, coëgit. Dein etiam in medio tumoris enascebatur, oblonga caro dura, extuberans, qualis in cancro prodire solet, adeò ut scrophulas aliquas in cancrum degenerasse crediderim.

Hisce peractis, per novem hebdomadas, cœperunt pedes admodùm tumere, illeq; difficultate spirandi & deglutiendi maximè angi, donec 20. Octobris subitò, accedente quadam defluxione, suffocatus sicque extinctus fuerit.

Sectione factâ, per longitudinem colli tribus in locis, trium digitorum profunditate, antequam musculi conspicerentur, latera vulnerum, sicuti porcis

in dorso apertis, lardum spissum album, sic & hic alba spissa crassa, apparuerunt: in quibus undiq; toto ductu, glandulæ nunc parvæ, pisi, nunc majores fabæ instar, sed mutuò cohærentes, & totam illam, albam, mucosam sedem, undique opplentes, deprehensæ fuerunt, quas sanè *remediis* absumere uti fuisset impossibile, ita *sectione* eas eximere, ob mortis periculum, inconsultum.

In Pectore tumor, pugni instar, mollis, cedens, strepitum edens, cui Scrophulæ in collo accedebant.

JUvenis quidam Friburgensis, annorum suprà viginti, scrophulis in collo multis abundans, tumorem insuper in pectoris regione, ubi costæ dehiscunt, habebat instar pugni, mollem, qui compressus cedebat, rursumque inflationis instar remissus, redibat cum strepitu, quem etiam proferebat, quando impetu quodam pectus dilatare conabatur, potuitque quotiescunque volebat, hoc motu pectoris strepitum, quasi crepitum, atque si vesicam aridam inflatam premeret, excitare, quem adstantes audiebant: macilentus alioquin & pallidus, lipothymias frequentes patiebatur, & sanguinem interdum sed rarò exscreans. *Varia* à Gallis & Germanis Medicis in eo fuerunt *tentata remedia*, sed plerunq; sine successu, tandem annis quibusdam elapsis, prædicta nonnihil remiserunt, adeò ut uxorem duxerit, sed miserrimè consumptus, brevi post, vitam cũ morte commutavit, aliis supervenientibus insuper morbis.

Glandula

Glandulæ induratæ & auctæ, ventrem tumidum reddentes.

MUlier quædam circumibat, An.1557. ventre admodùm turgente, ac si gravida esset, idq; multos annos, quem tractans observavi, eum hinc inde, duris & globosis tumoribus inæqualibus, repletum, qui ex profundo emergentes, radicibus altis immersi, interiora ventris spectabant. Ex quo glandulas esse, in omento & mesenterio natas, judicavi, induratas atq; adauctas, adeò ut foris quoque parerent. Ipsa pallida & debilis, diu adhuc vivens, tandem supremum clausit diem.

Glandulosi tumores in mesenterio, in ventre etiam apparentes.

IN Anatome mesenterium propiùs intuenti, deprehendimus in eo tumores glandulosos albos, duros, nucis magnitudine, hinc inde in diversis locis intestinorum, mediæ sedi adeò connatos, ut intestina, eo in loco sic intumuisse viderentur, atque indurata; quam duritiem, in vẽtre dum vivebat adhuc æger, prominentem, tactu deprehẽdere potuit, præsertim quando excrementa dura & scevala, in ea sede, ubi tumores hi angustiam in intestinis pariebant, diutiùs subsistebant, atq; intestina ampliùs, in tumorem elevabant, unde alvus illi constipabatur, colicique dolores illum excruciabant, quibus tandem evictus, occubuit.

Tumor testis durus, immensus, seu scirrhus.

NObilis quidam Anno 1596. ex inflammatione, & suppuratione facta in scroto, durum eo loci scirrhum contraxit, qui anserini ovi magnitudine adauctus est, indolens, qui tamen impedimentum, præsertim inter equitandum, illi adferebat. Multis usus est *remediis*, verùm nullam sentiebat diminutionem, donec Basileam veniens, sequentibus usus, cœpit admodùm imminui atque emolliri, ita ut discedens, de impedimēto ampliùs minimè conquereretur, tumore ferè penitùs ablato, sensuque in illo recuperato.

Fomentare jussi primùm *hoc fotu, singulis noctibus*: ℞. *rad. Bryoniæ, Ireos recentium ana* ℥.*iij. rad. Cyclami.* ℥.*j.*ß. *sem. Nasturtii* ʒ.*j. semin. Sinapis* ʒ.*ij. rad. Aristol. rot.* ℥.ß. *Sulphuris* ʒ.*iij.* decoquantur *in Lixivio & Aqua ferrata*, Pro *fotu.*

Emplastrum dein applicet sequens, *dies noctesq;* gestando, *sæpiusq;* renovando: ℞. *gummi Ammon. Bdellii ana* ℥.*j.*ß. infundantur *in Aceto fortissimo per biduum*, & dissolvantur, addendo *Sulphuris vivi*, *Spumæ maris ana* ʒ.*ij. rad. Aristol. rot. sem. Urticæ ana* ʒ.*j. sem. Sinapis* ʒ *j.*ß. *cum pauco oleo Antiquissimo & Cera rubra & Melle* fiat *emplastrum.*

Usus est postmodum, sine *fotu*, quàm diutissimè, & cùm emolliri tumor inciperet, bonamque spē conciperet, ut meliùs procederet, *Cataplasmate* hoc *noctu* uti jussi, & *manè* atq; *interdiu emplastro.*

Cataplasma tale erat: ℞. *rad. Bryoniæ, Ireós, Liliorum recent. ana* ℔.*j.* decoquantur *in Lixivio, & aqua*

Ferrata

Ferrata fabrorum, adde *gummi Ammon. dissoluti in Aceto fortissimo* ℥.j.ß. *Sulphuris* ℥.j. *sem.Sinapis* ʒ.j. *Butyri rec.* ℥.iij. misce. Mirè profuit.

Eo absumpto, jussi perseverare in usu *emplastri*. Abeunti ord. ut aliquando suffumigaret, *suffumigio ex Marchasita* in priori consilio descripto.

Purgatus ab *initio* fuit, *venaq; secta*.

Tumor durus in maxilla inferiore.

PUellæ, postquam visus imbecillitate, ob maculam in oculo natam aliquamdiu laborasset, atque curata fuisset, uti in Visus imbecillitate, suprà demonstratum fuit, glandulæque circa mentum interdum illi intumescerent, tumor mense Novembri, Anno 1609. in sinistra menti regione, sensim crevit, qui ex contactu, exiguum dolorem inferebat, concolor, admodùm durus & amplus, & maxillæ humiliori regioni firmiter affixus, qui sensim ad pomi magnitudinem augebatur.

Cùm denuo à me opem flagitarent, metuentes ne faciem illius, quam decoram esse cupiebat, dedecoraret, ut si fieri posset, discuteretur, sequens *emplastrum* præscripsi: ℞. *Ochræ* ʒ.ij. *cineris cort. Salicis, sem.Nigellæ, stercoris Canis sicc. an.* ʒ.j. fiat *pulvis*, excipiatur *gummi Ammon. dissolut. in Aceto fortissimo* ℥.j. *Argenti vivi dissoluti & agitati diu cum Resina abiet.* ʒ.ß. fiat *Emplastri magdaleon.*

Applicuit & gestavit, renovando aliquoties, totum ferè mensem, unde nonnihil diminui tumor videbatur, & certis in locis mollis contactu deprehendi, ita ut una sede durus, penitùs tactui non cederet, uno & altero loco verò cederet, atque ac

si ma-

si materia quædam cocta subesset, se manifestaret.

Ex quo *aperturam faciendam* esse censui, adhibuimusq; *ab initio Fermentum cum Cœpa cocta sub prunis*, unde cœpit summa cutis parùm excoqui, ita ut ichor aliquis transsudaret. Verùm cùm nulla materia spissior, quæ inesse contactu colligebatur, prodiret, *Cauterium indolens, in ima tumoris molli sede* imposuimus, unde escharâ factâ, eaque detractâ, erupit materia alba, crassa adiposa.

Supra *aperturam emplastrum Diachylon* fuit impositum. Et quia foramen nimis angustum erat, *rad. Gentianæ in turundam scissâ impositâ*, dilatatum fuit. Et ut abstergeretur tumor, ab inhærente copiosâ materiâ, *unguentum Aegyptiacum* inditum. *Foris emplastrum ex Ochra*, ut magis emolliret, impositum, prodiitque materia dura, in folliculo contenta, ulcusque ampliùs patuit.

Bibit interea *potionem* hanc *traumaticam*, quæ ℞. *fol. Agrimoniæ, Pyrolæ, Solidag. Sarraceni, Pimpinellæ, Ceterach an. M.j. rad. Consol. maj.* ℥.j.ß. *Guajaci rasi quartarium j. Zarsæ parillæ* ℥.j. incidantur & dividantur *in quatuor partes. Cuilibet* adde *Vini & Aquæ an. M.j.ß.* decoquantur *ad consumpt. tertiæ partis*, dulcorentur *Sacchara*; Bibat *manè poculum unum*, *nonnunquam & serò.*

Chirurgus postea adhibitus, ut ex consilio nostro singula administraret, *denuo Aegyptiacum* imposuit, & cùm dolor suboriretur, id *unguento de Cerussa* contemperavit.

Quatriduo postea, materia alba, pinguis, medullosa, sed subrubra apparuit, *quam digito indito, nucis magnitudine* exemit. Postea hoc *abstersivo* usus est:

℞. ol.

℞. *ol. Rof. Vini ana* ℥.j. *Mellis*, *succi Apii an.* ℥.ß. *Terebinth.* ʒ.j. *cum petiis* indatur. Superposuit *emplastrum de Cerussa.*

Continuavit hoc pacto, curam hisce appositis, & bibendo *potionem vulnerariam.* Et post dies aliquot, rursum *exemit digito & instrumento* materiam instar prædictæ copiosissimam, veluti folliculo inclusam, patuitq; ulcus cavum & amplum admodùm, ad maxillæ inferioris os usq; progrediens.

Ut omnis illuvies prodiret, indidit *Vitriolum album, cum petia in Vino albo madefacta*, Foris *defensivum ex Cerussa.* Biduo post inspersit *Vitriolum dissolutum in Vino albo*, sed cùm dolor invaderet, postea *ex Vino, Melle & ol. Rof. injectionem* fecit. Unde tandem prodiit penitùs illa materia, & subsecuta est caro rubicunda.

Atque sensim ulcus, carne fuit impletum, adeò ut caro etiam luxuriaret, ad eamque reprimendam, *Alumen ustum* inspergere oportuerit. Sicque fuit curata.

Atheroma sub mento.

CUidam Oratori regis Hispaniarum apud Helvetios, tumorem passo sub lingua, è quo rupto aquea effluxit materia; postea alius erupit sub mento, pomi magni instar, durus, concolor & indolens. Verùm cùm graviora metueret, accersivit me Lucernam, Anno 1595. mense Septembri, statim atheroma esse judicavi, nec posse, nisi *manuali* opera curari, quam ille per *sectionem* fieri nolebat, sed *cauterio meo* id fieri volebat.

Corpore purgato primùm, præparante hoc postea est usus *t*

usus: ℞. *Mellis rosꝭ colat. Oxymel. an.* ℥.j. *aquarum Endiviæ, Betonicæ ana* ℥.ij. arom. *pulvere Trionsant.* Capiat *tribus matutinis.*

Quarta die sumpsit hoc *purgans*: ℞. *syrup. Ros. sol. cum infus. Senæ & Agarici, de Cichor. cum Rhabarbaro duplicato ana* ℥.j. *elect. de succo Ros.* ʒ j.ß. *cum aquis Buglossæ & Betonicæ* fiat *potio.* Decumbebat toto *manè in lecto*, dum purgabatur, hunc Italorum morem esse ajens.

Interea de *Cauterio* erat quæstio, quod applicui *supra tumorem*, *meum, quod sine dolore* mortificat, & quia prima vice non satis operabatur, nam nimis erat fluidum, *parùm denuo in cochl. argenteo* coxi, & *rursum* supra *priorem crustam*, applicui, quod postea satisfecit.

Quo facto, *folium Brassicæ cum Butyro supra escharam indies* fuit applic. Sed quia nihil effluebat, & tumor nonnihil digitis cedebat, hoc modo progressus sum.

Ex Terebinthina & Vitello ovi factum emplastrum cum panno supra escharam applicui.

Postea *cum spongiâ* fiebat *fotus* talis: ℞. *rad. Lilior. alb.* ℥.ij. *Bryoniæ, Ireos ana* ℥.j. *rad. Mandrago.* ℥.ß. *herb. Althææ, Malvæ, Majoranæ, an. M.j. fl. Chamom. Meliloti, Sambuci ana P.j. sem. Lini* ℥.ß. *Fænigr.* ʒ.ij. *Nigellæ* ʒ.j. coquantur *in Vino & Lixivio*, pro *fotu.*

Post *fomentum emplastrum universo tumori* adhibebatur: ℞. *gummi Ammon. Bdellii, Opopan. an.* ℥.j. dissolvantur *in Aceto fortissimo* adde *Terebinth. q.s.* permiscendo *Sulphuris vivi* ʒ.ij. *Salis Ammon. Nitri an.* ʒ.ß. *Cerussæ* ʒ.j. fiat *emplastrum.*

Mutabantur *indies bis* hæc, atque *eschara* separabatur. Sicque sensim tumor subsedit, & effluente materiâ,

teriâ, brevi temporis spatio, omnia evanuerunt, mihiq; re ipsa & scriptis gratias egit.

Tumor in perinæo, cum exulceratione, in cervice vesicæ.

Vide in Mictione. Lib. III. Puris cum urina & sine ea, per penem, uti & ramentorum, &c.

Ganglion in poplite, utriusq; cruris.

Honesta quædam matrona, aliquot annos, in regione genu articuli, sede posteriore seu poplite, in utroque crure, tumorem gerebat, pugni magnitudine, in uno, in altero paulò majorem, concolorem, molestiam potiùs, quàm dolorem afferentem, flexionem tamen articuli illius, & proin incessum aliquomodo impedientem, innatum tendinibus & ligamentis illius articuli. Quem cùm huc adducta, An. 1604. mens. Aug. inspicerem Ganglion esse judicavi.

Plumbariis thermis, ut eos extirparet, aliisq; *remediis*, sed sine fructu, usa fuerat. Ad *validiora* transeundum esse docui, illiq; primùm hunc *fotum* præscripsi: ℞. *Lixivii, Urinæ & Vini ana aquas portiones*, addendo *ad mensur. j. hujus liquoris, Aquæ vitæ* ℥.*j. Aquæ seu spiritus Juniperi* ʒ.*j. cum Spongia intincta*, fomententur *tumores in poplite* calidè.

Postea apponatur hoc *Emplastrum*: ℞. *rad. Bryoniæ, Iridis recent. ana* ℔.ß. *bulborum Liliorum* ℥.*ij.* coquantur *in Aceto fortißimo*, & contundantur & pistentur, addendo *ol. Liliorum* ℥.*ij. gummi Ammon. dissoluti in Aqua vitæ* ℥.*iij. pulveris rad. Ireos* ʒ.*ij.* redigantur *in formam emplastri* seu *cataplasmatis*.

Continuabat *fotum & emplastrum indies*, domum reversa, *spatio trium mensium*, unde admodùm imminuti tumores, adeò ut licèt adhuc aliquid appareret, tamen nullum ferè impedimentum ampliùs adferrent.

Tumor in genu immensus, mollis, laxus & diuturnus.

Biennium totum, ejusmodi tumorem, mulier rustica, Lucernam ad me Anno 1584. advecta, in genu habebat, qui quò minùs rectè stare, vel incedere posset, admodùm illam impediebat. Mecum de solutione, si curaturum se pollicerer, pacisci volentem, summâ pecuniæ mediocri oblatâ, quam de curatione dubius, recusavi, ablegavi, sequentique jussi uti *remedio*.

Ut *radices Bryoniæ recentes, & rad. Iridis, in taleolos sectas, unà cum bulbis Liliorum & Narcisci vulgaris pratorum*, incideret & contunderet, atque *in Vino* additâ *etiam Aquâ vitæ* coqueret, deque hoc *Cataplasmate portionem calidam, cum panno Linteo indies tumori* imponeret, ligaretque, *derasâ semper priùs remanentiâ, quæ siccata tumori adhæreret.*

Post tres septimanas, cùm in ponte illic, cum capitaneis Helvetiis quibusdam deambularem, accurrit ad me, erecta & benè incedens, nisi quòd nonnihil titubabat, quia pota erat, jocando mihi illudens, quòd cōditionem de solvenda pecunia, quam libentissimè, si certa de cura fuisset, solvisset, recusassem. Nam se perfectè jam sanam, quod saltando & currendo probabat, existere.

Tumor

Tumor in genu, huic similis, in alia.

ALia hoc *Cataplasmate adhibito* fuit sanata: ℞. *rad. Iridis recentis, incisæ minutim*, decoquantur *in Vino*, miscendo *farinam Fabarum, atque oleum Liliorum*, *sæpeq́;* adhibeatur & renovetur.

Tumor in genu, subsequentibus phlyctænis, dein crustis, tandem & ulcere.

TUmor in genu indolens & concolor, totum decennium in quodam quinquagenario duraverat, tandem pars incalescere cœpit, phlyctænæque erumpere, illisq; disruptis, crustæ crassæ enasci. Laborabat insuper ventriculi imbecillitate, & pituitam frequenter manè expuebat. Corpore erat repleto, & obeso, atque otiosius vivebat. Etsi autem doloribus non magnis infestaretur, cupiebat tamen, ut totius corporis haberetur ratio, quòd gravioribus occurreret accidentibus.

Itaq; cùm hîc subsisteret, Anno 1583. *cura generalis* fuit instituta primùm, ut corpus purum & mundum redderetur, rectiusque sic etiam vitium in genu hoc diuturnum sanari posset.

Purgato itaque *corpore*, & *exhibitis quæ visceribus internis robur* adderent, mox ad *abstinentiam cibi*, & *sudorum provocationem* cura instituta, *tenuisq́; diæta* injuncta primùm, exhibitumque sequens *decoctum:* ℞. *rad. Chinæ dissectæ in taleolos* ℥. *ij. Aquæ fontis* ℔. *xij.* stent *in infusione aliquamdiu*, postea coquantur *lento igne, donec redeant ad* ℔. *iiij. hoc est, consumptionem duarum partium, remanente tertia:* Decol. bibat *manè summo, ad* ℥. *viij. & si possit* superdormiat & sudet. *Idem*

repetatur *hora quart. post meridiem, bibendo & sudando, somnumq́, si possit, capessendo.*

Cibum sumat, postquàm à sudore & calore se recollegerit, cumque *simplicem & moderatum*, & caveat *à frigore externo:* Bibat *loco potus ordinarii in mensa* hoc *decoctum:* ℞. *rad. Chinæ incisæ* ut *prius* ℥. j. *Aquæ fontis* ℔. *xij.* adde *residentiam præscripti decocti*, decoquantur *ut remaneant* ℔. *viij.* seu *duæ partes consumptâ unâ:* Bibat *ad placitum.*

Supra *tumorem in genu, ad crustas auferendas*, adhibeat hoc *unguentum:* ℞. *unguenti Basiliconis* ℥. *ij. unguenti Aegyptiac.* ℥. *j.* Ungantur *crustæ.*

Cùm ruberet admodùm genu, ob metum inflammationis, in *circuitu defensivum* seu *repulsivum* hoc *emplastrum* fuit admotum: ℞. *Boli rub. pul.* ℥. *iiij. Sang. drac.* ℥. *j. cum Albumin. ovi & ol. Rosar.* Ungatur *in circuitu genu.*

Cùm ulcus tandem in eo loco supervěniret, remotis crustis: ℞. *ol. Rosar.* ℔. *j. succi Solani & Plantag. ana* ℥. *iiij.* coquantur *simul in duplici vase, ad succorum consumpt. in fine* adde *Resinæ abietis liquidæ lotæ aqua Rosar.* ʒ. *ij. Ceræ albæ* ℥. *iij. Axung. hirci* ℥. *j.* ß. *Cerussæ lotæ aquâ Rosʃ. Tutiæ præp. Litharg. auri tenuissimè pulverisati ana* ℥. *j. Plumbi usti & loti aquâ Plantag. & Caprifolii, Lap. calaminaris ana* ʒ. *v. Minii* ʒ. *ij.* misce. fiat *unguentum*, quod *diu in mortario plumbeo* agitetur, *sub radiis solaribus:* Et postea *supra locum affectum* applicetur, *post crustarum ablationem & mundificationem.*

Ubi ulcus cicatrice obductum fuerit, *formetur Emplastrum diachalcitidis, quod diu, ut cicatrix firmetur*, gestet.

Tumor

Tumor juxta aures, seu Parotis, è quia calculi exempti fuerunt.

NObilis quidam Burgundus puer, tumorem juxta aurem, ovi magni magnitudine, jamdiu habebat, in ambitu durum, inæqualem, in medio mollem, ubi pressus, cedebat, ex quo cùm hic Anno 1600. Majo mens. transiret, & ad me veniret, materiam quandam inesse deprehendi: dolor alioquin nullus, nisi quòd pruritum interdum sentiebat. *Corpore* priùs *purgato*, usus est sequentibus.

Fotus fiebat *ex deco. rad. Ireos, Bryon. indies bis.*

Postea applicabat sequens *Emplastrum: ℞. gummi Ammon. dissol. in Aceto fortissimo, Emplastri Diachylon ireati ana* ℥.*j.* Malaxentur.

Quo facto, duodecimo circiter die, sponte se aperuit tumor, purulentamque & spissam admodùm materiam, copiosè totâ septimanâ, reddidit multumq; subsedit.

Restabat adhuc in humiliore sede, exigua durities, cujus causâ, cùm Chirurgi *maturantia* adhiberent, *tentaq; immissâ* ulcus apertũ servarent; tandem *tenta fundo* cum extraheretur, sabulosa materia, penitusque terrea, *grani milii majoris* instar adhærens, apparuit, posteaq; plus quàm triginta ejusmodi *grana terrea*, ejusdem magnitudinis, aliquando etiam majora prodierunt, sicq; repurgato ulcere, cessanteque duritie, ulcus consolidatum fuit.

Tumor in supercilio, unde Tophus prodiit.

NObilis quidam in supercilio asperitatem quãdam, milii grani instar sentiens, ea mox, in tu-

morem illius loci excrevit, quo aperto, tophus albus durus, *pisi* magnitudine, prodiit.

Durities seu scirrhus in teste, à calculo.

POst mortem cùm secaretur, calculus in eo fuit inventus, quem asservo.

Nodus in pollice Podagricæ, è quo multi tophi exiverunt.

VIde in Habitus corporis dolore. Lib. II. Calculi tophacei, in pollice pedis podagricæ.

Clavus in pede. Egerstenaug.

IN planta pedis callus (quem oculum Picæ vulgus vocat) ex attritu cuidam Anno 1595. creverat, qui in incessu, pressus, punctorium dolorem movebat. Jussi illum *cultelli acie tam profundè, quàm ferre posset*, aperire, quod cùm sensim factum esset, exemit puella, duos exiguos veluti tophos, albos, inæquales & tenacissimos, quibus ablatis, etsi callosa adhuc in ambitu esset cutis, sine dolore tamen, iterum ambulare ipse potuit. Post annum denuo ejusmodi materia, illic collecta, indurataq; est, & eodem modo, rursum impedimentum hoc, ablatum fuit.

Callosa vesica.

VIde in Mictione. Lib. III. Ardens mictio, Stranguria, &c.

Verruca cauterio ablata.

VErrucæ *emplastrum* imposui, quod tenaciter adhærebat, & in medio *perforatum verrucam*

trans-

transmittebat, cui *cauterium meum potentiale indolens* admovi, *alio emplastro imposito*, ut retineretur, sicq; absumpta & exiccata, cum portione carnis, eschara decidente, evulsa est.

IN DEFOEDATIONE OBSERVATIONES.

Elephantiasis, Lepra Arabum.

CUIDAM præstanti viro, in quo signa elephantiasis jam apparebant, in facie, extremitatibus, tubercula nimirum livida, insensibilia, atque in oculis rubentibus panniculi, quæ præcipua hujus luis sunt indicia, licèt de cura desperarem, tamen ut quod fieri posset, malum aliquandiu celaretur, ne si innotuisset, è domo sua relegaretur, quod admodùm metuebat, separatim in ædibus suis, se victurum pollicitus, sequenti *curâ*, aliquandiu fuit sustentatus, donec superveniente, post sesquiannum, alio morbo, extinctus fuit, quod ante multos annos factum.

Primùm *purgatio* sic fuit instituta, *præmissâ præparatione: ℞. syr. Buglossi utriusque, Nenuphar. an. ℥.ij. syr. de Fumar. compos. ℥. iij. aquarum Endiviæ, Acetosæ, Scabiosæ, Lupuli ana ℥. iij.* fiat *Julep.* pro *quatuor vicibus.*

Purgetur deinde hac *potione: ℞. Cathol. ℥. j. confect. Hamech. ʒ. ij. Elect. de Psyllio ʒ. j. cum aq. Fumariæ,* fiat *potio.*

Vena aperta fuit *brachii : Scarificationes factæ circa scapulas, & cucurbitulæ admotæ.*

Electuario purgante, per vices utebatur: *℞. Catholici,*

Tryphera Persica ana ℥ j. *el. de succo Rosarum* ℨ. j. ß. *syr. de Fumaria, de Epithymo an.* ℥ j. ß. *Turbith pulverisati, Rhabarbar. elect. an.* ℨ. j. *fol. Sennæ* ℨ. iij. fiat instar *electuarii*: Capiat ℨ. vj. *plus minúsve.* Si non operatur, diluat *cum decocto fol. Sennæ.*

Tabulis sequentibus utatur *successivè*: ℞. *conserv. fl. Nenuphar.* ℨ. j. ß. *pulv. Trionsantal. duplicato Rhabarb.* ℨ. j. *pul. Diatrag frig. Diarh. abb. an.* ℨ. ß. *trochisc. de Serpentib.* ℈. j. *Sacchari dissol. in aqua Ros.* ℥. vj. fiant *tabulæ.*

Faciem illinebat seq. *unguento*: ℞. *Unguenti citrini* ℥. iij. *Boracis usti* ℨ. ij. *Campb.* ℨ. j. misce, *fiat linimentum.*

Abluat *manè decocto summit. Salicum & cortic. Fabarum.*

Madefaciat quandoque *faciem* hoc *Lacte*: ℞. *Lactis virginalis, ex Litharg. Aceto & aqua Aluminosa* ℥. iiij. *succi Limonum* ℨ. vj. misce.

Sedeat *interdum in balneo* seq. ℞. *rad. Oxylapathi quart. j. Malvæ, Bliti, Bugloss. utriusq., Violariæ, Fumariæ, Hederæ, & fol. Lapathi ana M. iiij. Alumin. quart. j.* decoq. *in aq. Pluvia vel Fluviatili pro balneo.*

Inungat *partes corporis infectas* hoc *unguento*: ℞. *olei Ros.* ℥. iiij. *olei Tartari* ℥. j. *succi Oxylapathi* ℥. iij. *succi Limon.* ℥. j. *rad. Serpent. & Cucum. asin. ana* ℨ. ij. *Cerussæ, Lithargyrii nutriti in Aceto an.* ℥. ß. *Terebinth. q. s. Argenti vivi extincti & dissol. in Terebinth.* ℨ. ij. *axungiæ Serpent.* ℥. j. *unguenti Citr.* ℥. j. ß. misceantur *instar nutriti*: Quo *partes affectæ* illinantur.

Leprosi qui non erant, & non leprosi qui erant, malè pronuntiati.

IN ordinariis examinibus seu censuris eorum, qui de elephantiasi vel leprâ Arabum dictâ, suspecti sunt,

sunt, errores frequenter graves committuntur, quorum multa exempla, quippe qui 43. annos huic muneri præfui, adferre possem. Plerumque verò in eo peccatur, quòd qui Psorâ perversâ illâ, universum corpus defœdante, & licèt curata fuerit, remeante, infecti sunt, quam lepram Græcorum appellant, pro elephantiacis habeantur & pronuntientur, posteaque à Magistratu, ab hisce imperitis edocto, relegentur. Interdum & in eo quoque vulgò erratur, quòd qui verè leprosi sunt, non tamen tales esse judicentur, cùm pustulas, ulcera cutanea, oculorum panniculos veræ elephantiasis certa indicia, antequam hæc invalescant, leviora esse, quàm ut ab elephantiasi procedant, malè existimatur, ideoq; eos leprosos non esse, donec nasus collabatur, rauci fiant, atq; horrendum aspectum præbeant, è quo etiam, vulgus eos tales esse novit, ineptè judicatur. Utriusq; hujus erroris historiam unam è pluribus, quas annotavi, describam.

Quidam mercator Colmariensis, juvenis adhuc sed uxoratus, (cujus mater, Anno 1582. examini nostro Basileæ subjecta, à nobis leprosa, uti & postmodum soror illius, inventa est, suspectus & ipse de lepra, quia faciem unâ sede pustulosam habebat, in cẽsura Colmariensium leprosus pronũtiatus fuit, quo nomine ab uxore & urbe relegatus, in ædibus extra urbem, extructis, ne in nosodochio leprosorum habitare cogeretur, triennium segregatus vixit. Verùm cùm interea pustulæ illæ in facie, uti & rubedo evanuissent, nihilq; ampliùs vel in facie, vel in toto corpore vitii appareret, denuo ut inspiceretur à chirurgis, qui priùs illum leprosum censuerant, à Ma-

giſtratu impetravit, quo facto, cùm in eadem cenſores perſiſterent ſententia, fortè ne ſe priùs malè judicaſſe accuſarentur, & licèt foris nihil vitioſi ſe proderet, quod tamen ſanguinem infectum eſſe, & vermiculis ſcatere, aliaq; nullius momenti, prætenderent, ille denuo in ædes ſeparatas extra urbem receſſit, totumq; adhuc biennium, cum tribus prioribus, quinq; ſic exactis annis, ſolitarius vixit. Quo tempore cùm *balneum* ſæpè ingreſſus, ſe ſuis nudum demonſtraret, & nec macula quidem, nec aliud appareret, conſilio ſuorum, Argentinam profectus, ibiq; Medicorum cenſuræ ſubjectus, liber à lepra, eorum ſententia fuit pronuntiatus.

Quam literis cõfirmatam, cùm Colmariam attuliſſet, Magiſtratuiq; demonſtraſſet, interrogati ſuper hac re chirurgi, in priore ſententia perſeverãtes, eum aliquid ſecum geſtare, quòd quò minùs lepræ indicia ſe proderent, proprietate quadam impediret oportere, dixerunt. Magiſtratus ergò illius loci, ancipiti horum judicio ſuſpenſus, & quid ſtatuendum eſſet ambigens, à noſtro Magiſtratu, ut me Colmariam, hujus rei dijudicandæ causâ, & à Friburgenſibus, ut lithotomum ſuum mitterent, ſcriptis impetravit.

Quo cùm Anno 1589. perveniſſemus, 12. Sept. Magiſtratus ut tonderetur, & novis veſtibus indutus ex ſuis ædibus in alias trãsferretur, ne quid ſecum geſtare, aut moliri poſſet, uti chirurgi perſuaſerant magiſtratui, quæ lepram occultarent, curavit. In quo diligenter inſpecto, cũ ne minimum quidem ſignum lepræ deprehenderemus, nec leproſum eſſe, nec fuiſſe judicavimus, idq; præſentibus à Magiſtratu deputatis ſignificavimus. A'quibus è veſtigio in urbem

ad

ad uxorem suam redire jussus in genua procumbens, Deo nobisque egit gratias. Hic autem bonus vir, ex hoc periculo liberatus, in gravissimũ incidit, nam post triennium, incendio fortè suborto in suburbio noctu, ad suppetias ferendũ, quòd strenuus esset & diligẽs, ex urbe per ponticulum sublicium accurrens, de eo in fossam cecidit, eoq; casu vitã finiit.

Altera historia comitissæ est, quæ ex Gallia huc ad me venit magno comitatu, secumq; chirurgum adduxit, atque ut se curarem, me rogavit. Quam inspiciens, primo intuitu in ea lepram confirmatam & inveteratam, cùm deprehenderem, meque nihil effecturum cognoscerem, rem uti erat, chirurgo primùm, mox & illius aulæ magistro exposui, qui cùm multis Medicis, & chirurgo illo minimè infectam eam esse, atque in sanguine & urina nihil tale se invenisse dicentibus, illud nollent credere, tandẽ certis argumentis, ita se rem habere, comprobavi, atq; ut hoc & crederent iis persuasi. Hoc cùm comitissa cognovisset, admodùm ea offensa discessit, quod & hospes ubi diverterat, cùm vehementer fœteret, & semiputrida esset, ne hospitium sibi diffamaretur, egoque cum illo, facilè ferebamus.

Lepra Græcorum, seu Psora perversa, quam vulgò elephantiasin esse putant.

HAnc scabiei siccæ & feræ speciem universum corpus turpiter defœdantem, squamisque nunc tenuioribus, nunc crassioribus obducentem, uti & pilosas capitis & superciliorum sedes, perseverantem, si altiùs radices egerit, aut licèt curetur, facilè rursum redeuntem, cùm veram lepram seu

elephantiasin non solùm vulgus, sed & Medici, qui non multos verè leprosos inspexerunt, esse existiment, & proin examini, quod suspectis de lepra destinatum est, subjiciantur, cùm jam annos quadraginta tres, quibus Poliatri munus sustineo, præfui, leprosi tamen nō sunt. Nam horum aliquos in aliis locis examinatos, & pro elephantiacis habitos & relegatos, ut ostēderem, etsi fœtidissimâ scabie essent infecti, primoque intuitu, unguium scabritie, & fœtido habitu elephantiacis similes viderentur, eos tamen non esse verâ leprâ infectos *curam* multorum *felici cum successu* aggressus sum & peregi, & licèt aliqui sanati, iterum versus hyemem hoc malo corriperentur, *repetitâ curâ*, eos in integrum restitui.

Observationem seu historiā hanc saltem è multis proponam *curationis* præstitæ, in puero adulto, & binis mulieribus, qui pro leprosis omnino habebantur, cujusmodi in aliis quoque præsertim pauperioribus, paucis mutatis perfeci.

In hisce *Purgatio* talis fuit instituta, ut *ad septimanas duas vel tres, alvus indies bis ad minimùm* responderet, idque *per potionem factam ex decocto fol. Sennæ, Fumariæ, Lupuli in Lacte caprino.* In altera muliere cùm nihil operaretur, addidi ℥.*j. rad. Tithymali cyparissias, quam Esulam vocant, ut simul cum aliis in mens.j. Lactis* incoqueret, unde *unum* saltem *haustum* sumens, per dies aliquot vehementer purgata fuit.

Balnea usi sunt *indies per horam unam & semissem*, in eo sedendo, in quo *decocta* fuerunt, *rad. Bryoniæ, Lapathi vulg. Scabiosa, Malva, &c.* additis *Gypsi usti scutellis tribus, Sulphuris pulv.* ℔.*j. Salis P.iij.* miscendo simul *Lixivium atq; aqu. Fabror. extinctionis ferri, & decoctum faciendo in aqu. Pluviali vel fluviali.* Post

Post *tertium balneum, abjecto tunc priore*, ob fœda à cute abscedentia, quæ innatare solent, & fœtorem, ex novo parato, *Inunctione balneo* egressi, utebantur, cùm cutis usu *balnei* aspera tensa & fissa, ut nonnihil leniretur, & simul sanaretur, hoc requireret. quæ sic parabatur: ℞. *succi Lapathi, Plantagin. ana ℥.ij. Solani ℥ j.ß. Aceti ℥.j. ol.Rosac.Viol. an.℥.ij.ß. Butyri ℥.j.Cerussæ ʒ ij. Litharg. ʒ.iij. Sulphuris ʒ.j.ß. Terebinth. q.s.* fiat *instar nutriti*. Huic *unguento* si recidivam patiebantur, addidi *interdum Argenti vivi, cum Terebinthina exactè dissoluti ʒ.j.* tantùm, ne si majori adderetur quantitate, fauces, uti solet, inflammarentur.

Sicque procedendo paucis diebus sanati sunt, & cùm quædam mulier, in corporis sui *cura* esset negligentior, rursùmque circa autumnum, psora hac afficeretur, repetitâ *curâ*, postea sana ab hac lue mansit.

Intermediis diebus, cùm balneo utebantur, jussi *interdum rob.Sambucino, vel Mitridatio sumpto, balneum siccum* ingredi, sudare, se abstergere, & *Lixivio* abluere.

Lues venerea, in noviter nuptis.

PAnni lanei textori cuidam juveni, cùm doloribus artuum divexato, verrucæ in podice erumperent, usus chirurgi operâ, qui *aquæ sublimati lotionem* illi adhibuit, se restitutum putans, nuptias, cum juvencula celebravit. Et vix dum durante per menses duos aut tres matrimonio, fœmina iisdem doloribus artuum laborare cœpit, præter quos etiam condylomata, in pudendo & ano excreverunt, herpetesq; hinc inde juxta collum, in juncturis articulorum, prodierunt; Ipseq; maritus quoq; de novo, iisdem

iisdem quibus priùs dolorib. & condylomatibus in ano divexari. Ex quibus jam apertum erat, utrosq; lue Venereâ, uxoremque à marito infectam esse.

Curam aggressus in absentibus, per fratrem meum Thomam Medicum, Decembr. 1. An. 1600. ambo *purgati* fuerunt, exhibitione *confect. Diacydon. purgat.* 2. die, viro *vena aperta* fuit, inde mox *decoctum Guajaci* bibere inceperunt, hoc pacto: *Guajaci* ℔.*j.* coquebatur *cum mensur. iij.* (singulis ℔. quat. ponderantibus) *Aquæ, ad consumpt. tertiæ partis*, Pro *aqua sudatoria.* Inde *remanentia denuo cum mensur. aq 6. ad consumptionem duarum mensurarum* coquebatur. Pro *potu ordinario.*

Sudatorium decoctum manè bibebant, & sudabant: *Reliquum decoctum in prandio & cœna parca*, uti institui solet. Atque *in defectu potus ordinarii, aliud ex duabus remanentiis, jam semel coctis, vel etiam* ℥.*iiij. Guajaci cum radice Petasitæ, Ireos, Enulæ* coquebatur.

Vir *altero die decoctum purgans* bibit, *ex Sena, Polypod. Bryonia, &c.* idque *ter quatérve, uno die sudatorium, altero purgans* sumendo, postea verò *in sudatorio* perrexerunt ambo, & aliquando vesperi, ante cœnam *potu illo sumpto lecto se committentes, sudabant*, curamque sic continuabant.

Dec. 21. denuo *purgati* fuerunt *Diacydon. purgante*, & in *decocti sudatorii* usu perrexerunt.

Atque *unguento* sequenti *ficus in podice utriusq;* & *in mulieris etiam pudendo*, inungere jussi, quod ℞. *Terebinth.* ℥.*j.*ß. *ol. Nucum* ℥.*j.* agitentur *optimè*, addendo *Minii* ʒ.*j.* *Myrrhæ* ʒ.ß. fiat *unguentum*. Et quia mulier magis illis afficiebatur, jussi hunc *fumum in sella pertusa inferioribus* excipere: ℞. *cort. Thuris, Mastich. Ladani*

*dani an.*ʒ.ij. *Storac. calam. Benzoin. gummi Junip.* ʒ.j.ß. *Myrrhæ* ʒ.j. *Cinnabar. Auripig. rubr. ana* ʒ.j. fiat *Pulvis*, excipiatur *Tereb.* fiant *Trochisci*. Uratur unus.

Dec. 25. Cùm condylomata minui inciperent, dolorque quem priùs inde patiebantur, mitigari, ut penitùs exstirparentur, cùm mulier *suffitum* ægrè ferret, indeq; nonnihil debilitaretur, jussi *Thapsi barbat. Scrophular. ana M.j. Baccar. lauri P.j rad. Bistort.* ℥.j. *sacculis indita* decoquere *in Aq. & Vino, sacculosq́ expressos calentes locis affectis* mulierem apponere, *bisq́ in die* repetere, atq; in usu *unguenti* pergere, maritum verò *fumum* ex *trochiscis prædictis podice* excipere.

Dec. 29. Cùm nullus ampliùs sudor post *decoct. sudatorium* erumperet, in utrisq;, & marito, in universo corpore, maculæ ex rubro flavescentes erupissent, nec dum condylomata penitùs ablata essent, & herpetes in muliere, ut remanentiæ omnes tollerentur, primùm denuo illis *purgatis, unguento* seq. *juncturas in brachiis, axillas & spinam* dorsi, *per lumborum saltem regionem, semel in die juxta fornacem, calidè ambos* inungere jussi, & postea *linteaminibus obvolutos in lectum calidum* collocari *sudoremq́* elicere. Hoc ℞. *Axung. porci* ℥.iiij, *Terebinth.* ʒ.ij. *Mercur.* ℥.j. *Agit. optimè*, addidi *Thuris, Mastich. an.* ʒ.j.ß. *Lithargirii* ʒ.ij. *Minii* ʒ.j. *Tartar. vin. alb. Alumin. an.* ʒ.j.ß. *ol. Laurin.* ℥.j.ß. *Aq. vitæ* ʒ ij. *Ol. spicæ* ℈.ß. fiat *unguentum*.

Interea *condylomata* quæ supererant seq. *unguento* inunxerunt, adhibendo quoque *sacculos prædict* ℞. *ung. prædicti ex Mercur.* ℥ j.ß. Adde *Minii* ʒ ij. *Aerug. æris, Vitriol. ana* ʒ.ß. *ol. Nuc. parum* fiat *unguentum*.

Herpetes madefaciant hac *aq.* ℞. *Sublim.* ʒ.j. Coq. *in aq. Font.* ℥.iiij. *ad consumpt. tertiæ partis*, coletur.

Post.

Potu ordin. ex Guajaco in mensa adhuc continuò usi sunt. Postquam ita dies sex inuncti fuerunt, fauces marito nonnihil inflammari cœperunt, multaque exspuitio subsecuta fuit. Quæ in muliere leviter tantùm apparuerunt, & *gargarismatum* usu mox cessarunt. Inde in *stupham* ingredientes, postquam sordes *lixivio* absterserunt, sensim aëri se credere, benè tamen vestiti ob frigus, & ad *Vini*, plenioremque *cibi* usum redire cœperunt. Atque sic, Dei gratiâ, fuerunt benè curati.

Lues venerea in Conjugibus.

QUidam Burgundus mediæ ætatis, cum suâ conjuge huc venit, consilii gratiâ, An. 1609. Septembr. 1. conquestus de membrorum dolore, maximè brachiorum, de pustulis in capitis pilosa sede erumpentibus, & maculis latis, circumferentiâ crustosâ, in brachio & cervicis regione, quam nucham vocant, atque aurium tinnitu, metuens ne lue venereâ infectus esset, uti & erat, & se cum impura meretrice commiscuisse fassus est. Dein &, quia uxor illius, similes quoque pustulas habebat, faucesque circa tonsillas exulceratas, eam quoque ab ipso infectam constabat, uti & ipse putabat, quæ insuper etiam, mensium suppressione, se laborare dicebat. Rogabat ut *cura brevis* institueretur, etsi molesta foret, quævis se passuros. Itaque trium septimanarum spatio, sic fuerunt curati.

Conducto conclavi, *Diæta & moderatâ* instituta, primùm *purgati* fuerunt, *Diacydoniato purg.* Postea altero die *vena utrisq. aperta*, unde ipse in deliquium animi incidit.

Interea

Interea paratum fuit *decoct. Guajaci, primùm sudatorium & secundùm quo loco potus consueti* uterentur.

Item *decoctum purgans*, quod ℞. *Polypod.* ℥. *iij. rad. Bryon.* ℥. ß. *fol. Sennæ quart. j. cort. Sambuci & Ebuli ana* ℥. *j. rad. Ireos, Cichor. ana* ℥. *j.* ß. *herb. Fumariæ, Buglosſ. Betonicæ, Chamæpit. ana M. j., sem. Fœnic. Anisi, Coriand. ana* ʒ. *j.* decoq. *in Aquâ & tertia parte Vini* adde **Mel**, coletur ad usum.

Ipse bibit *sudatorium decoctum media nocte* & sudavit. *Postea surgens*, sumpsit *purgans decoctum* & purgabatur, bis vel ter.

Continuabat sic *indies* & addendo interdum & dissolv. in *decocti purgat.* ℥. *ij. el. de succo Rosſ.* ʒ. *ij.* ita ut sexies & ultra in die dejiceret, sicque perrexit ad dies viginti usque. *Loco Vini* bibit *secundum Guajaci decoctum*, multumq; sudavit & dejecit; uno die tantùm, ob debilitatem interdum, quiescens.

Maculas & *pustulas in brachio* & *collo*, jussi inungere *ol. Tartari*, unde valdè siccabantur, & ut postea, *Aquâ decoctâ Sublimati, cum Litharg. & Borace eas* madefaceret.

Auribus immittebat circa finē curæ, licèt tinnitus ferè cessasset, ut penitùs extirparetur, *Elixir meum mistum cum Aq. vitæ*, sed mox iterum permittebat effluere. Sicq; tertia absolutâ septimanâ discessit.

Uxor postquam *semel purgata* fuit & *venam* aperuit, *decoct. purgans* & *sudatorium semel* tantùm bibit, nec ulterius eo uti voluit. Itaq; *dedi illi Tab. purgantes*, & *Diacydon. purg. aliquoties*, unde semper multùm dejecit, & simul aliquando vomuit.

Bibit interdum *aq. destillatam Guajaci* addendo *syr. de Papav.* admodumque sudavit.

Pro

Pro faucium ulcere, de quo maximè conquerebatur, usa fuit *gargarismate* ex *decoct. Plantag. recent. fl. Malvæ autumnalis, Boli, add. Alum. & Melle*, unde sanato ulcere, in latere, aliud se exhibuit: Dedi pro *gargaris. Aquam Plantag. Hyssopi*, quia multū spuebat, *cum Alumin. & pauco Vitrioli*, à quo quoque sanatum hoc ulcus. *Vinum* bibebat, sed benè *dilutum*.

Cùm evanuissent pustulæ, & jam tantùm quod menstrua suppressa essent, conquereretur, factū, cùm antepenultimo die, egregiè purgata fuisset, & penultimo ab omni *curâ* tanquam *peractâ*, cessasset, abitumque pararet, sequente die menses adeò impetuosè fluerent, ut in extremam imbecillitatem delapsa sit, & adhuc per biduum subsistere cogeretur, quo tempore refocillata rursum, postea equites, cùm priùs in lectica portati advenissent, discesserunt.

Lues venerea cum Febre Quartana.

JUvenis annos decem & octo natus, studiosus, sub Autumnum, Anno 1589. quartanâ febri correptus, nihilominus, à perverso sodalitio seductus, ex impuro & illicito congressu, sensit primùm artuum lassitudinem, quam à febre prodiisse existimans, negligebat, verùm mox dolor in nudis tibiæ & humeri sedibus, accessit, qui sub noctem vehementer exacerbabatur, colli quoque, inter deglutiendum maximè dolor, postmodumque pustulæ, in capitis pilosâ sede, fronte, dorso erumpere cœperunt crustaceæ; unde sciscitatus super eâ re, illum Lue infectum venereâ dixi.

Cùm vehementer sibi metueret, ne hoc parentes rescirent, rogaretque ut *cura* talis institueretur, ne suspicio

ſuſpicio aliqua, ſi incluſus maneret (quod, ſi *per ſudores cura* inſtituenda eſſet, fieri neceſſe erat) apud ſuos conterraneos, de lue hac oriretur. Per *purgationes* itaque præcipuè illum ſanavi hoc pacto.

Minorativum ſumpſit 3. Octobr. Poſtea *ſyrupum digeſtivum per duos dies, manè & ante cœnam.* Dein *purgatus* fuit.

Hiſce præmiſsis uſus eſt *decocto purgante*, & *decocto Guajaci* hac ratione: ℞. *fol. Sennæ, Polypod. an.* ℥.ij. *Agaric.* ʒ.ij. ß. *Turbith* ʒ. ij. *Thymi, Major. Salv. Hyſſopi, Betonicæ, Endiviæ, Acetoſ. Bugloſſ. ana M.j. radic. Enulæ rec.* ℥.j. *ſem. Aniſi* ʒ ij. *Fœnic.* ʒ.j. *Nigell.* ʒ.ij. *Coriand.* ʒ.j. *flor. Bugloſſ. Borrag. Viol. Chamom. an. P.j. Zingib.* ʒ.j. Infund. *decocti Guajaci* ℔. j. *calente*, decoquantur *ad conſumpt.* & *conſiſtentiam ſyrup. aliquam.* Accipe de hoc *decocto* ℥.iij. Adde *ſyr. roſ. lax. cum inſuſ.* ℥.j. *ſucci rad. Ireos rec. expreſſ.* ℥.ß. Bibat *tepidum.*

Poſtea *decoct. Guajaci paratum* fuit tale, *fortius.* ℞. *Guajaci tornati* ℔.j. *Aq. fontis menſ. noſtras iiij.* decoquantur *ad conſumpt. medietatis.*

Dein *ſecundum decoctum Guajaci* ſic coctum fuit: ℞. *Reſident. prioris decocti*, adde *aq. menſ. 6.* decoquantur *ad conſumpt. duarum.*

Hiſce ſequenti modo utebatur; *Sex dies poſt generalem purgationem*, bibit *manè & ante cœnam*, niſi quando febris à prandio invadens illum impediebat, *hauſtum potionis purgantis.*

Septem dies poſtea *decoctum primum Guajaci* bibit, *ad* ℥.iiij. *vel v. manè & veſperi*, niſi febris impediret, ſudavitque.

Sex dies ſequentes *iterum potione purgante* uti *primâ vice* uſus.

Ab eo tempore ad 9.Novembr. usq; sumpsit *decoctum sudatorium manè, nonnunquam & vesperi. Interpolatis vicibus, potionem purgantem. In fine purgatus exactè alia quoq; potione.*

Toto tempore loco Vini secundum decoctum Guajaci bibit, *parcè gallinis & pane* usus.

Hisce pustulæ omnes exiccatæ deciderunt, per squamas, maculæ sensim evanuerunt. Remanserat in dorso una verruca, quæ *aquâ Capitellâ tacta*, mox aruit & decidit.

Omoplatæ & Scapularum summus dolor, ex lue venerea.

Vir quidam, lõgo tempore doloribus in articulorum sedibus laborabat, ut & cephalæâ, imprimis verò intolerabiles cruciatus, in omoplatæ regione sentiebat. Cùm multis totum ferè annum *remediis* esset usus, atque *unguento ex Argento vivo*, pro lue venerea, qua eum infectum esse putabat, sananda *paratum, inunctus, sæpeq; & admodùm purgatus*, nec inde levamen sentiret, ad me, ut eum curarem, fuit deductus, aureos montes pollicens.

Primùm itaque, cùm viderem dolores hosce, & imprimis omoplatæ, de quo potißimùm conquerebatur, *calidis* adhibitis, *dolorem alioquin lenientibus*, non mitigari, sed potiùs irritari, eosq; circa noctem increbrescere, *Curam lui Venereæ accommodatam* in illo sic institui, Anno 1571.

Atque *decoctum sudatorium ex Guajaco, ut sex septimanarum spatio* biberet, *injunctâ simul in cibo parsimoniâ*, & ut *loco Vini secundo ligni illius decocto* uteretur, *pro potu*, præscripsi: Et ut *tertio die*, *purgans* aliquot sumeret,

sumeret, qua ratione inveteratam luem hanc, quæ aliis *remediis* non cedit, curare soleo.

Quo tempore exacto, etsi in reliquis ossium regionibus, dolores remisissent, tamen perseverabat intolerabilis ille, circa omoplatam & scapulas dolor, non remittente interim capitis dolore.

Ob quam causam, sequens *Emplastrum, ut capiti, omoplatæ & scapulis* applicaret, ordinavi, & ut *illud dies noctesq;* gestaret, quod tale erat: *℞.olei Chamæmelini, Anethini, Lumbricorum ana ʒ.vj. olei Laurini ℥.j. ol. Spicæ ℥.ß. axung. Porci, medullæ cruris Vituli ana ℥.j.ß. Styracis liquidæ ℥.j. Thuris, Euphorbij, Castorei ana ʒ.ß. Argenti vivi ℥.j. cum resina Abietinæ extinctæ ℥.iij. Ceræ q.s.* fiant *duo emplastra, unum pro capite raso, alterum pro scapula & omoplata.*

Quotiescunque detrahebatur *emplastrum*, mador suberat copiosus, adeò ut sæpiùs illud abstergere, atque renovare, necesse esset.

Postquam *emplastra* aliquandiu gestasset, dolores ita remiserunt, ut volentem nolentem licèt, ne promissam summam cogeretur exsolvere, se penitùs & exactè sanatum, dissimularet, fateri necessum fuerit. Vixque postea incolumis, multos annos, donec pleuritide correptus, cùm tardiùs ad me consilii causâ misisset, tandem è medio est sublatus.

Dolor circa ossa, vagus, per vices affligens, multos annos, post non integrè sanatam Luem Veneream.

CONquestus est quidam, de dolore quodam acerbo, per superficiem corporis discurren-

te,partesque variis in locis, maximè circa ossa illorúmve periostia, quin & alibi, in tibiarum nuda sede, in brachio, cubito, scapulis, omoplata, capite, fronte facieq; molestante, sed mox iterum cessante, & certis temporibus, nunc citiùs, nunc tardiùs, redeunte, & jam multis annis perseverante.

Hunc autem dolorem illum esse, qui ex contagió luis venereæ subortus, nondũ penitùs sublatus fuit, indicio erat, quòd ante sexennium, eos post infectionem ex commistione cũ impura quadam primùm eodem modo, uti nunc, sentire cœpit, nec dum, etsi duas hic lui *accommodatas curas*, usu *Guajaci atq; Inunction. institutas*, adhibuerit, mitigatos, sed potiùs auctos, licèt alia hujus luis indicia, gonorrhœa nempe illa virulenta, quâ simul laboraverat, fuerit sublata, ipseque aliâs in matrimonio vivens, liberosque procreans, rectè se haberet.

Reliquias itaq; hujus luis fuisse, ex jam ostensis probari existimavi, hancq; adhuc qualitatem malignam, auræ instar, nervis insidiari, eorumq; ductum per universum corpus pervadendo, hinc inde per diversa loca vagari, atq; ubiq; uti & circa periostia, quibus hæc lues maximè inimica, se exeruisse.

Ad eas tollendas, extirpandas atq; infringendas, *continuatis purgationibus* opus esse censui. Usu *pilularum quæ nervoso generi, indeq; progressis morbis, maximè conveniunt*, tum evacuando, tum vim hujus veneni reprimendo. *Quibus alternis diebus* utatur *summo manè* sumendo *à ℈.ij. ad ʒ.j. prout* operabũtur, satis erit, si bis vel ter in die dejiciat, & pro eo, quantitatem harum assumet: *perseverando si ferre possit, donec quindecies eas* assumpserit, uti dictum *alternis*, vel si debilior

lior fiat, *tertio quoq; die.* Citra aliã custodiam, quàm ut cum operantur, tamdiu domi se contineat, *victuq; moderato & temperato* utatur.

Quãdo hisce *pilulis* utitur, *intermediis vicibus sudores* provocet, hoc pacto: Ubi *quater* vel *quinquies hisce* usus fuerit, *tunc noctu cubitum iturus, die quo non sumpsit pilulas,* & cùm dolores maximi urgent, bibat *primam potionem Aquæ Theriacalis* hujus, quæ ℞. *tab. Diacodii mei* ℥.ß. *aquæ Nicot.* ℥.*ij.* *spiritus Juniper. aquæ Theriacal. ana* ℥.*ij.* misce, eiq;, superdormiat, & *cùm sudor versus diluculum* erumpit, *huic ad horam aut ultra,* si ferre poterit, operam det, mirè enim inde recreabitur, non enim saltem per sudores evacuando, sed & veneni vim infringendo, illius malitiam & dolores compescendo, operabitur.

Hoc facto, usum *pilularum* repetat, & cùm *tertiò illis* usus fuerit, ac *sequenti die* quieverit, dolorque urgeat, *denuo sub noctem alteram potionem Aquæ theriacalis præcedenti similem* bibat, superdormiendo & sudando, uti prima vice factum.

Quòd si fortè hisce factis dolor ille cesset, vel rariùs accidat, à *pilularum* usu & *tertiæ potionis* cessandum, *donec ille* redeat, *quod cùm* fit, *rursum à potione tertia aquæ theriacalis* inchoandum, *pilulæq; ter quatérve repetendæ* erunt, donec *mensis spatium* fuerit elapsum. Quo exacto, per occasionem, cupivi de singulis, quo pacto successerint, & de *singulorum medicamentorum* operatione, certior fieri, ut si quid præterea agendum sit, addere queam.

Dum jam *enarratâ curâ* uteretur, dixi, experiri eũ posse, dolore vehemẽter urgente, præsertim in tibiæ nuda & excarni regione, an dolor *sequenti illinitione*

aliquomodo remitteret. Sumat *de Balsamo, quod dedi, & penna vel penicillo intincto* madefaciat & illinat *locum dolentem tepidè, manè cùm è lecto* surgit, sinatque *donec exiccetur intactum postea, & si poßit* repetat, *aliisq; in locis dolentibus* similiter experiatur.

Cauterium quod attinet, an *in brachio sit* inurendum, cùm nulla hîc sit defluxio avertenda, non videre me necessitatem aliquam urgere; nec tamen si hoc fiat, incommodare hoc posse, præterquam quòd molestiam aliquam, sit exhibiturum. *Victus ratio moderata interea & temperata* observanda. Basileæ 25. Maij, 1613.

Tibiarum, in nuda sede, dolores & duri tumores, Luis venereæ reliquiæ.

EX Italia Româ huc veniens, Anno 1609. Canonicus quidam, Britannus gente, æger, hîc aliquandiu, ut curaretur, substitit. Laborarat cùm in Italia esset, Lue venerea, & in ea sananda *variis* usus *evacuationibus & curationibus*, per *diætam, & potum decoctum Guajaci*, item *inunctiones*. Unde quidem graviora cessarant symptomata, sed restabant dolores adhuc atroces, in nuda tibiarum sede, secundùm ipsarum longitudinem & acutiem anteriorem, præcipuè sub vesperam incipientes & ad medium noctis usque perdurantes. Tumores quoque & nodi in iisdem locis ossium protuberantes, & duri, apparebànt.

Hisce visis, & ex relatione ipsius cognitis, reliquias hujus Luis non integrè sanatas esse dixi, ad quas tollendas, dum adhuc hîc erat, sequentia ordinavi.

Propina-

Propinavi *sub noctem, Mithridatii* ʒ.j. *cum* ℈.j. *tab. mearum Narcot.* dissoluta *cum aqua Betonicæ, & pauca Cinamomi*, ut grata esset. Dormivit ea nocte, atque sub diluculum, sudores sponte copiosè eruperunt. Uti hoc *Antidotis illis narcoticis, præsertim si admistione narcotica ipsorum vis* augeatur, *exhibitis* evenire solere, *theriacamq;* & *mithridatium opio dempto*, sudores minimè movere, alibi docuimus.

Laudabat successum hujus *sudatorii*, cùm aliâs vix sudare potuerit, & levamen magnum inde percepit: atque *post biduum*, remeantibus doloribus, *cubitum iturus, denuo Antidoto sumptâ* uti priùs, eandem operationem sensit. Idque *tertiò adhuc ampliùs*, cùm eam sumpsisset.

Præterea ad tumores & nodos abigendos, hoc *emplastrum tibiarum longitudini, superinductis tibialib.* applicitum, *dies noctesq;* gestabat: ℞.*emplastri de ranis Vigonis* ℥.ij. *empl.Meliloti, Diachylon. ireati an.* ℥.j. *pul. radic. Hellebori albi* ʒ.j. *Cinnabaris* ʒ.ij. malaxentur *Oleo irino*, fiat *magdaleon*, extendatur *supra corium*: Ad usum.

Cùm melius inde haberet, discedēti suasi, ut cum in patriam venisset, si quid vitii restaret, hoc modo depelleret. Primùm ut *pilulis de Hermodactylis meis, in Praxi mea descriptis, hebdomadatim* uteretur.

Secundò, ut *aquam* sequentē biberet, *summo manè*, & *horas tres* superdormiret, & *si sudor* erumperet, *huic aliquamdiu* operam daret, *sicq;* *ad septimanas aliquot* continuaret. Quæ talis erat: ℞.*ligni Guajaci rasi* ℔.j. *Corticis ejusdem* ℔.ß. *ligni Sassafras* ℥.ij.*rad.Graminis & Asparagi an.*℥.j. *rad. Enulæ, Ireos an.*℥.j.ß. *rad.Cyclaminis* ℥.j. *herb.Betonicæ, Chamæpit. Pulegii, Cardui Ben. Thymi,*

Acetosæ an. M.j. fl. Buglossi utriusq; Rosarum, sum. Rosmar, Chamom. nobilis an. P.j. bacc. Lauri ʒ.vj. Cinamom. ℥.ß. Nucis mosc. ʒ.ij. pulverisat. affunde *Aquæ Lapathi, Acetosæ, Cichoreæ, & Vini generosi an. aquas partes*, donec in formam *pultis dilutæ* redigatur. Eliciatur *aqua per alembicum*: Bibat *pro vice ab ℥.j.ß. ad ℥.ij.*

Præscripsi aliud *Emplastrum, pro tibiis*, post usum illius, quod cùm hîc esset, illi dederam, ut si non penitùs nodi secederent, eo uteretur. Quod ℞. *Argenti vivi ℥.iij. dissoluti cum Terebinthinæ ℥.j.* additâ *paucâ Aquâ vitæ, Axung. porci & anseris ana ℥.j. ol. Laurini, Lumbricorum, Chamom. & Liliorum an. ℥.ß. ol. Spicæ vel Terebinth. ʒ.ij. Euphorbii, Thuris ana ℥.ß. Styracis liquidæ ʒ.vj. pul. Hermodactyl. ʒ.ij. Castorei ʒ.j. Ceræ q.s.* fiat *instar Cerati.*

Domum reversus, sicuti postea intellexi, sanatus, illius loci electus est Episcopus.

Pustulæ crustaceæ, post luem Veneream relictæ.

VIr quidam rusticus, ex congressu cum scorto infecto, luem Veneream contraxit, qui ab Empirico *inunctus*, nec benè *curatus*, obiit. Uxorem similiter infectam post se reliquit, quæ doloribus circa ossium nudam sedem, admodùm torquebatur, pustulisque latis & elevatis, in ambitu rubris & crustaceis in facie, fronte, capite, pectore admodùm defœdata erat, adeò ut etiam *curæ* se subjiceret Empirici alterius, qui eam ungendo cum *unguento, quod Neapolitanum* vocânt, eousq; curarat, ut dolores illi atroces, qui noctu circa ossa sic infectos molestare solent, remitteret. Verùm cùm adhuc hinc inde

pustulis

pustulis & maculis defœdata, à consortio reliquorum abstinere cogeretur, ut integrè sanaretur, meo consilio, Anno 1613. Febr. mens. *aliquoties* egregiè *purgata* fuit, & *sudatorio semel exhibito*, admodùm sudavit, atque interea *pustulas* madefecit, *Lacte Virginali communi ex Lithargyrii cum Aceto* infusione, *&* *Aquâ Aluminis* facto, addendo *ad* ℥.*iij*. *Sublimati* ʒ.*j*. Unde integrè pustulæ ejusmodi siccatæ, evanuerunt.

Pustulæ & Cephalæa, ex Lue Venerea.

IN Hospita quadam, Anno 1592. Sept. mens. pustulæ in capite, collo, thorace, brachiis, pedibus eruperunt, subrubræ, duræ & verrucosæ, noctu caput vehementer dolebat, interdiu mitigabatur: ex quibus, eam lue Venerea infectam, judicavi.

Post *purgationem levem, venam* aperuit, *indeq; rursum purgata* fuit, *postremò data confect. Hamech.* ℥. ß. *cum aqua Fumariæ.*

Hisce præmissis, postea sequenti *decocto* usa est: ℞. *ligni Guajaci* ℔. ß. *Zarsæ parill.* ℥.*ij*. *Agarici, Hermodactyl. ana* ℥.ß. *Fumariæ M.ij.* decoquantur *in mensur. iiij. Aquæ, ad consumpt. tertiæ partis:* Bibat *cyathum manè* & *vesperi*, & sudet. Perrexit in usu illius per dies quatuordecim.

Parcè interim *cibo usa* est, bibens *loco Vini decoctum sequens:* ℞. *ligni Guajaci, fol. Senæ an.* ℥.*ij*. coquantur *in mensuris iiij. Aquæ ad consumpt. quartæ partis:* Utatur.

Disparuerunt sensim pustulæ, & dolor remisit. Verùm post menses aliquot rursum cum marito infecto, & non benè curato, à quo ab initio quoque

contagium contraxerat, concumbens, denuo pustulam in facie perniciosam, & quæ in herpetem desinens, ferè nasum consumpserat, adepta est, & cum chirurgi tunc, & postmodum carnificis consilio uteretur, illam neglexi.

Ulcera cariosa, horrenda & multa, in quodam juvene, Lue venerea affecto.

CUidam juveni, cùm juvenculam uxorem duxisset, primo matrimonii anno, in nasi exterioribus, ulcusculum enatum est, adeò sensim serpens, etsi varia adhiberet chirurgus, ad hoc impediẽdum, ut subjectas tandem cartilagines vitiarit, cumque suspicio esset, eum ab uxore, cujus pater lue Venerea infectus fuerat, filiâ, ipsi cùm curaretur, ministrante, luem hanc contraxisse, indeq; ulcus hoc profectum, uti & dolores circa ossa, quibus simul infestabatur, Chirurgus *curationem inunctionibus ex hydrargyro* instituit: verùm eâ absolutâ, nihilo meliùs habuit, sed ulcus adeò invaluit, ut tandem universum nasum, totumque illius interstitium, interioresque & exteriores cartilagines depasceret, relictâ foveâ amplissimâ, in media facie, cui pugnus poterat inseri, & per quam omnia interiora faucium spectabantur, horrendo intuitu. Præterea etiam sævissimis doloribus, hinc inde in brachiis, pedibus obortis, miserè cruciabatur, ulceribusq; illic undique, indies de novo erumpentibus innumeris, infestabatur. Quibus omnibus malis prostratus atque enervatus, in lecto decumbens, adeò erat deformis, ut larvam potiùs & monstrum, quàm hominem referret, clamore continuo propter dolores, uti & vigiliis defatigatus,

cùm poſtremò etiam hydrope correptus, nullum contactum, nec vel levem linteaminum, perferre poſſet, aſsiduè Deum precibus ut ſe liberaret, implorans, tandem voti hujus ſui, compos factus, piè exſpiravit.

Alia ulcera, cacoethe & ſphacelos, à lue Venerea.

HOſpitem publici diverſorii hujus urbis, à lue venerea non rectè curatum, ulcera & ſphacelus adeò peſſundederunt, ut oſsibus tibiæ in utroq; pede ſponte confractis, non ampliùs curari, neq; ambulare potuerit.

Alia ejuſmodi ulcera.

A Lue venerea, naſo ulceribus perverſis exeſum, in multis, mulieribus præſertim, vidi, quæ cùm juvenes eſſent, corpore quæſtum fecerant; poſtea lue infectæ, indeque naſo mutilatæ, miſerum ſpectaculum præbuerunt. In aliis quæ raucæ erant, ulcera faucium, palatum & uvulam depaſcentia, ſpectavi ſæpe.

Ex podice, ichoris aquoſi effluxus, poſt Luem veneream.

CUidam poſt curam Luis venereæ, bis antequam ſanaretur, iteratam, hoc vitium remanebat, nempe fluor ichoris è podice albi & tenuis, cum ſenſu aliquo moleſto, citra tamen dolorem aut ulcus aliquod manifeſtum, quod dilatato podice appareret.

Cùm ad me veniſſet Anno 1609. Juſsi ut *fumum*

podice

podice exciperet, cùm penitiùs in abdita loca penetrare posſit, eaq; ſiccare. Parabatur autem *ex pulvere ſequenti*, *carbonibus* injecto: ℞. *Thuris* ℥. ß. *Picis* ℥. j. *Cinnabaris* ʒ. *ij*. *Minii factitii* ʒ. *j*. *Marchaſitæ* ʒ. ß. fiat *pulvis*.

Dein ut immitteret *in anum*, & intruderet *cum petia lintea* hoc *unguentum*. ℞. *unguenti Pompholygos* ʒ. *vj*. *Minii* ʒ. *j*. *Boli Arm*. ʒ. ß. fiat *unguentum*.

Reverſus ad me, nam alibi habitabat, narrabat fluorem uſu *horum remediorum* primùm imminutũ, mox etiam ceſſaſſe: ſed cùm equitare, per dies aliquot coactus fuerit, rediiſſe, nec dubitare ſe, ſi *fumus* rectiùs alvum ſubintrare potuiſſet, perfectè ſe ſanatum fuiſſe. Nam adeò ſibi podicem exiccaſſe, ut cùm excrementa dejiceret, eaque duriora eſſent, podex finderetur, ut & ſanguis emanaret.

Dixi ut per *brevem canalem, fumum in rectum inteſtinum* derivaret, ne *exteriora podicis* attingeret. Et *Clyſterem* ſequentem, *parvâ ſaltem quantitate* injiceret. Qui *ex decocto rad. Conſolidæ, Biſtortæ, cort. Granat. foliis Equiſeti*, *Plantag. in aqua Fabrorum extinctionis ferri* parabatur. Cui *de ſequenti pulvere portiunculam quandoque* miſceret: ℞. *Ceruſſæ* ℥. *j*. *lap. Calam*. ʒ. *ij*. *Litharg*. ʒ. *iij*. *Boli* ʒ. *ij*. *Minii* ʒ. *j*. *Aerug. Aeris* ʒ. ß. fiat *pulvis ſubtiliſsimus*.

Hiſce ſanitati reſtitutus, uxorem duxit, liberosque procreavit.

IN

IN CONSUMPTIONE OBSERVATIONES.

Phthisis metus ob sputum sanguinis.

VIDE in Exspuitione. Lib. III. Hæmoptoica passio, metus Phthisis, &c. Item Sputum sanguinis, Dyspnœa, &c.

Phthisis à corruptis penitus pulmonibus, & in Empyema conversis.

PUer quidam annos octo natus, de scala, Anno 1574. delapsus, uti postea compertum fuit, sanguinem exspuit, sensimque cœpit contabescere, tussi perpetuâ eum molestante, per quam purulentam exscreabat materiam: ex pulsu febris deprehendebatur hectica, absque calore magno, appetitu cibi nihilominus persistente. Hisce sic menses aliquot durantibus, ad extremum marcorem redactus, ut sceleti, cute saltem obducti, formam exprimeret, in thorace ipsius, inter costas distentas & excarnes, cœpit prominentia quædam, in intervallo juxta septi regionem, in latere sinistro, sese proferre, tuberculi instar mollis, concoloris, quod pressum, in thoracis spatium retrocedebat, remissum redibat, pectore interim admodùm distento, unde illud pure repletum, ex corruptione pulmonum, post phthisin, quam rupta ex casu vena pepererat, genitum, illicque exitum quærere, ubi tumor se offerebat, judicavimus, eoq; magis, cùm & in dorso talis eminentia, inter costas appareret, costæque admodùm ab invicem essent didu-

diductæ. Et cùm nulla alia ſpes convaleſcentiæ ſupereſſet, extremum *remedium ſectionem* faciendam, eſſe judicavimus, cumque & parentes conſentirent, ſtatimq; à chirurgo, in tumorem, qui in pectore erat, *ſcalpello* impreſſo, inde pus copioſum proſiluit, adeò, ut niſi fuiſſet inhibitum, *pelvim* chirurgorum implevisset. Verùm ne vires conciderent, immiſsâ *turundâ*, effluxus puris fuit cohibitus, & per vices, ad dies aliquot, poſtea pus emiſſum. Cæterùm cùm prominentia altera in dorſo, non ſubſideret, è medio tantùm thorace pus effluxiſſe, conjecimus, cùm & tumor ille, non in ſiniſtro, ſed dextro dorſi latere ſeſe offerret, quâ de causâ illic quoque eum aperiendum eſſe, cenſuimus, quo facto, non minor, quam è priore *ſectione*, puris effluxit copia, tam diu, donec penitùs, ferè è thorace repurgato pure, fluxus minueretur, viribus interim vitalibus, ſenſim deficientibus, & remanente nihilominus edendi appetitu in ægro, qui præter alia, *pyrum* paulò ante mortem, quæ mox ſecuta eſt, comedit. Cùm pectus poſt obitum *ſectione* patefieret, pulmones penitùs ferè putredine abſumptos, & in pus converſos, vaſaq; cordis, quæ pulmonibus inſerta fuerant, ſimul deperdita, & circa radicem, veluti callo obducta occluſaque, ſuccingentemq; membranam, prætumidam, atque undiq;, pure veluti pulte *oryzeâ* ſubviridi, conſperſam, deprehendimus.

Phthiſis à corruptis pulmonibus, pure thoracem & abdomen implente.

Alter quoque, diuturno morbo è medio ſublatus, cujus venter, qui in immenſum excreverat,

verat, cùm aperiretur, pure, cadaverosi odoris, in altum prosiliente, aliquot *pelves aneas*, quibus Chirurgi utuntur, implevit, quod & non minori copiâ, impetuq; è thorace dissecto promanavit, in quo pulmones, unius lateris, uti in aliis phthisicis, ferè semper accidere, explicatum fuit, penitùs absumpti, & in pus conversi, non solùm thoracem, sed & universum abdomen, repleverunt. Quod ex thorace eò profluxisse, illud maximè, quòd nulla viscerum corruptio, in ventre inferiore deprehendebatur, sed lobi hepatis, intestina, musculique epigastrii, cum mesenterio & omento, duntaxat denigrata nonnihil, infectaque cernerentur, sufficienter comprobabat.

Phthisis à pulmone vulnerato, & corruptâ illius portione, per vulnus exeunte.

ARcularius quidam, civis noster, cùm à famulo, in thoracis infima sede, vulnus profundum *punctim cultro* factum accepisset, fœtidissimum pus, cujus tetro odore, tota vicinia inficiebatur, & pulmonum portiunculas aliquot, in quibus asperæ arteriæ rami cartilaginei, manifestè patebant, per vulnus reddidit. Quibus diu perseverantibus, licèt penitùs contabesceret, tandem tamen, puris effluxu remittente, vulnus occlusum est, ipseque sanitati restitutus. Tabellarii munus deinceps, multos annos obiens, quadraginta annos supervixit incolumis, etsi, uti verisimile, magna pulmonum parte in uno latere careret.

Phthisis à pulmone vulnerato.

QUadragenario cuidam, vulnerato,ante decem menses, in pectore *cultro*, in pulmones usque adacto, è vulnere sanguis primum, mox sanies, tandem pus fœtidissimum, emanarunt, & pulmonum substantiæ portiones aliquot, putridæ, quæ diu post cum pure, minori tamen fœtore, quàm ab initio, prodierunt. Ipse tabe admodum consumptus,febreque leviculâ hecticâ laborans,nihilominus benè comedebat, bibebat & deambulabat.

Interrogatus ea de re, Anno 1605. Primùm me similes casus vidisse, sicuti priùs similiter, enarravi, atque ægros evasisse nihilominus, ut animum adderem, exposui: posse enim ulcera pulmonum etiam sanari, si puri per vulnus detur exitus, & rationibus & experientiâ comprobavi: Atque sequens consilium dedi.

Et primùm quod *vulnus* attinet, sic esse *tractandum, ut apertum* servetur, nam si clauderetur, pure adhuc in pectore retento, mortem subsecuturam.

Injectiones abstergentes primùm, postea siccantes & consolidantes successivè, per *vulnus syringâ* infundantur, & *postea corpus sic* collocetur, *ut rursum* possint effluere.

Abstergens ex Sero lactis caprini paret, addendo *ad Seri ℥.viij. Mellis ros. ℥.ij. succi Chelidoniæ & Apii an. ℥.j.* pro *injectione.*

Medio absoluto die, glutinans injectio sic fiat: ℞. *Lactis caprini, in quo silices igniti extincti fuerint* ℔.j.ß. dissolve *succi Plantag. & rad. Consolidæ maj. ana ℥.j. Sarcocollæ infusæ in Lacte & dissolutæ ʒ.j. Terebint. lucidæ dissolutæ cum Vitello ovi ʒ.ij.* misce.

Si multùm

Si multùm puris emanet, *abstergente injectione frequentiùs, sin minùs, consolidante*, utatur.

Bibat interea ad sanationem, *Lac caprinum*, & si pus cesset, *ovillum*, *manè antequam è lecto* surgit, *ad ℥. iiij.* miscendo ʒ.*j.* ß. sequentis *pulveris*, continuetque *omni manè interdum & vesperi*: ℞. *rad. Consolidæ* ʒ. *ij. rad. Althææ* ʒ. *j. rad. Liquirit.* ʒ. *iij. seminis Plantagin.* ʒ. *j. seminis Hyoscyami* ʒ. ß. *Ocul. cancri* ʒ. *j. gummi Arab. Tragac. ana* ʒ. ß. *Sacchari Rosar. tab.* ℥. *iiij.* fiat *pulvis*.

Julepum tabis & hecticæ causâ, ord. *de quo* ℥. *j.* ß. *noctu cubitum iturus*, *præcedenti levi cœnâ* bibat: ℞. *syrupi de Plantag. & Portul. ana q. s.* & diluantur *istarum plantarum aquis*.

Ex Tereb. cum *pulvere prædicto*, fiat *massa*: Capiat *tres pilulas bis in septimana, media nocte*.

Caveat sibi *ab aromat. & salsis*. Utatur *Hordeo mundo & Oryzâ coctâ*; *Carne rec. Ovis sorbilibus*.

Supervixit adhuc per longum tempus, nec an adhuc vivat, scio.

Phthisis à multis annis.

FOemina nobilissima quædam, Anno 1595. ex Gallia, misso nobili consanguineo suo, mihi & scriptis & ore, per internuntium significavit, se octo annos, tussi laborare, cum sanguinis expuitione, interdum purulentâ, aliâs etiam aquosâ. Hisque omnibus, junctam esse febriculam, quæ se cibo præsertim sumpto, calore levi, sed præternaturali, manifestet: Corpusq; suum, de die in diem marcessere, summopere auxilium à me efflagitans, cùm jam diu remediis variis tentatis, nihilo meliùs habeat.

Exposui itaq; primùm, dubium minimè esse, ob ruptam venam, in pulmonibus,ab initio hujus morbi, pulmonum subsecutam aliquam læsionem,à qua illorum exulceratio, seu corruptio, in ea sede fit subsecuta, atque indies aucta, febremque comitem esse hecticam,& proin eam phthisi laborare.

Causam verò hujus venæ rupturæ, quam reliqui, à defluxionibus in pulmones delapsis, proficisci statuunt,me potiùs, à vi aliqua externa, profectam, existimare: non negare tamen, illas quoque, ob partis affectæ imbecillitatem, in quam se natura exonerare solet, quandoque eò delabi, tussimq; augere, & malum sic geminare.

Curam fore difficilimam addidi, imò ferè impossibilem, cùm post tot præstantissimorum Medicorum consilia, nec tussis, nec exscreatio, nec febris aut marcor, remiserint, sed tot annos duraverint. Interim tamen ad hæc mitiganda, si exstirpari penitùs nequeant, & vitam, quòd illa unicè petebat, prolongandam, Deo prosperante, *exquisitiora* hæc illi præscripsi *remedia*, quibus, observato quin etiam *decenti Vita regimine*, à Medicis præscripto, sequenti modo utatur.

Primùm de *syrupo hoc singulis matutinis, vel saltem alternis diebus, manè cum è lecto surgit, ad ℥.j. plus minúsve, per se, sensim deglutiendo* sumat vel *dilutum aquâ Limacum & Portulacæ, julepi instar* bibat. Cujus hæc erat descriptio: ℞. *succorum depuratorum Portulacæ* ℔. ß. *Plantag. Buglossi utriusq, an. quart. j. aquæ destillatæ è vivis Limacibus, & Ranis ana ℥. iij. aquarum Scabiosæ, Violarum, Rosarum ana ℥. j. Sacchari purissimi* ℔. *j.* coquantur *ad consistentiam syrupi*: Utatur sicuti dictum.

Ut

Ut *noctu dormitum itura*, *de Trochiscis unum*, *in ore inter buccas & dentes retentum* contineret, sicq; superdormiret, *sponteq́; eum* dissolvi sineret, ordinavi: Qui sic parentur: ℞. *gummi Tragac. Arabici*, *Thuris ana* ℈. j. *Amyli*. ʒ. j. *medull. semin. Melonum*, *seminis Papav. albi rec. semin. Hyoscyami ana* ʒ. ß. *Coralli rubr. prapar. Oculorum cancri ana* ℈. ij. *Opii diss. in Vino generoso. gr.* 6. *mucilag. rad. Althaa & Consolida. q. s.* addendo *Sacchari Penidii mediam partem*, fiant *Trochisci pondere* ʒ. ß.

Ad *variandaremedia*, ne natura uni assuescat, minusque sic operetur, *loco trochiscorum*, ut quandoque *de Diacodio* sequenti *mea descriptionis* sumeret, consilium dedi, *& prout hoc illúdve plus* juvabit, *eo frequentiùs* utatur. Quòd sic descripsi: ℞. *Siliquarum Carobe dictarum* ℔. ß. confringantur & *grana* eximantur, adde *radic. Liquiritia* ℥. ij. *rad. Consolida maj. sicc. rad. Althaa ana* ℥. j. fiat *decoctio in Aqua*, *& in* ℔. ij. decoque *capitum Papaveris hortensis non plenè maturorum* ℥. iiij. colaturæ *adde Sacchari penid. Sapa ex musto vini parata ana* ℥. iij. decoquantur *donec inspissentur*. Capiat *ad* ℥ ij. *augendo minuendóve quantitatem*, *prout tussis atque excreatio inde* minuentur.

Quia *Lacte caprino* aliisque usa fuerat *remediis*, *in phthisi usurpari* solitis, plura addere nolui: Verùm hoc consilio instructam, domum remisi.

Annis tribus postea, cùm in Lotharingia essem, apud Principem, intellexi ab illius agnato, qui in aulam venerat, vivere adhuc illam, & quod mirum, filium interim peperisse vegetum, & vividum, quem etiam lactaret. Quid postea eâ factum, intelligere minimè potui.

Atrophia, Tensiones hypochondriorum, ventris durities, Febris hectica, cum tertiana duplici.

QUædam mediæ ætatis, mulier nobilis, in Helvetia, venis varicosis, in cruribus præsertim, quando gravida erat, admodùm tumentibus, laborans, postea vidua facta, illis in locis, ulcus diu apertum habuit, è quo humor, continuò fluebat. Eo tandem sanato, cœpit sensim emaciari, ad extremum usque, tensiones in hypochondriis, duritiemq; ventris sentire, cum appetitu prostrato, mensiumque fluore remisso, maleque colorato. Quæ jam aliquot septimanas perseveraverant.

Cùm ad eam Anno 1599. Junio mens. vocatus eò me contulissem, ipsamque visitarem, dixi ab obstructionibus hæc procedere, & viscerum imbecillitate, principiumque tympanitæ esse.

Venam jam priùs aperuerat, & syrupis quibusdam usa erat aperientibus, sed nihilo meliùs habebat.

Suasi *ut Cauterio cruribus* adhibito, fluxum, qui per ulcus, dum apertum erat, sibi viam fecerat, rursum eò derivaret. Quod illa ægrè concedebat.

Vinum sequens præscripsi, ut *primùm eo per triduum* uteretur, *maneq; post jusculum sumptum* biberet, *eâ mensurâ, ut inde bis vel ter ad summum* dejiceret. Inde *tertio die* repeteret, *postea septimanatim*. Quod tale fuit: ℞. *rad. Aperitivar. ana* ℥.ß. *rad. Cichoreæ, Ireos, Rhapontici an.* ʒ.vj. *Absinthii* ℥.ß. *Chamædr. Chamæpit. an.* ʒ.ij. *summit. Centaur.* ʒ.j. *fl. Cordial,* ʒ.ij. *fl. Genistæ* ʒ. ij. ß. *seminum Fœniculi* ʒ.ij. *Seseleos* ʒ.j.ß. *Cuscutæ* ʒ.j. *fol. Sennæ*

mund.

mund.℥ *j.*ß. *Rhab.el.*℥.ß. *Agar. troch.* ʒ*.iij. Mechoacæ* ʒ*.ij. Zingib.*ʒ*.j.* Infund. *incisa & confract. in Vini albi tenuis* ℔. *vj.* Stent *in infus. ad dies tres, antequam* utatur, serventur *benè obturata, in vinaria cava.*

Pilulis sequentibus utatur *loco vini interdum ad* ʒ*.j.* sumendo, *vel* ʒ*.*ß. *postquam vinum* bibit: ℞. *Aloës succo citrin.*ʒ*.ij. Agar.troch. Rhab.el. ana* ʒ*.j. Spicæ* ℈*.*ß*. gummi Ammon. diss. in Aceto* ℈*.ij. Limaturæ chalybis subtiliss. pulverisatæ* ʒ*.j. Mastiches* ℈*.j. cum syrupo de quinq; Radicibus*, fiat *Massa.*

Unguento sequenti *ventriculi regionem & hypochondrium utrinque* ungat *manè, eo die, quo purgantibus non* utitur: ℞. *olei Amygd. am.* ℥*.j. ol. Nard. de Absinth. ana* ℥*.j.*ß*. succi rad. Apii* ℥*.j. Aceti*, ℥*.j.*ß. Coq. *ad succorum consumpt.* adde *rad. Asari pulverisat. Santal.rubr. ana* ʒ*.j. Caryophyl.*℈*.j. Ceræ q. s.* fiat *unguentum.*

De *Electuario* hoc *manè eadem die instar nucis mosch.* sumat. ℞. *confer.flor.Cichor.*℥*.j.conf.fl. Bugloss.*ʒ*.vj.conser. Ros. Majoran.ana* ℥*.*ß*. specierum Arom.ros. Diarh.abb. ana* ℈*.j. troch. de Cappar.* ʒ*.j.* ß. *Ras. eboris* ℈*.*ß*. Cum syrupo de Byzant.* fiat *Elect.*

Aquarum sequentium superbibat ℥*. ij. vel iij.* ℞. *aquarum Centaur. min. Gentian. ana* ℥*.iij. aq. Cichor. Endiviæ, Bugloss. ana* ℥*.j.* misce.

Cùm hisce uti inciperet, usu *Vini* quinquies dejecit, sed blandè & sine molestiâ, idq; repetitis tribus *vini* vicibus, unde venter subsidere nonnihil cœpit, & emollescere.

Vocatus tandem ad eam, quemadmodum descripseram, rem sic se habere, deprehendi, & præter hæc, febre continuo perseverante, eam laborare, ex pulsu observavi, cui altero die, alia accedebat cum

horrore invadens, & calore vehementiore, & siti per horas aliquot durans, quam tertianam esse notavi, quæ tamen post paroxysmos aliquot, ante meum adventum, post *vini purgantis* usum remisit, & vix dum altero die ampliùs notari potuit, perseverante aliâ, nec remittente, jam aliquot septimanas, nullis tamen caloris vehementioris indiciis, quam ob id hecticam esse judicavi, confirmantibus idem hisce indiciis, quòd tàm vehementer consumeretur, & arteriæ ac venæ illius, in brachiis macris, adeò calidæ, uti ipsa referebat, & tensæ, instar *chordæ* alicujus essent, & quod mirum, peritonæum quoq; adeò esset aridum, ut ventre presso, introrsum, rursumque redeunte, sonum ederet, qualem *vesica arida, vento plena,* cùm premitur, reddere solet.

In diversis itaque hisce casibus tympanite & hecticâ, cùm difficile sit, utrisque simul prospicere, jussi primum *jusculis sæpè, & parùm exhibitis*, eam nutrire, *Vinum dilutum aquâ chalybeatâ post sumptum cibum* bibere. *Lac amygdalinum tenue extra hoc tempus* sumere.

Cùm alvus adhuc sponte, post postremi *Vini* usum dejiceret, sumpsit *de Electuario* præscripto, superbibendo *aquas*.

Subsistente alvo, dedi ℈.j. *Pilul. præscriptarum*, atque bis inde dejecit. Postea *purgavi* adhuc semel illam *extracto Cydoniato*, unde 6. dejecit, & bis tenacem vomuit pituitam.

Ventri sacculus hic appositus fuit; ℞. *semin. Carui, Cymini ana* ℥.ß. *Bacc. lauri* ℥.j. *fol. Rutæ M.j. Milii, Furfuris ana P.ij.*

Postea etiam *empl. de Baccis lauri, ol. Nardino* malax. ap-

lax. applicatum, *alternisq; vicibus, nunc sacculus, nunc emplastrum* adhibitum.

Tandem etiam illud: ℞. *Bacc. lauri* ℥.ij. *sem. Cymini* ℥.j.ß. *sem. Carui* ʒ.ij. *fol. Rutæ* ʒ.j. *Sulphuris vivi* ʒ.j. *Thuris* ʒ.j.ß. *Castor.* ʒ.ß. *succi Rutæ cocti cum Mellis aq. part. q. s. ad excip.* fiat *Emplastrum.*

Hectices causâ, pulsu cito permanente, semper & pleno, arteriisque calidis, alteroque die indiciis tertianæ semper adhuc apparentibus, *pulsibus & cordis regioni epithema* hoc admotum fuit: ℞. *aqu. Ros. Bugloss. Borrag. ana* ℥.ij. *Vini alb.* ℥.ß. *succi Pom. de Portul. ana* ℥.j. misce.

Conservâ utebatur *Bugloss. Borragin.* Benè se habuit, & cœpit rursum habitior fieri. Sed versus autumnum, recidivam passa, facta est tympanitica, aliorumque apud suos operâ usa, exspiravit.

Corporis consumptio, in Febre continua.

VIde in Febribus. Lib. II. Febris continua putrida, longa, &c.

Atrophia iu Febribus.

VIde in Febribus. Lib. II. Febris hectica cum tertiana duplici, &c.

IN PARTIUM EXCRETIONE OBSERVATIONES.

Abortus frequens.

GENEROSA Domina, equitis cujusdam Itali uxor, primo nuptiarum anno concepit, sed

citiùs pariens, fœtum vivum enixa eſt, qui tamen mox extinctus fuit. Altero poſtea anno, maturum infantem peperit, qui aliquandiu ſuperſtes fuit. Ab eo tempore, jam ab annis penè decem, quoties ſe concepiſſe ſuſpicatur, menſibus aliquot poſtea elapſis, abortivit, in quo abortu, fœtus nonnunquam manifeſta apparent indicia. Ipſa interim benè habita & obeſa, nulla graviora patitur accidentia.

Cùm conſilii causâ, maritus huc veniſſet, Anno 1601. Junio menſe, explicatis cauſis primùm diverſis, unde hæc poſſent accidere, hoc conſilii ei dedi, ut inprimis obſervaretur, an menſes fluant, vel ſuppreſsi ſint: pro ratione enim horum, *curam* eſſe inſtituendam.

Cùm enim, quando fluunt decenter, eam nōdum concepiſſe certum ſit, idcirco eo tempore, *matrici corroborandæ & expurgandæ, & ut habilis ad conceptum* fiat, ſtudendum.

Quod præſtabitur, ſi menſibus abſolutis *inſeſſione* utatur, *ſingulis noctibus cubitum itura, idq́; per dies quatuor vel quinque continuos*, ſedendo in eam *per horam j. antequam lectum* ingrediatur: ℞. *radic. Liliorum, Valerianæ, Bryoniæ ana* ℥. *iij. herb. Matricariæ, Calaminthæ, fol. Lauri, Rubi, ſemin. Juniperi ana M.j. flor. Lavandulæ, Roſarum, Sambuci ana P.j. Balauſt.*℥.ß. *baccarum lauri P.j.* Coquantur *in Aqua pluviali*, addendo *menſ.j. Vini rubr. & menſ.j. Aquæ fabrorum extinctionis ferri*, adde *Aluminis* ℥.*j.*

Poſt *Inſeſsionem, ſuffitum* excipiat *utero, in ſella*, qui fiat ex *trochiſcis Galliæ & Aliptæ moſchatæ*.

Atq; *manè tertio die* capiat de ſequenti *confectione*, *magnitudine nucis moſch.* ſuperbibendo *parum Vini generoſi:*

generosi: ℞. *conf. flor. Rosmar. Majoranæ, Scabiosæ, an.* ℥. j. *specierum Diambræ, Diamoschi an.* ℈. j. *Rasuræ eboris* ʒ. ß. *Nucis mosch. Cinamom. an.* ʒ. j. *sem. Sileris mont.* ʒ. ß. *Excip. syrup. de Betonica*, fiat *mixtura*.

Quando verò menses, tempore convenienti, non fluunt, suspicioq; est, illam concepisse, nihil adhuc agendum, *donec altero mense, quoq; menses non rediisse certum sit, tuncq;* incipiat *illis, quæ conceptum retinent, & uterum firmant*, uti.

Primumque *ceratum* sequens, *lumborum regioni noctu cubitum itura* applicet, illudque *tota nocte* retineat, idque *saltem ab initio tribus noctibus semel, & post mensem quartum, alternis noctibus, & quò magis uterus crescit, postea eò frequentiùs*, mutando *aliquoties locum, ita ut, quando quater in lumbis* gestavit, *postea in ventre sub umbilico totidem noctes* ferat: ℞. *rad. Bistortæ, semin. Coriandr. an.* ʒ. ij. *Nucum cupress. Santal. rubr. Hypocist. ana* ʒ. j. *Ladani, Mastich. an.* ℥. ß. *Thuris, Bdellii an.* ʒ. ij. *Coralli, Succini ana* ʒ j. *pulverisanda* pulverisentur. Excipiantur *oleo Mastichino*, addendo *Ceræ & Terebinth. q. s.* fiant *Cerata quadrata duo vel tria*. Ad usum.

Interea utatur *tabulis, quæ mirè ad abortum præcavendum sunt utiles*, capiendo *unam alternis vel ternis diebus, manè*: ℞. *semin. Coriandr. præpar.* ʒ. ij. *radic. Bistort. Ras. Eboris, Coralli rubr. ana* ʒ. j. *Succini, Crystalli an.* ℈ j. *Cocci infect.* ℈. ß. *Sacchari dissol. in aq. Ros.* ℥. iiij. fiant *tabulæ pond.* ʒ. j.

Lapides Aetites, Lazuli, Jaspis, brachiis alligati proprietate juvare creduntur. Caveat, *cum uterum gestat à nimio motu, tussi, sternutatione, ab aromatibus nimiis & Vino generoso.*

Abortus frequens, in alia.

GAlla quædam mulier, rubicunda, fuſca, octies vel novies cùm abortiviſſet, poſtea ſterilis ad multos annos fuit. *Curam* illius ſuſcipiens, *præmiſſis variis remediis*, ſuaſi, *ut ſæpiùs* ſudaret exhibito *Guajaci decocto*, adhibitâ *ſimul victus parſimonia*, quod cùm continuaret per menſis ſpatium, menſeſque inſtarent, ſed non fluerent, ſe nimium ſudoribus exhauſtam, eoque nomine menſes ſuppreſſos queritans, à ſudoribus deinceps abſtinuit. Verùm mox, cùm & poſtea inſtante menſium tempore, ii ſuppreſsi manerent, venterque & mamillæ augerentur, ſe gravidam factam, dum *decocto ligni* uteretur, cognovit. Itaque ne abortiret, *Cerato & tabulis in priori conſilio expoſitis*, uſa, ad abſolutum tempus uſque, poſtea filium vegetum & vividum enixa eſt.

Abortus in alia.

IN alia quoque matrona, quæ multoties abortierat, & *multis uterum calefacientibus & ſiccantibus* uſa erat *remediis*, cùm nihil profeciſſet, ipſaque valdè rubicunda eſſet, *totum vitæ regimen, ad frigidum* inſtituens, poſtquam concepit, eodem *Cerato & tabulis* abortum in ipſa impedivi, unde factum, ut filiam poſtea unicam, pepererit.

Abortus quatuordecies, ob calculum in rene, reniſq; conſumptionem.

VIde in Hypochond. dolore. Lib. II. Calculus immenſus renum, Ren abſumptus, &c.

Abortus

Abortus impeditus in ea, quæ se gravidam putabat, & largo fluxu menstruorum laborabat.

VIde in Sanguinea excretione. Lib. III. Menstruorum immoderatus fluxus, &c.

Abortus embryonis non ita pridem concepti.

UXor cujusdam Galli juvencula adhuc, quinquies abortivit, intra quadriennium, quarto primum à conceptu mense; Postremus abortus, decem septimanas saltem gravidæ, uti ex menstruis tamdiu retentis colligebat, supervenit. Rejectũ erat, quatuor digitos crassum, cavum & fungosum, in quo vesicula *nucis* magnitudine inclusa erat, pellucida, aquaque referta cũi aliquid innatare videbatur. Eâ dilruptâ *pilula* in ea, vix *trium pisorum minorum* magnitudinem superans, apparebat, fœtus rudimentum album, globuli instar rotundum, continens. In quo exempto & *stylo* diducto partes corporis majores, licebat cernere, caput primùm, *pisum* unum referens, rotunditate, in quo oculi utriusque nigricantia puncta, & oris distincti linea, cognoscebantur. A capite corpusculi dorsum subtus circa spinam, chordam, testudinis repræsentabat, cordis regio, uti & hepatis, minùs alba, quàm reliqua corporis sedes, sed nonnihil livescens, juxta hepar, vena umbilicalis minutissima prominebat. Per cætera embryo ab omni connexu liber, illiusq; brachia & pedes à reliquo corpore distincta erant, quæ tamen

men contactu vel levisſimo, facilè, muci alicujus craſsioris inſtar, diſſolvebantur. Secundina, cui fœtus adhærebat, quintuplo major, quàm hæc veſica, cui embryo includebatur, erat.

Abortus embryonis, hydropici in utero matris facti.

EMbryonem maſculum immaturum, per abortum quarto vel quinto menſe rejectum, hydropicum, in utero matris jam factum eſſe, deprehendi: cujus cùm interiora examinarem, totius corporis cutis, & capitis quoque piloſa pars aquâ ſubter cutem tumebat; Atque è veſicæ ipſius fundo, meatus amplus, urachi inſtar, in cavam venam, ſub renibus, univerſam ſeroſo ſanguine refertam, deſinebat.

Abortus fœtus immaturi & mortui, præcedens partum legitimum, vivi & maturi fœtus.

SUtoris cujuſdam conjunx gravida, dum meunte luce, in cava vinaria occupata verſatur, ex improviſo fœtum excluſit: quem adhærentem adhuc, manibus, tamdiu donec obſtetrix adveniens eum exciperet, retinuit. Hic autem immaturus adhuc, vix mediæ, uti oportebat, longitudinis, mortuus; ſed rectè interim formatus & integer, fœminei ſexus apparebat. Quem obſtetrix nondum medium terminum maturitatis compleviſſe, conjecturabat; etſi mater ex ſupputatione, ſeſe uteri geſtationis tempus in integrum abſolviſſe, crederet. Quod dubium, novus

novus pariendi conatus superveniens, secundusque partus, pueri & perfecti & supervíventis, sub vesperam, eâdem die in lucem editi dissolvit. Quo partu & secundinam prioris fœtus, nondum absoluti, & posterioris integri, simul dejecit.

Abortus fœtus immaturi corrupti & partus vivi eodem die.

Eâdem ratione, hoc eodem anno 1586. in nostra urbe, mulierem fœtum quoque immaturum, sed corruptum: & vivum peperisse eâdem die, obstetrix mihi fide digna narravit.

An ab ictu in clunes, gravidæ mulieris facto, ea abortierit, vel fœtus extinctus sit? dubium; meumq; super eâ re judicium.

MUlier quædam gravida, Anno 1604. cùm non procul à tempore partus abesset, stans in hospitio, à rustico, pede in nates percussa, malè statim se habere cœpit, & biduo postea infantem vivum peperit, qui post horæ spatium exspiravit. Cumque rusticus accusaretur apud Magistratum, quòd causam mortis infanti, ictu quo matrem percusserat, præbuerit; egoque à Magistratu, ut de hac re judicium meũ ferrem, fuissem admonitus, priùs cognitis omnibus circumstantiis, ex relatione illorum, qui præsentes huic negotio interfuerunt, & inprimis obstetricis, juramento adstrictorum, in hunc modum respondi.

Cùm pes non in ventrem aut lumbos, sed clunes

saltem adactus fuerit, verisimile videri, non infantem ex eo ictu, adeò læsum fuisse, ut morti illius ansam præbuerit, præsertim cùm vivus, integer in lucem prodierit, nec vestigiũ læsionis aliquod in illo apparuerit. Verùm quod mulier ob hanc percussionem, citiùs quàm par erat, pepererit, arguere dixi, tum dolorem, quem mox inde sensit, tùm etiam terrorem, quo admodùm perculsa, partus sic promoveri potuerit. Cæterùm nec hunc celeriorem partum, abortum fuisse, aut causam mortis infantis, hæc rursum testari, quod mulier alioquin partui vicina fuerit, facileque pepererit, nec prægressa sint gravia accidentia, & quòd infans absolutus & vivus natus sit. Quibus omnibus consideratis, conclusimus, nisi fortè interius aliquid, quod ex signis apertis cognoscere minimè licuit, latuerit vitii, hunc ictum temerè & impudenter à rustico factum, mortem infanti, conciliare minimè potuisse.

An infans, eodem die in lucem editus & mortuus, à matre, uti suspicio erat, sit è medio sublatus, vel propter abortum aut partum violentum, vel morbum in utero matris contractum, extinctus.

CUm quædam in agro Basileensi, Anno 1609. infantem vivum peperisset, illeque sub vesperam exspirasset, & in corpore ipsius, color lividus qualis vibicũ, in percussis esse solet, conspiceretur, suspicione à matre eum fuisse interemptum, obortâ, Magistratus, ut eum diligenter inspicerem, singulaq; ponderarem, meumque ea de re judicium exponerem, mandavit. Adhi-

Adhibitis igitur etiam aliis, atq; de singulis, mulieres quæ partui interfuerunt, uti & obstetricem, percontatus, tale Magistratui responsum dedi.

Deprehendisse me, in infante extincto, colorem livescentem seu subcæruleum, non solùm certis in locis, uti in percussis, livor illic tantùm, ubi ictum passi sunt, se offert, sed & in totius corporis trunco, manibus pedibusque, ipsorumq; digitis apparuisse, atque ex eo posse conjici, non vibices aut sugillationes, vel peliomata, quæ Germ. Blauwmähler vocant, esse, & proin non à vi aliqua illata livorem prodiisse.

Atque idem hoc quoque, magis comprobari, quòd ejusmodi totius corporis lividitas, in demortuis sæpè se offerat, colorque ille pallidus seu luridus, qui extinctis supervenire solet, in lividum subcæruleum sæpè convertatur; illis præsertim in sedibus, quæ in corporibus strato duro incumbentibus, à reliqua corporis mole premuntur, sæpeque me hoc observasse. Postmodum cùm nulla alia signa læsionis alicujus apparuerint, atque quæ cum infante & matre, dum adhuc viveret, versatæ sunt, testarentur; in infante, mox ubi in lucem prodiit, morbi indicia, & quòd æger esset, cùm sæpè vomeret, nec sugere vellet, apparuisse, verisimile videri, ob morbum illum, quem dum in utero erat, vel in partu, si ille violentus, vel per abortum factus sit, contraxerat, non autem ob vim aliam illatam, è medio sublatum fuisse. Quam sententiam, senatus approbans, matrem, liberam dimisit.

Fœtus

Fœtus in utero matris extinctus, sectione exemptus, in duabus.

VIde in Partus defectu. Lib. I. Partus impeditus: bis.

Fœtus plures quam naturaliter solent aliâs partu edi, Et gemellorum quorundam forma similis.

AD partium excretionē præternaturalem, referre possemus, plures numero fœtus, quàm consuetū est, uno partu prodeuntes, cùm vix omnes tunc supervivant. Vidimus in agro Bernatum, ad lacum Thunensem, & cognovimus ante multos annos, parochum pagi Sigrißweil/ cujus uxor, intra anni spatium, in primo quidem partu quinq;, in secūdo verò quatuor liberos peperit, qui vivi omnes ad baptismum pervenerunt. Frequenter accidit, ut tres uno partu gignantur, frequentiùs gemelli, quorum aliquos, ad extremam ætatem pervenisse observavi. Inter quos duo fratres, Pithæi Galli, Anno 1598. nobiscum Basileæ aliquandiu versati, qui Anno 1538. eodem partu septimestri nati, adeò forma corporis similes erant, ut sæpè unum pro altero affatus sim, etsi optimè mihi noti essent, & sæpè mecum conversarentur.

Sed & naturali quadā inclinatione adeò erant similes, ut sicuti sæpè mihi narrarunt, quod unus cogitaret, tacitè alteri eodem tempore quoq; in mentem veniret, & si unus ægrotaret, alter similiter doleret, ut & inter absentes uno in Campania, altero hîc Basileæ existente, & ægrotante, id accidit.

IN

IN PARTIUM PROCIDENTIA OBSERVATIONES.

Intestini prolapsus in Scrotum, seu Enterocele.

FILIO Cancellarii cujusdam hernioso, intestinum in scrotum descendebat dextrum, quod & presione, reponi poterat, hocque jam per annos duos, passus fuerat.

Interrogatus super hac re, An. 1598. hoc consilii dedi, ut in *lecto per mensem* decumberet, *nec nisi presso inguine manu* surgeret, *& ne elaberetur, tamdiu* retineret, *donec alvum* dejecisset, *rursumq; in lectum* rediret.

Victus ratio temperans & *decens* ordinata fuit, *calida & sicca* prohibita, ne fæces exsiccatæ, molestiam in dejectione ei parerent, *humida & laxantia* ut sumeret, indicatum.

Ut foveret *inguen dextrũ, illic ubi intestinum per peritonæi foramen laxatum, aut ruptum,* descendere solebat, jussi, hoc pacto: ℞. *rad. Tormentill. Pentaphyl. Bistort. Valerian. Thapsi barbat. an.* ℥. *ij. cort. Granat.* ℥. *j. herb. Equiseti, Plantag. Herniar. Hyperici an. M. j. sem. Nasturtii* ℥. ß. *Vitrioli, Alumin. an.* ʒ. *j.* Conquassentur, coquantur *in Vino rubro styptico*: Fomentetur *locus indies.*

Postea sequens in eodem loco applicetur: ℞. *cort. Granat. Gallarum, Nucis cupress. an.* ʒ. *ij. Boli armen.* ℥. ß. *Gypsi usti* ʒ. *ij. Thuris* ʒ. *j.* fiat *Pulvis subtilissimus, de quo mensurâ unius cochlearis, cũ album. Ovi & Aceto rubro* misceatur, *instar pultis*, Et *bombax in eo intinctus* admoveatur. *Indies post fotum hoc* renovando, & *subligaculo decenti* vinciendo. Bbb

Bibat *manè* sequens *decoctum*: ℞. *radic. consol. maj. Bardanæ, Pentaphylli an.* ℥.ß. *fol. Sanicul. Plantag. Herniar. Equiseti an.* ʒ.ij. misce, fiat *Pulvis*: Capiat ʒ.j. decoquantur *in Vini mensur.* ß. *ad tertiæ partis consumpt.* coletur. Bibat *matutino tempore* ℥.iij.

Cùm per dies quatuordecim, *curam* hanc continuasset, *emplastrumq;* illud vehementer hæreret, mutavi, atq; *emplastrum pro ruptura* malaxatum *oleo Myrtillorum & supra corium* extensum, applicare, alligareque jussi, *nihilominus indies* fovendo, *decoctumq;* exhibendo.

Post mensem, cùm surgenti intestinum remansisset, *subligaculo* ad tempus adhuc usus, subjecto *emplastro* & à vehementioribus motibus sibi cavens, nihil postea ampliùs decidere sensit.

Enterocele in alio.

CUidam tumor in scroto, immensus & tensus, prominuit, qui propter enterocelen, ex prolapsu intestini natus erat, & uti aliâs sæpè, sic tunc maximè illi accidebat, nec reponi poterat, unde dolorem immensum sentiebat.

Ex contactu apparebat, non ab excrementis, sed flatibus, intestinum adeò intumuisse, cùm tensus esset tumor, & compressus rugitum ederet.

Curam aggressus, An. 1601. sumpsit *potiunculam purgantem*, an fortè sic unà cum excrementis flatus, inde quoque à natura propellerentur, cùm *clysmata* injicere in hernia non sit tutum.

Pulvere hoc utebatur ad flatuum proventum impediendum: ℞. *semin. Coriandri sacchara semicooperti* ℥.j. *sem. Anisi, Fœniculi similiter conditi ana* ℥.ß. *semin. Carui,*

Carui, sic quoq; praeparat. ʒ.ij. *pulv.Diacymini* ʒ.j. *Cinamom.* ʒ.ij. *Sacchar. ad pondus omnium*: Capiat *cochl. j. in fine prandii & coenae.*

Fomentatio dein sequens *tumori* fuit adhibita: ℞. *rad. Althaeae, Bryoniae, Ebuli, bulb. Lilior. ad* ℔.ß. *fol. Malvae, Parietariae, Brancae ursin. Caulium rubr. Origani, Calaminthae, Rutae an. M. j. sem. Lini, Foenigraec. ana* ℥.j. *sem. Carui, Cymini ana* ℥.ß. *florum Chamom. Melilot. Lavandulae, summitat. Anethos & Absinthii ana P. j.* fiat *decoctio in duabus partibus Aquae & duabus Vini & Lixivii, pro fotu cum spongia.*

Dein *Cataplasma* sequens *calidè* applicare jussi: ℞. *Resident. praedicti fotus & pistatae ad* ℔.j. adde *farin. Fabarum & Avenae an.* ℥.iij. *farin. Orobi* ℥.j. *farin. sem. [N]igr.* ℥.j.ß. *pulv. rad. Ireos & sem. Cymini an.* ʒ.ij. *olei [C]hamomil. Anethini, Rutacei q. s.* fiat *Cataplasma.*

Chirurgus etiam *unguentum Agrippae* laudabat, at[q]ue aliquando in hoc casu profuisse asserebat. Qua[pro]pter *eo quoq; tumor* inunctus fuit.

Post usum horum, spatio 24. horarum, *cùm tumor nihil* subsideret, jussimus chirurgum *eum sensim [pre]mendo, corpore uti oportet* collocato, tentare, *an in[tus] num* reponi posset, *sicuti &* factũ, *tumorq; penitùs [...]uit, & ne intestinum denuo* elaberetur, *instrumento [...]o parato & admoto postmodum* cautum fuit.

[Ent]erocele & Epiplocele, in quodam, cum scroti tumore, & mole immensa & admiranda.

[V]enit ad nos Basileam quidam, qui se Sebastianum Rosaeum Herbipolensem nominabat,

Theologiæ uti ajebat studiosus. Hujus scrotum adeò tumebat, ut deorsum, pedis unius cum dimidio longitudine, propenderet, & in circumferentia, plusquam pedes tres cum dimidio comprehenderet, totaque illa moles; quæ admodùm dura tactu deprehendebatur, triginta quatuor libras pondere adæquaret. Quam, propter pondus, *mantili* involutam, colloque appensam, *latâ hac fasciâ* gestare cogebatur. Res mira, & inaudita, circumibat ille nihilominus, atque hinc inde vagabatur, opem & viaticum petens, Atque milliare unum pedes; die uno conficiens. *Cibum in die semel* assumebat non *magnâ copiâ*. *Potu* non nisi *calido* utebatur. *Vinum* admodùm aversabatur, nec nisi *aquâ benè* dilutum, bibebat. Alvum quinto saltem die exonerabat, tanto cruciatu, ut mortem potiùs adire, quàm alvum dejicere optaret. Urinam pariter cum dolore, semel in die tantùm reddebat. Narrabat sibi hoc Tiguri, in concione accidisse, subitoque hunc tumorem enatum. Ex quibus conjicere potui, intestina rupto peritonæo pleraque, in scrotum cum omento provoluta fuisse, sensimque dilatato scroto, illic; veluti in alio ventre substitisse, sibiq; sedem parasse. Quod &, cùm venter totus vacuus, inanitus & collapsus appareret, comprobabat, accrescēte fortè & carnositate aliqua interim, in testibus, veluti in sarcocele fieri solet.

Enterocele & Epiplocele in inguine, cum inflammatione & subsequente gangræna.

PAgano cuidam viro, alioquin robusto, cum duobus litiganti, & in terram dejecto, adversariorum

riorum alter, pedem in inguinis dextri regionem, adeò impetuosè impegit, ut vehementem inde cruciatum mox ſentiens, vix iterum potuerit aſſurgere. Inde in *lectum* collocato, ſtatim tumor, in eo loco amplus, apparuit. Chirurgus & Lithotomus vocati, rupturam in peritonæo factam, atque procidentiam inteſtinorum ſecutam judicabant, aliquotque dies, in *reponendo inteſtino* laborarunt, *fomentis, unctionibus & manuali operatione* adhibitis. Quibus cùm nihil proficeretur, dolorq; indies augeretur, & tumor admodùm ruberet, ad nos advectus, ut conſultatio de eo inſtitueretur, fuit.

Cùm verò cognoviſſem, illum totos octo dies ex quo læſus fuerat, nihil per alvum dejeciſſe, vomitumque eâ nocte excrementorum alvi ſecutum, & poſtmodum omnino inteſtina procidiſſe, uti & omenti portionem, tumore in inguine peſiſtente, nec in ſcrotum deſcendente, inteſtina ex læſione inflammata, uti & vicinas partes, aſſeveravi: & quia tumor mollis, plenus & lividus erat, ſanguinem quoque illic collectum ex læſione, eumq; ex diutina retentione corruptum eſſe, judicavi.

Quibus conſideratis, cùm nulla alia ſpes ſalutis eſſet, & gangrænæ indicia, excitatis jam nigris in inguine puſtulis, exſudanteque ichore, apparerent, per *ſectionem cutis viam pateſaciandam, & per rupturam peritonæi tunc conſpicuam, inteſtina reponenda*, ægro etiam hoc unicè petente & rogante, neceſſarium fuit exiſtimatum.

Itaque chirurgus, *cutem tumori inſtratam attollens digitis, ne dum* ſecaretur, *inteſtina fortè* læderet, *eam novacula aliquouſq;* diſcidit, ægro nullum indè dolo-

rem sentiente, quod emortuæ carnis ex gangræna, signum erat, statimq; flatus fœtidissimi & corruptus sanguis lividus, cadaverosi & abominandi odoris, per foramen peritonæi scissum, è vulnere erupit, tantâ copiâ, ut *pelvim* penè adimpleret.

Inde *sectionem longo vulnere continuans*, omentum quod omnino corruptum erat, & prociderat, cum intestinis, ab his, amplitudine duarum palmarum abrupit, atq; hæc eadem admodùm rubentia cruentaque per rupturam intrudere rursumq; erumpentia retinere studuit, quod dolorem ægro pariebat adeò vehementem, ut animo interdum deficeret. Postea *pannis duplicatis & involutis applicatisq; cum emplastro*, ne erumperent intestina, cavit, mortem interim prædicens, uti & ego, cùm pulsus in eo deficeret, extremaq; frigerent, quapropter tres tantùm horas, in agone versatus, exspiravit. Abdomine *sectione* reserato, intestina intrinsecùs livida aliquousque, uti & peritonæi inferior sedes, carnosaq; vicina loca, contusa apparuerunt, ex quibus ea inflammata gangrænataque fuisse, satis patuit. Hæc Anno 1611. mense Julio contigerunt.

Intestini prolapsus, sub cutem abdominis.

MErcatori cuidam, cui taurus impetu facto, cornib. abdomen in latere, circa umbilicum perfoderat, post convalescentiam, exiguus tumor, rupto scil. illic peritonæo, remansit: quem cùm negligeret, tandem sensim, è peritonæi cavitate, emergentibus intestinis, tumor in immensum excrevit, ipseque & febre acutâ & stercoris evomitione adeò periculosè & extremè laborare cœpit, ut de illius salute,

salute, penè desperantes, *ad sectionem reponendaq; intestina*, tanquam *extremum remedium* confugeremus. Quâ, in cute illius loci tentatâ, licèt difficulter foramen peritonæi rupti, *digito* investigaretur: *eo tamen invento, sensimq; intrusis intestinis*, mox sanitati restitutus, *tumorem* postea, *vinculis* coërcuit. Hoc circa Anno 1578. contigit.

Intestini prolapsus in umbilicum, seu Omphalocele.

IN oppidulo Thanensi, Anno 1567. mulierem inspexi, cui ex hernia omphalocele, universa penè intestinorum mole, è peritonæi cavitate procidente, tumor immensus ac veluti novus venter, à vero ventre flaccido & depresso, & in hunc tanquam saccum, illi inanito, appensum propendebat, quem & *fasciâ circumductâ*, ut onus hoc sublevaret, collo suspensum, gestabat.

Omphalocele ab ortu.

PUella modò nata, Anno 1588. Novembr. mens. tumorem immensum ex umbilico propendentem, secum in lucem attulit. Quem cùm vocatus inspicerem, deprehendi tenuia esse intestina, per umbilicum prolapsa, globi magni instar convoluta, tenui membranâ pellucidâ, qualis amnion fœtum involvens existit, investita, in quã chorda umbilicalis desinebat, & vesica ampla, humore plena adhærebat. Infans cætera benè habitus erat. Cùm autem intestina premendo, reponere studeremus, videbantur nonnihil in abdominis cavũ ex parte remeare, mox tamen rursum cum murmure egredi. Quæstio erat,

an vesica aperienda, digitoque immisso, foramen per quod egrediebantur, investigandum esset, ut per illud intestina reponerentur: verùm quia mox postea intestina inflammata esse conspiciebantur, atque infans stercora evomens, admodum debilis erat, nihil tentare voluimus. Cùm exspirasset, atque abdomen aperiretur, intestina quæ exciderant, membranæ amnio, quâ ambiebantur, adeò connexa invenimus, ut nullà ratione, ab eo avelli potuerint. An ne verò hoc situ in utero fœtu existente & crescente, intestina collocata semper fuerint, vel postea antequam nasceretur, prociderint, vel in partu, in dubiũ vocabatur: Ego procidisse diu antequam in lucem ederetur, ex eo collegi, quod dum eum mater utero gestabat, ob excrementorum duritiem, conatibus magnis, abdomen premere coacta fuerit, & quòd amnios membrana illi adnata fuerit. Potuisse autem fœtum, dum utero inclusus, calore matris foveretur, citra incommoda, hoc perferre, quæ postea, cùm à matre separaretur, supervenerunt, eumque è medio sustulerunt, censui.

Hernia cum colico dolore.

VIde in Ventris dolore. Lib. II. Colicus dolor in Herniosо.

Hernia in hydrope.

VIde in Extuberantia. Lib. III. Hydropicus & herniosus. Bis.

Uteri procidentia.

UTerus post partum mulieri cuidam procidebat, & post menses aliquot, illum reponere amplius

ampliùs nequibat. Inſpexi illam, prominebat palmum magnũ, cervix inverſa,craſſa,albida,tranſverſis rugis rubris notata,tumebat admodùm,nam uterum intra ſe continebat: cujus infimâ ſede, prominebat orificium illius cruentum, tumidum, ſupra quòd,uterus in illius cervice contentus, facilè tangebatur; cùm ille prodire è ſuâ cervice & inverti, uti cervix, ſicut putatur, nullo modo poſsit. Implebat autem ſaccus ille propendens, circa exortum adeò pudendum,ut urinarius meatus non poſſet conſpici.

In aliis.

ALiam quoq; inſpiciens, eodem modo factam procidentiam illius,ſimiliter vidi. Niſi quod tam procul minimè prodiret, & preſsione facilè reponebatur.

Mulieres quoque, quæ hoc vitio laborant, cùm gravidæ ſunt, eo minimè laborare, nec tunc uterum ampliùs prodire, multoties cognovi.

Uteri prolapſus, diu emanens.

MUlieri juvenculæ, poſtquam maſculum pepererat, uterus inverſa cervice,uti ſolet, procidit, adeòque cervix illius intumuit, ut ovum ſtruthiocameli magnitudine adæquaret, uterusque in fundo major conſueto, & durus tactu deprehendebatur, ob quam cauſam, reponi nequibat,totumque biennium, ſic propendentem & tumentem ſaccum hunc, in lecto plerumq; decumbens, habuit.

Cùm multa priùs fruſtra tentaſſet, tandem ab obſtetrice, apud quam decumbebat, à marito, qui illam faſtidiebat ſeparata, rogatus, ut operâ meâ ſub-

venirem, suasi ut *insessione* uteretur *paratâ ex decocto rad. Althaæ, Bryoniæ, Malvæ, semin. Lini, fl. Chamomil. Meliloti*, ut sic per eam uterus cervixque illius detumescerent. Verùm quia collum hinc inde exulceratum erat, eam ab initio ferre minimè potuit. Itaque prius *unguento Pompholygos loca ulcerata* ungere jussi: Cujus usu, postquam ulcera sanata essent, *insessione per octiduum* usa est, unde admodùm saccus ille detumuit, ut media ex parte jam minor esset, sed dodrantem nihilominus oblongus & rubicans nonnihil.

Itaque obstetrici dixi, ut *postquam per diem unum aut alterum balneo adhuc* usa fuisset, & *pudendum in ambitu cervicis propendentis, Butyro recenti, uti & cervicem ipsam totam aliquoties* inunxisset, *uterum* reponere tentaret.

Quo facto, cùm obstetrix sola non ausa esset, negotium aggredi, nec artem, eum reponendi nosset, accessi ad illam. Verùm cùm tunc temporis, menstruis laboraret, nec liceret eam tractare, aut honestum fuisset, negotium distuli, hoc saltem, unde menses ex sacco hoc prominente fluerent, quæritans? ad quod, eos ex ima illius sede, per rimam seu orificium uteri, quod patebat, rubicundumque erat, promanare respondit, quod an verum esset, & an ex uteri fundo interno effluerent, an verò ex cervicis inversæ apparentibus illis venis emanaret, ex ea cognoscere non potui, cùm de eo certi nihil pronunciaret, nec meum esset, ulteriùs hæc inquirere, aut intueri velle.

Absolutis mensibus denuo ad eam accedens, *panno duplicato adhibito uteri sedi infimæ, manibus eum sursum*

sum presi, *eousque, ut replicatâ cervice ferè intra corpus* repressus sit: verùm cùm de dolore circa lumbos admodùm quereretur, remisi, & ut per *biduum adhuc insessione & inunctione* uteretur, monui.

Quo peracto, obstetricem instruxi, ut adhibitâ aliâ quadam matronâ, quam Juratam vocant *petacium ex panno lineo aliquoties convoluto, strictèq; colligato, infimæ uteri sedi appressum*, trudendo *in cervicem sursum* propelleret, *eumq; sic, uti lanii intestina, adhibito baculo, solent*, inverteret: quod cùm fecissent, uterus ad interiora propulsus, in ventrem repositus est, & cùm premendo instarent, reliqua cervicis portio, quæ adhuc prominebat, inversa quoque, in ventrem intrusa est. *Postea ne rursum* elaberentur, *petacium crassum & breve, uteri externo orificio* infixum, *atque in cervicem eousque* adactum, *ut orificium hoc rursum formam naturalem*, adipisceretur, nec adeò amplius dilatatum, sed contractum appareret, & *petacii tantùm portiuncula quædam, inde solùm* propenderet, *quam filo* alligatam, *ut si opus esset petacium, quod pilæ instar, quâ aliâs uti solent, uterum* retinebat, *denuo* extrahi posset, retinere jussi.

Quarto die *petacium* sponte prodiens, ablatũ fuit, remanente utero, etsi sederet vel se erigeret. *Quietam tamen* esse, & *fumum à stercore Bovino siccato, carbonibus imposito*, excipere *utero*, jussi.

Cùm post dies aliquot, eam inviserem, ex orificio colli uteri, adhuc portionem illius prominere, vidi, nec satis cervicem sursum attractam, & in dextra sede ventris, sub umbilico uterum magis residere, eoque se inclinare, tactu deprehendi. Jussi *Cucurbitulas indies transversim in regione umbilici* apponere. *Et*

decoctum

decoctum Gallarum in Aqua ferrata factum, per syringam in uteri cervicem injicere. *Suffumigationem ex stercore* continuare. Et ut uterus retineretur, *Pilam* quam illis dedi *ceream*, *in collum uteri* imprimere. Verùm cùm orificium exterius adeò angustum esset, ut eam admittere minimè posset, *Pessum ex panno complicato filoq; arctè ligato eâ crassitie & longitudine, sicuti communiter* fieri solent, *intrusum*, ut retineret, suasi, eumq; in *decocto Gallarum antequam* inderet, madefaceret, *indiesq; illud uti & fumum* repeteret, & à *motibus vehementioribus* abstineret.

Cùm aliquamdiu hoc *pessarium* gestasset, cervixque nonnihil, ob illius asperitatem molestaretur, jussi illud seponere, & *Pilam ex complicato filo formatam*, *& in Cera liquefacta immersam obceratamq;*, *eâ magnitudine quam admittere* posset, intrudere, quod & successit, sicque uterum sine molestia, ne prolaberetur, diu retinuit, tandemque ad maritum reversa, gravidaque facta, liberata fuit.

Uteri procidentia, corruptio & ablatio, mensibus postea per anum se repurgantibus.

MUlier quædam, procidentiâ uteri laboravit, & cùm erubesceret Medico alicui hoc patefacere, consilio mulieris cujusdam, *cineres quàm ferre potuit calidissimos, reposito priùs utero, in pudendum*, intrusit, & postea *aquâ frigidâ partem* abluit: quo facto, maximum dolorem persensit, totaque illa sedes, intus forisque inflammata est: nihilominus persuasa, ab eadem medicâ muliere, idem repetiit, *cineresq;*

denuo

denuo indidit, unde non solùm dolor auctus, sed & uterus paulatim procidere cœpit, atque insuper nigrescere, & cadaveroso odore supra modum fœtere. Hinc coacta, chirurgum accersivit imperitum, qui cùm uterum propendentem manu prehenderet, statim adhærens, veluti gluten manibus illius, citra aliam vim, à corpore avulsus est. Perterritus chirurgus, ut vulnus hoc sanaret, *causticum tentæ appositum, in sinum colli uteri læsum*, intrudere volens, ineptus, in urinarium meatum intrusit, unde cùm magnus ardor, & mictio frequens sequeretur, admonitus ab obstetrice astante, de errore, eam denuo extrahens, in *sinum uteri* adegit, *pessi instar*; tuncque amplius orificium uteri toto ambitu exulcerari cœpit, & post longam *curam*, exulcerationi debitam, cùm sanaretur, orificium seu introitus ille, penitùs coalescere, adeò ut nullus ampliùs pateret in interiora abdominis, ubi sedes fuerat uteri, introitus. Mensesque deinceps, cùm purgationis tempus instaret, non per sinum illum, sed vicinum anum, stato tempore, colore convenienti, effluerent. Suborto tamen dolore, & tumore aliquo in perinæi regione, sub qua uterus fuerat, consilio Medici, *cataplasma* apposuit, *& decoctum aliquamdiu* bibit, *quod vulnera interna sanare* debebat, *ex Agrimonia aliisq.* Sanitati restituta, diu postea adhuc vixit, non aliis usa *remediis*, quàm quòd cùm menstrua per podicem segniùs fluerent, *venam juxta malleolum* quandoque aperiret. Huic casui, etsi, cùm hæc agerentur, non interfuerim, tamen eò postea cùm pervenissem, ex illis qui hæc tractarunt, uti & ipsamet cognovi, notavique.

Oculi procidentia & tumor.

INfans in cunis ad me deferebatur, An. 1609. cui oculus ex sede sua seu orbita, prominebat, & veluti extra eam penitùs exertus apparebat, *ovi gallinæ majoris* magnitudine, horrendum præbens aspectũ: Pupilla admodùm erat dilatata.

Præscripsi illi sequens *cataplasma*, ut *oculo* applicaret *tepidum*: ℞. *farinæ Fabarum scutellam j. sem. Fœniculi* ℥. ß. *fl. Chamom. P. j. pulverisatis hisce duobus*; & *farinæ*, adde *Lac, Mel & parum Butyri recentis*, calefiant & misceantur pro *Cataplasmate*.

Cùm vix octiduum applicasset, reversa, dicebat oculum imminui & sensim subsidere: Jussi ut in usu illius pergeret, quod, cùm *renovato ter cataplasmate*, per mensis spatium fecisset, in naturalem suam sedem & magnitudinem nullo vitio remanente, nec visus aliquâ læsione, rediit.

IN SPERMATICA EXCRETIONE OBSERVATIONES.

Gonorrhœa.

QUIDAM adoloscens, hypochondriorum dolore, & calore circa lumbos laborans, Gonorrhœam simul patiebatur, semine involuntariè sine sensu, aquoso, sæpe fluente, idque ferè septem annorum spatio, unde admodùm consumebatur, & auxilium petebat, cum quædam, quibus usus fuerat, ei non profuissent.

Jussi eum ab *acribus, aromatisatis & salsis cibis, & Vino*

& Vino admodùm corpus inflammante, ſibi temperare.

Ut comederet *frequenter Oryzam coctam cum Lacte chalybeato, in cœna potiſſimùm.*

Cùm conſuetum illi eſſet bibere *Cerviſiam, in ea Mentham* quandoque maceraret.

Pedes immergeret *in aquam Fabrorum extinctionis ferri.*

Renum regionem foveret *interdum Aceto roſaceo.*

Pulverem præſcripſi valde *convenientem* in hoc caſu; Qui ℞. *Glandium quercus exicc. in furno* ʒ. *vj. Sacchari roſ.tab.* ℥. *j. Maſtiches, Thuris ana* ʒ. *j. ſem. Coriandri* ʒ. *j.* ß. *Succini* ʒ. ß. *Oculorum cancri* ʒ. *j. ſemin. Viticis, fol. Menthæ ana* ℈. *j.* fiat *pulvis ſubtiliſſimus.* Capiat *ante ſomnum* ʒ. *j. cum Lacte vel Vino rubro ſtyptico.*

Poſtquam continuaſſet horum uſum, vividum rurſum habitum corporis & colorem, ceſſante hoc fluxu, adeptus eſt & convaluit.

Gonorrhœa in alio.

EX frequenti ſupra modum veneris uſu, quidam magni nominis Vir, eò redactus fuit, ut cùm poſtea ſibi temperaret, pollutionibus tamen nocturnis diurniſque divexaretur, admodumque debilitaretur.

Præſcripto primùm *decenti vivendi regimine*, ut *omnes venereas cogitationes, & converſationem cum fœminis* refugeret: *A cibis multùm nutrientibus*, vel *aromatibus conditis* abſtineret: Imprimis *Vinum ad tempus* vitaret, vel *diluto cum aqua Chalybeata* uteretur, monui.

Dein ut de ſequenti *electuario manè jejunus nucis moſchatæ*

moschatæ magnitudine sumeret: ℞. *Confect. Arom. rof.* ℥.j. *femin. Viticis* ʒ.j.ß. *fem. Plantag.* ʒ.j. *fol. Menthæ* ʒ.ß. *fol. Rutæ* ℈.j. *Coralli rub. loti aqua Rof.* ʒ.j.ß. *rasuræ Eboris* ʒ.j. *cineris Priapi tauri* ʒ.ß. *cum syrupo de Limonibus q.s.* fiat *mixtura.*

Superbibat, *quando assumit, cochlearia duo Aquæ Plantag. & Portulacæ chalybeatæ.*

Postquam cœnavit, de sequenti *pulvere* sumat *cochleare unum*: ℞. *car. Cydoniorum cond. cum saccharo,* ℥.j.ß. *cort. Citri cond.* ʒ.vj. *Coralli rub. usti & loti aqua rof.* ʒ.j.ß. *sp. Rosatæ novel.* ʒ.j. *fem. Anisi* ʒ.ij. *fem. Coriandri præp.* ʒ.iij. *Rof. rub.* ʒ.ß. *Sacchari q.s.* fiat *pulvis.*

Ungat *futuram in perinæo, in introitu lecti, testes &* *inguina* hoc *linimento*: ℞. *ol. Mastich. Myrtill. Cydon. ana* ℥.ij. *Santali albi & rub. ana* ʒ.j. *Camphoræ* ʒ.ß. *fem. Viticis* ʒ.j. *fl. Rofm. Stœchados, Hyperici ana* ʒ.ß. *rad. Ireos* ʒ.j.ß. *Ceræ q.s.* fiat *linimentum.*

Si hæc non juvarent, jussi *Cauterium potentiale in utraque tibia* applicare, *paulò infra poplitem, partibus internis*, quod valde juvare, in casu hoc, exposui.

Bracteam plumbi tenuissimam, sed latam, gestet *supra renum regionem.*

Affectum hunc postea cessasse, indicio fuit, quòd post menses aliquot, uxorem ducens, liberos procrearit, nec de eo amplius sit conquestus.

Seminis non per glandem, sed aliud foramen excretio.

VIde in Mictione. Lib. III. Urinæ per foramen aliud à naturali in glande, &c.

IN SANGUINEA EXCRETIONE OBSERVATIONES.

Menstruorum immoderatus fluxus, in ea quæ se gravidam putabat, cum dolore Uterino, & metu Abortus.

QUÆDAM Burgunda nobilis, annorum 22. ante decem menses nupta, cùm menses statuto tempore habuisset, postea per tres menses illis caruit, ita ut se gravidam esse suspicaretur. Verùm mox inde, magno cum fluxu prorumpentes, eam valde exinaniverunt & debilitarunt. Qui tamen postea, iterum per duos menses substiterunt, indeque rursum vehementi superveniente fluxu, eam summopere imbecillem reddiderunt, & dolores contorsivos, circa umbilici regionem se offerentes, pepererunt, qui etiam cessantibus mensibus, quotiescunque se, nonnihil exercebat, redierunt.

His ad me relatis, Anno 1609. Majo mens. petierunt, ut huic intempestivo & nimio fluori, obviam irem, & quæ conceptum juvare possent, eumq; , ne per abortum excideret, retineret, ordinarem.

Verùm ego imprimis, ut hunc nimium & inordinatum fluxum compescerem, ante omnia, ut *insessione* sequenti uteretur, consilium dedi, *in qua indies, ad dies aliquot, per sesquihoram* sederet. Quæ *ex decocto rad. Bistortæ, Pentaphylli, fol. Quercus, Hederæ, Matric. & flor. Ros. & Chamæmeli* parabatur.

Vinum medicatum præscripsi, *ex infuso Nodulo para-*

tum, in quo pulvis rad. Bistortæ, Tormentillæ, Acori palustris rad. Consolidæ, fol. Plantag. Rosarum rub. continebatur, *ut de eo quandoq; in mensæ principio* biberet.

Electuarium item sequens: ℞. *rad. Bistortæ* ℥. ij. *ossium Dactyl. num. ij. sem. Rosar. Plantag. ana* ℥. j. ß. *semin. Nasturtii* ℥. ß. *Succini* ℥. j. fiat *pul. tenuissimus*, *cujus media pars* commisceatur *cum conf. Rof. carne Cydon. q. s.* Capiat *instar castaneæ, manè, alternis diebus*, & de *reliquo pulvere, si fluxus non cesset* ℥. j. *cum Vino rubro, manè*, vel *postmodum*, uti dicetur.

In horum usu pergat, usq; ad tempus, quo menses ordinariè redire solent, & si non redeant, atque ex tumore ventris, & augmento mamillarum, certum sit, eam gravidam, ne fœtus adauctus jam, & copiosiore nutrimento, quàm priùs cũ exilis esset, indigens, ob penuriam illius marcescat, & per abortũ rejiciatur, jussi illam sumere, *remanentiã pulveris supradicti, etiam ad fœtum confirmandum utilis*, & *cum duabus partibus Sacchari rof. tab.* miscere, *si q; per se*, *vel cum Vino rubro alternis diebus* ℥. j. vel ℈. ij. usurpare.

Dein ut *emplastrum* hoc *unâ nocte sub umbilico*, *alterâ in lumbis supra os sacrum* applicet, quod ℞. *emplastri de Mastiche & Matrice æquas partes*, *malaxatas cum oleo Myrtillorum*.

Post annum, cùm quidam eò profectus, eam meo nomine salutaret, puerulum, quem pepererat, in ulnis gestantem, invenit.

Menstruus fluxus immodicus, & dolor Capitis.

MUlier quædam, quadragesimum superans annum, Anno 1598. immoderato profluvio sangui-

ſanguinis menſtrui, per dies aliquot jam perſeverante, adeò erat debilitata, coloreque pallido, ut morti proxima eſſe judicaretur. Accedebatque capitis dolor immenſus, cui alioquin erat obnoxia.

Vocatus, 8. Sept. *Cucurbitulas ſine ſcarificatione ſcapulis* adhibere juſsi, *moxq;* repetere: *Unam quoque majorem umbilici regioni* affigere.

Dein ut *Zulapium* hoc *tribus vicibus* biberet, præſcripſi, *hauſtum unum illicò, alterum ante cœnam, tertium ſequenti die* ſumendum, quod ſic parabatur: ℞. *ſyrupi de Portulaca* ℥. j. ß. *ſyrupi de Roſis rub. ſiccis & Myrtillorum ana* ℥. j. *ſyr. de Papav.* ʒ. vj. *aquæ Plantag.* ℥. iij. *aquæ Roſ.* ℥. j. miſceantur.

Hiſce ſic factis, altero die, fluor hic penitùs ceſſavit, qui prius nullis artibus, aſtantium mulierum & obſtetricum, ſiſti poterat.

Reſtabat capitis dolor, vigiliæ. Dedi itaque *ſub noctem, Diacodion meum tabul. ad* ℈. j. dormivitque & capitis dolor ceſſavit, moxq; reſtaurata *victus decenti ratione*, convaluit.

Menſtruus fluxus cum labore, in Sterilitate.

VIde in Conceptus defectu. Lib. I. Sterilitas, Menſtruus fluxus. Item Menſtruorum difficultas, &c.

Menſtruorum per anum effluxus.

VIde in Partium procidentia. Lib. III. Uteri procidentia, corruptio, &c.

Hæmorrhagia post amputatas manus, quo pacto, subitò sedata fuerit.

Famulus Canonici Monspessuli, cùm illic essem Anno 1554. qui hunc suum herum, noctu ad ignem sedentem, & *perdicem* assantem, titione percussum, & cadentem, cultro jugularat & spoliarat, omne aurum suum quod 200. erat coronatorum secum portare solitum, ac post annum demùm deprehensus, supplicio adjudicatus, cùm antequam in quatuor partes divideretur, manum utramque in platea, in qua ædes sitæ erant, ubi scelus hoc commiserat, illi carnifex amputasset, ne ex larga hæmorrhagia moreretur, sed vivus in locum supplicii ductus, illic in quatuor partes dissecaretur, & proin sanguinis ille vehemens fluxus impediretur, hac ratione, à subitanea morte, præservatus fuit. Carnificis uxor, in cujus sinu latro curru vectus sedebat, *gallum gallinaceum, vivum, interea cultro à podice versus illius sternum scindendo*, aperiebat *& brachium mutilatum, statim post ictum, in hanc aperturam* intrudebat, *postea fune circumductâ, aliis complicatis arctè* ligabat, sicq; sanguis in altum saliens, repressus fuit, adeò, ut nihil inde, sicuti diligenter, observavi, postea effluxerit, & ultra horam, donec interemptus fuit, non debilior factus ex mutilatione, vixerit.

Idem remedium, in digito præmorso.

Cùm equus Commendatori cuidam mordicus digitum abstulisset, sanguinisque fluor, multis frustra tentatis, non sisteretur, jussi, vocatus, *eum in pulli gallinacei vulnus, recenter juxta podicem sectum,* intru-

intrudere, *& sic quamdiu caleret* retinere, fluorque statim subſtitit.

Sanguinis effluxus, ex lingua admorſa, cohibitus.

NObilis quidam, cùm in paroxyſmo epileptico, linguam, illic ubi venæ majores, ſub ea nigricare videntur, mordicùs læſiſſet, tanta hæmorrhagia ſubſecuta eſt, ut nulla ratione ſiſti potuerit, & vires, quæ jam priùs, ob morbum gravem deficere incipiebant, tandem omnino eſſent labefactatæ, morsque inſtaret. Vocatus chirurgus inſignis, ſocer meus, me juvenem adhuc medicum, ſecum ducebat, cui *remedium*, quod Monſpeſſuli in hæmorrhagia ſiſtenda profuiſſe videram, atque extremum eſſe exiſtimans, communicabam, quod & ſtatim ſic adhibuit. *Pilulam* formabat *ex lana, eamq; in aqua Forti, aurifabrorum intinctam, ſtylo in vulnus & venam illic apertam, penitiùs* intruſerat, & paulò poſt, ſanguinis effluxus, qui per biduum durarat, ſubſtitit, omnibus admirantibus, tam ſubitaneum ſucceſſum.

Sanguinis fluxus, poſt extractum dentem, lethalis.

EX defluxione, faber ferrarius quidam An. 1559. laborabat dentium dolore, atque ſimul capitis, & quia dens cavus erat caninus, eum ſibi extrahi curavit, unde ſanguis erumpens, compeſci minimè potuit, etſi *omnia* tentarentur *remedia*, cum ſaltu quodam exiliebat, ſubtilis, ruber & fervidus, unde arteriolam læſam exiſtimabam. Nec deſiit per triduum effluere, donec exſpiraret, quod an ob largum hunc

fluorem factum sit, an cephalalgiam, cùm parum ante obitum deliraret, dubitabatur.

Sanguinis effluxus, ex vena cutanea, sponte se apperiente.

Equis hoc consuetum est, ut, præsertim æstu fervente, cùm validius aut diutiùs equitando incitantur, vena aliqua cutanea, in collo ipsorum frequentiùs, nec non & alibi, se aperiens, sanguinem profundat, quod spontaneam vulgus equorum phlebotomiam appellat. In hominibus verò hoc rarum. Vidi tamen, nobili cuidam, qui aliquoties *venam juxta pedis malleolum* secari curaverat, hoc accidisse, ut eâ sponte, post iterum apertâ inter equitandum, ipso inscio, ocrea aliquousque, sanguine impleta fuerit: quod cùm bis terve ipsi contigisset, tum ocreato equitanti, tum in lecto dormienti, ac totum lectum sanguine sic conspurcanti, ut incommodo huic occurreret, semper secum *fasciam & bombacem, ad venam stringendam, fluxumq; supervenientem compescendum* habebat. Cùm *venas* illas mihi ostenderet, vidi eas quasi varicosas & admodùm dilatatas, uti hæ quandoque cùm sæpe *sectæ* sunt, naturâ sanguinem eò derivante, magis turgidæ amplæque cernuntur, & suo tempore sanguine exitum quærente, pruritum excitantes eo in loco, uti & hic nobilis sibi accidere, & præludium hoc esse, secuturæ eo in loco mox hæmorrhagiæ, mihi narrabat.

Sanguinis

Sanguinis ex auribus, naribus & oculis effluxus, cum Mictione sanguinis grumosi & puris.

VIde in Mictione. Lib, III. Mictus sanguinis concreti & puris, &c.

IN PURULENTA EXCRETIONE OBSERVATIONES.

Purulentæ & mucosæ materiei, è pene citra sensum effluxus.

COnquestus est quidam Dominus, huc adveniens Anno 1613. quòd jam à decem mensibus, fluorem passus sit materiei albæ, nunc tenuis, nunc mucosæ, citrinæ, è virga, dies noctesque emanante, atque indusium commaculante, eumque sine ardore mictionis, aliòve doloris sensu, aut accidentibus comitibus, qui fluxus post *purgationes & sudores sæpè repetitos, & diætam*, aliáve *remedia, quibus jam septem mensium spatio* usus sit, remissior fiat atq; imminuatur; sed mox iterum redeat, augeaturque.

Pleriq; seminis hunc effluxum, & gonorrhœam virulentam esse existimarunt, eamque non simplicem, sed à lue venerea procedentem. Alii abulcere circa parastatas hoc prodiisse. Ego seminis nec puri, nec crudi aut corrupti, fluxum hunc esse inde conjeci: Quòd frequens & copiosus fuerit, nec tamen ab eo debilitatus, quod factum foret, si semen fuisset, cujus tanta copia generari nequivit, & quòd

sine sensu voluptatis alicujus processerit. Sed potiùs ulcus sordidum, in penis ductu communi, urinam & semen deferente, genitum, atq; ab eo continuò ejusmodi purulentam materiam, quæ cruda nec acris fuit, unde nulla irritatio, profluxisse, quod & quia coalescere nequivit, in illis angustiis, & loco humido, adeò fuit diuturnum. Cujus rei argumenta, uti multa fuerunt, sic & illud, quòd dum virgæ hunc ductum pressit, pus mox exstillaverit.

A' lue Venerea hoc profectum minimè existimare, me dixi, cùm nulla penitùs illius luis, vel in capillorum defluvio, maculis, pustulis, doloribus circa ossa, capitis, aut ulceribus, indicia comparuerint. Sed alioqui, ab impuro congressu contractam penis internam exulcerationem, quales & sine hac lue, adeò sunt frequentes, & antequam hæc lues ad nos pervenisset, consuetæ fuerunt.

Quòd *curam* attinet, docui, difficulter hanc procedere, & diu sæpè protrahi, & nisi obviam eatur, in fistulosa ulcera & hypersarcosin, interdum hæc converti.

Eam verò per *interiora & exteriora* sic instituendam: Adhibito *decenti regimine in victu moderato, in quo salsa & acria vitanda, Hordeum, Oryza sæpè comesta* prosunt. Bibat per *mensis spatium, pro potu ordinario in mensa Decoctum* sequens: ℞. *ligni Guajaci rasi* ℔. ß. *rad. Chinæ* ℥. *ij. ligni Sassafras* ℥. *j. rad. Iridis* ʒ. *vj. Enulæ* ʒ. *ij. rad. Consf. major.* ℥. ß. *cort. Peponum sicc.* ℥. *j. Rosar. rubr. flor. Cord. ana P. j.* conquassentur & incidantur, dividantur, *in tres æquales partes*, decoquatur *una in aqua mensuris 7. ad consumptionem mediam*; Bibat de hoc *decocto colato, in prandio & cœna, non tamen*

penitùs

penitùs à vino abstinendo. Atque *uno decocto absumpto, ex aliis portionibus* parentur *alia*, continuando *sic aliquandiu*. Et si *noctu sudor aliquis* erumpat, *huic* operam det.

Ad sanationem hujus exulcerationis, utatur etiam hoc *decocto*: ℞. *ligni Guajaci* ℔.j. *rad. Consol.* ℥.ij. *rad. Chinæ* ℥.j. *rad. Fœniculi* ℥.j.ß. *rad. Bistortæ*, *Aristol. rot. ana* ℥.ß. *herbarum aridarum Plantagin. Agrimoniæ, Betonicæ, Herniariæ, Equiseti ana* ʒ.ij. *cortic. Peponum sicci* ʒ.vj. *sem. Perfoliatæ, Coriandri ana* ʒ.iij. *Alkekengi* ʒ.j. Incidantur & tundantur, *quarta pars* decoquatur *in mensur.ij. Vini rubri*, addendo *aquæ Plantagin. Poc.j. donec mensura una* supersit. Bibat *manè chyatum unum hujus Vini ad v. vel vj. jejunus*, sic pergendo *per mensis spatium*, & *novum* recoquendo, *ubi priùs vinum* absumptum fuerit.

Alternis diebus sumat de *pulvere* sequenti ʒ.j. *noctu cubitum iturus cum Vino*: ℞. *trochisc. de Succino, Alkekengi sine opio ana* ʒ.ij. pulver. *Equiseti*, *sem. Hyperici, Coralli rubr. ana* ʒ.j. *Sacchari rof. tabul.* ℥.iij. fiat *pulvis*, adde *Glandium torrefactarum* ʒ.ij.

Interea sequentibus utatur *injectionibus*, primùm *abstergente*, sic parata: ℞. *Seri lactis caprini*, & *decocti Hordei integri cum cortic. Fabarum ana Poc.j. Mellis, cochl.j. Terebinth. dissolutæ in Vitello Ovi, instar avellanæ*: Injiciantur per *syringem* in *canalem virgæ, manè & vesperi*.

Post octiduum, aut *cùm pus minori copiâ redditur* sequens paretur *injectio*: ℞. *Lac ovillum chalybeatum*, adde *Trochisc. alborum Rasis pro poculo uno* ʒ.ij. dissolve *diligenter*, adde *infusion. gummi Tragac. factam in aqua Plantag. parùm*, fiat *infusio bis in die*.

Si perseveraret malum, utatur *tabulis meis in ulcerationе renum & vesicæ, in opere practico descriptis*, continuando. Atque *Thuris & Mastiches carbonibus unà cum Succino impositorum, fumum per syringem latò initio, ad eam rem parato, in virgam aliquoties* immittat.

Si adeò sinuosum esset ulcus, & juxta podicem in perinæo sibi sinũ effecisset, in quo pus contineretur, uti sæpè hoc fieri vidi, *sectione obiter hic locus, donec pus efflueret* aperiri posset, tuncq; *inditis locus* abstergi, quo facto ulcereque sanato, vulnus per se facilè rursum concrescit: sic post *lithotomiam* hæc sine labore, citra *suturam*, aut *alia adhibita* sponte iterum facilè coalescunt.

Puris è pene effluxus, Ulcusq; illius internum externumq;.

FLuebat è pene, rustico cuidam mediæ ætatis pus, atque extrinsecus præputium quoq; exulceratum erat; ardoreq; urinæ vexabatur & dolore extrinsecùs, idque ab impuro coitu.

Præscripsi, Anno 1592. Majo mense, ut *Tabul. meis pro exulceratione ulcerum renum & vesicæ* uteretur, *cum Lacte caprino:* quibus cùm aliquandiu usus esset, cœpit meliùs habere; Postea jussi bibere *pulverem Glandium & rad. consolidæ, cum Lacte.*

Postremò ordinavi etiã hoc *decoctum: ℞. rad. Liquir. ℥.ij. rad. Althææ, Consolidæ, Bistortæ, Petros. an. ℥.j. herb. Plantag. Alchimillæ, fl. Malvæ, sicc. an. ʒ.iij. sem. Lini, Cydon. ana ad ʒ.ij. Glandium ℥.j. nucl. Persic. ℥.ß.* conquassentur, decoq. *portionem hujus mixturæ cum Lacte caprino,* (ne si omnia simul coquãtur, *lac* corrumpatur:) Et bibat *singulis matutinis: rursum novam decoquendo priori absumptâ.*

Ulceri

Ulceri verò applicavit hoc *emplastrum*: ℞. *Cadmiæ foss. Lithargyrii, Tutiæ ana* ℥.j. *Sulphuris* ℥. ß. *Aerug. æris* ℈.j. excipiantur *pauco ol. Rof.* additâ *Laricea* fiat *emplastrum*. Sic fuit sanatus.

Similis affectus in alio.

EX pene pus cuidam rustico, sine mictione emanans, indusium commaculabat. Ardor in fine mictionis immensus, ex quibus Penis ulcus internum esse cognovi. Quod & foris præputium occuparat. Ex impuro congressu hoc illi contigerat.

Dedi illi ab initio, An. 1592. *troch. Alkekengi sine opio, ut* ℨ.j. *continuatis diebus cum Lacte* biberet.

Post dies 14. reverso, cùm nondum cessarent, hoc *decoctum* ordinavi: ℞. *radic. Petrosel.* ℥.j. *Althææ* ℥.j.ß. *Liquiritiæ, Consolidæ ana* ℥.ij. *Bistortæ* ℥. ß. *herb. Plantag. Alchimillæ ana M.j. flor. Malvæ arboresc. P.j. sem. Lini, Cydon. ana* ℨ. ij. *Glandium* ℥.j. *nucl. Persicorum* ℥.j.ß. decoquantur *in Vini mens.j.* (rectiùs enim sic ad *vesicam* penetrat *vis medicamenti.*) Bibat *noctu cubitum iturus, præcedenti levi cœnâ.*

Manè bibat *Lac caprinum* vel *ovillum*, comedat *Oryzam, Hordeum.*

Ulceri in glande adhibeatur hoc *unguentum*: ℞. *Cadmiæ fossilis* ℨ.j.ß. *Sulphuris, Argenti vivi ana* ℨ.j. *cum Terebinth.* ducantur *in formam unguenti*, addendo *parùm axungiæ Porci.* Et sic restitutus fuit.

Puris è pene sine & cum urina effluxus.

VIde in Mictione. Lib. III. Puris cum urina & sine ea &c. Bis.

Puris

Puris è cervice uteri effluxus.

Vide in Genitalium dolore. Lib.II. Uteri & Vesicæ cervicis ulcera. Iterum Uteri cervicis ulcus, &c.

Puris per anum excretio atq; ulcus in clunibus.

Vide in Mictione. Lib.III. Puris cum urina excretio, postea illius, &c.

Puris ex oculo excretio.

Vide in Oculorum dolore. Lib.II. Oculi purulenti & lachrymantes.

Empyema cum Phthisi.

Vide in Consumptione. Lib.III. Phthisis à corruptis penitùs, &c.

Pus thoracem & abdomen implens, cum Phthisi.

Vide in Consumptione. Lib.III. Phthisis à corruptis pulmonibus, &c.

Puris è vulnere pectoris effluxus in Phthisi.

Vide in Consumptione. Lib.III. Phthisis à pulmone vulnerato.

IN

IN AQUOSA EXCRETIONE OBSERVATIONES.

Uterinus fluor, seu Menstrua alba.

PLerunque eo tempore, quo menstrua sanguinis purgatio desinit, fluor uterinus muliebris, in illis quæ huic malo obnoxiæ sunt, succedere solet. Ob quam causam, alba vocarunt menstrua. Hoc fluore mulier quædam, An. 1559. mediæ ætatis laborans, diuturno & copioso, sitibunda, pallida, quæ sæpè priùs pepererat, sic curata est: ℞. *pil. Assajeret. Fœtid. ana* ℈ *j. cum suc. Artemis.* fiant *pil. quinque.*

℞. *pulv. Aromat. ros.* ʒ. *j. ras. Eboris, Cornu cervi ana* ℈. *j. cort. Citri sicci. Diamarg. cal. ana* ʒ. ß. *Galang. Cyperi ana* ℈. *j. cineris Spongiæ combustæ, & lotæ aquâ pecul. Ros.* ʒ. ß. *Sacchar.* ℥. *j.* fiat *pulvis*; Capiat *cochl. j. manè ante ingressum balnei.*

Balneum tale ordinavi: ℞. *rad. Bistort. Lapath. ana* ℔. *j. Gallar. Malicorii an. M. ij. flor. Chamom. Melilot. Ros. herb. Absint. an. M. j. Alumin.* ℥. *ij. Salis.* ℥. *j. Tartari P. j.* fiat *decoct. pro insessione in balneo.* Utatur *indies horâ unâ, dorsum vertendo ad fornacem, in hypocausto calido.* Fuit pulchrè sanata.

Uterinus fluor alius.

SEx mensium spatio, menses mulieri cuidam Anno 1565. non fluxerant, tumor ventris aderat, lassitudo corporis. Præscripsi *balneum, & inunctionem*; & cùm non succederet, *pessos tres tribus noctibus* supposui, fluxitq; magna serosi humoris copia ex utero; ut te-

ut totum lectũ commadefaceret, & subsedit tumor ventris, mensesq; redierunt. Quibus *pessis* ego etiam postea *in fluore uterino alio* usus sum ad expurgationem illuviei, quorum hæc est descriptio: ℞. *Fellis vaccæ* ℥.j. *rad. Asari, Agar. Cinamom. an.* ʒ.j. *suc. Mercurialis* ℥.j. coq. *cum Melle pauco reliquisq; permistis*, fiat *instar unguenti ad sacculos implendos.*

Menstrua alba cum Uterinis doloribus.

VIde in Ventris dolore. Lib.II. Uterinus dolor cum menstruis, &c.

Fluxus albus muliebris, in sterilitate.

VIde in Conceptus defectu. Lib.I. Sterilitas, menstruorum difficultas, &c.

Lachrymæ in Oculorum & Palpebrarum affectu.

VIde in Oculorum dolore. Lib.II. Oculorum dolor, &c. Oculorum tumor, &c. Oculi purulenti, &c. Palpebrarum rubedo, &c. Fistula lachrymalis, &c.

Catarrhus in Febre continua, Ardente, Synocho.

VIde in Febribus. Lib.II. Febris continua, putrida longa, &c.
Item Febris ardens seu Causus, &c.
Item Febris synochos catarrhus, &c.

Aqua copiosa, magna quantitate ex aure emanans.

PUellæ cuidam annos natæ tredecim, cùm aliquandiu copiosè minxisset, urina subitò, suppressa

pressa est, atq; tunc aqua serosa, ex aure dextra adeò affatim cœpit effluere, ut una vice mensuræ duæ, sæpè emanarint, idque dies aliquot. Huic Medicus quidam *diuretica* exhibuit, atq; simul etiam *Terebinthinam*, post cujus usum, plusquam quaterdecies minxit, sed subitò iterum urina restricta aquaque illa ex aure, denuo fluere cœpit, & per intervalla, pocula duo & tria implere, adeò ut spatio 24. horarum, mensuras aliquot excreverit. Aqua hæc erat clara, insipida & inodora. Puella interea benè habita, de nullo alio affectu conquerebatur. Cùm *capiti* applicarent *Oxyrhodina*, ad revulsionē, & *Lotiones* fierent *pedum*, rursumque *Terebinthinam* sumpsisset, denuo urinam reddidit, primùm magnâ copiâ, remittente aurium hoc fluxu, postmodùm verò naturaliter, nec quicquam inde mali passa est, nec ampliùs in lectum, uti priùs sæpè fecerat, minxit. Hoc etsi factum, antequam ad eam venissem, tamen hoc accidisse, pro certo adveniens, cognovi.

Aquæ ex Scroto, Pedibus, Umbilico effluxus, in hydrope.

Vide in Extuberantia. Lib. III. In Hydrope ascite aqua ex pedibus, &c.
Iterum in Hydrope ascite chyli, &c.

Sudores immodici.

CUm sudoribus immodicis, illustris quædam Domina, jam multis mensibus, post usum *aquarum acidarum* afficeretur, ad me Nanceum, ubi tunc Anno 1601. eram, consilii causâ venit. Ex qua cùm intellexissem, illam ob sudores illos, non pejus habere,

habere, aut corpus attenuari, nullo modo eos reprimendos consului, sed causam potiùs auferendam, quâ sublatâ, sponte cessaturi essent.

Ad auferendam causam, quæ à copia humoris serosi proficiscitur, ut illius origo impediatur, illaq; per alvum, vel urinas derivetur, & per sudores, quo natura vergit, penitùs exhauriatur.

Primùm *victus ratione tenui* & *simplici*, *sudoriferorum* & *diureticorum* usu, *medicamentisq;* exhibitis, fieri debere consului: Et hoc *decoctum*, ut sudoris copiosi illius collectio auferatur, præscripsi, quod & cum *diureticum* sit, si sic operetur, meliùs proderit: ℞. *rad. Zarsæ parill.* ℥.j.ß. *radic. Chinæ*, *rad. Fœnicul.* & *ligni Sassafras*, quod *odorem* habet *Fœnic.* & *efficaciam*, & per *urinas*, quoq; movet *an.* ℥.j. decoq. *secund. art. in aq.* ℔.12. *ut remaneant* ℔.iij. colentur, & servetur.

Aliud ex *remanentia decocti*, additis 20. ℔. *aq.* decoquendo *ad consumpt. tertiæ partis*, fiat *decoctum* pro *potu ordinario*, *Sacchoro* dulcorari potest *ad placitum.*

Primùm *decoctum* bibat *manè ad* ℥. iiij. *v. vel vj.* sudet *per mensem, vel donec sudores* desinere incipiant, & *non nisi coacti calore* prodeant.

Secundum loco Vini in prandio bibat, non penitùs enim *Vini* usum interdixi propter urinas.

Dein ut *frequenter* biberet, hoc *decoctum ante cœnam* ad urinas movendas: ℞. *Cicerum rubr. P.j. radic. Aspar.* ℥.j. 4. *sem. Frigid. major. ana* ʒ.ij. decoquantur *in Jure carnis*, addito *pauco Butyro*: Bibat *tepidè.*

Interea corroborabitur *remediis decentibus.*

IN

IN EXSPUITIONE Observationes.

Exspuitio sanguinea, ex compreßione thoracis.

JUvencula quædam mulier, infantem lactans, cùm nuptiis quibusdam interesset, Anno 1604. atque aliquoties choreas duxisset; domum properantem, amplexus quidam nuptialium, eam retinere cupiens, ab eo brachiis, circa pectus compressa, statim malè habere cœpit, domumque ægrè reversa, decubuit, febreque correpta, tussivit, & sputum cruore tinctum exspuit, quintoque die post, delirio superveniente, exspiravit.

Exspuitio sanguinis, ex percußione, atque ictu, calcibus equi, in pectus facto.

RUsticum, eques quidã ebrius, in campo adortus, Anno 1609. in thorace sclopeto percussit, & in terram dejectum, equo calcavit, unde dolorem protinus in latere sentiens, sanguinemq; exscreans, post septimanas aliquot exspiravit.

Judice criminali Medicorum judicium, an ab hac vi illata mortuus sit, inquirenti, corpore aperto internisque diligenter inspectis atque examinatis, talis ab illis sententia lata est.

Cùm priùs ante hunc casum, minimè ægrotarit, sed tunc primùm cùm læsus fuit, dolorem vehementem & perseverantem in illo latere senserit, san-

guinemque exspuerit, atque post apertionem pectoris intrinsecùs contusionis signa eo in loco apparuerint, sine dubio, percussionem illam atque ictum, ex calce equi, mortis causam fuisse. An verò quòd tardiùs *curam* adhibuerit, aut eâ perperam administratâ aliquid neglectum fuerit, sicque occasio morti sit data, cùm nihil de eo certi constet, aliquid indubitanter hîc pronuntiari non posse.

Sanguinis exspuitio post congressum.

QUædam annos circiter viginti vidua, quadragesimo nono anno ætatis, Anno Christi 1608. nupsit cuidam Helvetio chiliarchæ strenuo, viduo annorum supra quinquaginta.

Prima nocte concubitus, cùm præcedenti saltem die menses, quæ adhuc ea ætate illi ordinariè fluebant, supervenissent, maritusque ebrius eam vehemẽter exercuisset, manè sanguinem purum exspuit, cœperuntque menses minui, sequenti nocte denuo eam aggressus, cùm rursum manè sanguinem exscrearet, biduũ postea, ab ea abstinuit; sed dein cùm abitum pararet, media nocte, rursum se illi commiscens, causam, ut iterum matutino tempore sanguinem, non tamen magnâ copiâ spueret, præbuit. Quod etiam sequenti biduo, menstruis jam præteritis, manè perseveravit, præcedente semper hanc exspuitionem stertore quodam, in pectore, illiusq; angustiâ, mox post coitionem superveniente, maximè si in latus dextrum jaceret.

Redux factus maritus, qui spatio quatuor septimanarum & dierum trium abfuerat, denuo eam compressit, statim post actum stertor eam invasit, &

angustia

angustia tanta pectoris cum tussicula, ut erecta sedens, spiritum ducere cogeretur, atque morientis instar, tam diu, donec se rursum recolligeret, sterteret, manè sanguinem exspuens. Quæ accidentia, quotiescunque ei faciebat maritus, semper patiebatur, quiescente verò illo ab actu, minimè superveniebant.

Quo tempore intermedio, licèt mensium tempus instaret, illi tamen minimè fluebant, sed suppressi erant, adeò ut dubium de conceptione esset subortum, vel quòd maximè metuebatur, ob actum illum venereum, tempore menstruo, ab initio tentatum, menses fortè substitisse, fluxumq; illum sanguinis penitùs, ad superiora fuisse conversum, unde timēdum, ne pulmones sint affecti, vel sanguis concretus, in illis putrescat.

Hisce ad me transcriptis, respondi, quòd sanguis ad pulmones potiùs, quàm inferiora regurgitasset, causam esse posse. quòd cùm annos ætatis, quibus menstrua fluere solent, jam superasset, fluxus ille menstruus, non ampliùs naturalis, sed præternaturalis fuerit. & quia vasa seminaria, uterusq; ob coitum, tot annos intermissum, & proin insuetum, commota nimiùm fuerint, ideò naturalem non solùm per hæc loca, sed & ex vena cava, in pulmones, in hac nimiâ commotione, sanguinem effudisse.

Prospiciendum proin, ne hanc hæmoptyicam passionem ulcus pulmonum, & tabes sequantur. Ordinavi ergò sequentia: ℞. *Rhabarbari* ℈. *iiij.* infunde *in aqua Plantag.* adde *syr. Rosl. solut. simpl.* ℥ *j.ß.* Fiat *haustus.*

Item: ℞. *succi Portulac.* ℥. *iij. succi Plantag. Bursæ pa-*

flor. an. ℥.ij. *succi Rof.* ℥.j. *aquæ Rof. Plantag. q.ſ. Sacchari quart.j.ß.* coquantur *ad conſiſtentiam ſyrupi:* Utatur.

Item: ℞. *conſerv. Roſar. Carnium cydonior. ſaccharo condi. an.* ℥.j. ß. *conſerv. rad. Conſolid.* ℥.j. *trochiſc. Alkekengi* ʒ.j. *cum ſyrupi Myrtill.* fiat *conditum.*

Duobus menſibus exactis, quibus hiſce uſa, meliùs habebat, in Aprili menſe, de aliis affectibus, quibus infeſtabatur, ad me ſcripſit, quos à calculo renum proficiſci, ob diu intermiſſum Veneris exercitium, nunc commoto, ſeque manifeſtante, judicavi, conſiliumque pro hoc accidente, quod in Mictione ſanguinolenta deſcriptum, tranſmiſi.

Hæmoptyica paſsio in Virgine.

VIrgo quædam 40. annorum, à ſex circiter annis valetudinaria, 10. Martii, Anni 1604. dolorem humeri utriuſque gravantem & ponderoſum ſentiens, ſanguinisque exiguum cum pituita exſpuens, catarrhi imminentis ſigna eſſe autumabat: & quoniam priùs etiam ſæpiùs id ſenſerat, neglexit. Sequenti die 11. Martii, adhuc domo egreſſa, ſputum ſanguine tinctum, ſine aliquo majori incommodo, rejecit.

Die 12. Martii, abſq; tuſsi, frequenter ſanguinolenta exſcreans, defluxioni totum id attribuit, nec majus periculum animo proſpiciens, poſt cœnam altiori voce legendo, defluxionem movit, adeò potenter, ut etiam ob raucedinem inde ſecutam, à lectione deſiſtere coacta fuerit. Circa primam noctis horam, à ſomno excitata, tuſsivit, ac copioſiùs quàm priùs exſpuit, lateri dextro verò rurſum incumbẽs, ſecundâ noctis horâ, ob maximâ copiâ in os & aſperam

asperam arteriam, affluentem sanguinem, denuo fuit expergefacta, de suffocatione repentina periclitabatur, tussi & vomitu quasi, copiosissimum sanguinem exscreavit, existimans, nil aliud, quàm defluxionem salsi humoris esse, lumine verò allato, sanguinem deprehendit: ob metum & propter subitaneam mutationem, in lipothymiam incidit, ideoq; *aquâ Cinamomi*, quæ ad manum erat, paulisper refecta, horrore in toto corpore, maximè pedibus & genubus, uti in ejusmodi rejectionibus evenire solet, prehensa, summè fuit debilitata, ac unciis circiter octo vel decem sanguinis, tussi profusis, lipothymia remisit, nihilominus ad diluculum usque, cum pituita sanguinem exscreans, calore naturali vehementiori fuit molestata. Accedens summo manè, ex relatis & rejectis, venam pulmonum reseratam à fluxione fortè salsâ quam referebat in ore sensisse, vel ob plethoram, è qua tanta sanguinis copia prodierit, cognovi.

Quapropter præscripsi ei *pulverem* sequentem, de quo cum *brodio statim cochlear. j. & postmodum cum syrupis portiunculam* sumat: *Pulvis*; ℞. *Sacchari rosat. tabul.* ʒ. ij. *Coralli rubri* ʒ. ß. *Succini, sem. Hyoscyami an.* ℈. j. Misce. Fiat *pulvis tenuissimus*.

Item: ℞. *syrupi de Jujubis & Myrtillis ana* ℥. j. ß. Circa octavam matutinam, me præsente, dum lateri dextro incumbere conabatur, (quod & priùs nocte ei accidebat) sanguinis copiosa profusio, cum tussi, vomitu, horrore, & virium prostratione, eodem planè modo rediit, repræsentabat sanguinem è pulmonibus elapsum, spumosum & rubicundum, unciarum circa quinque, Postmodum sine tussi ex-

ſpuebat cruenta, ſedem dejecit naturalem. In prandio nihil fermè comedit, circa tertiam exhibui ei *julepum ex ſyrupis præſcriptis cum aqua Plantaginis & Portulacæ q.ſ.* Veſperi horâ quartâ rediit paroxyſmus, ſicuti priùs. Poſt cœnam ſumpſit *Julepum ex ſyrupo de Plantagine, cum aqua Plantaginis, Roſarum parùm & Portulacæ.* Gargariſavit *priùs os Aceto roſaceo & Aquâ purâ,* ſicuti & *poſtmodùm frequenter.* Loco *potus* bibit *lac Amygdalinum.*

Poſt mediam noctem, horâ ſecundâ eodem modo, rediit exſpuitio, cum tuſſi & conatu vomendi, dixit ſe ſentire ſemper ardorem in gutture præcedere, ſubſequente ſtatim copioſo ſanguine ſalſo, illabente etiam in aſperam arteriam, unde tuſſis irritamentum, & quoniam fortè inter dormiendum in ſtomachum aliquid illapſum fuit, vel è liene quid trãſivit, vomitus acceſſit. Sumpſit de *pulvere* 13. Martii præſcripto, ſed nihilominus horis duabus elapſis, quartâ videlicet, rediit cruenta illa exſpuitio, cum horrore & virium proſtratione.

Die 14. Martii, urina erat tincta, manè ebibit *potiunculam ex Syrupi de Plantagine, de Portulaca ana ℥.ß. ſyrupi Myrtill. ʒ.iij. terræ Lemniæ veræ ʒ.j. aquæ Plantag. Burſæ paſtoris ana q.ſ.* Poſtea *jecori* adhibita fuit *cucurbita magna, vitrea ſine ſcarificatione, bis reiterata.* Dein ſedem dejecit duram parvâ quantitate. Tota die pituitam ſanguine tinctam exſpuit, & veſperi ſumpto *Julepo ex ſyrupi de Plantag. de Portulaca, Myrtillorum an. ℥.ß. aq. Plantag. & Portulacæ an. q.ſ.* paulò altiori voce loquendo, paroxyſmum ita promovit, ut rurſum ad unc. circiter quatuor, pituitæ ſanguinolentæ, cum tuſſi & horrore exſcrearit, ſine tamen *julepo* rejecto.

Ante

Ante somnum reiterata fuit, in jecoris regione *Cucurbita magna, per quadrantem horæ*, postea bibit *potionem ex syrupo de Plantagin. Portulacæ an, ℥.ij. Terræ lemniæ veræ ℥.j. syr. de Papav. ℥.j.ß. Aq. Plantagin. Portulac. ana q.s.* Ea nocte feliciter satis dormivit, nec exspuitio illa copiosa rediit, sed grumi saltem, cum pituita nigri, fuerunt per vices rejecti, mirè *medicamentum* prædicabat.

Die 15. Martii, manè bibit *cochl.j. pulveris 13. Martii*, præscripti, *cum syrupis de Plantagine, Portulaca & aquis Plantaginis atque Portulacæ.* Reiterata fuit *Cucurbita sine scarificatione in regione hepatis.* Interdiu semper nigros grumos cum muco exscreavit, non tamen magna quantitate. A' prandio horâ tertiâ iterum *Julepum ex syrupis & aquis præscriptis* hausit. Ante somnum sumpsit *syrupi de Plantagine, de Portulaca ana ℥.ß. syrupi de Papav. ℥.ij. cum aqua Plantaginis & Portulacæ*, Totâ ferè nocte quievit, nec paroxysmus rediit.

Die 16. Martii, ut grumi sanguinis è corpore expurgarentur, & dissolverentur, præscripsi *potionem*, quæ ℞. *Rhabarbari subtilissimè pulverisati* ℨ. ß. *syrupi Rosarum solutiv. cum infus. Rhabarbari & Mannæ select. ana ℥.vj. cum aqua Plantaginis* fiat *Potio parva*, addendo *aquæ Cinamomi ℥.ij.* Et quia nimis erat spissa, diluimus *aquâ Plantaginis & Portulacæ, tepidamq;* exhibuimus. Calorem & sudorem quasi inde percepit, nec vomitum ei movit.

Ter eâ die copiosè dejecit, materiam pituitosam sine sanguine tamen. Sitis quoq; eâ die præter solitum infestabat. Vesperi parùm adhuc sanguinis, cum pituita exscreavit. Noctem sponte sensit satis tran-

quillam, nondum tamen suprà latus dextrum affe-ctum scilicet (cui in pulmonum venis reseratis incumbere non tutum) quiescere audebat.

Die 17. Martii, ut sanguis, si quis in pulmonibus remansisset, faciliùs exscreari posset, præscriptū fuit *Lohoch.* ℞. *syrupi de Portulaca* ℥.j. *de Plantag.* ℥.ß. *tabul. Diamargarit. frigid.* ʒ.j. *Terræ sigill. veræ lemniæ & pulveris 3. Martii præscripti an.* ʒ.ß. fiat *Lohoch.* De quo lambat *frequenter cum baculo Liquiritiæ.* Urina melior apparuit, nec ita sputum ampliùs rubuit, aliquando tamen adhuc grumi pituitæ inhærebant. *Victu* utebatur *tenui moderato*, biberat *lac Amygdalinum*, comedit *Oryzam*, *Hordeum*, *panem Martium*, *pruna de Brinioles*, & ipsamet, aliâs diu valetudinaria, temperanter vivere assuevit.

Dein 7. Aprilis, ad quod tempus semper continuabat *eclegma præscriptum*, viribus recollectis, *Venam brachii dextri medianam* aperuit.

Postea præscripsi *tabulas* sequentes, de quibus, *singulis noctibus, unam* vel *duas in ore*, *ut sponte* diffluerent, continuit: ℞. *sem. Hyoscyami albi subtilissimè pulverisati* ℈.ij. *gummi Arabici* ℈.j. *Coralli rubri* ʒ.ß. *Violarum recent. num.x. succi Berberis* ʒ.ij. *aquæ Rosarum & Plantag. q.s. Sacchari* ℥.ij. fiant *Tabulæ.*

Aliquando etiam usa est *tabulis ex succo Ribes puro præparatis*, quæ gratissimæ sunt.

Jam iterum omnino est restituta, nec ab aliquot septimanis quicquam cruenti, in sputo apparuit.

Hæmoptyica passio in viro.

QUidam profusè sanguinem purum aliquot dies cum tussi per os effundebat, idque sequente

quente mox summa imbecillitate, cum vitæ discrimine.

Dedi *illi trochiscos de Alkekengi cum opio, ut aliquot noctes cum Lacte caprino dissolutos* biberet.

Profuerunt plurimùm, uti postea mihi laudavit, sicque à mortis imminentis periculo, vel subsequentis phthisis, uti ferè ea sequi solet, & à lethali morbo, sanus evasit.

Hæmoptyica passio, metus Phthisis.

QUædam tussiendo exscreabat sanguinem, satis copiosè, Catarrho simul affecta, alvusque ei constipata erat: Valde phthisin metuebat, quam venam ruptam, in pulmonibus, sequi solere, ex lectione practici cujusdam Germani didicerat, adeò ut vix eam consolari potuerim.

Exhibui ei Anno 1598. *Mannæ* ℥. *j*. ß. *cum Jusculo*, quam & pectori prodesse dixi. Excrevit placidè & copiosè.

Sanguinem postea detraxi *è mediana.*

Jussi *manè* & *vesperi* sumere *tabulas in hæmoptyica passione utiles, ex semine hyoscyami.*

Desiit sanguinis hæc excretio, sed mox rediit: Jussi *tabulas* repetere, idq; factum est tertiò: sed post *tabularum* usum continuatum, nihil ampliùs cruenti apparuit.

Hæmoptyica passio, post febrem.

FEbre cõtinuâ quædam diu laboraverat, in cujus declinatione sanguinem tussiendo exspuere cœpit copiosè, ob tussim siccam, diu perseverantem in febre, ob venam aliquam in pulmonibus ruptam.

Præscripsi mox, Anno 1598. ℞. *Boli Arm. lotæ in aqua Ros.* ℥. ij. *seminum Portulacæ, Lactucæ ana* ℥. ß. *sem. Hyoscyami* ℈. j. *gummi Arab. & Tragac. ana* ℈. ij. *Amyli* ℥. ß. *seminis Nasturtii torrefacti* ℥. ß. *Ros. rubr.* ℈. ij. *ossium Myrobal. Citrin.* ℥. ß. *Sacchari candi & Sacchari ros. tab. ana* ℥. j. *cum syrupo Myrtill.* fiat *pasta, ex qua* formentur *Morselli*, quos in *ore* teneat, *sensim deglutiendo.* Post cujus usum cœpit minui excretio illa sanguinis.

Ad sanguinem incrassandum, sequenti quoque usa est *electuario:* ℞. *conser. Ros. antiquæ* ℥. iij *conser. Viol.* ℥. ß. *Boli Arm. Terræ sigill. ana* ℥. ij. *cum syr. de Rosis rubris siccis* fiat *electuarium.* De quo capiat *in introitu lecti, ad magnitudinem castaneæ.*

Dein utatur hoc *syrupo* ad sanguinem mundificandum à tenuibus & serosis ichoribus & humoribus: ℞. *rad. Liquiritiæ* ℥. j. *fol. Buglossi utriusque, Fumariæ, Lupulorum, Cichorii, Endiviæ, Agrimoniæ, Plantag. Polytrichi ana M. j. summit. Asparagi, Verbenæ, Euphrasiæ ana M. ß. seminum Cucurb. & Melonum, ana* ℥. ß. *semin. Endiviæ, Cuscutæ ana* ℥. j. ß. *Passul. Prunorum ana P. vj. Polypodii quer.* ℥. ij. *Agarici in panno ligati* ℥. iij. *Zingib.* ℈. ß. *fol. Senæ* ℥. ij. *florum Cordial. Cicerum rub. ana P. j. cort. Citri. sicci* ℥. ß. fiat *decoctio, & in colatura* ℔. iiij. diss. *Sacchari albiss.* ℔. ß. *succi Pomorum redol.* ℥. ij. fiat *syrupus perfectè coctus*, arom. *Santalo citrino, & postea* infunde *in syrupo Rhabarbari el. contusi & in panno ligati* ℥. iij. servetur ad usum: Capiat ℥. iij. vel *quatuor, prout operabitur singulis 14. diebus.*

Caveat *interim ab omnibus sanguinem accendentibus*; utatur *bonâ victus ratione.* Sic restituta fuit, & à periculo phthisis, quæ facilè sequitur, liberata.

Sputum

Sputum sanguinis, Dyspnœa, Tussis & metus Phthisis.

JUreconsultus quidam juvenis, albus, paulò macilentior solito, Anno 1596. Nov. mens. spuit sanguinem, & hoc sibi aliquoties accidisse referebat, spiritum citò ducebat, tussiebat, cum pauca excretione. Jussi sumere *tab. Diatragac. frig. & syrupum de Jujubis & de Tussilagine*, quo facto, cessavit exspuitio cruenta, alioquin dedissem illi *pul. de semine Hyoscyami.*

Petebat consilium ad præcavendam hæmoptyicam passionem & phthisin, utque à dyspnœa & tussi liberari posset: itaque tale præscripsi.

Defluxiones avertendæ sunt, & pulmones ne lædantur, cavendum. E' multis quæ reliqui Medici præscribunt, hæc potissimùm observanda.

Comedat *moderatè, cœna sit parca*: caveat à *nimium aromatizatis, salsis, à ciborum varietate*: Utatur *hordeo, ovis*, & *carne recenti.*

Exerceat *corpus ante cibum.*

Caput muniat & *pedes, ne refrigerentur. Quos noctu* interdum abluat *Lixivio, in quo Salvia, Betonica, & Chamomilla* coxerint.

Sudet *semel aut bis in mense in stupha.*

Purget *corpus semel in mense*: ℞. *pilul. Sine quibus, de Agarico ana* ℈.j. *cum melle Scillitico* fiat *pilul.*

Tabulis utatur *frequenter* sequentibus: ℞. *pulver. Diatrag. frig.* ʒ.ij. *rad. Consolidæ, Enulæ ana* ʒ.ß. *oculorum Cancri, Coralli ana* ʒ.j. *semin. Hyoscyami* ℈.j. *Sulphuris prap.* ℈.ß. *Sacchari diss. in aqua Rosar.* ℥.iiij. fiant *tabulæ.*

Vinum

Vinum hoc *præstantissimum*, si *manè* bibat, *sumpto prius ovo cocto*, vel *jusculo hordei*: ℞. *rad. Liquiritiæ rasæ quart. j. rad. Consol. maj.* ℥. *ij. Enulæ* ℥. *j. seminum Anisi* ℥. *ij. fol. Tussilag. Marrubii aridorum ana* ℥. *j. Passul. Ficuum ana* ℔. *j. Mellis mensur.* ß. *Vini albi mensur. xj.* In *dolio* stent *in infusione*.

Lactis caprini usum Majo, sequentis anni, probarem, *manè sumpto jusculo hordei vel ovo*, bibat *cyathum unum lactis tepentis*, *continuando per mensis spatium*, *sed tunc à vino* cesset.

Aquam seu *Julepum*, hunc *sæpe* bibat, *præsertim post tabularum* usum: ℞. *aquarum Tussilag. Violarum, Scabiosæ, Limacum, Betonicæ ana* ℥. *ij. Julep. rosar.* ℥. *j.* misce.

Exspuitio frequens, ob lentorem mucosum in ore.

MAtutino tempore, quidam os suum tali materia repletum, cõtinuam exspuitionem movere, conquestus, meo consilio, hoc *Vino cùm os* colluisset, *dentesq́, simul digito* fricasset, ab hoc vitio liberatus fuit. *Vinum erat album, potens, in cujus mensura j. in Vitro clauso*, imposita erant *Absinthii M. j. rad. Enulæ, Iridis ana* ℥. *j. rad. Angelicæ* ℥. ß. *sem. Fœniculi, & Coriandri ana* ʒ. *ij.* conquassata *prius*.

Exspuitio nigra, in Tympanite.

VIde in Extuberantia. Lib. III. Tympanites exspuitio nigra, &c.

IN

IN VOMITIONE OBSERVATIONES.

Vomitus & dejectio sanguinis grumosi & picis instar nigri.

ANTE decennium circiter, nobilem quendam Burgundum, Tolosæ cardialgia quædam subitò invasit, adeò ut animo deficeret; quam secutus est vomitus sanguinis concreti copiosi, & dejectio ejusdem, sed picis instar nigri, unde valde debilitatus, sed mox ad se rediit. Post triennium idem illi accidit, iter diebus æstivis calidioribus facienti, nam subitò febrili paroxysmo correptus, in syncopen incidit, sanguinemque supra infraque, uti priùs excrevit. Altero triennio interjecto, eadem sanguinis excretio, illum iterum invasit. Ac postremùm, hoc Anno 1611. Julio mens. quo ad me consilii causâ venit, eundem paroxysmum est passus. Pallebat admodùm, alioquin tunc de nullo alio affectu conquestus. Uxorem ante mensem modò duxerat. Usus erat *clysteribus* in paroxysmis & *refocillantibus* tantùm, non aliis præsidiis.

Exposui illi à venis meseraicis, ob illuviem in illis contentam, tetri sanguinis, reseratis hoc accidere, occurrendumq; maturè, periculosum enim esse, quod aliorum exemplis comprobavi.

Ordinavi ut *singulis mensibus* sequenti *purgatione* uteretur: ℞. *Rhabar.* ℈.iiij. *Myrobal. citrin.* ʒ.j. pulver. irrorentur *Vino rubro, donec mollescant*, *postea* adde *syrupi Rosar. sol. simp.* ℥.j.ß. *aqua Plantag. q. s.* fiat *potio, diligenter*

ligenter priùs expresso Rhabarbaro, & myrobal. cum aqua Plantagin.

Utatur *per vices* hac *mistura*: ℞. *conser. Rosar. rubr.* ℥. ij. *conser. fl. Cichorii, fl. Tamaricis, Buglossi, Borrag. cort. Citri cond. ana* ℥. j. *rad. Cichoreæ cond.* ʒ. vj. *troch. de Rhabarbaro* ʒ. ß. *ras. Eboris* ℈. ij. *Coralli rub.* ʒ. j. *Cineris pell. Ventriculi & intestinorum Gallinæ* ℈. j. *sp. Diatrion-sant.* ʒ. ß. *cum syrupo de quinque Radicibus*, fiat *mistura.* Capiat *bolum*, superbibendo, *aquæ Plantag. & fol. Citri, cum pauco Vino.*

Pulvere sequenti utatur *octiduo semel, & si paroxysmus* superveniat, *bis vel ter*: ℞. *Succini puri* ʒ. j. *Coralli rub.* ʒ. j. ß. *Balaust.* ʒ. ß. *semin. Hyoscy. albi* ʒ. j. *semin. Plantag.* ʒ. ß. fiat *pulvis*, *adde Sacchari rosar. tab. æqualem portionem*: Capiat *per se*, vel *cum Vino rubro*, aut *Lacte ustulato.*

Ad hæmorrhoidum provocationem, quam ego utilissimam censerem, ad diversionem & evacuationem illuviei illius, in venis meseraicis, colligi solitam, jussi ut *Sanguisugas podici, per canalem, uti artis est*, applicaret, sperare me, si hac ratione hunc fluxum sibi familiarem redderet, posse præternaturales illas sanguinis excretiones sic impediri: Uti & factum, sicuti prædixeram.

Vomitio & Dejectio sanguinis concreti, & picis instar nigri, ac excrementorum nigerrimorum.

JUreconsulto cuidam nostri seculi magni nominis, jam seni, cùm venter admodùm distendi inciperet, metuens sibi à tympanite, quem impendere illi,

illi, prædixeram, non contentus meâ operâ, etsi usu præscriptorum *Clysmatum*, ventrem nonnihil subsidere animadverteret, insignis alicujus chymici empirici consilio, Anno 1592. *liquorem aliquem* ebibit, *minimâ quantitate*, unde vix horæ interposito spatio, nigerrima copiosissimè evomere cœpit, ut totius hypocausti pavimentum, veluti atro cruore picis instar nigredine splendescente, conspurcaret, idque non unâ, sed pluribus vomitionibus: manè etiam subsequente diarrhœâ, ejusdem materiei & coloris. Ille interim ad extremum usque debilis, vix dum pluribus restauratus, evasit. Verùm etsi pœniteret ipsum commissi erroris, tamen immemor illius, fatis eum trahentibus, post paucos menses denuo, ab eodem empirico, *similem vel eundem liquorem* assumpsit, quo facto, eædem vomitiones redierunt, ipseque ad extremum subitò debilitatus, manibus compositis elevatis, dorso incumbens, veniam à Deo & nobis, quòd non obtemperasset, submissâ voce petens, mox postea exspiravit. Cùm *vasculum*, è quo liquorem illum biberat, intueremur propiùs, *in fundo pulvisculum griseum*, *scintillis aureis micantem*, qui subsederat, remansisse animadvertimus, de quo cùm nihil certi, quid esset, constaret, varia fuerunt judicia. *Madorem* qui in *poculo* restabat, gustantes, acrem acidulumque nonnihil esse deprehendimus. Ex quo, uti & quòd præter cruorem concretum tenacem & nigrum, aliâs rejici, in dejectionibus cruentis solitum, adeò nigra, ut atramentum scriptorium referrent, reddiderat, *ex spiritu quodam Vitrioli sumpto*, humores sic denigratos fuisse, conjeci; quod *vitriolum* hoc efficere posse, ex atramenti scriptorii,

quod

quod *à vitriolo* nigredinem accipit, si austeris, ut *infusioni gallarum* permisceatur, compositione colligere licet. Hunc verò sanguinem, uti & excrementa, à venis meseraicis, nimia vi *medicamenti*, nimiùm reseratis, prodiisse, nimiamque illorum profusionem, mortis causam fuisse, argumentis aliquot declaravi.

Evomitio nigerrima.

INstar atramenti scriptorii, nigram vir quidam materiam admodùm copiosam evomuit, Anno 1604. Majo mens. idque repetitis vicibus, summè interim debilis, prostratisq; viribus.

Sequentem *potionem* ei exhibui: ℞. *Mumiæ* ℈.*ij.* *syrupi de Rosis rubris siccis* ℥.*j.* *aquæ Plantag.* ℥.*j.*ß. misce; Bibat *una vice.*

Jussi ut *Oryzam cum jure Gallinæ coctam* ederet. Et ut *Vinum* (quod virium reficiendarum causâ illi concesseram) *aquâ Plantag. dilutum* biberet.

Sequenti die, similem materiam nigerrimam, secunda vice, denuò evomuit, & de cordis dolore admodùm conquerebatur.

Exhibui tunc hanc *potionem:* ℞. *Rhabarbari pulverisati* ℈.*iiij.* *syr. Rosar. sol. simpl.* ℥.*ij.* *aquæ Plantag. q. s.* fiat *potio.*

Dejecit ternas sedes æquè nigras. Postea cœpit meliùs habere.

Biduo post sedes naturales redierunt, nec dum ampliùs hæc materia apparebat.

Jussi ut *per vices conservâ Rosarum bonaq; victus ratione* uteretur.

Vomitio

Vomitio sanguinis, cum suspicione, lienis vel hepatis portionem, simul redditam fuisse.

MEdicus quidam nostrâs in primis Praxeos suæ annis, Anno 1587. febre continuâ malignâ laborans, atq; articulorum simul immenso dolore, sanguinem tantâ copiâ evomuit, ut eo *pelvis* impleretur. Quem inspicientes, deprehendimus in eo veluti carneam quandam, & fibrosam substantiam, lienis substantiæ non ita absimilem, punctis albis veluti granis, hinc inde conspersam. Cùm quid esset consultarent Medici, aliique grumosum sanguinem esse, sicque portionem ipsius concrevisse, judicarent, ostendi, cùm ita cohæreret, ut divelli facilè non posset, aliud quid esse. Alii lienis portiones esse, quod uti dixi, nonnihil referebat, vulgus hepatis substantiam dissolutam, zerfahren ut vocant, existimabant. Quibus omnibus me opposui, ostendens non posse hæc viscera, nisi extrema & ventriculi & horum esset corruptio, quod vivente homine fieri nequiret, in ventriculum pervenire. In tanta illa ambiguitate apprehensam illam materiam, diligentiùs scrutans, abluens & tractans, puncta illa alba quæ inhærebant, *semina esse ficuum* cognovi, moxque matrem, an *ficus* comedisset, interrogavi, quod illa, eo manè factum asseverabat, & dè *edulio quodam ex caricis parato*, comedisse. Itaque statim *pulpam ficuum, cum seminibus* adhuc impactis, hanc materiam, quam illi vel sanguinis grumos, vel lienis, & hepatis parenchyma putabant, esse ostendi.

Quod me cognovisse mirabantur, atque gaudebant, non esse viscerum dictorum substantiam, unde periculum mortis certò impendisset. Verùm nec sic liberatus fuit, sed mox redeunte vomitu sanguineo, extinctus est.

Cholera morbus.

Tertius jam erat dies, ex quo vir quidam, ad iram pronus ægrotabat; urina quam miserat, tincta admodùm erat, de ventriculi oris rosione, & torsionibus ventris, & dolore circa renes, immensa siti & calore conquerebatur. Vomuit bilem meracissimam; ex quibus choleram morbum esse, cognovi.

6. Aprilis Anno 1592. *Clysterem* injiciendum curavi: ℞. *rad. Liliorum rec.* ℥.j.ß. *rad. Althææ* ℥.j. *herbarum Malvæ, Betonicæ ana M.j. fl. Chamom. Meliloti, Furfuris ana P.j. seminum Fœnigræc. Lini ana* ʒ.iij. *sem. Carui* ʒ.ij. *fol. Senæ*, ℥.ß. fiat *decoctio*, *in colatura* dissol. *Mellis rosf.* ℥.j. *ol. Chamom. & Anethini ana* ℥.j. *Bened. lax.* ʒ.iij. *succi Betæ* ℥.j. fiat *Clyster*. Cum hoc rejecto, magnam copiam bilis dejecit.

7. Aprilis, quia dolores ventris non cessabant: ℞. *ol. Amygd. dulc. rec. expressi* ℥.ij. *Vini malvatici* ℥.j. misce: Bibat.

8. Aprilis, ad bilem quæ intestina urebat expurgandam, licèt spontè dejiceret, metuens dysenteriam: ℞. *Rhabarbari elect.* ʒ.j. *Spicæ* ℈.j. fiat *pulvis subtiliß.* adde *syr. Rosf. sol.* ℥.j. *Vini Absinth. q. s.* Sumat, dejecit.

Bibit *Lac amygdalinum loco vini.*

10. Reiteravi *enema prius*, ex cujus usu iterum bilem

bilem copiosam reddidit, & incœpit mitigari malum.

Verùm restitisse reliquias & obstructiones, ex malo corporis habitu indicio desumpto, & ardore, qui adhuc intestina, & ventriculum urebat: Ampliùs purgandum & obstructiones solvendas judicavi, *potionem* ideò sequentem per *biduum duabus vicibus* sumere jussi: ℞. *rad. Cichoreæ* ℥.j. *rad. Fœniculi* ℥. ß. *rad. Liquiritiæ* ʒ.vj. *cort. Cappar.* ℥.ß. *Betonicæ*, *Polytrichi ana M.j. Absinth. M.* ß. *sem. Anisi* ʒ.iij. *sem. Fœniculi* ʒ.ij. *fol. Senæ* ℥.j. *semin. Carthami conq.* ʒ.vj. *fl. Cord. P.j.* fiat *decoctio in Aqua & Vini æquis partibus*, dissol. *in colaturæ* ℔.ß. *Rhabarbari elect. infus.* ʒ.j. ß. fiat *expressio*, diss. *syrupi Diasereos* ℥.j. misce, fiat *potio*, Pro *duabus vicibus*.

Jussi persistere in *bona vivendi ratione*, diebusq; 13. tota cura perfecta est, ipseq; incolumis factus.

Vomitus biliosus, cum colico dolore, & ardore.

Vide in Ventris dolore. Lib. II. Colicus dolor & Vomitus, &c.

Vomitus excrementorum in Dysenteria.

Vide in Dejectione. Lib. III. Dysenteria in puero cum vomitu excrementorum, &c.

Vomitus jam amputato capite.

Ad supplicium quidam homicida ductus, metu mortis, vel etiam quòd largiùs fortè bibisset, cordis dolore, uti vocant, seu cardialgiâ admo-

dùm angebatur, & se affici, ministro eum comitanti conquerebatur, & cùm in locum supplicii venisset, metuens, ne vomens, turpiter se coram populo daret, carnificem, ad negotium maturandum, hortatus est. Quod cùm carnifex facturus, gladio stricto ictum intentaret, in ipso capitis amputati momento, vomens, erectus adhuc, ex collo truncato, non solùm sanguinem copiosum, sed & quicquid in stomacho continebatur, in altum magno impetu evomuit, quod & ipse vidi, & ut certiùs cognoscerem, postea cùm humi prostratus jaceret, è ventriculo prodiisse, cognovi, ministro insuper mihi narrante, quo pacto de nausea, conquestus esset.

IN MICTIONE OBSERVATIONES.

Mictio involuntaria, post partum difficilem.

IN partu difficili quædam, ex distentione & læsione cervicis vesicę, urinam involuntariè & cum dolore reddere cogebatur, quod sæpe contingere solet.

Ordinavi ut *insessione* uteretur, ad sanandum & stringendum orificium colli vesicæ, *ex decocto rad. Consolidæ, fol. Quercus & Hederæ, Gypsi usti & Boli tertia parte, paucoq; Vitriolo, idq; singulis diebus horæ spatio, continuando ad mensem.*

Et *aliquando fumum* reciperet ex *pulvere Picis, Thuris, Mastiches, carbonibus incensis inspersó.*

Deque

Deque hoc *pulvere cochleare unum*, *in Lacte caprino* biberet: ℞. *Glandium excorticatarum* ℥. j. ß. *troch. de Carabe* ʒ. *ij. Boli præpar.* ʒ. *iij. Sacchari* ℥. *j.* fiat *pulvis*.

Sicque curata fuit, Anno 1610.

Mictio involuntaria, ob cervicis vesicæ scissionem.

EX partu difficili & primo, cuidam juvenculæ rusticæ, orificium vesicæ adeò scissum est, ut longa illic & hiante rima, vesica aperta cerneretur: sicuti ipse bis intuitus sum, & *stylo* adhibito, sic se habere, deprehendi. Ob quam læsionem, urina continuò illi involuntariè profluit, & vicinas partes erosit atq; inflammavit; nisi adhibitis *emplasticis*, *Lactis cremore & Mucilaginibus* partes hasce præmuniret.

Mictio involuntaria ardens cum Tussi.

VIde in Respiratione Prava. Lib. I. Tussis, Mictio involuntaria, &c.

Mictio ardens & stranguria.

ARdore urinæ & stillicidio mejendi laborabat rusticus senex, Anno 1598. Dedi illi *pulverem meum pro calculo*, *ut* ʒ. ß. *cum Lacte noctu cubitum iturus* biberet & *Tab. narcoticam mox postea* sumeret.

Statim inde levamen sensit, & cum tertiò usus fuisset, convaluit.

Mictio ardens purulenta, cum calculo.

NObilis quidam vir, minister verbi divini, Gallus, provectæ jam ætatis, post peregrina-

tionem, quam equitando perfecerat, conquestus mihi est, se molestiam quandam circa podicem sentire, ponderi alicui ei incumbenti similem, urinamque difficulter se reddere, eamque sæpe turbidam cum albo sedimento, hisceque se toto itinere impeditum fuisse, existimareq; se ex concussione harum sedium, inter equitandum, equo duriter incedente, sibi evenisse.

Ego verò calculum in vesicam, motu nimio è renibus propulsum, illicque substitisse, illamque molestiam præbere, conjiciens, ei explicavi, sequentem exhibui *potionem*: ℞. *resinæ Laricea, quâ loco terebinth. utuntur*, ℥. j. ß. dissol. *cum Vitello ovi*, addendo *Sacchari candi* ʒ. *vj. syrupi de Liquiritia* ℥. *j. Vini* ℥. *iij.* fiat *potio.*

Ex usu hujus *lactei* liquoris (talis enim evadit, & *Lac* admodùm repræsentat) septies alvus copiosè dejecit, sequentiq; die urinam reddens, calculum unà eminxit, omniq; molestia subitò liberatus est.

Hic bonus vir, post tempus aliquod, ardore urinæ gravissimè divexari cœpit, purulentam reddens urinam, unde vesicæ cervicem ulceratam esse, conjiciebamus, multis usus *remediis*, atque inter hæc *narcoticis*, toto ferè anni spatio, tandem liberatus, aliquandiu & obambulare & equitare potuit, donec peripneumoniâ correptus, piè animam Deo reddidit.

Mictio purulenta cum ardore, & stranguria.

DE hac Anno 1596. mense Septem. consilium cuidam Italo, in sequentem sententiam dedi. Gene-

Generosus quidem Dominus, laborat stranguria seu stillicidio urinæ, cum ardoris & doloris sensu, in fine mictionis, cogiturq; sæpissimè urinam reddere. In urina apparet purulentum quid, in principio turbidam urinam reddens, mox verò in fundo subsidens. Hisq; malis jam biennium affligitur, multisq; *remediis*, sine successu usus est.

Consideratis omnibus, comperio exulceratum & erosum esse meatum urinarium, illic ubi in vesica coarctata incipit, sicuti illic potissimum ulcera nasci solent. Cujus causâ, vel ex levi urinæ in vesica collectione, locus hic illius summè sensilis atque erosus, offensus ab urinæ acrimonia, mox ad ejectionem & emictionem illius sollicitatur, & inter mingendum, in transitu per illum meatum, in fine præsertim, quando meatus iterum stringitur, dolorem & ardorem parit.

Curatur autem hic affectus, frequens alioquin, non facilè, cùm illa excoriatio continuò ab urina humectata atque molestata, exsiccari, quod tamen in ulceris curatione necesse est, & proin consolidari, non facilè possit.

Si tamen, ut urina quantùm fieri potest, acris minimè & salsa sit, procuremus, atq; ea quæ vias erosas leniunt, & siccando citra morsum, ulcus sanare possunt, exhibeamus, de curatione, si in illis persistat, spes, præsertim hac ætate, adhuc aliqua, affulget.

Caveat inprimis *à salsis, acribus & calidis cibis*; utatur *simplici victu, alimentoso potiùs quàm medicamentoso.* Bibat *vinum dilutum*, *frequenter oryzam* edat *coctam.*

Tabulis meis pro exulceratione vesicæ & renum ca-

piendo ʒ. j. *singulis noctibus cubitum iturus, tribus horis ad minimum post cœnam*; superbibendo *haustum Lactis caprini, in quo rad. Consolidæ* nonnunquam bullierint. Et quia nunc, non eas habet, interea *trochisc. Gordonii, pro renum exulceratione*, ab illo præscriptis, utatur: Vel *trochiscis de Halicacabo sine opio.* Atque *in horum usu tamdiu* perseveret, *donec sentiat emolumentum, & prout malum remittit vel redit, ad illorum usum* redeat, *vel aliquandiu ab eo* cesset.

In itinere donec domum revertatur, ad doloris mitigationem, utatur sequent. ℞. *Diacodii simpl.* ℥. j. *Compos. cum Siliq.* ℥. j. ß. *aquæ Papav. domestici* ℥ j. misce: Capiat *cubitum iturus cochl. j. vel duo, prout successum* experietur.

Injectiones in vesicam cùm respuat, præsertim cùm ægrè ad locum affectum proveniant, non urgeo.

Suffitus verò, qui omnia pervadere solet, utilissimus erit, *per canalem, ad id convenientem paratum, in virgæ foramen* intromissus, *semel in die*: ℞. *Thuris* ʒ. ij. *Myrrhæ, Benzoin. ana* ʒ. j. *Succini* ʒ. ß. *Picis* ʒ. j. fiat *pulvis & cum resinâ Laricea* fiant *trochisc.* Pro *fumo.*

Insessionem in decocto Malvæ, Consolidæ, addito *Lacte*, probarem *alternis diebus semel factam.*

Quæ omnia profutura non dubito.

Eadem accidentia, cùm cachexia.

PRimarius vir, strenuus potator, urinam purulentam magna difficultate & cum ardoris sensu reddebat, accedebat dyspnœa, pedumque sub vesperam tumor: faciesque discolorata erat: Cachexiam itaque adesse & renes exulceratos esse judicavi.

Cùm multis *remediis* sine successu usus esset, *pro ulcere*

ulcere renum pulverem hunc præſcripſi: ℞. *trochiſco-rum Gordonii, pro exulceratione renum* ℥.ß. *rad. Liquirit.* ʒ ij. *ſem. Cydonior.* ʒ.j.ß. *ſem. Aniſi* ʒ.j *ſem. Alkekengi* ʒ.ß. *Glandium excort.* ʒ ij. *Sacchari penidi: & candi ana* ℥.j. fiat *pulvis ſubtiliſſimus*. Capiat ʒ.ij. *cubitum iturus, tribus horis poſt cœnam cum vino.*

Vino aperiente hoc *poſtea* uti juſsi: ℞. *rad. Cichorii* ℥ ij. *rad. Fœnicul. Petroſel. an.* ℥.j. *rad. Rhapont.* ℥.ß. *Abſinth. Chamæd. Chamæpit. Eupatorii veri ana M.j. ſem. Aniſi* ʒ ij. *ſem. Apii veri, Leviſtici an.* ʒ.j. *ſem. Coriand.* ʒ.ß. conquaſſentur, *& in menſuris tribus vini* infundantur, add. *pul. troch. Soldanellæ* ʒ.ij. *Agarici, Rhabarb. ana* ℥.ß. *Zingib.* ʒ.j. ligentur *in nodulo*, & ſuſpendantur *in eodem Vino, in vaſe occluſo*; Poſt octiduum, incipiat bibere, *duabus horis ante prandium hauſtum aliquot diebus* continuis; *poſtea alternis.*

Ardens mictio, Stranguria, Purulenta mictio, ab ulcere veſicæ, cum Calculis, & Callis in veſica.

EX nobili familia quidam mediæ ætatis vir, multis peregrinationibus clarus, Anno 1608. menſe Junio, difficultatem aliquam inter mingendum, maximeque in fine mictionis, ardorem ſummum, ſenſit, Urinamque turbulentam, purulentam & mucoſam, ſquamulisq; refertam, reddidit. Quæ cùm ſpatio ſexdecim dierum duraſſent, tandem remiſerunt, ſed poſt ſemiannum redierunt, & ab eo tempore, veluti per paroxyſmos illum invaſerunt, & poſtquam illum miſerè, nunc per ſeptimanas, nunc menſes aliquot excruciarunt, iterum vel ex parte

vel omnino remiserunt. Quibus induciis à morbo concessis, munia sua obire, in loca etiam distantia equitando, & imprimis in aulam ad suum Principem, se conferre non desistebat.

Verùm cùm per biennium & ultra, sic certis temporibus cruciatus, *variis* usus esset *remediis*, præsertim *emulsionibus seminum Frigidorum quatuor*, *aliisq; acrimoniam urinæ lenientibus*, additis *etiam Narcoticis*, necessitate urgente, nec affectus inde tolleretur, consilii causâ ad nos venit, tuncque consultatione habitâ, exulcerationem vesicæ esse judicavimus, de calculo dubitatum, & ut an adesset, innotesceret, *cathetere in vesicam* intruso, nihil fuit deprehēsum. Postea etiam ut meliùs exploraremus, *digito in podicem* immisso, durities circa vesicæ regionem, scirrhi alicujus instar, deprehensa fuit, quæ durities postea repetito *cathetere*, quoque observabatur. Unde conclusum, callum vesicæ adnatum, qualis & aliâs in vesica, eâ læsâ vel exulceratâ, post mortem *sectione* factâ, deprehenditur.

Cura itaque potissimùm exulcerationi vesicæ fuit accommodata, & ut ardor ille mitigaretur, instituta, etsi sanitatis recuperandæ, spes esset exigua, præsertim calculo uti suspicio erat præsente, qui etsi *cathetere* vel *digito* non deprehenderetur, sæpè tamen fieri, si vesicæ adnatus, in ea suspensus hæreat, ut sic contactum hunc effugiat, dicebam.

Utebatur tūc, ex consilio nostro, post varia priùs tentata uti dictum, *remedia*, *Lacteo diluto, viginti dierum spatio semel*, unde multa ramenta, mingendo excernebat, alvusque aliquoties dejiciebat, nonnunquam & pituitam vomebat: ℞. *resinæ illius quam Terebin-*

Terebinthinam vocāt ʒ.*vj. Mellis* ℥.*j. Vini Malvat.* ℥.*iiij. Vitellum unius ovi*, diluantur & ferventur ad usum: Capiat ʒ.*vj. pro vice*.

Tabulis sequentibus etiam utebatur, quarum usu maximum sensit commodum, adeò ut sævus ille cruciatus diu emanserit, & quotiescunque vel minimum inter mingendum sentiebat ardoris, horum usu se mox liberari, postea mihi fassus est: ℞. *troch. de Alkekengi cum opio* ℥.*j. rad. Consol. Terebinth. coctione indurata an.* ʒ.*ij. Sacchari* ℥.*v. cum infus. Gummi Tragac.* fiant *tabulæ vel trochisci* ℈.*ij. ponderis*.

Quadriennio ab invasione hujus mali, *An.1612.* cùm recrudesceret malum, denuò ad me, ut opem ferrem, venit, atque inter cætera narrabat, sobolem sibi interea natam, mirabaturque cùm tam miser esset, quomodo hoc fieri potuerit, cui scrupulum hunc, fieri posse demonstrans, exemi & licèt suspicaretur, cùm tam diu malum perseveravit, noxam gravem atq; incurabilem in vesica esse, uti in ejusmodi casibus, in aliis quoq; per *sectionem* deprehendi, tamen doloris leniendi & ipsius *curationem* desperantis erigendi causâ, ad exulcerationem saltem palliandam, si non curari posset, sequentia ordinavi.

Quia alvi constipatio frequens illi erat, eaque augebat malum, sequens *Electuarium* illi fuit præscriptum, *quo angariatim bis* ad minimùm uteretur, *quantitate nucis juglandis*, quod tale erat: ℞. *Cassiæ rec. extractæ* ℥.*ij. Mannæ* ℥.*j.ß. pulpæ Sebesten & Tamarind. ana* ℥.*j. mucilag. semin. Psyllii* ʒ.*vj.* 4. *sem. frig. Maj. mund. an.* ʒ.*j. succi Liquirit.* ʒ.*ij. cum syrup. Rosarum sol.* fiat *mistura instar electuarii*.

Dein *pulvis* hic ordinatus fuit: ℞. *rad. Liquiritiæ,*

Consol.

Consol. maj. Althaæ, ana ℥.iij. semin. 4. frig. Major. mundato. sem. Hyoscyami ana ℥.j. fol. Equiseti sicc. ℥.ß. gummi Arabici, Tragac. Sarcocollæ, Thuris ana ℈.ij. Boli pinguis, Oculorum cancri ana ℥.j. Succi liquirit. ℥.ij. fiat *pulvis. Cujus mediæ quantitati*, adde *Sacchari penidiati part. mediam.*

Reliqua media pars pulveris excipiatur *resina Laricea* & fiat *massa.*

Utebatur hoc *pulvere alternis diebus*, sumendo ℥.j. *cum Lacte caprino.*

De *massa* formabat *pilulas*, & ℥.j. *pondere* deglutiebat, *tertio* quoque *die.*

Sicque in horum usu perseverans ferè totius anni spatio, minus rariusq; afficiebatur, adeò ut spem aliquam sanitatis conciperet. Quæ tamen spes illum fefellit, nam irruente gravi paroxysmo, Anno sequenti 1613. quinque elapsis, quibus hoc morbo afflictus fuit, annis, morte fuit sublatus.

Extinctus, cùm à chirurgo illius loci aperiretur, vesica illius tota spissa, carnosa nigraq; & gangrænata inventa fuit: callique aliquot duri, illic ubi vesica ulcerata erat, ei adnati. Calculus rotundus magnus, similiter in media sua sede vesicæ accreverat. Et foramine amplo vesica patebat, per quod calculus alius, sed minor, elapsus vesicæ incumbebat. Illuvies quædam sex circiter mensuram extra vesicam, circa lumbos collecta erat, purulenta alba, tenax & viscosa, cui ichor aquosus, cæruleo colore præditus, innatabat, cujusmodi materiam aliquoties dixit æger, se certò scire, ultra centum mensuras, per annos illos quinque, cum urina excrevisse. Sicque bonus ille vir, tam gravia vesicæ vitia, longo tempore in

corpore,

corpore, cum calculo gerens, & vivens nihilominus, tandem hisce victus, occubuit.

Purulenta mictio, Urinæ suppressio, Calculi suspicio, Dolor circa renem dextrum.

Cum Serenissimus Imperat. Romanorum Ferdinandus, An. 1563. Friburgum in Brisgojam venisset, atque invitatus, à Magistratu nostro, Basileam magno comitatu, magnificè & splendidè exceptus appulisset, inter reliquos, qui in ipsius comitatu erant, fuit quoque inclytus ille Heros Lazarus Sweendius, qui me accersivit, atq; hunc affectum, quo à reditu suo ex Ungaria, hactenus afflictus esset, exposuit. Dicebat urinam sibi certis temporibus, circiter biduum vel triduum supprimi, adeò ut nullam reddere posset, tuncque dolorem & in renibus gravem, & distendentem in vesicâ sentiret, donec urina impetu quodam rursum prosiliret, copiosa eaque turbida, in qua subsidente, vel colatâ per pannum, pus & mucus, bona quantitate deprehenderentur.

Multorum Medicorum jam usus erat consilio, & imprimis illius seculi clarissimorum, Cratonis, Julii Alexandrini, Matthioli, Imperatorum & Ducum Austriæ Archiatrorum, quorum consilia scripta, & in unum volumen compacta, quæ prolixa & multa erant, mihi legenda exhibuit. Qui pleriq; omnes pituitam, in renibus contentam, eoque delatam, vel ut quidam inter illos censebat, à capite delapsam, obstructiones hasce in renibus efficere, viasq; quò minùs urina permeare posset, occludere, donec ea cum urina propulsâ, à renibus, unà cum illa, mictione redeunte, excerneretur. Ego

Ego cum hoc Barone, qui præterquam quòd rei militaris esset peritissimus, doctus etiam & eruditus erat, hac de re conferens, asserebam renum & præsertim dextri, in quo latere magis dolebat, aliquam exulcerationem esse, à qua pus in renibus coacervatum, mucumque urinæ in ureteres influxum, tam diu impedire, donec loco cederet, & cum urina elueretur, addens metuere me, ne calculus quoque aliquis subsit, qui in renum substantia genitus, auctus diuque retentus, illic sedem fixerit. Quod multis argumentis probabam, adeò ut etsi non libenter hæc audiret, periculum inde sibi imminere arbitratus, tamen credere rationibus meis cogeretur, eoque magis, quòd consilium meum, Crato, ei à Barone missum, non improbaret, qui tamen ne terrorem ei incuteret, mitigare quædam, dicens se de calculo dubitare, studebat.

Postmodum me ad se in arcem suam sæpè vocato, consilio & *remediis meis* usus, rariùs & mitiùs hoc affectu laboravit. Inter quæ hæc plerumque profuerunt.

Quando paroxysmus ille eum invadebat, *Insessione in balneo* utebatur, ex *decocto relaxantium & anodynorum* simplicium parato.

Bibebat de hoc *diluto Terebinthinæ*, *una vice*, ad ℥.j.ß. quod etsi illi non saperet, quia tamen mictio inde mox sequebatur, obtemperabat. Tale autem erat: ℞. *resinæ Laricea vel Abietinæ purißima & limpidæ* ℥.ß. *Vitellum unius Ovi, Mellis* ℥.j. agitentur *probè in mortario marmoreo, donec albescat & dissolvat. lactis cremoris instar, postea* adde *Vini albi opt. aquæ Parietariæ & flor. Fabar, ana* ℥.j.ß. *syrupi Limonum vel Acetosi,*

Citri

Citri ℥.*j.* agitentur *denuo, ut amplius liquescat*, servetur ad usum.

Cùm haberet *Terebinthinam veram Cypriam*, quam Venetiis acceperat, *ex eaq́; durâ gummi instar, pilulas* parari curavi hoc pacto: ℞. *Terebinth. veræ Cypriæ* ℥.ß. *Sacchari candi* ʒ.*ij. syr. de Limonibus q.s.* fiat *massa*: De qua capiat ʒ.*j. pro vice hebdomadatim.* Vel si malit in *pulvere* uti, bibat *cum Vino dulci* ʒ.*j. illius pulveris.*

Paroxysmo interdum *adveniente*, bibit *sequens decoctum*, uti & *alio tempore frequenter*: ℞. *Cicerum rubr.* P.*j. maceratorum aliquandiu antequam* decoquerentur, *in Aqua rad. Fœniculi, Petrosel. & Asparagi recentium, vel turionum illius recentium cum pullularent, ana parùm* fiat *decoct.* adde *Olei amygdal. dulc. recentissimè expressi* ʒ.*vj. Salis tantillum*: Pro *uno haustu.*

Quando dolor immēsus erat, ut nulla esset quies, egoque vocatus adessem, ad *narcotica* progressus, quibus priùs non erat usus, cùm & somnus obreperet, atq; levamen sentiret, mirè laudabat, quæ tamen nonnisi necessitate urgente summâ, illi exhibebam, per *pilulas* ejusmodi: ℞. *pulv. trochisc. Alkekeng. sine Opio* ʒ.*ij. Opii* ʒ.ß. *contriti diligentissimè cùm* ʒ.*j. Sacchari candi, cum syrupo de Liquiritia* fiat *massa*. Detur *pilula* ℈.*j. pondere* vel *paulò plus prout operabitur.*

Hisce potissimùm *remediis*, quæ abstergendo obstructiones solvebant, urinam promovebant, dolorem mulcebant, multos annos sublevatus fuit. Donec *Cellenses thermas* adire volens, cùm itineri accinctus esset, apoplexiâ subitò correptus exspiravit.

Purulen-

Purulenta mictio atq; arenosa, ab ulcere sordido, in penis ductu interno.

HOc morbo afflicto cuidam, tale dedi consilium: Laborat Clarissimus vir sequent. accidentib. Arenulas rufas cum urina excernit, interdum invicem compactas, aliquando etiam in calculum concretas, nunc pus unâ cum urina quandoq; mingit, præsertim in principio mictionis, quod urinæ ab initio confusum, mox subsidet, tenax & glutinosum, matulæ adhærens, inæquale, punctis, ramentis, quandoq; notatum. In mingendo impedimentum aliquod sentit, & ardorem sub finem mictionis, quibus accidentibus jam diu conflictatur.

Ex quibus certò deprehendere possumus, arenosam renum constitutionem, arenulis gignendis aptam, & ulcus quoddam sordidum cavum, in ductu sub pene, à vesicæ cervice ad glandis foramen usque desinens, adesse, ac proin totam *curam* in eo versari, *ut quantum fieri possit, arenularum proventus* impediatur, *& ne concrescant*, caveatur, *ulcus* abstergatur & sanetur.

Quod quidem fieri posse, diligenti *adhibitâ victus ratione, & medicamentorum* usu, dixi me sperare, nec enim adeò malum invaluisse me credere, ut periculum aliquod vesicæ imminere videatur, præsertim, cũ ejusmodi ulcera sordida sinuosa facta, potiùs ad exteriora, vel podicem sibi viam aperiant, quàm quod ad vesicam usque serpant, quo tamen facto, cũ *remedia* tùm rectiùs parti affectæ apponi queant, *curam* ejusmodi faciliùs postmodum perfici.

Primum autem ut & calculo & ulceri *remedia* accommo-

commodentur, *victus ratio erit moderata & proba instituenda, in qua præcipuum erit*, abstinere *ab omnibus salsis, acribus*, uti *temperatis, boniq; nutrimenti cibis, illisq; coctis seu assis, non tamen nimiâ conditurâ medicamentosis nimium redditis, aut ut nimium* calefaciant, urinámve acrem salsámve reddant, immutatis.

Oryza, hordeum bene cocta cum jure vel lacte sumpta, idque *frequenter*, urinam leniunt, ulcusque sanant. *Cicer. rubr. decoct. in Jusculo*, addito *Sacch. cando, sæpè* bibitum, abstergit à renibus arenulas. *Vinum alb. aliquoties Sacch. dul. oratum*, bibitum idem facit, facileque penetrat, *si sacchar. Rof.* addatur, *ulcusq;* sanat. *Lac caprinum sæpè* bibat, *manè jejunus*, vel *etiam noctu cubitum iturus, tepidè, haustum decentem, qui Saccharo rof. dulcoratus sit.*

Si in *Lacte caprino Silices priùs* extinguantur, sicque bibatur, addito *Sacchar.* ulcus sanabitur, eoq; magis, *si rad. Liquirit. Consol. & Althææ in lact. coq.*

Abstersо aliquandiu ulcere, si *decoct. Guajaci, loco Vini* biberet, non ad sudores movendos, sed urinas, ulceri plurimùm profuturũ sperarem, idq; si ad ℥.*iij. Guajaci mens. iiij. Aq.* adjicerentur, *unaq; decoctione absumptâ, reliq. in mensa loco potus ordinarii* biberet.

Remedia quod attinet, ad ulceris abstersionem & sanationem *trochisc. hosce vel tabul.* ut pararentur, iisq; uteretur, plurimùm laudarem : ℞. *Amygd. dulc. mund. Castan. mund. Gland. mund. Oryz. mundatæ an.* ℥.*j. radic. Althææ, Consf. maj. Liquir. an.* ʒ.*ij. sem. Plant. Portul. Malv. Alkekeng. gummi Arab. Prunor. Ceras. an.* ʒ.*j. Succin. puri* ʒ.*j.ß. Boli puriss. Ocul. cancri, Spodii ex ebor. ust. ana* ʒ.*ij. Laricea coct. parum, ut pulv. queat.* ʒ.*iij. Succi liquir.* ℥.*ß. omnia pulveris. & commixta*, excipiantur *infus. gummi*

Trag. fact. in aq. Rof. & Plant. add. *Sacch. ad quart. j.* Formentur *tab. ad ℨ. ij. pond.* *Unam pulverif. cum Lacte caprino alternis diebus ad minimum* si biberet, plurimùm profuturas experientia me docuit, multa ejusmodi ulcera, & diuturna & fordida, curata fuisse.

Quorum loco si ad manum non sint, etiam *trochisci Alkekengi sine opio, & trochisc. Gordon. capite de exulc. ren. præscript.* usurpari possunt, sed hæc compos. est longè utilior.

Interea *injectiones, indies* sunt faciendæ, quæ licèt ad vesicam minimè pertingant, tamen ad locum affectum, si aliquandiu post infusionē penis elevatus retineatur, deferunt, illicq; vires exerunt. Eritque sequens *utilissima injectio:* ℞. *Lactis caprini, in quo silices igniti extincti sint ad* ℔. j. addita *Sacchari Rof.* ℥. j. dissolv. *in eo infus. gummi Tragac. fact. in aq. Plantagin. mucilag. radic. Consol. fact. simili modo, Mellis ana* ℥. ß. *Laricea dissolut. in vitello ovi* ʒ. j. *Cerus.* ʒ. j ß. *Pomphol. alb.* ʒ. j. misceantur *diligenter, triduóq;* vel *quatriduo* repetantur, ne *lac* acescat, aut *mucilagines* corrumpantur.

Si post aliquem illius usum, *succus Plantag.* adjiciatur *ad* ℥. j. *efficacissimum* erit *medicamentum.*

Suffitus ex Thure & Asphalto, Mastiche, æqu. partibus, intromissus per directorium in canalem penis, mirabiliter sanat, sed hoc *bis* aut *ter in septimana factum,* sufficit.

Sectio facta eo in loco, ubi calculi è vesica extrahuntur, desperata hæc ulcera patefecit, & ut *remedia* illis applicari possint, curarique levi negotio occasionem præbet, *ultimumq; & extremum* est *remedium,* nisi sponte ulcus sibi, uti dictum est, ad exteriora viam aperiat.

Mictio

Mictio purulenta.

VIde in Genitalium dolore. Lib. II. Vesicæ illiusque cervicis ulcera: Ter.

Mictio purulenta, calculus cum Tussi diuturna.

VIde in Respiratione prava. Lib. I. Tussis diuturna, Mictio purulenta, &c.

Purulenta mictio, post carunculam, in ductu virgæ, atq; inde profecto ulcere.

QUidam præstanti viro, annorum quadraginta quatuor, in cœlibatu, sed non castè viventi, caruncula seu carnositas quædam, in penis interiori canali nata, urinæ egressum supra horas quadraginta impedivit, unde tensiones graves circa perinçum, & conatus irritos sentiens, accersito lithotomo, cathetere intruso, per carnositatem illam, viaque patefactâ, copiosè mingens, meliùs habuit, posteaque immissis cathæreticis, caruncula deleta fuit, adeò ut trium septimanarum spatio, postea nil senserit, donec febricula correptus, post paroxysmum illius, sanguinem cum pure mingere cœpit, dein sequentibus diebus, ad decem usque septimanas, urinam turbulentam semper reddebat, seri lactis instar, quæ postquam subsedit, in fundo pus mucosum deposuit. Per cætera, de nullo alio dolore aut affectu, uti nec de mictione impedita, aut ardente, conquerebatur.

Consilium petebat à me, Anno 1596. cùm, uti scribebat, frustra à Medicis, multa adhibita fuissent,

inter quæ & *potiones* erant *vulneraria*, & *decoctum Zarsæ parillæ, cum ligno Sassafras*, quod *pro potu ordinario* bibebat.

Huic respondi, ulcus sordidum esse, in canali virgæ, qui communis est urinæ & semini: hoc verò natum esse, ex læsa illa parte, ob pertusam carunculam, & offensam loci illius angusti, dolorem illum non percipere in eo loco, nec ardorem inter mingendum, cùm ob purè oblitum ulcus transfluens urina, partem ulceratam & sensilem non attingat, sed superventurum, nisi ulcus sanetur, quod cùm lateat, & quæ sumûtur viribus suis eò vix perveniant, atque *injectiones* difficulter ad locum affectum ferantur, nec illic subsistant, ægrè sanari posse.

Præscripsi tamen sequentia *remedia*. Primùm ad absterſionem purulentæ materiei & consolidationem, ut *Resinam laricean* vel *abietinam dilutam* sumeret, hoc pacto: ℞. *Resinæ illius limpidæ* ℥.ß. dissolvatur *in Vitello ovi, ut artis est*, addendo *Mellis puri* ℥.j. ℥.j. *Sacchari rosf. tab.* ℥.ij *Vini generosi* ℥.vij. misceantur. Bibat *de lacteo illo liquore ad* ℥.j. *alternis diebus*, cujus operationem, ad vesicam usque & ultrà pertingere, ex urinæ violaceo odore, deprehendi potest.

Injectionem dein *abstersivam* sequentem, *quam per canalem in ductum penis* injiceret: ℞. *rad. Liquirit.* ℥.ij. *cort. Fabar.* ℥.j. *Cicer. rubr. P.j. fol. Plantag. sicc. M.j.* fiat *decoctio in Aqua*, addendo *parùm Lixivii, & in* ℔.j. *colaturæ* dissol. *Laricea diss. in Melle* ℥.ij. *unguenti Aegyptiaci tantum quantum ferre poterit.* Utatur *ab initio, donec pus minui sentiat, & partem admodùm sensilem fieri, adeò ut ægrè injectionem illam acrem ferat.*

Postea utatur sequenti *injectione*: ℞. *ramulorum Equiseti*,

Equiseti, fol. Plantag. sem. Hypericonis ana M.j. rad. Consolidæ, Bistortæ, bulborum Narcissi ana ℥.j. *cortic. Granat.* ʒ.iij. decoquantur *in* ℔ j. *Aquæ extinctionis ferri Fabr. & in colatura* ℔.j. dissolv. *trochisc. alborum Rhasis sine opio* ℥.ß. *Boli Arm.* ʒ j. *succi attriti à lapide Galactite & Hæmatite* ʒ.j. Pro *Injectione*.

Fumum ut per canalem brevem in virgam obiter intrusum, per alembicum eò directum, in ductum penis immitteret, suasi, sic ex *trochiscis carbonibus impositis suscitato*: ℞. *Picis navalis* ʒ. ij. *Thuris & Mastiches an.* ʒ.j. *Sandarachæ, gummi Benzoini ana* ʒ ß. *cum Resina aliqua liquida*, Fiant *trochisci*.

Postremò jussi, ut *candelam Ceream, tenuem, flexilem* & *longam, sensim in ductum hunc aliquousq;* intruderet, *inunctam Balsamo chirurgorum, vel meo,* quod illi misi, *nonnunquam* addendo *parùm Vernicis coctæ, quâ pictores tabulata incrustare* solent.

Puris cum urina excretio, postea illius per anum, tandem etiam ex ulcere in clunibus genito, effluxus.

BAro quidam Burgundus, in viridi adhuc senectâ, luxuriosè vivens, ex vago concubitu, virulentam gonorrhœam aliquandiu passus erat, accedente mingendi interdum difficultate; aliquando etiam ardoris inter mingendum sensu. Vere proximo, Anno 1592. ob citam equitationem, per postam ut vocant, compressâ nimium sede illâ, quæ inter podicem, & virgæ radicem est, jam priùs affectâ, inflãmatio, illic suborta est, cum summo dolore, & calore illius loci: ex qua etiam coles intumuit,

& urina suppressa est, cujus provocandæ causâ cathetere in vesicam intruso, sanguinem minxit. Cessante autem & sedatâ inflammatione, pus deinceps continuò, urinæ primùm confusum, mox verò in fundo subsidens, copiosè minxit, illudq; etiam extra mictionis tempus, præsertim corpus moventi, aut membrum comprimenti, separatim effluebat. Ardor inter mingendum aliquis, non tamen adeò intensus, qui tamen *aromatum* usu exacerbabatur, & *cathartico* sumpto vehementer augebatur, penisq; intumescebat. Dolor præcipuus, & sine intermissione, in infima lumborũ regione, circa coccygem, ita ut sedere omnino non posset, sed perpetuò decumbere cogeretur, ipsum affligebat. Hisce per totam æstatem afflictus, emaciatus, pallidus & cachecticus, cõsilio diu Medicorum dissentientium, cùm unus ulcus renum, alter vesicæ, tertius neutrum esse diceret, usus, non ab his adjutus tamen, tandem *thermis Spachensibus* uti, eoque proficisci, consilio quorundam cogitavit. Scriptis autem primùm meum cõsilium expetens, illas dissuasi, & cùm obiter meum judicium de hoc affectu illi significarem, commotus eo, & ab aliquibus, quos ego in casu nõ admodùm absimili curaveram, persuasus, ante hyemem, lecticâ huc ad me Vesuntio, se adduci curavit.

Cui primùm, morbum hũc exulcerationem esse, ductus illius, cujus principium vesicæ cervix est, & qui toto penis ductui, à podice ad extimam illius sedem usque subtensus est, causasq; illius, & quid sperandum esset, curationemq; firmissimis argumentis, sicuti postea prolixè explicabuntur, exposui.

Aggressus itaque *curam* 22. Octobris, *victus ratio-*

nem

nem primò decentem institui, cujus in fine mentionem obiter faciam.

Ut abstergeretur ulcus illud sordidum, cùm ab initio *injectionem* per *catheterem* admittere nollet, *dilutum Laricea*, cujus vires ad vesicam usque penetrare experientia edoctus, 22. Octobr. illi primùm propinavi: ℞. *Laricea* ʒ. *ij. Mellis* ℥. *j. Vitellum ovi minoris num. j.* dissolvantur *cum Hydromelite Malvat. odoris*; Et bibat *mediam partem. Alteram seq. die*: Cujus usu per alvum copiosè, multoties dejecit, & per urinam ramenta varia reddidit.

Permisi, ut se recolligeret per biduum, nam ex magna dejectione nonnihil erat debilitatus: Postea 27. ut melius purgaretur ulcus, denuo *Lariceam cum prædictis, sed mediam tantùm partem, & cum Julepo Rosaceo & Violaceo dissolutam*, ut ardor simul mitigaretur, exhibui.

Et cùm post horum usum, ulcus nonnihil detersum esset, ipseque bonam spem conciperet, quia puris rejectionem, imminui videbat, & ne *remediorum* copiâ nimiùm se urgerem, rogaret, triduo postea, 30. Octobris die, *pulverem* sequentem ad initium faciendum sanationis ulceris, ut biberet jussi: ℞. *Lapillorum in capite Cancrorum inventorum* ʒ. *j.* ß. *rad. Consolidæ* ʒ. *j. Sacchar. candi* ʒ. *iij.* fiat *pulvis tenuissimus*. Bibat cum *Lacte caprino*.

Novembr. 10. *Tabulis meis, tantopere in exulcerationibus renum & vesicæ commendatis*, & quarum causâ, ab aliis de illorum efficacia edoctus, præcipuè ad me venerat, primùm uti cæpit, *unamq; ponderis circiter* ʒ. *j. cum Lacte caprino* dissolut. bibit. *In quarum usu postea, alternis dieb. eas nunc cum Lacte, nunc cum Hydro-*

melite ventriculi causâ, sumendo, ad finem hujus anni usque, sicuti postea dicetur, perstitit, ita ut non sit necesse, singulos dies annotare, sicuti verò mutationes factas & *remedia*, quibus præterea usi sumus.

Aquâ stillatitiâ interdum quoque usus est, eamque cum *Hydromelite permixtam manè, ea die, quâ tabulis non utebatur*, bibit, quæ hoc modo parata erat: ℞. *aquarum Equiseti & Plantag. & Rosarum ana ℥.j. Hydromel. malv. ℥.ß.* misce.

3. Novembr. cùm jam de nullo adeò, atque de dolore circa os sacrum conquereretur, præscripsi *inunctionem illius regionis, ex oleo Chamamel. Anethino & Liliorum*.

Et quia constipatus erat, unde etiã dolor in lumbis augebatur, *Clysterem communem ex emollientibus & Cassiâ*, parari curavi; quem cùm injicere vellemus, intruso *canaliculo in podicem*, pus ex eo adeò copiosè effluxit, ut subjecto poculo illud, ne totum lectum commacularet, exceperimus.

Quod cùm altero iterato *clysmate* denuo fieret, ulcus circa vesicæ initium, rectum intestinum perforasse, deprehendere potui, eoque magis, quòd jam per penem non ampliùs media prioris efflueret portio.

Itaque ad ulceris in recto intestino curationem, aliam *injectionem* 6. Nov. per sequẽtem *Clysterem* instituí: ℞. *Hordei integ. P.j. rad. Liquir. Consol. ana ℥.ij. cort Fabar. ℥.ß.* fiat *decoctio in Sero lactis, & in ℔.j. colaturæ* diss. *Mellis ℥.ij. Sacchari rub. ℥.j. Laricea dissol. cum Vitello ovi ʒ.ij. succi Paludapii ℥.ß. Cassiæ ʒ.ij.* misce.

Repetii 7. Novembr. hoc *enema*, additâ ℥.ß. *succi Mercurialis*, à quo plurimùm dejecit.

9. Nov.

9. Nov. quia nimiam dejectionem metuebat, mitius *Clysma abstersivum* dedi: Ex *sero Lactis, in quo Vitellos ovor. Mel & Laricsam* dissolvi.

Persistebat interea nihilominus, uti dictum, in usu *Tabul. exulcerationibus vesicæ, dicatarum*, cùm & in recti intestini ulcere hæ convenire potuerint.

Et quia obstructionibus quoque viscerum laborabat, appetitusque prostratus erat, maloque corporis habitu, ne hydrops, quod metuebam, sequeretur, persuasi, ut *purgans* sumeret, quod tamen ægrè admittebat, dicens, se, cùm consilio chirurgi domi suæ *tabul. Diacarthami* sumpsisset, novam inflammationem, in penis ductu sensisse. Idcirco leve hoc præscripsi.

11. Novembr. ℞. *Rhabarbari* ʒ. j. infundatur *in Vino albo & in expressione* diss. *syr. Ros. sol. & Viol. an.* ℥. j. Bibit, & biliosam dejecit materiam.

Cùm profuisset illi hæc expurgatio, alteram sumere minimè recusavit, quàm 13. sic exhibui: ℞. *Rhabarbari el.* ʒ. j. *Sennæ* ʒ. ij. infundantur *in Vino Absinthite, per noctem, Expressionem levem* bibat. Dejecit, sed intumuit illi virga.

Ob quam causam postea *Clysteribus alternis diebus*, ad ulceris abstersionem, cùm adhuc pus per alvum efflueret, & ut alvus responderet, usus sum.

Dein ut ulcus consolidaretur, *unguento* sequenti *canalem cavum perforatum* implere jussi, *eumq; in podicem* intrudere, *pistilloq; canali indito, unguentum* expellere, quod ℞. *unguenti Pompholygos* ℥. j. *succi Plantag.* ℥. ß. *Laricea q. s.* misce.

Quibus aliquoties factis, ulcus sanatum esse, in recto intestino, ex eo colligere potui, quòd pus nul-

lum ampliùs efflueret, nec intruso canali aliquid illi adhærere deprehenderetur, & quòd pus jam iterum per penem, magnâ copiâ emanaret, & quando penem premebat, pus in altum veluti per canalem prosiliebat.

Itaque cùm instarem, ut *injectione in penem* uteretur, sic enim illic quoque ulcus sanari, atque operationem *tabularum*, quibus continuò adhuc utebatur juvari posse, tandem consensit. Primùm itaque *Serum lactis in quo Mel dissolutum erat*, 27. Novem. ad detersionem ulceris infundere *bis terve in die* incœpit.

Postea 29. Novembr. ad curationem ulceris sequenti uti cœpit: ℞. *Lithargyr.* ℥. ß. *radic. Consol.* ℥. j. *rad. Liquirit.* ℥. ß. *aquæ Equiseti & Plantag. ana* ℥. iij. *seri Lactis q. s.* fiat *decoctio & in* ℔. j. dissolve *Mellis ros.* ℥. ij. *Sacchari rubr.* ℥. j. *Terebinth. dissol. in Melle* ʒ. j. fiat *injectio.*

Cùm per triduum, in usu illius perstitisset, *tabulasq;* interim sumpsisset, urinæ clariores jam factæ, non tantâ puris copiâ turbabantur, nec pus per penem tantâ quantitate ampliùs fluebat. Sed novum supervenit accidens, dolor & tumor cum rubore, in clunibus, utrinque illic ubi priùs circa os sacrum dolor illum molestaverat. Jussi itaque *in ambitu locum affectum unguento albo Camphorato* inungere, postea *cataplasma* sequens adhibui: ℞. *radic. Liliorum rec.* ℥. iiij. *radic. Althææ, Bryoniæ ana* ℥. iij. *Malvæ, Violariæ ana M. j. flor. Chamom. Melilot. Sambuci ana M. j. semin. Fœnigr.* ℥. j. *semin. Carui* ʒ. ij. *baccar. Lauri* ℥. j. fiat *decoctio in Lacte*, pistentur, adde *Micæ panis* ℔. j. *farinæ semin. Lini & Fœnigr. ana* ℥. iiij. *far. Hordei* ℥. ij. *ol. Cha-*

ol. Chamom. Anethini ana ℥. iij. Vitell. ovorum num. iij. fiat *cataplasma.*

Hoc indies bis renovatum, ad 6. Decembris usque, quo die cùm abscessum genitum, certis indiciis, ex eo quod ad compressionem refugeret pus, eaque omissâ, rursum rediret, cognoscerem, *sectione* utrinque in clunibus factâ, tanta puris fœtidi effluxit quãtitas, ut pelvim penè repleret, ab eoq; tempore minùs adhuc, quàm priùs per penem vel sponte, vel cum urina, per podicem verò nihil, puris emanavit.

Cæterum profundorum horum ulcerum, in clunibus *curam* chirurgo ipsius, quem secum adduxerat, reliqui.

Circa medium Decembris, cùm jam omnia in melius tendere videret, & curam quæ supererat, quòd tam festinanter ad finem perduci minimè poterat, domi se absolvere posse, cogitaret, ne hyeme impeditus, diutiùs hîc subsistere cogeretur, abitum parans, me, ut morbum suum, illiusque causas describerem, quò meam hac de re aliis quoque Medicis sententiam, ostendere posset, & quid porrò facto opus esset, scripto complecterer, rogavit. Quod eo modo, sicuti sequitur, illi discedenti exhibui.

Morbum hunc diuturnum & gravem, nos ulcus communis ductus penis, semen & urinam deferentis, cavum, sinuosum & sordidum fuisse, certis indiciis deprehendimus. His nimirum, quòd pus continuò illi è pene, etiam citra mictionem, vel presso membro, sponte, & in principio mictionis effluat, ibique primùm urinæ permisceatur, eamque turbidam reddat, sed mox iterum in ea, ubi aliquantulum steterit, subsideat.

Hanc

Hanc autem viam exulceratam, cùm vesicæ cervix, in profundo, juxta podicem ambiat, eamque constituat, illique penis duo corpora, juxta anum quoque prodeuntia adnata sint, facilè conjicimus, non tantùm simplicem membraneum hunc canalem, sed & vesicæ cervicem, & penem illi adnatum, non solùm circa exortum, sed & reliquo ductu aliquousque, ad exteriora, ulcus hoc serpendo atque exedendo, occupasse.

Cùm affectus hic jam diuturnus sit, & puris immensa copia jam diu effluxerit, illudque sordidum, interdum quoque fœtens & acre redditum sit.

Sed & ulcus hoc, circa radicem penis & vesicæ cervicem potissimùm latens, serpendo versus posteriora, illic quoque sibi viam & cuniculum fecisse, atque sub sphinctere podicis, à quo musculi duo penis præcipui oriuntur, in anum usque desiisse, hoc ostendit, quòd immissâ in podicem fistulâ, aliquando pus purum, nullis excrementis perfusum, redditum sit; tale omnino, quale è pene nondùm urinæ confusum, solet effluere.

Hisce indiciis veris & infallibilibus, hoc quoque accedit, quòd musculorum, os coccygis & sacri ossis inferiorem sedem occupantium, perpetuus adfuerit dolor, cum levi quadam inflammatione & tumore vicinarum partium, in ambitu nimirum podicis & perinæi regione, locum affectum manifestò denotantia. Quod sanè non mirum est evenisse, doloremque diu in locis dictis substitisse, cùm & vesicæ cervix & podex, ossis sacri inferiori sedi, & ossi coccygis incumbant, à quo etiam sustentantur, & penis ipse ab ossibus pubis & coxendicis, quæ ossi sa-

cro

ero committuntur, illic originem trahat, ligamentisq; valde vinciatur, ipſumq; penem circa radicem ambientes muſculi, & ab oſsibus illis, & ab ipſo podice, cujus ſphincteri, uti dictum, penitus continuantur, prodeant.

Quibus firmiſsimis rationibus, ex veris Anatomicis obſervationibus petitis, moti, ſtatuimus hunc affectum, ulcus fuiſſe cavum, ſinuoſum, fiſtuloſum, & veſicæ cervicem & penis ductum occupans, non tantum in ea penis media ſede, quæ à podice in perinæo ſub teſtibus, corpori adhuc adnata eſt, ſed & ad eam quoque ſedem, quæ extra corpus educitur, aliquo modo penetraſſe, & poſtremò ad podicem uſque perveniſſe.

Cæterùm an veſicæ quoque corpus affectum ſit, atque ulcus eouſque pertingat, dubium eſt, vix enim fieri poſſe videtur, ut tam diu ulcus in vicinis partibus, citra læſionem aliquam illius ſubſtiterit. Verùm cùm pus ipſum continuò per virgam effluxerit, & ad anteriora & inferiora potiùs ſubſidere ſoleat, quàm ſurſum repere; Cumque videamus, pus ante mictionem emanare, & niſi purè commaculetur & turbetur, dum per canalem hunc purè inquinatum & purè ſemper refertum mingitur, claram & puram alioquin, niſi à frigore corrumpatur, reddi; Exiſtimamus veſicæ corpus non adeò læſum, aut ſi quæ illius fuerit læſio, eam jam ſanatam, atque ulcus hoc, extra veſicæ corpus, in locis jam enarratis duntaxat ſubſtitiſſe.

Quò & facit, quòd ſtillicidium urinæ, in exulceratione veſicæ perpetuum, cum immenſo mejendi ardore (idque quia veſica ulcerata diutiùs urinam, à

quâ

qua ſtatim irritatur, retinere nequeat, ſed quicquid in eam influxerit, guttatim profundere cogatur) affectum hunc minimè comitetur, levisque ille ardor duntaxat, qui interdum in mictione ſentitur, hunc tantùm, cùm urina penis canalem mejendo pertranſit, partesque illic ulceratas pungit & vellicat, quod vehementiùs ulcere deterſo, minùs ulcere pure obducto, accidit, aliquomodo moleſtet. Unde veſicam intrinſecùs, in ſuo corpore minimè exulceratam, certis hiſce argumentis perſuaſi, conjicimus. Uti neque renum hîc impuritatem aliquam, aut arenulas hæc accidentia, ſed exulcerationem eam, quæ tota extra abdominis cavitatem, potiſsimùm in locis enarratis conſiſtit, concludimus, peperiſſe.

Cæterùm, cùm ejuſmodi internæ penis exulcerationes, aliquando contagioſum Luis venereæ morbum comitentur, aliâs verò ſine eo quoque poſsint accidere, uti & externæ præputii & glandis exulcerationes, quas vulgus Cancros vocant, & Bubones venerei & Gonorrheæ virulentæ, luis hujus interdum quoque ſunt ſymptomata, aliâs verò ſine ea per ſe infeſtare poſſunt; dubium aliud, an à contagioſo illo morbo, vel ab aliis cauſis, hic affectus prodierit? diſcutiendum oritur.

Ego verò obſervatis ſingulis, cùm aliâs luis Venereæ indicia nulla, poſsim deprehendere, ſed tantùm obſtructiones & cachexiam aliquam, ex morbi diuturnitate, & ex bilis proventu contractâ, corpus hoc quoque diſcoloratum, imbecille languidùmq; reddidiſſe, appetentiamque deijeciſſe, videam, non poſſum illum, hac lue infectum, pronuntiare.

Præſertim cùm ex vehementi & celeri equitatione, hoc

ne, hoc malum ab initio originem sumpserit, aliquandoq; inflammationes harum partium processerint, quas abscessus & ulcera sequi solent. Cumq; urinæ suppresſio, ab eadem inflammatione, & sordibus meatum obturantibus, interdum eum infestarint, & levi adhuc ex causâ, urina, vel à *medicamento acri cathartico*, vel *calido* accensa, dum vias hasce inflammat atque irritat, mox tumor & calor penis & urinæ suppresſio sequantur: Omitto immoderatum concubitum, à quo etiam citra infectionem, penis exulcerationes frequentiſsimè prodire indies videmus. Quibus de causis luem Veneream, hunc affectum minimè comitari, arbitror.

Cæterùm morbo illiusque causâ explicatis, ut quid deinceps sperandum, prognostico curationi præmisso explicemus, confidimus divinâ favente clementiâ, hoc ulcus, quod tam altas radices egerat, tamque latè sese extenderat, ut *cura* illius deplorata plerisque visa sit, cùm nunc eousque sanatum sit, ut ferè nihil restet, si adhuc aliquamdiu, in *cura* sequenti perrexerit, posse illum pristinæ sanitati restitui.

Quæ hoc modo deinceps institui debet. Primùm *decentem vivendi* servabit *rationem*, *quo nominè Frigus* vitabit, *& præsertim ne pedes, aut partes illæ inferiores, ab aëre, aut seſsione in loco frigido*, refrigerentur, cùm frigidum ulceribus sit mordax & adversum, cavebit.

Victus ratio sit *decens & moderata*, *præsertim tunc, cùm appetitus* redierit, solent enim post longas inedias, fieri famelici. *Temperata ea sit, ad humiditatem tamen & frigiditatem aliquam, seu potiùs temperiem inclinans, idq; ne urina acris inde* reddatur: *quo nominè*

omnia

omnia aromata, salsa, acria, acida damnantur; probantur *apoia, dulcia & alimentosa.*

Vinum dilutum concedimus, quod tamen *non adeò forte aut efficax* sit, qualia *antiqua* & *dulcia* esse solent, *sed vinoso sapore præditum, non tamen acido.*

Somnus moderatus, & quantùm fieri poterit, variùs diurnus; *Exercitium, ubi dolor lumborum penitùs cessaverit, valde erit conveniens*, tum ad appetitum excitandum, tum puris excretionem promovendum.

Hisce rectè observatis, quæ Medicus pro temporis morbique decursu moderari poterit, *remediis* hactenus *administratis*, deinceps sic utatur.

Injectiones in exulceratum locum, singulis diebus, bis adhuc ad minimùm, vel ampliùs infundat, *illasq; sensim, prout ulcus sanabitur, imminuendo.*

Cæterum, si de novo, quod absit, recrudesceret malum, *iterumq; pus copiosè* proflueret, *remedia quoque mutanda* erunt, *ulcusq; denuò per vices & abstergendum & siccandum consolidandumq;. Quod fiet, si uno die abstergente, sequenti verò siccante injectione* utatur.

Injectio autem *abstergens* hæc sit: ℞. *rad. Liquiritiæ* ℥.j. *cort. Fabarum* ℥.ß. *Hordei, Cicerum rubr. ana P. j.* fiat *decoctio in Sero lactis caprini, ad colaturæ* ℔.j. adde *aquæ Plantag.* ℥.iij. *Equiseti* ℥.j. *Lixivii si ferre potest, sed ex simplici infusione cinerum facti* ℥.ij. dissolve *Mellis* ℥.ij. *Sacchari rubr.* ℥.j. *Laricea claræ* ʒ.ij. *dissolutæ cum Melle & Vitello ovi* misce: Pro *injectione.* Alia *injectio ulcus sanans*: ℞. *trochiscorum alborum Rhasis sine opio* ʒ. iij. *lapidis Calaminaris, id est, cadm. fossilis, Tutiæ præpar. ana* ʒ.ij. *Plumbi usti & loti aqua Plantag. boli Armenæ purissimæ ana* ℥.ß. fiat *pulvis subtilissimus instar alkool, cujus* ʒ.j. misceatur, *cum decocto sequente* & injiciatur,

addendo

addendo ℥ j. mucilag. gummi Tragac. factæ cum aqua Plantag. Decoctum. ℞. *Equiseti fol. Plantaginis fol. ana M. j. rad. Consolidæ ℥. ij. Ros. rubr. P. j. cort. Granat. ʒ. ij.* conquass. decoquantur *in aqua Chalybeata.*

Tertia Injectio, si ulcus ægrè sanetur, admodùm laudata talis fiet: ℞. *Consolidæ rad.* ℔. *j. rad. Bistortæ, Tormentillæ ana ℥. ij. Narcisci bulbos num. x. fol. Equiseti, Plantag. Ceterach. ana M. j. Rosˊ. rub. fl. Malvæ autumnalis, Hypericonis ana P. j. Aluminis ℥. j. Album ovorum & Vitellorum num. xx.* Macerentur *omnia, nam arida esse debent in aqua Plantag. q. s. ut supereemineat digitum unum, hisce* conquassatis, *vel* ℔. *iiij.* destillentur *in Balneo Mariæ*; Et *aqua* injiciatur, *cui pulvis præscriptus quoque* addi potest.

Verùm hisce non opus futurum, mihi omnino persuadeo. Atq; illud quod reliquum est, posse *continuato tabularum mearum* usu, *alternis diebus, eas*, sicuti jam diu cum successu, & sine alio aliquo incommodo, fecit, sumendo, penitùs sanari.

Reversus itaque in Burgundiam, in *curatione* ulcerum, in clunibus restantium, adhuc aliquot septimanas impendit, rariùs, quia puris effluxus è pene cessaverat, *injectionibus* utens, sed *tabulas* tantùm assumens, sicuti postea à chirurgo ipsius edoctus fui. Qui cùm ineunte Vere, in Italiam proficisceretur, primus illum perfectè sanatum, contra omnium spem fuisse, mihi patefecit. Quod & alii postea ad me scripserunt. Quem & dein in Burgundiam profectus, vivum & incolumem inveni, & postea diu adhuc, secundâ uxore ductâ, vixit.

Puris cum urina, & sine ea, per penem, uti & ramentorum excretio; Tumor sub scroto; Urinæ suppressio.

IN viro quinquagenario, pus & ramenta diu & copiosè, cum urina cruenta interdum reddebantur, & sine ea sponte quoque effluebant: tumorque in cervicis vesicæ ea regione, quę supra podicem est, ubi calculus vesicæ secari solet, prominebat, & cum urina frequenter supprimeretur, chirurgus, ut suppetias ferret, eum *sectione factâ*, in cervicem vesicæ usque penetrante, aperuit, fluxitque inde quamdiu vulnus apertum mansit, & pus & sanguis, meliusque tunc se habuit. Recruduit verò urinæ suppressio, tumorq; iterum eodem in loco renatus est.

Consului *insessionem ex decoctione Consolidæ, Saniculæ, floribus Chamomil. Meliloti, seminum Lini, in qua sub vesperam & manè aliquandiu* sederet.

Propinavi *Lac caprinum, postea Ovillum. In quibus ab initio Consolidam* decoquere jussi.

Postea *Serum lactis, in quo Ciceres, cor: Fabarum, Liquiritia,* decocta essent, bibendum præbui.

Demùm *trochiscos meos pro exulceratione vesicæ & renum, cum Lacte aliquoties* exhibui, addendo *nonnunquam Saccharum candum.*

Quorum usu, cùm commodum sentiret, non tamen perfectè sanaretur, resque jamdiu producta & veluti desperata esset, *Potionem* hanc *tribus vicibus* bibendam exhibui: ℞. *Laricea ℥.v. Vitel.ov.num.ij. Mellis ℥.ß. Vini ℥.iiij.* Bibat ut dictum.

Cujus usu tot ramenta rejecit, ut ad me scriberet,

beret, lacerum linteamen ex ipsius vesica prodiisse.

Atque ita sanitati restitutus, An. 1592. & aliquot annos post vixit incolumis.

Puris, cum urina & sine ea, per penem effluxus, ab ulcere illius interno sinuoso; Calculi item redditio.

IUreconsultus quidam Burgundus, Anno 1599. sinuosum ulcus internum in ductu communi urinæ & seminis habebat. Qui sinus, etsi se minimè extrinsecùs aperiret, uti in aliquibus fieri ostendimus, & proin nec conspiceretur, tamen contactu fovea juxta anum illa deprehendebatur, & ex purulenta mictione & puris effluxu per penem cognoscebatur, & quòd cùm etiam calculosus esset, calculi interdum è vesica prodeuntes, in eo sinu hærerent, tactuque cognoscerentur. Cùm diu hac molestia, ardoreq; simul urinæ molestatus esset, consilioque meo Vesontii aliorumque usus, à lithotomo persuasus, *sectionem* adhibuisset, eâ, nescio an malè peractâ vel gubernatâ, interiit.

Similis ferè casus.

MElius tamen hoc alteri, in nostra urbe aurigæ cuidam cessit, qui ulcus sordidum in collo vesicæ, & ductu inde emergente, longo tempore, cum ardente mictione, & puris è pene effluxu, cùm haberet, *sectione factâ in perinæo eousque pertinente, atque immissis abstergentibus, mox siccantibus unguentis*, quæ præscripseram, sanatus est.

Anno 1567.

Mictio Lactea, sine incommodo, diu durans.

Contigit mihi, dum adhuc puer essem, ut frequenter ardor inter mejendum me infestaret, quod tamen, ob pudorem nemini patefacere ausus eram. Postea adultior factus, cùm in Gallia versarer, rariùs eâ molestiâ divexabar. In Virili ætate in matrimonio viventi, aliud accessit: Sub vesperam, cùm urinam reddebam, erat ea, quæ primùm prodibat, valde turbida, & veluti lactea, quæ quiescens nonnihil, materiam albam *lactis* crassioris instar, in fundo, *cochlearis unius* vel *duorum mensurâ* deponebat, quæ cùm urinâ agitatâ, confusâ, eam turbidam reddebat, accedente interdum ardore & stranguriâ quadam, inter mingendum: Quod accidens plus quam per viginti annos, citra alium renum aut vesicæ affectum duravit, magisque frigoris tempore, me afficiebat. Dubius qualis hæc esset materia, eam quandoque exsiccavi, tuncque *Sal* quoddam repræsentabat *pellucidum*, in fibras scissum, quod gustui salsum erat. Metuens ego ne calculi essent præludia, cùm in comitiis Imperii, Spiræ essem, Anno 1570. cum primario Imp. Maximil. tunc temporis Medico, Cratone, ea de re contuli, qui calculum renum subsecuturum judicabat, mihique sano & alacri, atque ad multos Principes praxeos causâ vocato, terrorem incussit. Verùm Dei gratiâ, nihil inde mali secutum, sed jam penè quadraginta ab eo tempore annos, neq; hoc accidenti aliisve renum aut vesicæ morbis, infestor.

Mictio

Mictio sanguinolenta, ob calculum renum.

MAtrona, quam sanguinem ob congressum violentum exspuisse, in sanguinis exspuitione ostendimus, Anno 1608. post duos menses alio affectu molestari cœpit. Urinam turbidam manè mingebat, & tribus vel quatuor horis post prandiū, rubram & cruentam, doloremq; se in latere dextro, sursum in latus & deorsum in crus usque protensum sentire, se ajebat.

Cui respondi, ex urina & scripto adjuncto, dilucidè me intellexisse, calculum in rene dextro latêre compactum, jam à multis annis, & concretum ex arenulis, quæ successu temporis, renibus adhæserint: dolorem quidem nullum priùs eum intulisse, cùm substantiæ renis insensili impactus fuerit, & jam primùm, cùm in ureterem tendat, dolorem efficere, & proin ex incessu, statione & motu, dolorem illam persentire, quiescentem verò & recumbentem, ab eo levari; huncq; calculum, causam esse, quòd urina rubra existat, quando ex motu, substantiam renis atterente, sanguine effuso tingitur, qui tandem subsidet & nigrescit, sicuti eum in ejus urina conspexerim, clarescere verò denuo urinam, remeante calculo in cavum renis, doloremque tunc etiam cessare. Hoc sic accidere, in multis me observasse, in quibus calculus latens, post vehementes motus, tandem se mictione cruentâ & dolore patefecerit. In viduis posse idem evenire, ut qui priùs latebat, postea cùm nubūt, ob commotionem lumborum, primùm se hisce indiciis prodat calculus, po-

fuisseq; & in hac matrona, quæ tam diu ab actu hoc abstinuerit,& postea repetierit,idem evenire.

Prædixi, difficulter hunc calculum comminuendum, & si in ureteres propellatur, dolorem intensiorem subsecuturum, cùm ægrè in vesicam sit descensurus.

In omnem tamen eventum, *Trochiscos de Alkekengi cum & sine opio*, ut *successivè* illis uteretur, præscripsi. *Frequentiùs sine opio paratas* ʒ. j. *quantitate*, biberetq; *pulverisatas cum lacte Caprino.* Atque si dolor admodùm urgeret, *alias quæ opium recipiunt.*

Renumq; regionem unguento Refrigerante Galeni interdum inungeret.

Thermas, quibus uti cupiebat, cùm adeo convenire non possent, dissuasi, donec denuo de successu certior redderer.

Ad hæc *vivendi rationem idoneam* præscripsi, & *præsertim marito, siquidem omnino prohibere non licebat, ut rariùs eam exerceret*, iuasi.

Adjeci postremò, consolationis gratiâ, fieri plerumque,ut ex continua renis affecti hac,à calculo attritione,substantia illius penitùs abradatur,remanente solâ membranâ aliquâ, marsupii instar, loco renis affecti, & tamen altero rene sano, vivere ægram nihilominus posse. Quod & evenit, nam aliquot adhuc annos vivens, in neutro statu, tandem alio morbo superveniente, extincta est.

Mictio cruenta ob calculum renum.

HAc laboranti cuidam, tale consilium dedi. Anno 1572. Clarissimus & doctissimus vir, ex vehementiori motu, imprimis illo, quo lumbi validiùs

diùs aguntur,urinam ſanguinolentam reddit, idque jam longo tempore.

De loco affecto dubitatur, an à renibus,veſica,vel pene, læſis, ſanguis prodeat? Verùm à pene affecto non emanare illum,hoc oſtendit, quòd is urinæ tantùm permixtus, nec ſine illa reddatur. Nec à veſica proficiſci, confirmat, quòd nullus circa ipſius regionem, dolor ſentiatur, aut inter mingendum ardor aut moleſtia. Verùm à renibus eum provenire, dolor obtuſus, circa renis dextri regionem, oſtendit, & quòd ſanguis urinæ penitùs confuſus, cùm mingitur,reddatur. Quod & motus,mictionem cruentam provocans,declarat,cùm læſi intrinſecus renes,ex levi motu attriti, cruore quo ſubſtantia ipſorum abundat, commoto, ſerum quod illos pervadit, tingant, ſicuti & hîc in altero rene evenit.

Cæterùm ab eroſione ſubſtantiæ interioris renis, læſionem hanc illius prodire, ſatis patet, quòd exigua ſanguinis quantitas, & non niſi cùm ren impellitur, reddatur, cùm ſi à vena rupta fluit, copiosè fluere ſoleat, quod hîc non modo non fit, ſed neque renum ſubſtantiam permeantes ſinus, rumpi, uti venæ alibi, cùm liberæ, nec parenchymatibus viſcerum immerſæ ſunt, poſſunt; dein & cùm calculos excreverit, ab illis renem attritum fuiſſe, non eſt dubium. Verùm cùm minimè purulenta adhuc ſit mictio, nondum in ulcus ſordidum, eroſionem hanc deſiiſſe, conſtat.

Ad attritionem itaque illam renum ſubſtantiæ, ſeu levem exulcerationem ſanandam, ut maturè, antequam in ulcus cavum & ſordidum convertatur, occurratur, *ſiccantibus & aſtringentibus, quæ conſolidan-*

tia vocant, sic utendum, *ne nimium constringendo sanguinis grumos retineant, sabulumq; continuò in renibus coacervari solitum, sistant*, unde graviora dein sequerentur incommoda; *ob quam causam, nonnihil abstergentia, & lenientia hasce vias, illis sunt permiscenda*, hocq; modo usurpanda.

In *vivendi ratione*, caveat *sibi ab acribus aromatibus, & salsis aliisq;, quæ urinam accendunt, acuuntq;.*

Hordeum, *Oryzam*, *munda beneq; cocta*, *in frequenti* usu habeat, & *in fine mensæ indies* comedat, *quibus si Saccharum rosar. tabulatum permisceatur*, utiliora; Si *cum Lacte aliquando* coquantur, *efficaciora* fient.

Ova recentia sorbilia, *jejunus frequenter* exsorbeat, *Sacch. loco salis addito*, uti dictum, *rosaceo.*

Lac ovillum, *si ventriculus* ferat, *jejunus aliquandiu* bibat, *pariter addito Sacchara priore*, vel *cando*, aut *penidiato.*

Fructibus alvum lenientibus, *recentibus assis*, *vel siccis*, *in fine mensæ sæpe* utatur; veluti, *Pomis*, *Prunis*, *Cerasis dulcibus*, *& Pyris quoque coctis & Cydoniato.*

Dein ut alvus lubrica fieret, atq; urina minùs bile perfunderetur, ut *bolum* sequentem *bis in mense* assumeret, suaderem: ℞. *Cassiæ rec. extractæ* ʒ. *vj. pulpæ Tamarind. & Sebesten ana* ʒ. *ij. pulv. rad. Glycyrrhizæ* ℈. *j. Sacchari q. s.* fiat *bolus.*

Syrupo dein hoc *singulis matutinis mensura cochlear. ij. per se*, vel *dissoluto priùs in jusculo Cicerum*, vel *Pisorum rubrorum*, utatur, *mox ab illius usu*, *tabulam unam Sacchari rosf. tabulati* sumendo, cujus hæc est descriptio: ℞. *rad. Althææ, Liquiritiæ ana* ℥. *ij. rad. Consolidæ maj.* ℥. *j.* ß. *rad. Bistortæ* ℥. ß. *cort. Cucurbitæ* ℥. *j. herb.*

Plantag.

Plantag. M.ij. Agrimoniæ, Bursæ pastoris, Polygoni, Ceterach. an. M.j. Sebesten. Jujubar. an. paria xx. sem. Portulacæ, Perfoliatæ, Berberis, Papav. albi an. ʒ.j. sem. Anisi, ʒ.ij. sem. Cucurb. ℥.ß. sem. Melonum ʒ.ij. fl. Cordial. P.j. fiat *decoctio in decocto Cicerum rubr. & in col.* ℔ *ij.* dissol. *Sacchari puriss. quart.j. Penid.* ℥. *ij.* fiat *decoct. ad consistentiam syrupi:* Utatur, sicuti jam ostensum fuit.

Extrinsecùs renis affecti regionem unguento Refrigerante renes Galeni, vel Rosaceo Mesuæ inungendam censeo.

Et si mictio cruenta permaneat, sequens adhibendum erit: ℞. *ol. Rosf. omphacini* ℥.j.ß. *ol. Myrtillor.* ℥.j. *Aceti rosf.* ℥.ß. *succi Plantag.* ℥.ij. addit. *boli Arm.* ʒ.ij. *sang. Draconis* ʒ.ß. *Camphoræ* ℈.j. *Ceræ q.s.* fiat *instar nutriti.*

Hoc consilium, cùm exhibuissem Medico cuidam sexagenario, eunucho, *à remediorum* copiâ abhorrenti, horum usu restitutus, diu adhuc postea, liber ab hoc affectu, vixit.

Mictio cruenta ob eandem causam.

Consulis cujusdam uxor, cruentam reddebat urinam, nõ alium dolorem, quàm gravitatem lumborum sentiens. Prædixi calculum renum, cujus indicia, post dies quatuordecim apparuerunt, rejecto tunc uno tereti, sed aspero.

Dedi *aquam Plantaginis* ut biberet, moxq; urinæ naturales, incruentæ rursum sese manifestarunt.

Mictio sanguinis ob casum, mox grumosi, tandem & puris: Lumbricorum item invicem convolutorum dejectio.

PUer quidam septennis, pallidus, nec ita benè

sanus, ex casu ab alto, conquerebatur de summo dolore, in ima ventris regione, circa os pubis: sanguinem mingebat.

Potionem hanc propinavi: ℞. *Mumiæ* ʒ.j. *Cinam.* ℈.j. *Cubeb.* ℈.ß. *cum aqua Bursæ past.* fiat *potio.* Excrevit grumosum sanguinem, cum urinis copiosè, & fœtidam urinam, quam ego propter *mumiam* fœtere credebam.

Alteram sequenti die dedi, quæ ℞. *troch. de Charabe, Mumiæ ana* ʒ.ß. *cum sero Lactis,* misce: Bibat. Denuo concretum & purulentum eminxit sanguinem.

Verùm non cessabat dolor in perinæo, & quia contusio aliqua illic apparebat, *illud* inungere jussi sequenti: ℞. *Unguent. Dialthææ & Resump. ana* ℥.ß. *sanguinis Draconis* ʒ.j. *pul. Absinthii & far. Fabarum an.* ʒ.ij. *Butyri rec.* ℥.ß. fiat *linimentum.*

Bibit *decoctum Gallinæ nigræ cum plumis, additâ Bursâ pastoris recenti.*

Cessarat purulenta & cruenta mictio, dolorque circa pubem. Sed torsiones, in ventriculi regione sentiebat, & convulsionum quædam præludia; suspicatus sum lumbricis illum infestari.

Dedi itaque sequentem *potum:* ℞. *Rhabarbari* ℈.j. *semin. Contra vermes* ʒ.ß. *Cum decocto Gallinæ* bibat. Dejecit novem lumbricos, invicem convolutos, ita ut rotundum globum efficerent. Ab eo, nihil mali ampliùs passus, colorem vividum, cùm prius longo tempore, etiam ante casum, pallidus fuisset, rursum recuperavit, sanusque factus est. Anno primo Praxeos meæ

1557.

Mictus

Mictus sanguinis concreti & puris, ob casum, ob quem & sanguis ex naribus, auribus & oculis fluebat.

PUer quidã per fenestram, ex supremo ædium conclavi, in vestibulum, latis saxis stratum, in caput Anno 1574. decidit, unde totus attonitus erat, nihilque sentiebat, sanguisque ex naribus, auribus & oculis effluebat, mox tamen ad se reversus, cessantibusque illis hæmorrhagiis, sanguinis grumos, tandemque pus, mingere cœpit.

Dedi illi ante omnia, ad *sanguinis grumos*, si qui superessent, *dissolvendos* hanc *potionem*: ℞. *radic. Rubiæ maj. Rhabarb. ana* ʒ. ß. *Mumiæ* ℈.j. *Cubebarum* ℈.ß. fiat *pulvis*: Bibat cum *aqua Plantaginis*.

Dein *decoctum quo in casibus ejusmodi utor* exhibui. *Quod* paratur, *ex Gallina nigra eviscerata, cocta cum plumis*, addito *P.j.fol. Bursæ pastoris*: *Colaturam* bibit *aliquoties*.

Cæterùm quia sanguinis grumi, urinam retinebant, *injectio* sequens per *syringem* in *vesicam* facta est: ℞. *decocti Gallinæ ut supra, Seri lactis, ana poculum* ß. dissolve *trochisc. Alkekengi & Alborũ Rhasis ana* ʒ.j. misce; Utatur *sæpè*.

Postea, quia ex puris effluxu copioso, ulcus sordidum esse cognovi, in cervice vesicæ, hac *injectione* usus sum: ℞. *trochisc. Alkekengi* ʒ.j. *unguenti Diapompholyg.* ℥. ß. *Litharg. cocti in aqua Rosar.* ʒ. ß. *aquæ Plantagin. & decoctionis Gallinæ ana quart.j. album. Ovorum num.ij.* misce.

Cùm meliùs sic se haberet, remaneret tamen ardor

dor urinæ, & parùm mingeret, jussi *manè aliquandiu* bibere *Serum lactis, cum aqua Albuminis ovi conquassati illi permixta, & Sacchàro, idemq; in vesicam* infundere.

Post octiduum sanitati restitutus est, fluebant tamen ex aure altera, guttulæ adhuc aliquando sanguinis, sine tamen auditus impedimento, qui fluxus, sponte iterum cessavit.

Urinæ per foramen aliud, à naturali in glande, uti & seminis redditio.

Nobilis quidam capitaneus, præter foramen in glandis media anteriore sede, secundùm naturam formatum, aliud quoq; subtus, circa glandis radicem, & præputii exortum, ab ortu habuit, per quod micturus, urina deorsum ferebatur, ita ut, nisi caveret, se commacularet, atque uti mihi fatebatur, semen quoque emittebatur. Uxorem ducturo, an hoc impedimentum adferre posset, cùm ex me quæreret: Respondi, ad actum quidem obeundum, non multum, uti ipse expertus testabatur, sed quò minus uxor concipere posset, cùm foramen, per quod semen profundebat, orificio uteri interiori non responderet, obstaculo fore. Dedique consilium, *ut sectione per hoc præternaturale foramen facta, abrasis utrinq; foraminis hujus labiis, tanquam vulnus* sanaretur, ut sic foramine hoc occluso, semen per anterius foramen uti & urina rectà antrorsum emitteretur.

Verùm cùm non obtemperasset, & nihilominus uxorem duxisset, id quod futurum prædixeram, accidit, ut nulla secuta sit conceptio, & quia fortè uxori

uxori non satisfaciebat, indignatio, quod ex eo colligere potui, cùm in militiam profectus, alibi potiùs quàm cum uxore vitam transigere maluerit.

Urinæ per foramen aliud à naturali, in membro virili, emictio.

POst *sectionem* factam, *sub penis prominentis è corpore media longitudine*, in Barone quodam adolescente, in canali communi urinam, & semen deferenti, pro eximendo calculo, qui illic substiterat, cùm vulnus diu apertum illic permansisset, in fistulam desiit, per quam urina mingenti, effluebat, nisi immisso *cathetere amplo in foramen naturale glandis*, atque *infra*, *aliud foramen adacto*, antequam urinam redderet, effluxum eò dirigeret, quod consuetim facere solebat, ne se urina alioquin deorsum fluente, madefaceret, continuabatque hoc ad annum ætatis usque vigesimum, sicque hunc meatum ampliarat, ut citra difficultatem *catheterem* intruderet. Consultus super ea re, suasi, ut *sectione forfice labia vulneris* abscinderentur, *postea ut vulnus* sanaretur, verùm avocato eo, *cura* hæc neglecta fuit. Post duos annos reversus, me inscio chirurgũ accersivit lithotomum, qui *forfice in fistulam intrusâ*, *eam in longum* dissecuit, *vulnusq; duorum digitorum latitudine* aperuit, *quod cùm iterum claudendum* fueret, mox disruptis *nexibus*, labia vulneris diducta, & novâ cuticulâ obducta, aperta manserunt, ac postea longè ampliore & longiore aperturâ, canalis ille patens urinam, nisi canali immisso, eam ad anteriora derivaret, profudit, uti & sine dubio semen, quod etsi ille ob modestiam tacuerit, tamen ex eo licuit conjicere, quod de ma-

trimonio

trimonio contrahendo, hic defectus, & parentes & ipsum, sollicitos reddebat. Ego *de novo vulnus refricandum* suaseram, atq; *emplastro, quod firmiter hæreret,* non *suturâ labia jungenda.* Verùm quid in patriam revocato, interea factum sit, nescio.

Urinæ, per fistulam in perinæo, effluxus.

EX ulcere sub pene, ubi primũ à corpore emergens prodit, fistulosum foramẽ remansisse, longoq; tempore perseverasse, urinamq; profudisse, in nobili quodam vidi, quod *sectione illic factâ, qualem* lithotomi *pro calculo è vesica, eo in loco extrahendo* moliri solent, *derasisq; labiis in fistula,* facili negotio postea, tanquam vulnus simplex, sanatum fuit, sicuti & vulnera à lithotomis ibi facta, nulla adhibitâ *suturâ,* interdũ & nullis *emplastris,* spontè iterum coalescunt.

Urinæ per simile ulcus, in eadem sede effluxus, per quod, & pus & calculi, prodierunt.

MUltos annos, quidam ephippiarius, in perinæo suprà podicẽ, ulcus habuit fistulosum, per quod urina effluebat, cum pure copioso urinæ permisto, in qua subsidebat, eratq; albũ tenax & fœtidissimum; hoc serpebat, locumq; interdum mutabat. Atq; anni elapso spatio, cùm *acidas aquas* bibisset, per illud foramẽ, calculi albi, quamplurimi, friabiles, nunc parvi, nunc majores, *avellanam* magnitudine adæquantes, & nonnunquã superantes, per aliquot menses prodierũt. Ardorq; meiendi præcipuè illi molestus erat. Tandem peste sublatus, exspiravit.

Urinæ

Urinæ effluxus, per ulcuſcula ſeu foramina, inter teſtes & anum, occurrentia.

CUidam, cùm aliquandiu pus è ductu penis promanans, ob exulcerationem intrinſecùs in eo loco factam, induſium commacularet, tumor in perinæo, ea ſede, quæ eſt inter anum & teſtes, juxta ſaturam Raphe dictam, obortus eſt, quem cùm tangerem, de ulcuſculis ſubſequuturis, ſicuti hoc priùs accidiſſe, ſæpè in aliis obſervaveram prædixi.

Ad eum tamen *emolliendum*, *Emplaſtrum de Meliloto* adhibui, & poſtea *Cataplaſma* paratum *ex rad. Althaæ, Liliorum, Malvæ, Violariæ, Solano, Thapſo barbato, fl. Chamomil. Ficubus, decoctis & tuſis, cum farina Fabacea & Hordeacea, Oleo & Butyro:* quorum uſu, tumor emollitus, diſcuſſusque tandem evanuit.

Verùm mox ulcuſcula quædam exigua, per quæ urina emanabat, propè anum, ubi veſicæ cervix, in penis canalem deſinit, uti prædixeram, proruperũt, ad quæ ſananda, cùm chirurgi extrinſecùs adhibuiſſent, experiundi gratiâ, an per *aſſumpta interna* ſanari poſſent, ſequens *decoctum matutino tempore aliquot dies* bibendum præſcripſi: ℞. *rad. Conſol. maj. Fœnic. ana* ℥. j. ß. *rad. Ariſtol.* ℥. ß. *herb. Saniculæ, Conſol. Sarrac. Perfoliatæ, Matris ſylvæ, Betonicæ, an.* M. j. *Hyſſopi* M. ß. *fol. Alkekengi* P. j. fiat *decoctio in Aquæ & Vini ana* ℔. j. addendo *Sacchari penid. ut dulce fiat,* clarificetur: Bibat.

Poſtmodum de ſequenti *pulvere* ſumpſit, *continuatis vicibus, uno die* bibendo *decoctum, altero* ſumendo *pulverem:* ℞. *trochiſc. Alkekengi* ʒ. j. *Diapenid.* ʒ. ij. *ſem. Malvæ & Lini ana* ʒ. ß. *Sacchari penid.* ℥. j. fiat *pulvis:* Capiat ʒ. j. *pro vice.*

Ita sensim interna exulceratione sanata, externa illa foraminula etiam coaluerũt, & sic præter spem, ab hisce ulceribus, quæ in aliis quibusdam, in fistulam conversa, incurabilia esse sæpiùs observavi, fuit Anno 1611. liberatus.

Alius similis casus.

MIles quidam, ejusmodi fistulosa exigua foraminula, in eadem perinæi sede, longo tempore, habuit, quæ cùm à chirurgo sanari non possent, etsi per ea urina transudaret, tandem neglexit, atque intemperanter vivens, morte præventus, aliâ curâ minimè usus est.

Alius itidem similis, sed deterior affectus.

HOspiti cuidam, ab interiore penis canalis exulceratione diu perseverante, cum puris spontaneo effluxu, tandem ulcuscula similia, unde & pus & urina prodibant, in ea sede interfœminei, enata sũt, quæ, quia ulcus internum, per vesicæ collum ad vesicam usque repserat, & vesicæ exulcerationem simul pepererat, morte subsecutâ, incurata manserunt.

Urinæ ex inguinum regione, per fistulam ex vulnere relictam, jam multos annos effluxus.

PIscatori cuidam Basiliensi, sarcite aliâs sarcocele laboranti in teste dextro, cùm subitò urina penitùs suppressa esset, nec ullis *remediis*, vel *immissa* quoque *cathetere* promoveri posset, adeoq; ventris distentio-

distentione conatuq; mingendi assiduo angeretur, & ad extremum usq; periculum pervenerit, consilio nostro, ad *sectionem sarcitis*, quam aliqua ratione caussam hujus suppressionis esse, certis conjecturis statueramus, & quæ alioquin, cùm mole nimiâ in immensum excrevisset, auferenda erat, deventum fuit. Ibi cùm *sectio in inguine*, (ut moris est) primùm fieret, lithótomusque *in separanda carnositate, quæ eousq; excreverat*, laboraret, *casu vesicam* illic quoque, nimiâ distentione ampliatam productamq; vulneravit, atque urina maximo impetu in altum prosiliit, subitoque æger omni molestia liberatus est. Postea verò teste illius lateris execto, sarcitem successivè, mensis ferè spatio amputavit, urinâ interim continuò, unà cum frequēti arenularū copia, per vulnus emanante, nec per penem, nisi guttatim exstillante. Tandem vulnere sanato, fistula in inguinis regione remansit, per quam, immisso *cathetere brevi*, quem continuò gestabat, urinā totum biennium, incolumis alioquin reddidit, neq; per penem amplius eminxit. Postea sensim ampliato foramine, ad urinam dies noctesq; retinendā, *turunda coniformis ex panno formata, intrusa*, quam jam supra viginti annos, nihilominus obambulans, sanus alioquin, & jam ferè decrepitus gestat. Mirū sanè, quomodo vesica, quæ aliâs in abdominis cavitate, sub ossibus pubis latet, extrorsum ad inguen usq; ubi vulnerata fuit, pervenire potuerit.

Hoc ego inde factū existimo, quod ruptura processus peritonæi, in inguine, uti in enterocele solet, simul adfuerit, erat enim immensus tumor, sarcites verò exectus parvus, & proin hic tumor, ab intestinis & omento in scrotum etiam descendentibus auctus

fuit, ſimulque veſica admodùm diſtenta, ad inguen, ubi *ſectio* hæc facta, quoque porrecta fuit, illicque cùm vulnus chirurgus pro teſte eximẽdo, uti ſolent, induceret, veſicam tetigit læſitque.

Urinæ, è lumborum regione, per vulnus, effluxus.

IN Gallia Narbonenſi cùm eſſem, accidit dum ſpectacula ederentur, atque inter reliqua taurus cum leone certaret, ut cùm tauro fugiẽti Helvetius Tigurinus quidam, regis Navarræi ſatelles ſe opponeret, ab eo cornibus petitus, altero in pectine circa regionem veſicæ intruſo, penitùs tranſverſim, perfoderetur, atque urina in lumborum regione emanaret. Hic tamen, chirurgi Monſpeſſulenſis operâ ſanatus, ſine omni incommodo, diu poſtea ſupervixit. Quo exemplo, uti & aliis edocti, ea veſicæ vulnera, quæ in carnoſa illius parte accidunt, vel alia quoque, ubi caro illi contigua eſt, quâ accreſcente, occludi & callo obduci poſſunt, eadem ratione ſanari poſſe, ut de inteſtinorum vulneribus dictũ eſt, nonnunquam ſtatuimus, & proin non omnia veſicæ vulnera incurabilia. Quod & in vacca, in prædio noſtro accidere videmus, quæ diu antequam mactaretur, pedibus in glacie diſtentis, cùm ex caſu in glacie, in ventrem corruiſſet, & ab eo tempore involuntariè minxiſſet, tandem in eâ mactatâ, veſicam confractam, ex hoc caſu fuiſſe, & callo illic adnato maximo, pugni magnitudinis inſtar, denuo obliteratam, illicq; vicinis locis adnatam, lanio demonſtrante, deprehendimus.

IN DEJECTIONE OBSERVATIONES.

Diarrhœa ob Vinum dulce haustum.

CUm 6. Decembr. Anno 1597. in convivio quodam, *vinum Creticum dulce*, paulò largiùs bibissem, noctu ardorem stomachi (qui mihi familiaris est, post cibos acres, salsos aut corruptioni obnoxios ingestos) sensi, caloremq; aliquem præternaturalem, cum dolore capitis. Et quia somno, uti aliâs fit, hæc non discutiebantur, nam media nocte, ægrotæ cujusdam morientis causâ, excitatus fueram, totâ die stomachus nonnihil offensus erat, & sitibundus.

In cœna & paulò ante illam, denuo *vini Cretici*, sed parùm admodùm & dilutum *Vino communi* bibi. Tota nocte conatum quendam dejiciendi sensi, sed somno obrutus, alvum retinui.

Manè copiosam excrevi, per alvum materiam, uti & nocte, dieq; altero, & rursum nocte seq. sedibus ad minimùm triginta, singulis bis térve egerendo, idq; interdum sine molestia, aliâs cum torminibus ardoreq; podicis. Biliosa lutea materia copiosa permixta erat excrementis, interdum & subviridis, & nonnihil atra: Muci item maxima copia tenacis, qui fibras quales in sanguine, in aquam calidam per *phlebotomiam* emisso, spectatur, nonnihil exprimebat. Guttæ aliquæ fibræq; aderant cruentæ. Corpus admodùm erat dejectum, horror, calor, sitis appetitus prostratus. Ventriculi dolor & ructus assidui.

Tertio & quarto die, noctu quater, totiesque interdiu ferè dejiciebam, sed solos tantùm humores pravos, biliosos, mucosos, semelq; æruginis instar æris,, subatræ nonnihil portiunculam.

Venter admodùm offensus, qui vix contactũ ferebat, & quia cruoris puncta semper conspiciebantur, de dysenteria, ne superveniret, eram sollicitus.

Quinto die, hæc nonnihil remittere cœperunt, viresque se recolligere, præsertim sexto die, quo & appetitus quoque redire cœpit, sedesque iterum ad excrementorum naturam accedere, fluidæ tamen adhuc, sed paucæ.

Quia naturæ opus hunc casum esse videbam, & illuviem diu collectã, cùm nullis alioquin utar *purgationibus*, uti nec *venæ sectione*, sic illius beneficio expurgari, sistere hunc fluxum non erat consultum, idq; præsertim, cùm non adeò immoderatus esset, aut vires obrueret, quod saltem præcavendum erat, uti & ne intestina exulcerarentur, vel inflammarentur, quod *bonâ vivendi ratione* præstiti.

In calore me continuò continebam, *ventrem pulvinis calidis* contegebam, *pedes* calefaciebam. *Et cùm decubitus in latus sinistrum, tormina & sedes* promovere viderentur, *in dorso* quievi, vel *erectus* sedi.

Jusculis gallinæ utebar, item *oryza & hordeo, benè in jure dicto coctis*, quibus potissimùm intestina, ne promptè afficerentur, muniebam. *Rariùs avenato*; permiscui interdum sed rariùs *Aceti rosac. tantillum*, idque propter sitim, & bilis acrimoniam infringendam.

Bibi *lac Amygdal. coctâ priùs benè aquâ*. Nonnunquam & *Vinum*, quod sapiebat.

Tandem

Tandem redeunte appetitu, *oryzam cum lacte* comedi: *Panis taleolos ovo conquassat. intinctos, & frixos.* Item *de gallina, perdice* tantillum, & ad *Vini* consueti usum redii.

Perseverarunt flatus, sedesq; nondum naturales, sed bilioso humore oblitæ, cruciatum adhuc moventes, sed rariùs excretæ; ad nonum usq; principii dirrhœæ diem. Tumque ad dejectiones naturales, tempore consueto matutino, natura rediit.

Diarrhœa ex potu Vini novi.

Nimio potu *Vini* novi, nondum defœcati, nobilis quidam senex, An. 1596. Novemb. mens. in diarrhœam incidit, ita ut singulis horis, decies & ampliùs dejiceret materiam aqueam, fœtidam, noctesq; insomnes duceret.

Biduo post 9. Novembr. Anno 1596. vocatus, cùm de rosione & ardore ventriculi conquereretur, admodumque sitiret: Præscripsi primùm, ut *Vinum in quo Absinthium & Majorana infusa erant, in principio mensæ* biberet.

Ante prandium conditum Cydoniorum & cortic. Citri sumpsit, atque *ante cœnam similiter.*

Oryzam coctam cum Jure carnium, ut in prandio & cœna sumeret, consului.

Ventriculi regioni emplastrum pro stomacho, in ol. Nardino malaxatum, & pulvere Caryophyl. Nucis mosch. & Rosa. conspersio, formâ scuti adhibui.

Sub noctem, pedes in Lixivio, & Vino, incoctâ Salviâ, lavare *calidè* jussi.

Cùm nondum remitterent sedes, *sequenti die* repetere jussi.

Item *Oryzam cum Amylo* decoquere, & *aspersâ nuce Moschatâ, parùm tostâ*, ita sumere.

Assis tantùm est usus, & *Vinum vetus* bibit, moxque est restitutus.

Diarrhœa, dolor ventriculi & dorsi.

QUædam fœmina, ob morbum mariti, mœrore, & vigiliis debilitata, alioquin pallido colore, in diarrhœam incidit, dolores ventriculi & dorsi simul patiebatur: quibus perseverantibus, admodùm imbecillis, meo consilio 4. Decembr. Anno 1601. usa est sequentibus.

Primùm hoc *electuarium* præscripsi: ℞. *conservæ Rosarum* ℥.j. *Majoranæ, Carnium cydoniorum condit. an.* ℥. ß. *Cinamomi crassi, radic. Bistortæ ana* ʒ.ß. *syr. Cydoniorum q. s.* fiat *electuarium*: Verùm cùm quicquid sumeret, statim eam ad dejectionem sollicitaret, seu *cibus* aut *potus* esset; ita neq; ex illius *medicamenti* usu, licet *stypticum* esset, alvi dejectio minui, sed quoties sumebat, moveri potiùs cœpit.

Itaque *altero die Cataplasma ventris & ventriculi regioni* apponendum, *bisq;* aut *ter* renovandũ, tale præscripsi: ℞. *Cydoniorum* (quæ tunc inveniebantur) *coctorum in Vino* ℥.vj. *Panis laminarum parùm tostarum* ℥.ij. Contundantur, addendo *Mastiches pulverisati* ℥.j. *Balaustior.* ʒ.ij. *Rosarum rubr. Absinth. ana* ʒ.j. ß. adde *ol. Nardini, Mastichini an.* ℥.j. fiat *Cataplasma*.

Usa quoque fuit *Vino* hoc *Hippocratico*: ℞. *Vini rubri optimi mens.* ß. adde *pulv. Cinamom.* ʒ.vj. *rad. Tormentillæ, Bistortæ, an.* ʒ.j. *Nucis mosch.* ʒ.ß. *Sacchari* ℔.ß. Passentur per *manicam donec clarum & efficax* fiat.

Pedes in decocto sequenti immergere jussi, *manè & vesperi*:

vesperi: ℞. *rad. Bistortæ* ℥.ij. *Salviæ, Agrimoniæ an. M.ij. flor. Chamom. Sambuci ana P.j.* coquantur in *Vino* & *Lixivio.*

Oryzam comedit cum *jure carnium: Ova sorbilia* ebibit, sicque subitò, emolumentum sensit & convaluit.

Diarrhœa in gravida vehemens, citra periculum.

CONsulis cujusdã uxor, gravida à duobus mensibus, febre laboravit continuâ, non tamen adeò acutâ: Accessit diarrhœa tam vehemens, ut ferè integrum mensem singulis sæpè horis decies vel duodecies dejiceret, nec tamen abortivit, sed convalescens, cùm jam constaret illam uterum gestare, tempore decenti, puerum enixa est vividum, quem postea ex sacro fonte excepi.

Lienteria & Cœliaca affectio in infante.

PUer quidam Princeps, Marchio, annum natus, post ablactationem, mense uno, cùm dentire inciperet, alvi fluore, die Jovis, qui 24. Maij erat, cœpit corripi. Dejiciebat quater vel quinquies in die, materiam pultis instar, huic quâ pasci solebat, ex farina & lacte coctæ, non admodùm dissimilem, & veluti chylosam, bile tamen tinctam, admodumque acrem & fœtidum odorem spirantem. Cùm non cessaret hic fluxus, diebus tribus sequentibus, sed augeretur potiùs, infansque nonnihil calere & sitire inciperet, appetitusque ex parte minui, sitis verò augeri, absentibus patre & matre, Principibus marchicis, qui mihi liberos commen-

darant, vocatus die Pentecostes, Anno 1599. vitio ventriculi hoc accidere, quòd singultus diu perseverans sæpè comprobabat, & quandam lienteriam, cum cœliaco morbo subesse judicavi, dolore tamen ventris minimè torquebatur, nisi quòd murmura quædam, quando dejiciebat, & flatus simul erumpere audiebantur.

Primùm *syrup. Cydoniorum cum cochleari* exhibui, cui *interdum pulverem Corallorum rubrorum, & tantillum pulveris radicis Tormentillæ* permiscui.

Eundemque *syrupum cum aq. Rosarum recenter exstillata alioquin* propinavi.

Ventriculi & ventris regionem ol. Mastichina indies bis inungere jussi.

Terq; tantùm in die pultem exhibere, *cujus portioni interdum Corallos* miscui.

Aquam quam bibebat, *priùs in vitro* decoquere, *posteaq; Panem tostum huic* indere, *eamq;*, sed si fieri posset, *rariùs* exhibere.

Martis die, cùm non cessante fluxu, præcedenti die octies dejecisset, sed sine omni dolore ventris, alacrisque nihilominus esset infans, minùs tamen more solito benè habitus, jussi *Oryzam cum Lacte* decoquere, verùm cùm respueret, *pultem cum Lacte, in quo silices albi extincti essent*, coquere jussi.

Lac amygdalinum interdum loco aquæ propinavi, & cùm admodùm manè singultiret, *syrupum Cydon.* quo delectabatur, exhibui, statimque singultus cessavit.

Cataplasma ex illis quę ad manũ habere poteram, sic paravi: ℞. *Cydonia & Pyra sicca, uti incisa asservari & siccari solent. P.ij. Panis tosti priùs parùm, ablatâ circũferentiâ*

ferentiâ nimiùm ustâ, *laminas duas*, decoquantur *in Vino rubro*, *donec mollescant*, contundantur, addendo *pulveris Rosar. rubr. Absinth. ana* ℨ. j. *Mastiches*, *Boli armen. ana* ℨ. ij. *ol. Mastiches* ℥. j. Misceantur & extendantur *supra pannum*, & *ventriculi regioni ac ventris* apponantur; Repetanturq; *ter in die*, *quando ad dormiendum fasciis* involvitur.

Repetitum *altera die* fuit, additis *ol. Mastiches* ℥. j. *ol. Cydon. Nardini ana* ℥. ß. *pulveris Mastiches* ℥. j.

Sicque mox postea, expurgatâ omni illuvie, malum cessavit.

Cœliaca affectio cum Lienteria.

IN præcedenti Historia descripta fuit.

Purgatio per alvum, violenta & cruenta, ob colocynthidis sinistrum usum.

MEdicus quidam junior, Principi cuidam *pilulas purgantes* exhibuit, quæ cùm non operarentur, sequenti die, *rursum similes* propinavit; illisq; ut validiores essent, *colocynthidis pulpam*, *saltem pulverisatam obiter*, nec alio modo præparatam commiscuit, quarum usu, princeps propter infinitas dejectiones, easque cruentas, torminibus maximis excruciabatur, cujus minas Medicus metuens, ex aula se aliò recepit. Postmodùm cùm Principis conjunx, mihi hæc narraret, existimaretque *toxicum* à Medico quo interficeretur, ab aliis instigatum, illi propinasse, eo indicio id maximè probans, quòd Medicus cùm *pilulis* in *mortario* mixtis, ut non nisi benè

mundato eo uterentur, prohibuiſſet. Ego Medici, ſummi mei amici integritatem cognitam habens, ſtatim conjeci, *colocynthidem* fuiſſe, cujus *amaritudine* cùm *mortarium* infectum fuiſſet, ideò Medicum, ut non niſi eo abluto uterentur, interdixiſſe; atq; etiam ex cruentis dejectionibus *colocynthidem* fuiſſe, quæ ita, niſi benè præparetur, inteſtina adurere ſoleat, ſatis potui conjicere, & proin non intoxicare Principem Medico fuiſſe propoſitum, ſed errore, hoc ab ipſo factum, oſtendi, quod revera ſic factum fuiſſe, poſtea certiùs, ex ipſo cognovimus. Qui deinde poſt hanc calamitatem, Eſlingæ, cùm in profluente, æſtatis tempore nataret, ſubmerſus, interiit.

Similis, ſed lethalis purgatio.

QUidam alius ſe purgare volens, *Vinum, in quo colocynthidis pomum ſiccum*, uti habetur, *per noctem maceratum* erat, bibere ſolebat, quod licèt, ſine noxa, ſæpè feciſſet, tandem tamen, lethalem inde contraxit dyſenteriam.

Dejectio cruenta.

CUidam, qui ſanguinem diu per alvum, excreverat, cum gravibus torſionibus ventris, poſt varia tentata, nihil magis profuit, quàm *ſuffitus, ex decocto Fabarum excitatus, quem in ſella perforata ſedens, podice* exceperat, quem ut meliùs admittere poſſet, veluti in conatu fieri ſolet, exprimebat, nonnihilque invertebat.

Dyſenteria in viro.

PIſtor dyſenteria laborans, cùm *Clyſmatum* uſum dene-

denegaret, hoc modo fuit curatus. Anno 1596. Septembr. mense.

Julepum pro *tribus vicibus manè & vesperi* sumendum præscripsi: ℞. *syrupi Cydoniorum, de Rosis rubr. sicc. ana* ℥. j. ß. *syrupi Papaver.* ℥. ß. *aquæ Plantag.* ℥. iij. misce.

Mixturam dein, de qua *sæpè cochleare unum* caperet: ℞. *radic. Tormentil.* ʒ. j. *semin. Lapathi acut. rad. Alceæ ana* ʒ. ß. *sem. Plantag. Acetosæ ana* ℈. j. *Manus Christi* ℥. ß. misce.

Curato, & post tres septimanas, recidivam passo, magnam sanguinis grumosi portionem dejicienti, extremeque debili subitò facto, ordinavi: ℞. *syrup. de Papav.* ʒ. iij. *trochisc. de Succino* ℈. j. *aquæ Plantag.* ℥. ß. Bibat.

Dysenteria in puero.

PUer quidam annos natus duodecim, excernebat cum conatu & dolore, excrementa cruenta, mucosa, flava, idq; sæpè in die, bidui spatio: Dysenteriam esse, quæ tunc Anno 1584. popularis erat, prædixi.

Clysterem primò abstergentem injeci: ℞. *Hordei integ. Cicerum rubr. ana P. j.* fiat *decoctio*, diss. *Mellis* ℥. ij. Injiciatur.

Sub *vesperam alium qui simul leniret* ordinavi: ℞. *seri Lactis caprini quartar iij.* dissolv. *Mellis* ℥. ij. *Vitellos ovorum num. ij.* misce.

Manè repetitus fuit & sub *vesperam.*

Propinavi eodem die, *Lac caprinum, in quo Silices candentes* extincti fuerunt.

Tertio die, qui quintus morbi erat, cùm jam nihil

hil cruenti ampliùs excerneret, sed tantùm mucosa, pauca adhuc bile tincta, præscripsi talem *Clysterem*: ℞. *radic. Consolidæ, Liquiritiæ ana* ℥. j. *radic. Bistortæ, seminum Lini, Cydon. ana* ℥. ß. *semin. Anisi* ʒ. ij. fiat *decoctio in Lacte ovillo, & in colatura* dissolve *Mellis rос.* ℥. j. *ovorum Vitellos & Album. ana num. ij. benè conquassata*: Injiciat *bis*.

Lac ovillum, in quo silices extincti fuerunt, propinandum dedi.

Licèt autem vix alia sumeret, propinavi tamen sequens: ℞. *rad. Tormentillæ* ʒ. j. *sem. Lapathi* ʒ. ß. *Corallorum rubr.* ʒ. ij. *Margarit.* ℈. j. fiat *pulvis*. Detur *cum syr. Cydon. & aqua Plantag.*

Item bibat *julepum* sæpè: ℞. *syr. Cydon.* ℥. j. ß. *aquæ Plantag.* ℥. ij.

Sumat *tabulas Sacchari rос. tabulati*.

Comedat *Oryzam cum Lacte*.

Inungatur *venter*: ℞. *ol. Mastichini, Cydoniorum ana* ℥. j. *Balaust.* ʒ. j. *Rос. rubr.* ʒ. ß. *Caryop.* ℈. ß. misce cum *pauca Cera*: Pro *inunctione ventriculi & ventris*.

Cùm dolor adhuc urgeret, inter dejiciendum, sub noctem dedi ʒ. ij. *Diacodii*.

Et cùm in reliquis, diem unum & alterum persisteret, sanatus est.

Dysenteria in muliere.

TOrminibus maximis affligebatur quædã, atq; cruẽtas & mucosas habebat dejectiones multas.

Propinavi, quia dolores urgebant, & *Clysterem* nolebat admittere, sequens: ℞. *ol. Amygd. dulc. rec. express.* ℥. j. ß. *syr. de Papav. syr. de Rос. rubris siccis ana* ʒ. ij. misce: Capiat *tepidum uno haustu*.

Conditum

Conditum hoc dein præscripsi: ℞. *cortic. Citri cond. conf. Rosar. ana* ℥. j. ß. *conf. Major.* ʒ. j. *spec. Diacydon. sine spec.* ʒ. ß. *Sacch. rof. tab. q. s.* fiat *mixtura auro cooperta*; Capiat *cochl j. manè & serò.*

Cùm dolores urgerent altero die, tandem hunc *Clysterem* admisit: ℞. *lactis Vaccini* ℥. j. ß. *Hordei P. j. rad. Consol.* ℥. j. *sem. Lini* ℥. ß. fiat *decoctio*, dissol. *in* ℔. j. *Sacchari rub.* ℥. j. *Vitellos ov. num.* ij. fiat *Clyster.*

Valde juvit hic *Clyster*, ob quam causam, *alterum tertiò die* sumpsit, & dolor cessavit.

Perseverante nihilominus dejectione crebrâ, *ventri* hoc *ceratum* admotum fuit: ℞. *ol. Mastichini, Nardini ana* ℥. j. ß. *Boli armen.* ʒ. iij. *Cort. granat.* ʒ. j. *Absinth. Rof. ana* ʒ. ß. *Caryoph.* ℈. j. *cum Cera*, fiat *Ceratum.*

Horum usu restituta mox fuit. Anno 1592. Febr. mense.

Dysenteria in gravida.

NObilis quædam mulier gravida, in dysenteriam mense Augusto, Anno 1597. incidit.

Quartò Augusti ad me miserunt consilii causâ; Dedi autem sequens.

Lac amygdalinum cùm aqua cocta Chalybeata paratum, *locoVini* bibat.

Oryzam coctam cum jure gallinæ frequenter comedat. Et *pultem* (Weinwarm) *cùm Vino rubro, in quo aurum extinctum sit, Ovis & Sacchαro coctam.*

Electuarium hoc *manè* & *vesperi* sumat, *quantitate nucis moschatæ majoris*: ℞. *pul. rad. Tormentil.* ʒ. ij. *sem. Lapathi* ʒ. j. *Coralli* ʒ. j. ß. *Conservæ Rof. & carnis Cydon. ana* ℥. ß. *cum syrupo Cydon.* fiat *electuarium*;

Julepi

Julepi hujus *cochlearia duo* superbibat, atque *circa meridiem totidem* sumat: ℞. *syr. Cydon.* ʒ. j. *syr. Fragorum, Cerasorum acidorum, de Papavere* (ad sensum intestinorum nonnihil obtundendum) *ana* ʒ. ß. *aquæ Rosarum & Plantag. ana* ℥. ij. misce, fiat *Julepus.*

Inungat *ventris regionem oleo Absinthite, Mastichino & Cydoniorum.*

Pedes abluat *Vino rubro styptico.*

Hisce restituta fuit.

Dysenteria lethalis.

STudiosus quidam Medicinæ, cùm ad nos, ut gradum summum in arte consequeretur, venisset, Anno 1598. 8. Augusti, in alvi fluxionem incidit, dejecitque copiosas per biduum sedes, mucosas, cruoreque permixtas, cum ventris cruciatu & dolore, conatuque dejiciendi assiduo.

Defluxionem capitis cùm esse putaret, suo ipsius consilio manè sequenti, *potionem, ex Diaphœnic. el. de succo Rosf. & sp. Hieræ ana* ʒ. ij. *compositam* sumpsit, eaque die infinitas habuit sedes, dolorque adauctus est. Sub vesperam vocatus, cùm excrementa sanguinolenta & purulenta cernerem, dysenteriam esse pronuntiavi, improbabamque, quod tale *purgans*, & non potius *Rhabarbarum* sumpsisset: Ut alvum nonnihil sisterem, illumque ex *purgatione* languidum, reficerem, jussi *Oryzam coctam* sumere, & *Lac amygdal.* bibere, *ventrem ol. Mastich.* inungere.

Sequenti die sub vesperam, cùm denuo illum inviserem, nihiloque meliùs haberet, nec dejectio remitteret, sed singulis horis sexies vel decies dejiceret, & ampliùs, copiosam materiam, bile quoque permixtam,

mixtam, *clysterem* talem *abstersivum & lenientem sub noctem* injici curavi: ℞. *Lactis chalybeati* ℔.j. dissolv. *vitell. Ovor. num.* ij. *Mellis rosf.* ℥.j.ß. *Laricea dissol. in his duobus* ʒ.ij. fiat *Clyster*, quo non diu retento, sed rejecto, *potionem postea* hanc bibit: ℞. *syrupi de Rosis rub. siccis* ℥.j. *syr. de Papav.* ℥.ß. *aq. Plantag.* ℥.j. misce.

Quarto morbi die, cùm non cessarent sedes, & sitiret admodùm, prostratusque esset, *Amylo cocto* refectus fuit, & *Lacte amygdal.* quod cum *aqua Chalyb.* parabatur, addito *Saccharo ros.tab.* Bibit interdum & *haustum Vini rubri styptici. Clyster adstringens* dein talis injectus fuit, sub *vesperam* repetitus: ℞. *Hordei, Oryzæ ana P.j.* fiat *decoctio in Lacte pro duobus Clysteribus.* dissolv. *in uno vitell. Ovor.num.ij. Sacchari rubr.axung. Hœdi ana* ℥.j. *Laricea* ʒ.j. fiat *Clyster*: Detur & repetatur *sub vesperam.*

Pulverem hunc quoq; *duabus vicibus* sumpsit, cum *Lacte amygd.* paulò antequam *Clysterem* admitteret: ℞. *trochisc. de Charabe* ʒ.j. *rad. Tormentill.* ʒ.ß. *Sacchari rosf. tab.* ʒ.ij.

Venter hoc pacto inunctus fuit, & sequentibus diebus *Cerati instar* applicatum sequens; ℞. *ol. Myrtill.* ℥.j. *Mastiches* ℥.j. *Boli rubr.* ʒ.j. *Ros. Santal. ana* ʒ.j. *Ceræ q.s.* fiat *unguentum.*

Quinto die, cùm nondum remitterent accidentia, *conservam* hanc præscripsi; ℞. *conser. Rosar. antiq. & cond. Cydon. ana* ℥.j. *radic. Tormentill.* ʒ.j. misce.

Consilio alterius, sumpsit *decoctum rad. Bistortæ & Tormentill. in Vino factum*, sed mox vomuit.

Clyster deinde *astringens* injectus fuit talis: ℞. *rad. Bistort. Tormentill. ana* ℥.j. *Consolidæ major.* ℥.ij. *Equiseti, Plantag.*

Plantag. Agrimon. ana M. j. flor. Rof. rub. P. ij. Hordei mundi, Oryzæ ana P. j. fem. Anifi ℥. ß. fem. Acetof. ʒ. ij. femin. Plantag. ʒ. j. fiat *decoctio in Sero lactis.* diffolv. *Sacchari rubr.* ℥. j. ß. *Mellis rof. col.* ℥. ij. *mucilag. fem. Cydon.* ℥. j. ß. *fem. Pfyllii* ℥. j. fiat *Clyfter.*

Sub *noctem alius* fuit injectus: ℞. *Oryzæ parùm torrefactæ P. j. Gallarum conquaff.* ℥. ß. *Balauft.* ℥. j. *Rof. rubr. P. j. femin. Plantagin.* ʒ. ij. *rad. Biftort.* ℥. j. ß. *rad. Confol.* ℥. ij. fiat *decoctio, in aq. Chalybeat.* fumatur ℔. j. diffolv. *fucci Plantag.* ℥ ij. *Lap. hæmat.* ʒ. ij. *Sang. dracon.* ʒ. j. *Sævi feu Axung. Hœdi, Mellis rofar. ana* ℥. j. fiat *Clyfter.*

Eo rejecto, *tab. rubr. Narcot.* fumpfit, & bibit *lactis Caprini chalybeati calidi hauftum*, & noctem quietiorem habuit, horæque fpatio tantùm bis aut ter dejecerat.

Manè fexto die morbi, cùm fitiret, rurfum *Lac caprinum chalyb.* bibit. Ante *prandium Clyfter* injectus fuit, *poftremo loco* præfcriptus. Poftea ufus eft hoc *fuffitu*; ℞. *rad. Thapfi barbati, Biftort. ana* ℥. ij. *Gallarum* ℥. j. *Plantag. M. j. Rof. rub. flor. Chamom. ana P. j.* Coq. *in aqu. Fabrorum extinct. ferri.* Pro *fuffitu.*

Horâ tertiâ pomeridianâ vocatus fui, cùm admodùm debilis effet, fanguinem excreabat quoque, excrementa cocta nonnihil & communia, fed dolor intenfus ventris. Nihil comederat ab hefterna die: fumpfit *Amylatum.* Bibit parùm *Vini rubri*; Ordinavi *Clyfterem dolorem* fedantem: ℞. *lactis Caprini* ℔. j. ß. chalibeetur; fume *mediam partem*, diffolv. *Ovi album & Vitellos num. ij. Mellis rof. ol. Rofac. ana* ℥. j. *mucilag. fem. Cydon. & Pfyllii ana* ℥. j. *Opii* ℈. ß. fiat *Clyfter*, quem non retinuit, fed mox iterum reddidit.

Propinavi

Propinavi *Hippocraticum vinum*; ℞. *Vini rubr. styptic. Mensur. j. Sacchari quart. j. Cinamom.* ʒ. *ij. rad. Torment.* ʒ. *j. Aqu. rosʃ.* ℥. *j.* miſce, paſſentur per *manicam.* Bibit, ſed mox revomuit.

Juſsi *ſuffitum* repetere; Dedi *tab. narc.* ℈. *ij.* Unde nox magis quieta, dejecit tamen ſæpè, rurſum mucoſam ſubcruentam materiam.

Septimo die morbi, *manè* ſumpſit *Amylatum*, utebatur etiam *cort. Citri conditis*, *clyſter* ſequens *ſub noctem* infuſus fuit: ℞. *Lactis caprini chalybeati quart. j.* ß. diſſolv. *Vitell. ovorum num. ij. mucilag. ſem. Cydon. Sacchari rub. ana* ℥. *j. Laricea diſſol.* ʒ. *j.* fiat *Clyſter.* Iterum *tempore ſomni tabul. Narcot.* dedi.

Octavo, *manè* comedit *Hordeatum*, bibit *Julep.* ſeq. ℞. *ſyrup. de Roſ. rub. ſiccis* ℥. *j.* ß. *Myrtill. Cydon. ana* ℥. *j. aq. Plantag.* ℥. *iij.* fiat *Julep.* Bibat *duabus vicibus.* Bibit circa *meridiem cum Juſculo cochl. j. Panis ſambucin. cum pauc. nuce Moſch.* Poſt meridiem rurſum immenſos cruciatus ſenſit, item dejectiones, ita ut animo deficeret, frigerentque extrema. Dedi *ol. Amygd. dulc.* ℥. *ij. cum Juſculo.* Quievit parùm dolor, ubi *ſuffitu* uſus fuiſſet. Quia ſitiebat; Acc. *Cruſtam panis, Paſſul. enucl. maj.* ℥. *j.* ß. *radic. Gal.* ʒ. *j. Cinamom.* ʒ. *ij.* fiat *decoctio, cum menſur. j.* ß. *Aq. ad conſumpt. tertia partis.* Sub *noctem* dedi; ℞. *ſyrup. de Papav.* ℥. ß. *Cydon. aq. Plantag. an.* ℥. *j. aq. Cinamom.* ʒ. *ij.* miſce.

Dolores mitigabantur: *Manè tab. Diamag. frig.* dedi: cùm eſſet valdè debilis, pulſus concitatior. *Lacte amygdal. cum aq. Chalybeat.* delectabatur.

Nono; poſt prandium dolor recruduit, & deject. Ordinavi *decoctum* ſequens *cum ſyrup.* ℞. *radic. Tormentill. Biſtort. Acori paluſt. ana* ʒ. ß. *radic. Alcea, ſem.*

Lapathi ana ʒ.ij. *Rosar.rubr.* P.j. fiat *decoctio in Aq. & in colatura* ℔. j. Dissolve *Sacchari rosf. tab.* ℥ j. *syrup. de Cydon.* ℥.ij.ß. *syrup. de Myrtillor.* ℥.j. Clarific. & arom. ʒ.j.ß. *Cinamom.*

Decimo, dejectiones biliosæ erant, præscripsi rursum *decoctum* sequens *stypticum*; ℞.*rad. Tormentill. Bistort. ana* ʒ.vj. *sem. Lapathi ac.* ʒ.ij *rad. Alceæ* ℥.ß. *rad. Galangæ* ʒ.ij. decoquantur *in mensura* j. ß. *Aq.* & ℥.ij. *aq. Rosf.* addendo *ad mens.j. Sacch. quart.j. Cinam.* ʒ.ij. fiat *instar Hippocratici.*

Post prandium dolor recruduit. Injectus *Clyster*, sed non retinuit: Dedi sub *noctem tab. rub. Narc.* ℈.ij. Nox melior.

Undecimo manè cœpit varia appetere. A prandio recrudescebat malũ, valde debilis: Dejectiones fœtidissimæ, cadaverosæ, uti & priùs. Ordinavi hunc *pulverem*: ℞. *Manus Christi perlati* ʒ. ij. *troch. de Succino*, *Corall. rubr*. *radic. Tormentill.* ʃʃ. *Diamarg. frig. ana*. ʒ.ß. fiat *Pulvis*. Capiat ʒ.ij. pro vice. Sumat *mediam partem cum Jusculo*. Comedit de perdice, sub *noctem tab. unam rubr. Narcot.* sumpsit.

Duodecimo, *alteram mediam partem pulveris* sumpsit. Bibit *Vinum rubrum*, *dilutum suo Julepo*. Interdum *aqua Chalyb.* sub vesperam valde calebat, debilisque erat. Dejectiones non adeò frequentes, nec cruentæ ampliùs, sed fœtidissimæ. Ordinavi *epithema pro corde & pulsibus*: ℞. *aq. Rosf.* ℥.iij. *Bugloss. Acetosf. ana* ℥.iiij. *Aceti rosf.* ℥.j. fiat *Epithema*: Pro *pulsibus & corde.*

Dein rursum *Lac amygd. cum Aqua, in qua Panis coqueb. & Julepum sub noctem* dedi: ℞.*syr. de Limon.* ℥.j. *de Papav.* ℥.ß. *aq. Bugloss. Scabiosf. an.* ℥.j. fiat *Julep.*

Decimo

Decimo tertio 20 Aug. sumpsit *manè* cũ *jusculo*, *pulverem crustæ panis Sambucin.* & *sub vesperam iterum*, postea *sub noctem rubr. Narcot. tabul. ad* ℈.j.

Decimo quarto lassus, debilis, jussi eum vesci *jusculo ex Ovis*, *Sacchoro* & *Vino* parato, *Vinum dilutum* bibere, in qua *rad. Galangæ crassæ* ʒ.ij. *Tormentill. Bistort. an.* ℥.ß. *incisæ* cocta sint. Sub *noctem dedi Julepum*; ℞. *julep. Rosac.* ℥.j.ß. *aq. Plantag.* ℥.ij. *Bugloss.* ℥.j. misce.

Decimoquinto, cùm adhuc alvus fœda rejiceret, non tamen cruenta, dedi *purg.* ℞. *Rhabarbari elect.* ʒ.j. *Myrob. citrin.* ʒ.j.ß. Infundantur in *Vino*; *express.* adde *syrup. Rosar. sol.* ℥.j. *aq. Plantag. q.s. succi Plantag.* ℥.ß. fiat *Potio*.

Sub noctem mirè imbecillis, frigebant extrema. Reiteratum *Epithema* præscript. superiùs. Dein dedi *pulverem*: ℞. *Tab. Diamarg. frig.* ʒ.j. *Manus Christi* ʒ.ij. fiat *Pulvis*. Item *Narcot. tab. rubr.* ʒ.ß. Eâ nocte tres tantùm habuit sedes.

Manè decimosexto *Cataplasma* pro *Ventre* applicui: ℞. *Cydon. sicc.* ℔.j. *Cornorum rec. non plenè maturorum* M.j. *Panis priùs tosti* & *irrorati Aceto rosf.* ℔.ß. Coquantur *in Vino rubr.* Adde *Boli armen.* ℥.j. *Gallarum* ℥.ß. *Rosar. rubr.* ʒ.ij. *Mastich.* ʒ.j.ß. *olei Rosac.* ℥.ij. fiat *Cataplasma*.

Decimosexto debilis erat ea die, ac bibit *Cervisiam*.

Decimoseptimo rediit cruenta dejectio, loturæ carnis similis, ac si fluxus esset hepaticus: *Mixturam* seq. dedi; ℞. *Conserv. rosf. antiq. cort. Citri cond. carn. Cydon. sacchari cond. ana* ℥.ß. *Cinamom.* ʒ.j. *Rosar. rubr. Tormentill. ana* ʒ.j.ß. ℘. *Diamarg.* ℈.j. *cum Saccharo*

rof. tab. fiat *Mixtura.* Iterum *pro decocto Aq. ad Vinum rubr. diluendum:* ℞. *radic. Tormentill. Bistort. an.* ℥. ß. *rad. Galagæ* ʒ. ij. *Santali rubr.* ℈. j. Conquass. decoq. *in mensur.* j. ß. *aq. Chalyb. ad Vinum* diluendum.

Decimo octavo 25. Aug. utebatur *mixturâ*, cessavit cruenta dejectio, sed biliosa adhuc erat, tristabatur vehementer, cùm de vita desperaret, quòd cum suis competitoribus, cum quibus & fuerat examinatus, non posset promoveri in Doctorem.

Decimonono, cùm unicè optaret Doctor mori, privatim in suo lectulo, in Doctorem promotus est, unde valde recreatus fuit. Perrexit in horũ usu. Comedit *Ova, Aviculas:* Denuò *decoctum* paratum quò *vinum* diluebat; ℞. *rad. Bistort. Tormentill. Alceæ, ana* ʒ *ij. rad. Galangæ, Cinamom. ana* ʒ. j. Coquat. pro *mensur. j. Aqu.*

Vigesimo dedi *Bolum Armen. cum pulvere panis Sambucin.* tormina postea sensit. Noctu *Narcot. tab. rubr.* ℈. j. exhib. nox quieta fuit, *manè* iterum dejectiones supervenerunt.

Vigesimo primo summè erat debilis; Usus *Julepo cordiali:* ℞. *Julep. Rosac.* ℥. j. *Manus Christi* ℥. ß. *spec. Diamarg. frig.* ℈. j. *aq. Bugloss.* ℥. j. *Cinamom.* ℥. ß.

Vigesimo secundo manè pulsus parvus, extrem. frig. sudor, mortuus horâ quartâ post meridiem.

Dysenteria mortalis.

Consul noster 11. Julii, Anno 1599. summo manè, antequam exivisset in senatum, fluxione alvi correptus, bis dejecit copiosè, necessitate urgente, domum ex senatu reversus, ad vesperam usq; plus trigesies, cum conatu magno, ventris torsio-

nibus,

nibus, vomitu bilioso, bis quoque accedente, atque interdum singultu, dejecit, appetitus prostratus erat, & sitis præternaturalis, nulla tamen febris. Vocatus, & excrementa inspiciens, mucosa & veluti ramenta intestinorum subcruenta esse, deprehēdi, & proin dysenteriam pronuntiavi, periculumque non parvum in sene 66. annorum, cùm anno præcedenti ejusdem ætatis, amicus quidam ejus eodem morbo extinctus fuerit.

Quia difficilis ad *medicamenta* erat, nec consuetus illis uti, jussi eâ *nocte ut conservam Rosar. & Cydon.* sumeret. Et *syrup. de Rosf. rubr. siccis & Cydoniorum, ut cum Aqua in qua Silices igniti extincti essent,* misceret, ac biberet. Aliâs verò *Lac amygdal. Aquâ prius cum pane coctâ. Vino rubro,* quod cùm *cibum* sumeret, bibebat, sed *moderatè Saccharum* indere jussi.

Et ut *ventrem manè & vesperi unguento* inungeret sequenti: ℞. *ol. Myrtillor. Mastiches ana* ℥.*j. Boli rubr. Rosar. Santal. an.*ʒ.*j. Ceræ q.s.* fiat *unguentum.*

Sequenti die 12. quia multum eâ nocte dejecerat, summasque lancinationes sentiebat, jussi *Hordeatum* parare, *ex Hordeo mundo fracto, cocto, donec per pannum percolari possit,* addito *Butyro recent. Sacch. & ol. Amygd. dulc.* utque illud *alternis* vel *ternis* sumeret, *diebus,* ad *cochl. ij. vel iij.* Item ut *Oryzam coctam cum jusculo Gallinæ, frequenter* comederet.

Et quia inquietus erat, dedi *parùm de meo Narcotico,* sed quia non rectè sumpserat, nil effecit. Non remittebant sedes, sed continuò egerebat, nox admodùm inquieta.

Manè reversus, intestina admodùm affici judicans, excrementaq; mucosa, cruenta, supraque mo-

dum fœtida,& cadaverosum odorem spirantia, sentiens, primùm quia nihil dormiverat, *Narcoticum manè* dedi *vino dilutum ad gran.17.* postea dormivit. sed brevis erat & interruptus somnus, propter dejectiones eum continuò molestantes. Utebatur suo *Hordeato.* Dedi quoque *bis Lac caprinum, in quo Silices extincti erant, cum tribus Vitellis ovorum, coctum parùm.*

Sub vesperam persuasi, ut hoc *Clysmate* uteretur: ℞. *rad.Consol.* ℥.*j. Oryzæ, Hordei integr. ana P.j. semin. Psyllii, Lini ana* ℥. ß. fiat *decoctio in lacte Caprino & in* ℔.*j.* dissolv. *Vitell ovorum num.ij. Butyri rec. ol.Amygd. dulc. Sacchari rubr. an.* ℥.*j.* Misce. Admisit & per horam retinuit, quietusque fuit.

Postea illud dejecit, tribus aut quatuor vicibus, & cùm *sellæ* insideret, cum excremẽtis aliquid crassi, in *sellam* decidere audivimus. Cùm excrementa considerarem, vidi portiũculas multas, ad triginta, alias integras, alias confractas, tribus dejectionibus illum reddidisse, *castaneas excorticatas minores* referebant, sed ad lumen albæ videbantur, ita ut alii pinguedinem, alii aliud quid esse judicarent, jussi servare in crastinum, & exemptas exsiccare, crastinoq; manè *castaneas* esse omnino cognovi, quas tamen ipse, uti affirmabat, in novi anni primo die comederat, ab eoq; tempore non ampliùs, ob quam causam, circa cœcum intestinum tamdiu hæsisse edocens, idemq; in aliis quoque duabus accidisse, monens, omnes sunt admirati. *Tempore somni* bibit hunc *Julepum*; ℞. *syrupi de Papav.* ʒ.*iij. de Rof.rubr. sicc.* ℥.ß. *aq.Plantag.* ℥.*j*.ß. Misce. Eâ nocte, sexies aut septies tantùm dejecit, parumque admodùm dormivit.

Manè

Manè 14. Remiserant nonnihil lancinationes, nec adeò copiosè dejiciebat. Verùm à prandio redierũt hæc omnia, multaq; excrementa biliosa simul egerebat. Volui repetere *Clysterem*, adjecto *decocto flor. Verbasci & Rosis* ac *Lentibus*, sed recusabat.

Quapropter *pulverem Leporis usti & panis Sambucini* propinavi, addito *paulisper pulvere priore ex Bolo cum Vino*.

Quia singultiebat admodùm, & cum dolore, *Crustam panis, vino Malvatico aspersam, cum pulvere Caryophyl. & Absinth. ventriculo* applicui. Cibabatur eo die *Panicâ dictâ, ex Oryza & Amygdal.* Bibebat *Lac amygd.* & *Vinum rubrum, Aqua extinctis silicibus paratâ dilutum*. Et ptopter ventriculũ *parùm Vini Absinth.* concessi.

Sub *noctem* dedi *Narcot. mei gr. xx.* Nox quietior, dormivit per horam unã, tormina mitigata, dejecit sexies, cruentas & mucosas adhuc dejectiones.

Manè 15. *Boli Armenæ pulverem ut priùs, cum Vino Absinth.* exhibui. Dejecit ante prandium cum cæteris excrementis, iterum multas glebulas, *avellanæ* magnitudine, majoresq; albas, glandulas vel cerebri substantiam referentes.

Propinavi *poculum unum Lactis caprini, in quo fl. Verbasci aridorum & rec. P. j. & rad. Consol.* ℥. ß. ebullierant. Dejecit à prandio aliquoties copiosa, mucosa, tenacissima, subcruenta excrementa. Et sub noctem lancinationes graves, sitis magna, & calor, ob æstus summum tunc vigorem. Singultus & eructio frequenter & cum molestia ipsum vexabant. Bibebat *Lac amygdal.* & quando cibabatur *Hordeatis & Oryzatis, Amygdalatis, Vinum aquâ semidilutum*, bibebat.

Dedi *tempore somni*, cùm admodùm de torsionibus ventris conquereretur, *Narcotici gr. 22. cum Vino*, unde statim dolor mitigatus, sed circa mediā noctem, singultus continuò eum molestans, à somno arcebat, qui cùm perseveraret ad diluculum usque, propinavi illi *ol. Amygd. dulc.* ℥. *iij.* *cum Jusculo*, & statim remisit: post horam rediit, jussi applicare *Crustam panis priorem* addendo *Acetum rosaceum*, postea per semihoram dormivit, excitatus iterum singultivit, propinato *jusculo calido* cessavit, mox rediit: iterum sitiens cùm bibisset *Lac amygd.* intermisit singultus. Atque ita totâ die illum afflixit, sumptoque aliquo, per quadrantem horæ, vix ultra remisit. Dedi etiam *haustum vini Absinth. Sub noctem* bibit. ℞. *syr. de Papav.* ℥. ß. *de Ribes* ʒ. *ij.* *Aq. ros.* ℥. *j.* misce *cum Vino albo* bibit, sed nil dormivit, singultusque sæpè rediit.

Unde inquietus manè, 16. sumpsit: ℞. *syrup. Ros. sol. cum infus. Rhabarb.* ℥. *j.* & *de Ros. rub. sicc.* ℥. ß. *Cum Vino Absinth.*

Singultus cum ardore summo, accedente interdum eructatione, ipsum continuò & sine intermissione molestabat, nec eum quiescere sinebat. Dejectiones non ita copiosæ, sed adhuc subcruentæ. Frigebant extrema, manus lividæ, pulsus parvus, quæ mala judicabantur signa. Adhæc mens nonnunquā aberrabat, audacter ac si benè potus esset, multa loquens. *Ventriculo crusta* fuit denuo applicata: *qui* & inungebatur *oleo Mastichino*, *Cydon. Absinth.* Bibit *vinum cū maceratione Galangæ, Absinth. Menthæ*, quando *jускula* sumebat, sed semper usu *vini*, ardor ventriculi augebatur, quare *Amygdalarum lac* bibit, unde levabatur. Sub *noctem* dedi *Narcot. mei* ℈. *j.* Unde

quietior

quietior fuit, sed propter singultum, semper durantem, minimè dormire potuit.

Sequenti 17. die, *Vomitorium* dedi *ex ol. Amygdal. dulc.* ℥. ij. *Oxymel. simpl.* ℥. j. *Aq. nucum. q. s.* Bibit, sed mox vomuit. Sub noctem, urgente admodùm singultu & ardore, dedi illi *aquam Nucum destill. cum Raphano & Aceto ad* ℥. iiij. & postquam aliquandiu retinuisset, *Pennam faucibus* indere jussi, & vomuit copiosè, remittebat paulisper singultus, sed mox revertebatur. Nox summè inquieta.

Manè 18. summè debilis, auctis omnibus malis signis. Ad singultum compescendum, *Fotu* usus sum *ex Absinth. Rosis & similibus*, sed nihil profuit. Sumebat sed ægrè *juscula, amygdalata*, sed ab omnibus calidis, actu vel potentiâ, pejùs habebat, è contra frigidis levabatur, singultusque aliquandiu inducias dabat. Sub noctem ex aliquo delirio, *Aviculas* petens, parùm de illis comedit, & bibit Italici vini, astantiũ suasu, *diluti tamen, haustum.* Unde pessimè post cœnam habuit, ardoresq;, singultus & conatum vomendi sentiebat.

Dedi *vomitorium* prius, addito *syrupo Acetoso & infusionis Stibii gran. ij.* media parte *immissâ pennâ*, vomuit quater subnigram materiam, summè amaram, unde levatus visus, sed mox singultus rediit, noxque inquieta fuit, ac ipse summè prostratus.

Sequenti summo manè 19. cùm parùm dormivisset, singultusque perseveraret, & *aquam frigidam* peteret, vix dum eâ gustatâ, singultus per mediam horam intermisit, ipseque dormivit, postea rediit, sed placidiùs. Dedi *Hordeatum.* Postea bibit de hoc *Julepo*, qui valdè gratus erat, & *mustum vini* repræ-

sentabat: ℞. *syrup. de Granat. acidis*, *de Limonibus ana* ℥.j.ß. *aquæ Portulac. & Acetos. ana* ℥.ij. Bibit *tertiam partem*, & *postea iterum aliquoties*. Sed singultus, etsi præsertim corpore erecto, vel cùm in dorsum capite elevato jacebat, parùm remitteret, tamen mox revertebatur cum summo ardore & cordis pressione, doloreque. Nox summè gravis, frigus extremitatum, pulsus vix apparens.

℞. Dedi 20. *confect. Alkermes ad* ʒ.j. singultus, ardor, inquietudo perpetua, dejectiones iterum multæ, nigræ, cadaverosæ. Sub noctem pulsus rediit. Cordatè multa de Deo loquebatur. Exhibui *Narcot. gr.xx.* Nox paulò quietior.

Manè 21. Fauces rubræ, summus ardor à faucibus ad inferiora, dejectiones multæ, nigræ, pravæ, fœtidæ, inter quas *Lac caprinum* uti biberat, iterum vix immutatum dejecit: pulsus tamen manifestus, nec ita frigebant extrema. Ordinavi *gargarismum ex decocto Hordei, Lactucæ, cum Diamoro & syrupo Viol.*

Item ut *frequenter de Julepo* hoc sumeret *cochl. j.* cùm deglutire nisi difficillimè posset: ℞. *Julep. Viol. Ros. cum pauc. aq. Cinamom.* Sub noctem omnino prostratus, pulsus intermittens, præ dolore circa ventriculum, exclamans, in extremis sudor frigidus, & veluti in mortis agone, dormire tamen nonnunquam videbatur, singultu ferè continuò permanente.

Manè 22. nihilomelius, iterum *conf. Alkermes* sumpsit, sed vix aliquid deglutivit, uti nec alia.

Tandem sub noctem, horâ undecimâ, placidè exspiravit.

Dysente-

Dysenteria in puero, cum vomitu excrementorum, lethalis.

PUellus quidam Baro, annorum quatuor, Anno 1596. Septemb. mens. dysenteriâ correptus, quæ tunc popularis erat, excrementa excernebat, per sedem cruenta, flava, tandem etiam nigra, quibus mucus pellucidus, copiosus, adhærebat, ultimo die, qui septimus morbi erat, deficientibus viribus, quæcunque assumebat, revomebat magno conatu & clamore, idque interpolatis vicibus. Circa medium noctis, cùm in agone esset, similia excrementa flava & nigra, qualia per alvum dejecerat, evomens mox exspiravit, unicus parentis Baronis, qui eum mox secutus est, filius. Corpusculum jubente & spectante patre aperuimus, crassa intestina tumebant, atque ac si inflammata fuissent, livebant, uti loca inflammata, in viventibus rubra, post mortem livere solent, ea intrinsecùs, ob summum fœtorem, non licuit inspicere.

Dysenteria & fluxus Hepaticus in Puero lethalis.

BAro juvenis, annos natus octo, patruelis prioris pueri Baronis, annis quatuor post ipsum, dysenteria An. 1600. Septembris 23. correptus die Sabbathi, ter, quaterve dejecit, sequenti die denuò, & sub noctem copiosam sedem reddidit. Tertio die, qui erat Lunæ, iterum & adhuc plures dejectiones habuit, mucosas, albas, cum ramentis veluti intestinorum. Usus est consilio mulierum, *pulte quadam farinaceâ*, item ex consilio matris, *Clysmate ex jure Gallinæ, Vitell. ovi & ol. Chamom.* Martis

Martis die, cruenta excrementis mucosis permista reddidit, ex quo cùm dysenteriam esse cognoscerent, quâ & alii in iisdem ædibus tunc laborabant, & quæ epidemia erat, in vicinis locis, Judæo accersito, illius consilio tantùm *pultes Farinaceas* sumpsit, *Lac* item *amygdal. cum decocto radic. Tormentillæ emulsum* bibit: Interea semper crescente multitudine dejectionum cruentarum & mucosarum, Judæoque discedente, cùm die septimo à principio morbi, qui 29. erat, noctu copiosum sanguinem reddidisset, perterriti parentes, cùm unicus esset illorum filius, & postremus illius familiæ, me festinanter accersiverunt, & cùm die 9. à principio morbi, qui ultimus erat illius mensis, venirem, singulis horis semel atq; iterum dejiciebat, cruenta, liquida, loturæ carnis instar mucosa, item, instar tunicæ intestinorum abrasæ, & veluti purulenta illis permista, interdum & fœculenta fœtidissima cum illis, citra tamen tormina, sed cum conatu tantùm, qui subito superveniens, ita illum ad dejectionem urgebat, ut summâ festinatione, in præbendo vase opus esset. Pulsus concitatus, sitis, nõ tamen intensa, & cibi fastidium.

Propinavi *pulverem stypticum*, cùm *pulte, quam ex Amygdal. & Oryza* parare jussi, quâ utebatur bis hoc die: *℞. rad. Tormentill.* ℥.j.ß. *sem. Acetos. Plantagin. ana* ℥.ß. *Boli ping.* ℈.ij. *Sacchari rosar. tabul.* ℥.ß.

Dedi *syrup. Cydon. de Rosis rubr. siccis dissol. aliquando aq. Plantag. Venter* inunctus fuit *ol. Mastichino, Myrtill. Cydoniorum. Pedum lotionem ex Salvia, fol. Quercus, Verbasci, Agrimon. coctis in Vino rubro, manè & vesperi* utebatur. Nocte seq. sæpè dejecit.

Manè 1. Octobr. *Clysterem* suasi sequentem: ℞. *rad.*

rad. Consol. ℥.iiij. *Hordei mund. Ros rubr. an. P.j.* Coq. *in Lacte caprino, & in colatura* ℔.ß. dissolv. *succi Plantag. Sacchari ana* ℥.j.ß. Retinere etsi minimè potuerit, modicum tamen iterum infusum, & sub *noctem* repetitus fuit, sed adeò urgebatur, ut postea illi exhibere ferè non ausus fuerim.

Pergebat in usu *pulveris, syrupi, unctionis pedum lotionis.*

Bibebat *Lac amygdal.* Comedebat quater in die, *pultem dictam, & jusculum Oryzæ, de Coturnice item, vel Palumbo, assis parùm* sumebat.

Cùm sedes minimè remitterent, die 2. Octobr. hoc *Cataplasma* ex illis quæ ad manum habere potui, paravi.

℞. *Pyra sicca, cùm deessent Cydonia,* incidantur, decoquantur *in Vino rubro styptico,* passentur. *Pulpa sumatur ad* ℔. ij. *Mastiches* ℥.j.ß. *Boli* ℥.j. *Gallarum* ℥.ß. *Nucis mosc. Caryophyl. ana* ʒ. ij. fiat *Cataplasma*, quod *toti ventri* adhibitum fuit, & renovatum sub vesperam. Cujus usu & cæterorum, per horam aliquando & paulò ampliùs dejectio subsistebat. Debilis interim admodùm, frigusque extremitatum, quod timorem nobis aliquo pacto incutiebat.

Sub noctem dedi *Tabular. Narcotic. mearum gr. vj.* ut circa horam decimam sumeret, quo facto, statim dormivit per totam noctem, nec dejecit.

Manè die 3. Octob. cũ omnes ob intermissas sedes lætarentur, & cibũ sumpsisset, ac bibisset, redierũt dejectiones, uti priùs, sicuti semper post cibũ aut potũ, mox subsequi solebant, erantq; ut priùs cruentæ, mucosæ, sed minori quantitate, & duabus tantùm horis vel etiam tribus excernebat. Repetitum *Cataplasma, cæteraq; remedia.* Adhæc

Adhæc *ex succo Plantag. cum Sacchoro dissol. in aq. Ros.* coctus fuit *syrupus*, *qui gratus* erat, *illiq; per vices* exhibebatur, & *Ceratum santalinum*, quia fluxus nonnihil hepaticus videbatur, *hepatis regioni sub noctem* admotum. Nocte denuo sumptis *Narcot. gr. v.* dormivit, nec dejecit.

Die 4. Octobr. uti die Mercurii, sedes redierunt, ejusdem substantiæ & coloris, & toties ferè, uti die Mercurii. Repetitum *Cataplasma bis, Ceratum item, Inunctio, cæteraq; per os* exhibenda.

Noctu circa mediam noctem, cùm bis priùs dejecisset, fœculentam ferè cum pauco muco cruento materiam *Narcot. gr. iiij.* sumpsit, iterũ dormivit, nec quicquam dejecit.

Die 5. Octobr. semel dejecit eandemque noctu materiam, sumpsit *potum* paratum *ex syrupo Cydon. Plantag. aq. Plantag. cum Aqua cocta*, post horum *cibum* sumpsit. Usus est uti prioribus diebus, *exhibitis admotisq; remediis.* Eâ die rariùs dejecit, pauca admodùm & liquida satis excrementa, in quibus mucus spumosus, aliquando vix castaneæ magnitudinis apparebat, leviter cruore imbutus. Noctu iterum dedi *Narcot. gr. v.* sed mox vomuit, dormivit tamen à dejectione quietus.

Die 6. Septembr. qui 14. morbi erat: ℞. *conserv. Rosarum carnium Cydon. an.* ℥.j. *pulveris Styptici* ʒ.ij. *syrup. Cydon. & de Rosar. rubr. ana q. s.* fiat *electuarium*: Capiat *manè & vesperi bolum.*

Item: ℞. *ol. Mastichini, Myrtillor. an.* ℥.j. *Masliches* ʒ.ij. *Nucis mosch. Caryoph. an.* ʒ.j. *Ceræ q. s.* fiat *unguent.* Ungatur *venter manè & vesperi.* Repetatur *Cataplasma*, & *Lotio pedum.*

Die 7.

Die 7. iterum dejecit, sed tantùm aquea quædam, nec cruor ampliùs, aut ramenta in excrementis apparebant, neque toties alvus sollicitabatur, sed intervallo duarum vel trium horarũ semel tantùm. Pergebat in usu *elect.* & *Unguenti.*

Die 8. cùm noctu quater dejecisset, jussi repetere *cataplasma* & *pulverem.* Et cùm de torminibus ventris conquereretur, *Clyster ex rad. Consolid. ut supra*, repetitus fuit, dejecitque copiosè fœtida excrementa, cessaruntque tormina, cœnavitque.

A' cœna *unctum* iterum fuit *abdomen*, lavitque *pedes decocto suprascripto*, sumpsitque de *conserva*, sumtisque *granis* 5. *Narcot.* dormivit quietè, & quater dejecit albam chylosam materiam.

Die 9. sumpsit *syrup. de Plantag. Cataplasma* denuò adhibitum; excrevit eâ die sexies, primùm sanguinem spumosum, & sub vesperam materiam denuò albam & aquosam. *Unctio* & *Lotio* repetita, uti & sequentibus diebus. Circa mediam noctem tormina sensit, excrevitq; denuo alba; inde dolor mitigatus.

Die 10. flava & fœtida dejecit, & post sumptum *jusculum cum ovis*, remiserunt ad meridiem usque dejectiones, post quam quater adhuc eâ die excrevit, subcinerea, fœtida excrementa: noctu verò pituitam cum guttis sanguinis magno cruciatu reddidit, cujus causâ *Clyster denuo* injectus fuit, cujus usu hæmorrhoides tumere admodùm, digiti instar & dolere cœperunt, dejecitq; iterum crocea fœtentia. Sumpsit *Manus Christi cum succo Cydon. gran. v.* mediâ nocte, vomuit aquea, excrevitque fœtida.

Die 11. quinquies tamen dejecit, materiã crassam fœtidam, cœpitq; separatim urinam reddere, quàm priùs

priùs cùm dejiceret, simul excernebat, quod spem aliquam adstantibus adferebat.

Sed 12. redierunt copiosè dejectiones guttis sanguinis permistæ, cœperuntq; vires admodùm deficere, ita ut jam è *lecto* ampliùs surgere minimè posset, sedesq; in eum deponeret, *corroborantia intus foris'q;* fuerunt adhibita. Nox admodùm inquieta, & propter sitim quoque molesta.

Die 13. *Butyrum* petebat, comedit, depravato potiùs quàm vero appetitu, delirium leve accedebat, virium omnimoda prostratio. Sub vesperam convulsiones supervenêre, quibus ad duas horas perseverantibus, extinctus est, cum magno patris Baronis luctu & dolore, cùm tunc solus, ex illustri illa familia, superstes esset.

Dejectio & vomitio sanguinis grumosi, & picis instar nigri.

VIde in Vomitione. Lib. III. Vomitus & Dejectio, &c. Iterum Vomitio & Dejectio, &c.

Fluxus hepaticus & dysenteria.

VIde sub eodem hoc titulo, proximè præcedentem historiam.

Excretio stercoris ex abdomine, per fistulam.

CApitaneus quidam, Friburgi Brisgojæ, ante annos multos, in ventre vulneratus, stercus per fistulam, quæ sanato vulnere illic remanserat, multos annos incolumis alioquin & superstes excrevit.

crevit. Cujus causam investigans, ex anatomicis observationibus, certis argumentis collegi, intestinorum vulnera, si illis in locis, ubi carneæ musculorum abdominis portiones existunt, ventrem penetrent; agglutinatis tunc mutuo utrinque & intestinorum & musculosæ carnis, vulnerum in ambitu labiis, viam fieri posse, per quam stercus extra corpus educatur, & in abdominis cavum excidere prohibeatur, eaque vulnera, licèt consolidari nequeant, minimè tamen esse lethalia, quod etsi rarum sit, tamen & in aliis partibus, ut vesica, accidere, suo loco dictum est.

Excrementorum alvi omnium, indies, annos penè quinq;, per ulcus fistulosum in ventre, egressus.

IN pago quodam Oberdorff Basiliensis ditionis, mulieri gravidæ, tuberculum nucis juglãdis magnitudine, in sinistra abdominis sede, transversæ manus spatio, ab umbilico erupit, quod in abscessum, indeque ulcus sinuosum abiit, ex quo aperto, sanies & pus copiosè effluxerunt, tuncque pruritu saltem quodam remanente, dolor penitùs remisit, ipsaque nihil mali passa, fœtum vivum & absolutum, tempore partus idoneo peperit, nisi quòd excrementa alvi, per ulcus illud sinuosum, quod apertum manebat, progrediebantur, quæ ab eo tempore omnia, non ampliùs per alvum, sed hanc aperturam expurgabantur, & ut procederent, mulier ipsa manibus ventrem premendo, bis indies, sic ab illis se exonerabat.

Hæc narrantem ipse audivi, An.1599. affectumque hunc inspexi, quem & postea fratri meo Medico, illic biennio post transeunti, patefecit, quo tempore aliâs omnia munia obiens, cætera incolumis vivebat. Sed uti postea cognitum, subsecutâ atrophiâ quadam, & febre lentâ, consumpta, quinquennio post, à primo exortu hujus mali, sensim placidè extincta est, Anno 1602.

Magnaq; erat suspicio, à propinato *toxico* à marito, qui illi, quòd eum ob scelera sua apud magistratum accusarat, malè volebat, hoc profectum; quod intestina exedisse, eo loco, ubi tuberculum, primùm apparuit, si inde prodiit, verisimile est.

IN SORDIDA EXCRETIONE OBSERVATIONES.

Sordes unctuosæ, è cicatrice capitis, semper exsudantes, pileumq; ea sede maculantes.

MEMINI senem quendã Senatorem nostrum mihi narrasse, se in adolescentia, accepto vulnere in capite, & manu amputata, insignem calvariæ partem amisisse, & quod mirum, in ea parte pilei, quæ locum affectum capitis tangebat, maculam pinguem ostendebat mihi, Anno 1557. modò è Galliis domum reverso, quam dicebat, ab eo tempore, quo sanatus fuerat, semper integumentis capitis, quæ paulò diutiùs gestaret, apparuisse: exspirante per hanc sedem, quæ callo coaluerat, non

non tamen ita, quin impresſio quædam adhuc cerneretur, pingui hac materia.

IN ANIMALIUM EXCRETIONE OBSERVATIONES.

Vermium copia in inteſtinis.

VERMIBUS inteſtina ſcatere frequenter, non tantùm in ægris, verùm etiam in ſanis ſupplicio affectis ſæpiùs deprehendi. Inter quos mendicus quidam, qui tamen, dum viveret, diſcoloratus erat, capite mulctatus, *ſectus*, ſupra viginti lumbricos inteſtinis incluſos gerebat. Quod & in porcis, dum mactantur, frequenter invenitur. Sicuti in Tympanite inteſtinali ſuprà in Extuberantia, illius quoque mentionem feci.

Lumbricorum excretio.

PUerulum quendam ægrotantem, Anno 1607. cùm inviſerem, deprehendi ex calore & pulſu febriculam, cùm dubitarem an à vermibus, vel variolis, quæ in ſimili febre erumpere ſolent, hæc procederent, dicerentq; illum variolis priùs laboraſſe, *vermibus pellendis curam* accommodavi.

Juſſique *Emplaſtrum ex farina Lupinorum cum Felle bovis ſubacta, & Aceto forti paratum, umbilici regioni* applicare.

Propinavi inſuper *decoctum cort. Arantiorum cum Sacchare parùm inſpiſſatum, & aqua Nucum dilutum,* & ſub noctem Lumbricum per alvum excrevit.

Suſpicans alios adhuc adeſſe, ſequenti die ſequens

exhibui: ℞. *syrupi Rosar. sol. cum infus. Rhabarb.* ℥.ß. *Diagrydii gr.ij.* misce.

Postquam alvus solvi cœpit, plures adhuc rejecit Lumbricos, sanusque evasit, benè deinceps coloratus, qui priùs pallidus erat.

Lumbricorum dejectio, & capitis dolor.

PEr intervalla capitis dolore divexabatur quidam nobilis adolescens, & vermes lumbricorum instar, aliquoties dejiciebat. Curatus à me hoc pacto Nancei, Anno 1601. sic fuit.

Purgatus primùm fuit *infuso Rhabarbari.*

Dein jussi, ut *noctu* applicaret *emplastrum*, paratum *ex Farina Siliginis scutella una, pinsita cùm Felle bovis,* addendo *cochlear.j. pulveris Absinthii & duo cochlearia olei Absinthini, cum pauco Aceto*, Gestet *noctu supra umbilicum.* Si vermes prodeant, continuet adhuc aliquamdiu, ut & alii exeant.

Pilulis sequentibus *frequenter* utatur, *quinque* sumendo, cum *Pomo tosto hebdomadatim*, quæ proderunt capitis dolori, eum præcavendo, & vermes aliaque expellendo, à quibus evaporatio hæc procedit. *Pilulæ:* ℞. *Aloës succocitr.* ℥.j.ß. *radic. Gentianæ* ʒ.ß. *Diagrydii* ℈.ß. *Cum succo Absinth.* fiant *Pilulæ*: Capiat ʒ.ß. pro *vice*.

Sumat *de tabulis unam, quando dolor capitis invadit & superdormiat,* statimque mitigabitur: ℞. *Mithrid.* ʒ.j. *specierum Diacodii* ℈.j. *specierum Diarhodon.* ʒ.ß. *Sacchari dissoluti in aqua Betonicæ* ℥.ij. Capiat *unam*.

Lavet *pedes sæpè noctu Lixivio, in quo Violaria & Chamomilla* cocta sunt.

Lumbri-

Lumbricorum invicem convolutorum excretio.

VIde in Mictione. Lib. III. Mictio sanguinis ob casum, &c.

Vermis ex umbilico prodiens.

EX umbilico mulieris cujusdam, post suppurationem in ulcere illic genito factam, vermis rotundus brevis, ascaridis instar, emersit.

Lumbricorum cum fæcibus alvi, ex ulcusculo in umbilico exitus.

PUer quidam Piscatoris filius, annorum septendecim, in summo æstu, se admodùm exercens, ita incaluit, ut aquam frigidam affatim biberet, unde cœpit nonnihil malè habere, atq; hyeme sequenti venter illi intumescere, ex umbilicoq; pus effluere, tandem etiam ulcusculũ exiguum, illic se patefecit, per quod aliquot lumbrici, interpolatis vicibus erepserunt, atq; excrementorum alvi portiunculæ, quę petiis circumligatis adhærebant.

Hic puer mensibus duobus elapsis, febre lentâ contabescens, sensim ex vita hac migravit, An. 1612. Quæ omnia à fratre meo Medico, qui illum invisit, *remediaq;* ei adhibuit, mihi relata, hîc cum reliquis quæ ipse vidi, annotare volui.

Vermium cum cibo in inguine exitus.

RUstica matrona, cùm in messe, Anno 1593. ex alto desiliisset, herniosum tumorem post octiduum, in sinistro inguine, prominere sensit, tandem

abſceſſus quoque illic genitus eſt, eoque maturato & rupto, diu pus ſanioſum effluxit, mox chylus & cibus ſemicoctus indies emanavit, poſtmodum etiam quatuor lumbrici per eundem locum prodiêre. Inſpexi illam, chylumque fluentem obſervavi, ex quo ulcus fiſtuloſum tenuia inteſtina pervaſiſſe certò judicavi. Alioquin ſatis benè habita, quæ an diu poſtea ſupervixerit, neſcio.

IN INANIMATORUM EXCRETIONE OBSERVATIONES.

Molæ incipientis frequens rejectio.

GEneroſa quædam mulier, poſt unum aut alterum partum fœtus abſoluti, poſtea aliquoties, cùm ſe gravidam aliquot menſibus ſuſpicaretur, ſuperveniente ſubitò largo admodùm fluxu mẽſtruo, cum eo maſſam carneam per uterum rejecit: quàm cùm non viderim, quid eſſet, judicare minimè potui. Verùm, cùm hoc idem, illi fluentibus alioquin jam diu rectẽ & ſtatuto tempore mẽſibus, ipſo tempore menſium, accidiſſet, rejectum illud ad me, ut an conceptionis fœtus, aliquod in eo indicium appareret, dijudicarem, in aqua poſitum tranſmiſit. Quod conſiderans & dividens, carnem aliquam ſolidam, cordis ſubſtantiam repræſentantem, molliorem tamen, & quæ faciliùs dividi poterat, ſed nonnihil fibroſam, deprehendi, nullam alioqui cavitatem in ea, aut veſiculam, aut fœtus rudimentum, uti aliâs in ejuſmodi rejectis, obſervans cognoſcere potui, ex quo molæ principium & rudimentum aliquod

aliquod esse, judicavi, illique hoc per literas significavi.

Annis postea sequentibus ad annum 1603. usque, quo tempore eam invisi, simile rejectum singulis duobus mensibus ab ea, præcedenti copioso fluxu menstruo, conveniente alioquin tempore, rejici narrabat, & ter quaterve illud ad me, ut inspicerem transmisit, quo tempore certa quædam ei præscripsi *remedia*, an fortè post tot alia, priùs ab aliis Medicis usurpata. totque *thermarum* usus, hæc aliquid efficerent. Filiam habebat unicam, quam ante decennium pepererat, à quo tempore non ampliùs peperit. Itaque ad vitandum immaturum illum abortum, *duobus* sequentibus *remediis* id efficere conabamur.

Imprimisque utebatur *pulvere* sequenti *alternis diebus*, sumendo *cochl. j.* cum *Vino rubro*: ℞. *rad. Bistortæ, Tormentill. sem. Plantag. an.* ʒ.j. *semin. Portulacæ, sem. Nasturtii tosti an.* ʒ.ß. *Ros.* ℈.j. *Coriandr. præpar.* ℈.ij. *Corall. rubr.* ʒ.j. *rasuræ Eboris* ʒ.j.ß. *Sacchari rос. tab.* ℥.ij. fiat *pulvis.*

Præscripsi quoq; *Emplastrum, quod ante menstruorum fluxum, per aliquod dies in regione uteri* gestaret, sequens: ℞. *Emplastri pro matrice* ℥.iij. malaxetur *oleo Mastichino*, addendo *sem. Plantag. ras. Eboris, sem. Nasturtii torref. an.* ʒ.j. *Mastiches* ʒ.ij. fiant *emplastra.*

Horum usu, post menses tres, cùm adhuc duo rejecta prioribus similia ejecisset, tandem cessavit, hic jam multos annos durans abortus, ipsâ alioquin incolumi, & nihil mali ab eo passa, nec attenuata, imò suprà modum obesâ factâ, primis matrimonii annis alioquin macilenta.

Quam nimiam corporis molem, cùm, quò minùs conciperet, causam plerique Medici esse, judicarent, Hipp. authoritate moti, qui pinguedinem circa uteri regionem, conceptionem impedire docet, ut si fieri posset, corpus attenuaretur, habilisque sic ad conceptionē fieret, quod unicè maritus illius, qui solus ex sua illustri familia supererat, petebat, *Generalis* ideò *cura* in ea sic rectè fuit instituta.

Primùm *laxativum* hoc *ante venæ sectionem* die præcedenti sumpsit: ℞. *Cathol.* ʒ. *vj. syrup. Ros. solut. cum infus. Rhabarb.* ℥. *j. cum aqua Endiviæ & Borraginis* fiat *potio.* Aperiatur *vena brachii mediana sequēti die,* & *postea* utatur hoc *Apozemate*: ℞. *rad. Cichorii* ℥. *ij. Eryngii, Liquiritiæ an.* ℥. *j.* ß. *Fœnic.* ℥. *j. Enulæ* ʒ. *vj. Phu veri* ʒ. *ij. cortic. Sambuci* ℥. ß. *herb. Artemisiæ, Nepetæ, Buglossi utriusq; cum toto, Fumariæ, Endiviæ, Chamædryos ana M. j. flor. Cheyri, Genistæ, Cordial. an. P. j. summ. Rosmarini, Majoranæ ana P.* ß. *semin. Anisi* ℥. ß. *Fœnicul. Sileris mont. an.* ʒ. *ij. Cicerum rubr. P. j. Passul. paria xx. semin. Carthami conquass.* ℥. *j.* ß. *rad. Polypod. fol. Sennæ ana* ℥. *ij.* Fiat *decoctio in aqua q. s.* addendo *Vini albi* ℥. *viij.* & *in colatura* infunde *Rhabarbari elect.* ℥. ß. *irrorati priùs aquâ Cinamom.* fiat *expressio,* adde *syrupum Rosar. solut. simpl.* ℥. *iiij. Sacchari q. s. ut dulcedinē decentem acquirat,* fiat *Apozema,* arom. *Cinamom. q. s.* Pro *sex dosibus.*

Finitâ præparatione, quievit per diem unum, postea iterum purgabatur hac *potione*: ℞. *Rhabarbari elect.* ℈. *iiij. Cinamom.* ℈. *j.* infunde *in Vino in aqua Endiviæ,* fiat *expressio.* dissol. *Elect. de succo Ros. Diaphœnici ana* ʒ. *j.* ß. *syrup. Rosar. solut.* ℥. *j.* fiat *potio.* Vel utatur *pilul. Aggregat.* ʒ. *j.* loco *pot. Absolutâ purgatione* sumpsit ʒ. *j. Tryphera magna sine opio in crastinum.* Inde ad

sudores

sudores provocandos, & *abstinentiam aliquam in victu* accedebat.

Primùm itaque usa est, hoc *sudatorio decocto*: ℞. *ligni Guajaci rasi* ℔.ß. *Zarsæ parillæ incisæ* ℥.ij. *Sassafras* ℥.j. *radic.Cichoreæ* ℥.j.ß. *rad. Enulæ* ℥.ß. decoquantur *in* ℔. *octo aquæ, ad consumpt. ab initio curæ, tertiæ partis, in progressu verò, medietatis*. Utatur *manè ab* ℥.v. *ad vj, & ultra* ascendendo.

Dein præparetur *Potus ordinarius*, quem in *prandio & cœna, loco vini* bibat. Qui fiat *ex Residentia iterum decocta, cum aqua mensuris sex, ad consumptionem tertiæ partis*. Vel ex *quarta parte materiei, cum totidem mensur. decocta*. Potest aromatizari *Cinamom. & Saccharo, si cupiat dulcorari*. In progressu *curæ* posset & *ante cœnam sudatoria potione* uti, & sudare. De tempore ad quod usque cura continuabitur, ubi certior factus fuero, quo pacto eam perferre possit, me pronuntiaturum exposui.

Diætam seu *vivendi rationem*, quam interea, dum hisce utitur, observare debet, sic ordinavi: Ut *bis in die cibum* capiat, sufficere *mediam Gallinam coctam cum jusculo*, pro *prandio*, uti & in *cœna* vel *mediam Perdicem assam*, sed *tenuiter omnia salita, Panisq́, recta portio* propinetur. Possunt & *Ova*, istis omissis, *duo* comedi, uti & *Passulæ, Poma cocta* & similia, quæ administro Medico præscribenda relinquo. Regula hæc sit: *Simplex cibus & unus* cum *panis moderata portione* concedatur. Qui mutari potest, ne uno saltem maceretur. *Quantitatem appetitus* judicabit, *qui cibo peracto non penitùs satiatus* esse debet, *nec tamen ultimâ cibi abstinentiâ* debilitari.

Kkk 5

Molæ excretiones.

MOlas aliquot rejectas vidi, immensæ magnitudinis, partim carnis atræ, partim crassarum membranarum speciem referentes. Ex quarum forma vulgus multa sibi, ac si caput, aut alia pars corporis, vel aliquod animal esset, vel repræsentaret, imaginari solet.

Fistulosum rejectum ex utero.

COmitis cujusdam uxor, ut superiùs in cura illius ostensum fuit, cùm multos annos non concepisset, consilio meo usa, post *varia remedia* tentata, cùm *pessaria* supponeret, membranosum corpus crassum, amplum, fistulosum, multis appendicibus obnatum, per uterum ejecit; ab eoque tempore mox concepit peperitque.

Stella membranosa, per uterum reddita.

SCulteti cujusdam in Helvetiæ pago conjunx, sterilis mulier, pessariis quoque me jubente immissis, simile corpus membraneum, sed in medio orbiculare, & in ambitu radios crassiores aliquot, stellæ alicujus instar, divisum; quorum singuli in multos ramos disseminabantur, stellam arborescentem maritimam, qualem Rondeletius depingit, egoque sæpè Monspessuli vidi, ad amussim referens, ex utero sine omni dolore, uno conatu, dejecit.

Rejectum

Rejectum ex utero membraneum, in Sterilitate.

VIde in Conceptus defectu. Lib. I. Sterilitas, Uterini dolores, &c.

Fasciæ & Ligulæ intestinorum rejectæ.

LUmbricos latos quos vocant, quadraginta pedes, plus minúsve longos rejectos tanto impetu, ut intestina omnia simul profundere se crederent patientes, aliquoties vidi. Hi nullam in se cavitatem habent, sed ex una tantùm crassa, alba, mucosáque membrana constantes, nigris maculis transversim distinguuntur, nec motum ullum edunt. Ex quibus non viva hæc esse animalia, præsertim cùm non teretium lumbricorum modo, titillationes rosionesve moveant, sed ligulas fasciásve membraneas, ex chylo genitas, cùm multa ejusmodi corpora, quæ nutriuntur & crescunt, tum hac, tum alia formâ, non solùm in hominis intestinis, sed aliis quoque locis, uti & in reliquis quoque animalibus nata, quæ tamen animalia non sunt, sæpè inveniantur, primùm conjecturare & asseverare cœpi. Ita canes longissimas quoque ligulas excernunt. In porcis quoq; lanii frequenter deprehendunt. In piscibus sæpè inveniuntur. In cancris certo tempore observantur. In halecibus quoque ante annos aliquot passim inventæ, ac si serpentibus scaterent, cum magno mercatorum damno, fuerunt passim in fluvios projecti.

IN TERRESTRIUM EXCRETIONE, ET QUORUNDAM E' CORPORE SECTIONE, OBSERVATIONES.

Calculi Renum mictione redditi.

VIde in Hypochondriaço dolore. Lib. II. Nephrit. dolor ob calculum, &c.
Item Calculus renum Ter.

VIde in Mictione, Lib. III. Mictio sanguinolenta & Mictio cruenta ob calculum bis.

Calculi renum post obitum, ex illis secti.

VIde in Habitus corporis dolore. Lib. II. Arthritis cum subsequente febre hectica, &c.

VIde in Hypochond. dolore. Lib. II. Calculus immensus renum, &c. Iterum ibidem. In matre calculi.

Calculi quamplurimi in renibus, Mictio suppressa.

IN cujusdam, qui urinam reddere minimè potuit, post mortem, Anno 1609. apertis renibus utrisque, miræ magnitudinis, ex cœruleo nigricantes calculi, non solùm in illorum cavitate, sed etiam per universam renum substantiam dispersi, circiter sexaginta inventi sunt, alii ciceris magnitudine, sed oblongi, pleriq; sicuti grana milii, renum carni infixi. Vesica inanis erat ab omni urina.

Calculi

Calculi vesicæ mictione redditi.

VIde in Mictione. Lib. III. Mictio ardens purulenta cum calculo, &c. Item Puris cum urina & sine ea, &c.

Calculi vesicæ infiniti, mictione redditi & execti.

THeologus quidam Mylhusanus, calculos bis mille & plures mingẽdo, paucorum annorum spatio reddidit, quos singulos separatim in charta involutos, dierum numero adscripto, mihi multisque aliis ostendit. Huic cùm plures calculi majores, à renibus descendentes in vesica subsistentes, *lithotomiâ* extracti essent, postquam semel sanatus, rursum idem pateretur, *sectione* factâ, piè in Domino obdormivit, circa annum 1558. quo ego illum invisi, cumque de hoc affectu loquentem audivi, calculosque vidi.

Calculus vesicæ, in cervicem ipsius vi adactus, indeq; postea exsectus.

PUero mercatoris cujusdam annorum septem, calculo vesicæ laboranti, lithotomus Italus, *sine sectione lapidem eximere volens, digitum sinistræ manus medium, butyro inunctum, in podicem* immisit (quæ ratio calculum inveniendi omnium est optima & tutissima) *ac dextra manu, ventrem inferiorem, in regione pectinis premens, digitoq; podici intruso calculum propellens, vi illum ex vesica in cervicem illius* impulit: ubi cùm ob magnitudinem subsisteret, ac tacta

supra

ſupra podicem deprehenderetur, illic *ſectione* factâ, ſupra lapidem, *cochleari ferreo* mox exemit, qui ſi minor fuiſſet, per meatum penis facilè exprimi vel exugi potuiſſet.

Huic *ſectioni* ego ante annos ſuprà quadraginta interfui.

Calculus veſicæ è virga exectus.

NOn multo poſt tempore, Generoſo cuidam, calculus in virga ſubſtitit, inæqualis admodùm & tortuoſus, qui cùm nulla ratione cedere vellet, cruciatumque ſummum adferret, *ſectione* factâ; *in canali, eo loco,* ubi hærebat, impetu quodam, ſupra manum meam exiliit, qui eum illic retinebam.

Calculi veſicæ duo, poſt mortem ſectione deprehenſi.

VIde in Mictione. Lib. III. Ardēs mictio, ſtranguria, &c.

Calculi, in folliculo ſeu veſica fellis, ſectione cogniti.

ALiquoties in veſicula fellis, non ſolùm in humano corpore *ſectioni* expoſito, ſed & in animalibus deprehendi, nunc *argenteo* nunc *aureo colore* ſplendentes, parvos rotundos, oblongos, nunc majores.

Calculi infiniti in veſicula fellea, Sopor profundus, Pedes tumidi.

COmitiſſa quædam ſterilis, in reditu ex *thermis Helveticis*, in profundū incidit Soporem, adeò, ut nocte

ut nocte tota matutinoque tempore ad vesperam usque, somno obruta, non nisi admodùm impulsa, ab eo excitari potuerit, à *cibo potuq;* abstinens, & ubi parùm excitata vigilasset, mox iterum obdormiscere solita. Insuper & aliis accidentibus, inter quæ & pedum tumor, atque inflatio, erant, oppressa, tandem exspiravit.

Huic operam dantes Medici, inter quos & frater meus Thomas erat, corpus illius, consentientibus amicis, apperuerunt, atque abdomen pinguedine suprà modum, transversæ manus spissitudine obtectum intrinsecusq; omentum mesenterium, eadem admodùm referta, deprehenderunt, uti & Hepar Lienemque vitiata. Renes insuper perforati erant, sicuti in Hydrope ascite, qui à hepate fisso & renibus pertusis oritur. Lib. II. in Extuberantia, demonstravimus.

Sed & præter hæc aliaque vitia, hoc præcipuè memoriâ dignum inventum fuit. In Vesicula fellis, quæ tota ampla sed nigra erat, loco bilis quâ destituebatur, Calculi innumeri inclusi erant, coloris cinerei & subviridis, è quibus sex magnitudinem nucis moschatæ adæquabant, rotundi sed angulosi ac læves, minores verò circiter trecenti, alii *pisi*, alii *semin. Coriandri*, alii *sem. Raparum* magnitudine. E' quibus majores aliquot frater meus Medicus, qui eam secuit, corpusque illius, ut conservari diutiùs, atq; in ditionem suam transferri posset, *Asphalto aliisq; ad ejusmodi corporum conditūram necessariis* condivit, mihi attulit, idq; An. Sal. 1606. mense Septembri.

Calculi

Calculi ſub lingua exitus.

VIde in Oris dolore. Lib.II. Inflammatio Abſceſſus ſub lingua,&c.

Alter Calculus ſub lingua procidens.

INtumuerat mulieri cuidam admodùm lingua,ità ut eam movere, aut loqui non poſſet,uti neq; aliquid deglutire, rupto tandem ſponte abſceſſu, procidit calculus tophaceus, durus & magnus.

Tophi ex mamilla.

VIde in Superficiei corporis dolore. Lib. II. Tumor in mamilla immenſus,&c.

Tophi è parotide, juxta aures exempti.

VIde in Extuberantia. Lib.III. Tumor juxta aures, ſeu Parotis, è qua,&c.

Calculi tophacei in pollice Pedis podagricæ.

VIde in Habitus corporis dolore. Lib. II. Calculi tophacei in pollice,&c.

Calculus è ſupercilio exemptus.

VIde in Extuberantia. Lib.III. Tumor in ſupercilio, &c.

Arenulæ rubræ copioſæ, in hepate, mictione redditæ.

NObilis quidam ictericus & cachecticus,dolorem in regione hepatis ex compreſsione ſentiens,

tiens, cùm copiosas arenulas adeò rubicundas & cruentas, ut ex contactu res tingerent, per urinas dejecisset, & à tumore aliisque malis liberatus evasit, causamque hujus mali hepatis arenulas fuisse, comprobavit.

Arenulæ, Calculi, & Tophi in hepate.

IN hepate arenulas copiosas, & calculos, tophosque non solùm in hominibus, sed & bestiis reliquis, præsertim cornutis, atque iis, quæ sale admodùm delectantur, sæpenumero nasci, & *sectio* & quotidiana docet experientia. Præter enim arenulas nunc exactè rubras, nunc cinereas, nunc flavas, calculosque variè coloratos & formatos, tophos coralloides ramosos interdum, interdum simplices albos, cavos intrinsecùs, membranâ crassâ mucosâ succinctos, & sanguine atro refertos, hepatis vasorũ ductibus aliquousq; innatos, ac si interior ipsorum substantia, tophacea facta esset, ex jecoribus tum humanis, tum brutorum animalium, aliquoties secui. Quæ documento sunt, multas hepatis obstructiones duritiesque, quas cachexia hydropsque sequuntur, non solùm ab humoribus, sed & ejusmodi corporibus, quorum Practici tamen non meminerunt, frequenter quoque proficisci; quæ tamen in molem aliquam adaucta, cùm è corporibus viventibus, nec extrudi spontè, nec eximi ulla arte possint, abstrusa incognitaque nobis manent, atque unâ cùm ægrotantibus sepeliuntur: causaque sic ignoratur.

IN RERUM EXTERNARUM CORPUS SUBEUNTIUM EXCRETIONE OBSERVATIONES.

Ciborum in inguine exitus.

Vide in Animalium excretione. Lib. III. Vermium cum cibo in inguine, exitus.

Pomorum seminum, à pomis comestis progressorum, per tumorem ulcerosum in hypochondrio exitus.

Vidua quædam multos annos, in sinistro hypochondrio, tumorem cum dolore aliquo primùm sentire cœpit, atque ab eo tempore admodùm valetudinaria fuit, & nunc de ventriculi imbecillitate, nunc de uterinis & nephriticis doloribus, imprimis conquerebatur: unde quandoq; *remediis* quibusdam utebatur, ut hisce mederetur, *tumori vulgaria* applicans *topica*, à quibus nonnihil emollitus, & hinc inde foraminulis patens, ichorosum tenuem & serosum veluti exsudabat humorem. Quod cùm diu durasset, indiesq; *emplastrum*, ut repurgaretur, amoveret filia, tandem in eo, *semina pomorum* adhærere observavit, illudque mihi retulit, dicens illam vix alio *cibo*, quàm *pomis coctis & assis* uti, sicque sustentari, à quibus hæc *semina* prodiisse, uti & postmodùm, cùm observaretur, sæpè hoc fieri, & tunc saltem quando hæc poma comedebat, ea progredi, ab intestinis ulceratis, & illic apertis, ubi tumor patebat,

rebat, hoc provenire, conjicere potuimus. Biennio exacto, paulò antequam hæc *femina*, primùm apparuerunt, sensim viribus deficiens, Anno 1613. mortua est.

Caseus in intestinis, diu retentus, & vermiculi, excreta.

COlicis cruciatibus præfectus quidam, diu vexatus, convulsionibusq; laborans, post *clysmatum* usum, *casei concreti, induratiq;* magnā per alvum ejecit copiam, quem diu in intestinorum anfractibus hæsisse latuisseque, ex eo conjiciebatur, quòd longo tempore nullum; ob interdictum à Medicis illius usum, *caseum* comederat, priùs verò antequam ægrotaret, immoderatè se eo sæpè repleverat.

Sed & ille ipse vermiculos exiguos, quales in *caseo putri* nascuntur, unà cum urina, copiosos eminxit, qui aliquandiu per urinam natantes, mox mortui, in fundum *vitrei urinalis* delabi, illicque colligi cernebantur, quos à *caseo* diu retento, & putrescente prodiisse, venasque cum sero penetrasse, & cum eo in vesicam pervenisse, verisimile erat.

Ossicula parva, commesta in intestinis diu hærentia, reddita.

MUlier quædam colico dolore afflicta, post *enematum* usum, ossicula parva multa, qualia *gallinarum* pedum digitos construunt, dejecit: quæ quoque longo tempore, in intestinorum gyris substitisse, illud declarabat, quòd sicuti narrabat, ante annos aliquot, cùm *decocto Guajaci* uteretur, *gal-*

linarum pedum internodia ejúsmodi multa devorare solita fuerit, & ab eo tempore, ab omni *gallinarum* esu abstinuerit & abhorruerit.

Argentum vivum, casu innoxiè assumptum & excretum.

HYdrargyrum, in occluso *vase aquario* recondi- tum, cùm casu mulier ebibisset, *aquam* inesse existimans, in pago quodam, statim timore perculsa, ad me consilii causâ properavit, atque in itinere, magnam illius, & in hypocausto meo quoque, involuntariè per secessum elapsi copiam excrevit, nec quid mali postea est passa.

FINIS.

MEDI-

MEDICAMENTORUM, IN HOC LIBRO OBSERVATIONUM, Autori domeſticorum, non deſcriptorum, quorum tamen fructuoſi ſuccesſûs meminit,

ἀνακεφαλαίωσις ἀνάλεκτος.

AD LECTOREM.

FELIX PLATERUS, Felicis ex fratre Thoma Med. Nepos.

AVIDE Lector, ne fortè, quorundam Medicamentorum, Patruo meo feliciſsimo, domeſticorum & familiarium, celata hactenus deſcriptio, te, à ſtudioſa harum Obſervationum, lectione, & fructuoſo uſu, abducat remoramq́; tibi faciat, auxiliares manus porrigere ex parte, operæ-pretium eſſe duxi. In veſtibulo, te non lateat, dicta Medicamenta domeſtica, in Patrui felicis memoriæ, Opere Practico abſoluto, ita latere, ut diligentem & doctum ejus lectorem, non lateant; quod ſtudio ab ipſo factum, tum quia artificioſa nonnullorum compoſitio, ab imperitis manib. ſiniſtrè fabrefacta, & minus opportunè adhibita, immedicabili noxæ anſam

præbere, & sic eorum famæ, quid detrahere posset; tumne fructuosus, casu dexterè adhibitus usus, Aginatoribus Agyrtis, cum Doctis Medicis, communis esset: ne tamen vel inofficiosi vel invidiâ marcescentis Medici, notam mihi inurerem, constitui Eorum, quæ ad aliquorum Φαρμακοπωλῶν manus jam pervenerunt descriptiones, & tui juris facere: Reliquorũ verò, quia ut operosa satis, longas descriptiones postularent, & sic præter institutum, novus huic Operi attexendus foret tractatus, succedanea & quæ vice eorũ exhiberi possunt, subjungere tandiu, donec Opus Φαρμακευτικὸν, in Præfatione Patrui optimi, promissum, aura divina, conatuum meorum velis repletis, ad puplici juris portũ, appellat; interim Avide Lector, si & illis uti aveas, ego, Patrui & Parentis lacte nutritus, ut ea parata semper in promptu habeo & asservo, optato pretio, ea tibi redimenda offero, sic ut ἰητρῶν παῖδα ad Hip. mentem decet. Ave.

MEDI-

MEDICAMENTORUM DOMESTICORUM AUTORIS, quorum in hoc libro Observationum successus non mediocres enarrantur, & quæ, partim in aliquorum φαρμακοποιῶν manibus versantur; partim sub tectis nominibus, in Opere ejus, Practico, descriptæ sunt;

ἀπογραφή.

1. *TABELLARUM Diacarthami seu Diacnici*, quæ in eo ab Arnoldi de Villa-nova variant, quòd in longè *minori Dosi* exhibeantur; ℞. *Diagrydii* ʒ. ij. ß. *Turbith.* ʒ. iiij. *medullæ sem. Carthami* ʒ. iij *specierum Diatragacanthi frig.* ʒ. j. ß. *carnium Cydoniorum exsiccat.* ʒ. j. *cort. Citri sicc. Zingib. Cinamom. ad* ʒ. ß. *Sacch. candi* ℥. ß. *communis*, dissoluti *in aq. Rosar. & Cinam.* ℥. iiij. fiant *Tabellæ*. Vel aliter paucis immutatis, ℞. *Diagryd.* ʒ. ij. ß. *Turbith.* ʒ. iiij *medullæ semin. Cartham.* ʒ. iij. *Cinamom.* ʒ. j. *Caryophyl.* ℈. j. *Zingib.* ʒ. ß. *sem. Fœnic.* ʒ. ß. *Coriand.* ℈. j. *cort. Citri sicc. Rosar. rubr. ana* ʒ. ß. *Sacch. cand.* ℥. ß. *Sacchari communis* ʒ. iiij, fiant *Tabellæ* ut superiores: vel cum *infusione gummi Tragacanth. facta in aq. Rosar. & Cinamom. Dosis à* ʒ. j. *ad* ʒ. ij. Notandum *Tabellas* has raro in majore quantitate parandas, quia aliâs non leve periculum subest, ob non exactam *Diagrydii* misturam.

2. *Pilularum de Hermodactylis*, quorum in defluxionibus præcavendis & avertendis, eximiæ vires, sæpè comprobatæ sunt. ℞. *Hermodactyl. vero-*

rum excort. ℥.ß. *Aloës, Turbith, Agarici an.* ʒ.j.ß. *Rhab. Myrobal. citrin. & chebul. ana* ʒ.j. *Mastich.* ℈.ij. *Euphorbii* ℈.j. *Zingib. semin. Cymini ana* ʒ.ß. *Croci orient.* ℈.ß. excipiantur *Melle* vel *syrup. Rosar. solut.* fiat *massa pilular.* quæ acui potest *Diagryd.* ʒ.j. vel *trochis. Alhandal.* ℈.ij. vel fortiorum; ℞. *Aloës* ʒ.vj. *Myrobal. citrin.* ʒ.j.ß. *Turbith. Hermodactyl. verorum ana* ʒ.ß. *Rhabarb.* ʒ.j. *Salis gemmæ, Zingib. ana* ℈.ß. *Diagryd. & trochiscor. Alhandal. ana* ℈.iij.ß. & vel cum *syrup. Rosarum solut.* vel *succo Chamæpityos, Rutæ* aut *Brassicæ* fiat *massa pilul.*

3. *Syrupi Magistralis purgantis*, in Defluxionibus à Cerebro humido ortis, cum successu sæpiùs usurpati. ℞. *radic. Fœnicul.* ℥.ij. *Ireos* ℥.j. *Acori, Cyperi, Enulæ ana* ℥.ß. *Glycyrrhizæ* ℥.j.ß. *herb. Fœnicul. Verbenæ, Euphrasiæ, Betonicæ, Fumariæ ana* M.ij. *Thymi, Hyssopi ana* M.iij. *flor. Stœchad. Anthos, Borrag. ana* p.ij. *semin. Fœnicul.* ℥.ß. *Carui, Anisi, Seseleos, Sileris montani, Rutæ an.* ʒ.ij. *Passul. par.* xx. *Sennæ select.* ℥.iiij. *Polypodii, sem. Carthami conquass. an.* ℥.iij. *Agaric. trochisc.* ℥.j. *Turbith* ℥.ß. (*Rhabarb.* in ditioribus ʒ.j.ß.) *Zingib.* ʒ.ij. *Cinamom.* ℥.ß. *Sacch.* ℥.iiij. Coquantur *omnia*, & ut artis est, fiat *Syrup. Magist. aromat.*

4. *Electuarii Antipodagrici*, in absumendis superfluis, per nervorum ductus descendentibus, cerebri humiditatibus, commodi reperti. ℞. *Zarsæparillæ* ʒ.vj. *sem. Hyperic.* ℥.j. *fol. Chamædr. Chamæpit. an.* ℥.j. *flor. Betonic.* ʒ.j. *rad. Aristoloch. rotund.* ʒ.vj. *Angelic.* ʒ.ij. *Caryophyl.* ʒ.j. *Croci gran.* vj, *ras. Cornu Cervi, Eboris an.* ʒ.j. *Succini* ʒ.j. *Corall.* ʒ.ß. *Ad* ℥.j. *pulveris* sumatur *Sacchari coct. cum s.q. aq. Rosar.* ℥.iiij. fiat *Electuarium* instar *Opiat.*

5. Ta-

5. *Tabellarum de Absinthio*, in Ventriculi imbecillitate & compresſione, poſt febres intermittentes; & Cardialgiis, multoties fructuosè exhibitarum, officinalium ideò factarum in quibuſdam apud nos Pharmacopol. ℞. *Nucis moſchatæ* ʒ.ij. *Cinamom. Zingib. an.* ʒ.j. *Piperis* ℈.ß. *Zedoariæ rad. Imperat. an.* ʒ.ß. *fol. Majora. Abſinth. ana* ℈.j. *Sacch. ſolut. in vino albo generoſo* ℥.vj. fiant *Tabell.* Vel parum immutatarum. ℞. *Nucis moſchat.* ʒ.j. *Cinam.* ℈.ij. *Zingib.* ʒ.ß. *Piperis gr.* vj. *Zedoar. rad. Imperat. an.* ℈.j. *fol. Major. Abſinth. an.* ℈.j. *Sacch. quartarium* j. cum *infuſione gummi Tragacanth. in Balſam. Embryon. aut aq. Cinamom.* fiant *Tabellæ.*

6. *Tabellarum de Nuce moſchata*, ad Cerebri & Nervorum corroborationem, & frigidæ intemperiei eorũ correctionem, utiliſsimarum compertarum. ℞. *Nucis moſchat. num.* iij. *vel* ℥.ß. *rad. Pyrethri* ʒ.j. *fol. Majoranæ, Salviæ fl. Lavand. Anthos ana* ʒ.ß. *ſem. Nigell.* ℈.j. *Cinamom.* ʒ.j.ß. *Caryophyl. Galangæ ana* ʒ.ß. *Sacch. ſoluti in ſ. q. aq. Salviæ*, fiant *Tabellæ*, ab his non multum recedunt in hoc libro Obſervationum deſcriptæ fol. 122.

7. *Pulveris Aromatici Tertii*, earundem virium. ℞. *Cinamom.* ʒ.ij. *Nucis moſchat. Galangæ ana* ʒ.j.ß. *Caryophyll.* ʒ.j. *Piperis, Zingib. Zedoariæ, ſem. Fœnicul. Aniſi, Sileris mont. Pæoniæ, fol. Majoranæ ana* ʒ.ß. miſce fiat *Pulvis.*

8. *Tabellarum & Pulveris contra Calculum*, in Renum & Veſicæ calculis, in multis, feliciſsimo ſucceſſu uſurpatarum, & in aliquibus,

Pharmacopoliis nostris, officinalium. ℞. *rad. Lauri, Liquirit. ana ʒ. ij. Anonidis ʒ. j. nucleor. Persicorum sicc. ʒ. ij. sem. Alkekeng. Paliuri ana ʒ. ij. Milii Solis ʒ. j. ß. Apii, Petroselini, Fœnicul. Nasturtii ana ʒ. j. gummi Cerasorum aut Prunorum, Succini ana ʒ. j. resinæ Laricea coct. aut veræ Terebinth. ℥. ß. cineris cortic. Fabarum ʒ. j. Lapillorum oculor. Cancri dictorum ʒ. j. Cinamom. ℈. j.* fiat *pulvis tenuissimus*; cujus *Dosis ℈. j. ad ʒ. ß.* Vel ad *singulas ʒ.* addend. *Sacch. ℥. ß. solut. in aq. Anonidis*, vel cum *infusione gummi Tragacanth. facta in aqu. Linariæ* fiant *Tabellæ.* Notandum *Spiritum Terebinth. semel* atq; *iterum exaltatum, ad ℈. ß.* sumi posse loco *resinæ Laricea* & *sub finem cum ol. Cinamom. & Caryophyll. gutt. una aut altera* addi, *Tabellasq; has eleganter nec inconvenienter* colorari *Essentia Croci* aut *Tinctura ligni Santali rubr.*

9. *Tabellarum, Trochiscorum, vel Pulveris in Exulceratione Renum & Vesicæ,* à multis eo nomine, & in Ardore Urinæ, cum ex optato effectu assumptarum, etiam officinalium. ℞. *Nucleorum & medullæ sequentium seminum & fructuum excorticatorum recentium*, ut sunt *Amygdalarum dulc. Avellanarum, Pistaciorum Pinearum an. ℥. ß. Amygd. amar. Persicorum, Cerasorum an. ʒ. ij. Castanearum, Glandium, Peponum seu Cucurbit. an. ℥. ß. Melon. ʒ. ij. Hordei mund. Oryzæ mund. ana ʒ. iij. rad. Consolid. ʒ. ij. Glycyrrhizæ ℥. ß. Rosar. rubr. vel Balaust. semin. Portulac. Lactucæ, Endiviæ Psyllii, Lini, Gossipii, Cydoniorum, Malvæ vel Althææ, Myrti, Coriandri, Alkekengi, Anisi, Apii veri dicti Petrosel. ana ʒ. j. semin. Papav. alb. ℥. ß. Hyoscyam. ʒ. ij. ossa Dactylor. num. v. gummi Cerasorum, Prunorum ana ʒ. ij. Arabici, Tragacanth. ana ʒ. j. lachrymæ Laricea aut*

Abietin.

Abietin. cocta ad indurat. aut si haberi possit Terebinth. veræ ℥.ß. *Thuris,Succini an.*ʒ.j. *succ. Glycyrrhizæ, Amyli an.* ʒ.ij. *Acaciæ vel Hypocistid.* ʒ.j.ß. *Sanguinis draconis* ʒ.ß. (*Opii* non nisi in doloribus urgentibus ʒ.j.) *Boli aut Terræ sigill cujuscunq;* ʒ. vj. *Corall.rub lapid. Osteocoll. oculor. Cancri ana* ʒ.ij. *Spodii* ʒ.j. *cineris Priapi tauri vel cervi* ʒ.ß. *Santali rub* ʒ.j. *sacch. cand. & Penidii an.* ℥.j. fiat *pulvis*, cujus *Dosis à* ʒ.ß. *ad* ʒ.j. *per se vel in aq. appropriatis.* Vel ne citò corrumpatur add. *Sacch.*℥.x. & cum *aq.Anonidis,Malvæ, Parietariæ, Hederæ terrestris, Fragorum* pro lubitu *cum vel sine infusione gummi Tragacanth.* fiant *Tabellæ* aut *Trochisci.*

10. *Aquæ ex Fellib. detersivæ externæ*, & in auditûs difficultate & læsione, cum maximo commodo auribus sæpè instillatæ. ℞. *rad. Raphani, Porri, Cæparum an.* ℥.j. *Cyclami.* ℥.ß. *Helleb. alb.* ʒ.j. *herb. sicc. Origani* ʒ.iij. *Rutæ, Majoranæ ana* ʒ.ij. *flor. Lavandu.* ʒ.j. *semin.Fœnicul, Cymini, ana* ʒ.j. *bacc. Lauri num.xv.* contusis adde *Fellis vaccini* ℥.j. *Vini albi q.s. ad pultem formand.* Destillentur in B.M. Similem habes, in hoc libro Observat. fol.120.

11. *Aquæ Viridis*, in serpentibus ulceribus, inprimis faucium & oris, sensibili emolumento, aliquoties applicatæ. ℞. *Aeruginis æris* ʒ.j. *Auripigmenti* ʒ.j.ß. *trita subtiliss.* coquantur *in Vini alb.* ℥.iiij. *ad mediæ partis consumpt. post refrigerat.* addend. *aq. Rosar. & Solani ana* ℥.j.ß. vel *duo priora cum Nitri & Aluminis pondere* ℈.j. *æquali* coquantur *in aquis Rosar. & Plantag.* ℥.iiij. aliam habes, in hoc libro Observationum fol.405.

12. *Unguenti de Tutia* in oculorum epiphora

phora & pruritu singularis, & cum levamine subitaneo, in oculorum canthos inditi. ℞. *Aeruginis æris gr.xij. Camph.ʒ.j. Tutiæ præparat. ℥.ß. usq. ad ℥.j.ß. Butyri recent. cum aq. Rosar. liquefacti & cocti ʒ. vj.* misce *decenter* ut fiat *Unguentum.*

Ultimo, *Syruporum de Cerasis, Ribes & Fragis*, gratissimorum. De *Cerasis* & *Ribes præparatio* ad mentem & modum Autoris eadem est, coquitur *succus colatus affusa aq. Rosar. cum Sacch. portione, non ad sufficientem syruporum consistentiam, qui dein in Sole ad effervescendum* collocatur. *Fragorum* fit *ex benè maturis in vino infusis, infusionibus aliquoties repetitis & post cum Sacch. portione ad Syrup. consistentiam* coctis.

MEDI-

MEDICAMENTORUM DOMESTICORUM AUTORIS reliquorum, quorum fructuosos effectus, in Lib. Observationum recenset, celata manente descriptione; cum suis succedaneis κατάλογος.

ELIXIR *Vitæ* restaurans, & spiritus animales cum vitalibus conservans, est essentia, cujus vices subire possunt, *Aqua Vitæ*, *Aurea Langii*, aut *Balsamus Embryon. Elixir Vitæ Matthioli* & similes.

Balsamus Arthriticus in articulorum doloribus, contusionibus tendinum, nervorum, in defluxionibus, Aurium tinnitu, Ventriculi imbecillitate, Colicis doloribus, miré, externè illitus utilis & juvans, succedat suo modo *Aqua Arthritica Augustanorum.*

Aqua Narcotica, & *Aqua Vitæ Narcotica* ferè conveniunt, laudatissima in doloribus externis Articulorum, podagricis & Arthriticis, aliisque à flatibus, defluxionibus & tumoribus, ortis, externè adhibita: assumi insuper potest *cochlear. quant.* ad dolores sedandos: huic substitui potest *Tinctura aliqua opii cum aliis anodynis & corrigentibus; Castoreo & Camphora.*

Syrupus de papavere seu Diacodium simplex,

plex, ab *officinali* non nisi in pondere & præparationis modo recedit quare loco ejus officinale subservire potest.

Diacodium compositum, in defluxionibus, tenuibus, acribus in pectus decumbentibus, expertum remedium, ancilletur *Diacodium Compositum* Montani aut Actuarii.

Narcoticum tabellatum: Tabellæ: extracti; infusionis; rubræ narcoticæ; opiatæ. Extractum opii, narcoticum. Diacodium tabellatum. Soporiferum, & Nepenthes. Laudana opiata tutissima sunt, quæ omnia basi conveniunt, quibusdam tantum accidentibus variant, quibus quilibet, suum sibi probatum *Nepenthes* substituere potest.

Vomitorium seu Aqua Nucum viridium magni fructus, blandum & tutum, ast certissimum *Vomitorium*, quòd & mirè, alia, admixtum adjuvat, cujus vices, aliud blandum & lene, supplere poterit, fit ex *Nucibus viridibus, Raphano & Aceto certa mensura compositis & destillatis*.

Diacydonium purgans; spissius, clarum; lucidum scammoneatum. Extractum diacydonium; cydon. purgans, pulpæ cydoniorum purgans. Diapomorum purgans. hæc *purgantia* omnia, non nisi certis circumstantiis variant, in fundamento conveniunt, *universalia purgantia* existunt blandè tamen educentia, unde non inconve-

convenienter *Extracta* & alia *panchymagoga* & *hologoga* in eorum locum succedere possunt.

Extractum citronatũ purgans; Confectio de Citro purgans; Extractum citri purgans ejusdem conditionis, cùm proximè præcedentibus sunt, suo modo ad ea accedit Guidonis, cujus descriptio, in Augustanorum Pharmacopœja legitur.

Electuarium consuetum purgans & aliud in Hydrope licèt *universalia* sint *purgantia*, quia tamen *Hydragogis* abundant, ad ducendas aquas, sunt appropriata, quibus alia *universalia*, cum *hydragogis* succenturientur.

Tabellæ purgantes; albæ purgantes; extracti purgantis; parum & non nisi forma, seu compositionis modo, à superioribus *universalibus* sine molestia *purgantibus* deviant, iisdem itaque *substitutis* egent.

Tabellæ electuarii diarhodon purgantis gratissimæ iisdem, cum superioribus, virtutibus pollent, & inter *universalia purgantia* ascribuntur, & *panchymagoga* pro vicariis agnoscunt.

Pilulæ Antipodagricæ & nervoso generi convenientes ad humores, nervos irrigantes, expungendos aptissimæ, parum absunt, ab iis, quæ partes ipsarum tenent, in hoc libro Observationum, fol. 507. descriptæ, & de *Hermodactylis*.

Cauterium potentiale; indolens, citò operationem suam absolvens, sine molestia & dolore, parum

linarum pedum internodia ejúsmodi multa devorare solita fuerit, & ab eo tempore, ab omni *gallinarum* esu abstinuerit & abhorruerit.

Argentum vivum, casu innoxiè assumptum & excretum.

HYdrargyrum, in occluso *vase aquario* reconditum, cùm casu mulier ebibisset, *aquam* inesse existimans, in pago quodam, statim timore perculsa, ad me consilii causâ properavit, atque in itinere, magnam illius, & in hypocausto meo quoque, involuntariè per secessum elapsi copiam excrevit, nec quid mali postea est passa.

FINIS.

MEDI-

MEDICAMENTORUM, IN HOC LIBRO OBSERVAtionum, Autori domesticorum, non descriptorum, quorum tamen fructuosi successûs meminit,

ἀνακεφαλαίωσις ἀνάλεκτος.

AD LECTOREM.

FELIX PLATERUS, Felicis ex fratre Thoma Med. Nepos.

AVIDE Lector, ne fortè, quorundam Medicamentorum, Patruo meo felicissimo, domesticorum & familiarium, celata hactenus descriptio, te, à studiosa harum Observationum, lectione, & fructuoso usu, abducat remoramq; tibi faciat, auxiliares manus porrigere ex parte, operæ-pretium esse duxi. In vestibulo, te non lateat, dicta Medicamenta domestica, in Patrui felicis memoriæ, Opere Practico absoluto, ita latere, ut diligentem & doctum ejus lectorem, non lateant; quod studio ab ipso factum, tum quia artificiosa nonnullorum compositio, ab imperitis manib. sinistrè fabrefacta, & minus opportunè adhibita, immedicabili noxæ ansam

præbere, & sic eorum famæ, quid detrahere posset; tumne fructuosus, casu dexterè adhibitus usus, Aginatoribus Agyrtis, cum Doctis Medicis, communis esset: ne tamen vel inofficiosi vel invidiâ marcescentis Medici, notam mihi inurerem, constitui Eorum, quæ ad aliquorum Φαρμακοποιῶν manus jam pervenerunt descriptiones, & tui juris facere: Reliquorũ verò, quia ut operosa satis, longas descriptiones postularent, & sic præter institutum, novus huic Operi attexendus foret tractatus, succedanea & quæ vice eorũ exhiberi possunt, subjungere tandiu, donec Opus Φαρμακευτικὸν, in Præfatione Patrui optimi, promissum, aura divina, conatuum meorum velis repletis, ad puplici juris portũ, appellat; interim Avide Lector, si & illis uti aveas, ego, Patrui & Parentis lacte nutritus, ut ea parata semper in promptu habeo & asservo, optato pretio, ea tibi redimenda offero, sic ut ἰητρῶν παῖδα ad Hip. mentem decet. Ave.

MEDI-

MEDICAMENTORUM DOMESTICORUM AUTORIS, quorum in hoc libro Observationum successus non mediocres enarrantur, & quæ, partim in aliquorum φαρμακοποιῶν manibus versantur; partim sub tectis nominibus, in Opere ejus, Practico, descriptæ sunt;

ἀπογραφή.

1. TABELLARUM *Diacarthami seu Diacnici*, quæ in eo ab Arnoldi de Villa-nova variant, quòd in longè *minori Dosi* exhibeantur; ℞. *Diagrydii* ʒ.ij.ß. *Turbith.* ʒ.iiij. *medullæ sem. Carthami* ʒ.iij. *specierum Diatragacanthi frig.* ʒ.j.ß. *carnium Cydoniorum exsiccat.* ʒ.j. *cort. Citri sicc. Zingib. Cinamom. ad* ʒ.ß. *Sacch. candi* ℥.ß. *communis*, dissoluti *in aq. Rosar. & Cinam.* ℥.iiij. fiant *Tabellæ*. Vel aliter paucis immutatis, ℞. *Diagryd.* ʒ.ij.ß. *Turbith.* ʒ.iiij. *medullæ semin. Cartham.* ʒ.iij. *Cinamom.* ʒ.j. *Caryophyl.* ℈.j. *Zingib.* ʒ.ß. *sem. Fœnic.* ʒ.ß. *Coriand.* ℈.j. *cort. Citri sicc. Rosar. rubr. ana* ʒ.ß. *Sacch. cand.* ℥.ß. *Sacchari communis* ʒ.iiij, fiant *Tabellæ* ut superiores: vel cum *infusione gummi Tragacanth. facta in aq. Rosar. & Cinamom. Dosis à* ʒ.j. *ad* ʒ.ij. Notandum *Tabellas* has raró in majore quantitate parandas, quia aliâs non leve periculum subest, ob non exactam *Diagrydii* misturam.

2. *Pilularum de Hermodactylis*, quorum in defluxionibus præcavendis & avertendis, eximiæ vires, sæpè comprobatæ sunt. ℞. *Hermodactyl. vero-*

rum excort. ℥.ß. *Aloës, Turbith, Agarici an.* ʒ.j.ß. *Rh. Myrobal. citrin. & chebul. ana* ʒ.j. *Mastich.* ℈.ij. *Euphorbii* ℈.j. *Zingib. semin. Cymini ana* ʒ.ß. *Croci orient.* ℈. excipiantur *Melle* vel *syrup. Rosar. solut.* fiat *massa pillar.* quæ acui potest *Diagryd.* ʒ.j. vel *trochis. Alhandal* ℈.ij. vel fortiorum; ℞. *Aloës* ʒ.vj. *Myrobal. citrin.* ʒ.j. *Turbith. Hermodactyl. verorum ana* ʒ.ß. *Rhabarb.* ʒ. *Salis gemmæ, Zingib. ana* ℈.ß. *Diagryd. & trochiscor. Alhandal. ana* ℈.iij.ß. & vel cum *syrup. Rosarum solut.* vel *succo Chamæpityos, Rutæ* aut *Brassicæ* fiat *massa pilul.*

3. *Syrupi Magistralis purgantis*, in Defluxionibus à Cerebro humido ortis, cum successu sæpiùs usurpati. ℞. *radic. Fœnicul.* ℥.ij. *Ireos* ℥.j. *Acori, Cyperi, Enulæ ana* ℥.ß. *Glycyrrhizæ* ℥.j.ß. *herb. Fœnicul. Verbenæ, Euphrasiæ, Betonicæ, Fumariæ ana M.ij. Thymi, Hyssopi ana M.iij. flor. Stœchad. Anthos, Borrag. ana p.ij. semin. Fœnicul.* ℥.ß. *Carui, Anisi, Seseleos, Sileris montani, Rutæ an.* ʒ.ij. *Passul. par. xx. Sennæ select.* ℥.iiij. *Polypodii, sem. Carthami conquass. an.* ℥.iij. *Agaric. trochisc.* ℥.j. *Turbith* ℥.ß. (*Rhabarb.* in ditioribus ʒ.j.ß.) *Zingib.* ʒ.ij. *Cinamom.* ℥.ß. *Sacch.* ℥.iij. Coquantur *omnia*, & ut artis est, fiat *Syrup. Magist. aromat.*

4. *Electuarii Antipodagrici*, in absumendis superfluis, per nervorum ductus descendentibus, cerebri humiditatibus, commodi reperti. ℞. *Zarsæ parillæ* ʒ.vj. *sem. Hyperic.* ℥.j. *fol. Chamædr. Chamæpit. an.* ℥.j. *flor. Betonic.* ʒ.j. *rad. Aristoloch. rotund.* ʒ.vj. *Angelic.* ʒ.ij. *Caryophyl.* ʒ.j. *Croci gran. vj. ras. Cornu Cervi, Eboris an.* ʒ.j. *Succini* ʒ.j. *Corall.* ʒ.ß. *Ad* ℥.j. *pulveris* sumatur *Sacchari coct. cum s.q. aq. Rosar.* ℥.iij. fiat *Electuarium* instar *Opiat.*

5. Ta-

5. *Tabellarum de Absinthio*, in Ventriculi imbecillitate & compresione, post febres intermittentes; & Cardialgiis, multoties fructuosè exhibitarum, officinalium ideò factarum in quibusdam apud nos Pharmacopol. ℞. *Nucis moschatæ* ʒ.ij. *Cinamom. Zingib. an.* ʒ.j. *Piperis* ℈.ß. *Zedoariæ rad. Imperat. an.* ʒ.ß. *fol. Majora. Absinth. ana* ℈.j. *Sacch. solut. in vino albo generoso* ℥.vj. fiant *Tabell.* Vel parum immutatarum. ℞. *Nucis moschat.* ʒ.j. *Cinam.* ℈.ij. *Zingib.* ʒ.ß. *Piperis gr.vj. Zedoar. rad. Imperat. an.* ℈.j. *fol. Major. Absinth. an.* ℈.j. *Sacch. quartarium j.* cum *infusione gummi Tragacanth. in Balsam. Embryon. aut aq. Cinamom.* fiant *Tabellæ.*

6. *Tabellarum de Nuce moschata*, ad Cerebri & Nervorum corroborationem, & frigidæ intemperiei eorũ correctionem, utilissimarum compertarum. ℞. *Nucis moschat. num.iij. vel* ℥.ß. *rad. Pyrethri* ʒ.j. *fol. Majoranæ, Salviæ fl. Lavand. Anthos ana* ʒ.ß. *sem. Nigell.* ℈.j. *Cinamom.* ʒ.j.ß. *Caryophyl. Galangæ ana* ʒ.ß. *Sacch. soluti in s. q. aq. Salviæ*, fiant *Tabellæ*, ab his non multum recedunt in hoc libro Observationum descriptæ fol.122.

7. *Pulveris Aromatici Tertii*, earundem virium. ℞. *Cinamom.* ʒ.ij. *Nucis moschat. Galangæ ana* ʒ.j.ß. *Caryophyll.* ʒ.j. *Piperis, Zingib. Zedoariæ, sem. Fœnicul. Anisi, Sileris mont. Pæoniæ, fol. Majoranæ ana* ʒ.ß. misce fiat *Pulvis.*

8. *Tabellarum & Pulveris contra Calculum*, in Renum & Vesicæ calculis, in multis felicissimo successu usurpatarum, & in aliquibus,

Pharmacopoliis nostris, officinalium. ℞. *rad. Lauri, Liquirit. ana ʒ. ij. Anonidis ʒ. j. nucleor. Persicorum sicc. ʒ. ij. sem. Alkekeng. Paliuri ana ʒ. ij. Milii Solis ʒ. j. ß. Apii, Petroselini, Fœnicul. Nasturtii ana ʒ. j. gummi Cerasorum aut Prunorum, Succini ana ʒ. j. resinæ Laricea coct. aut veræ Terebinth.* ℥. ß. *cineris cortic. Fabarum ʒ. j. Lapillorum oculor. Cancri dictorum ʒ. j. Cinamom.* ℈. j. fiat *pulvis tenuissimus*; cujus *Dosis* ℈. j. *ad* ʒ. ß. Vel ad *singulas* ʒ. addend. *Sacch.* ℥. ß. *solut. in aq. Anonidis*, vel cum *infusione gummi Tragacanth. facta in aqu. Linariæ* fiant *Tabellæ*. Notandum *Spiritum Terebinth. semel* atq; *iterum exaltatum, ad* ℈. ß. sumi posse loco *resinæ Laricea* & *sub finem cum ol. Cinamom. & Caryophyll. gutt. una aut altera* addi, *Tabellasq; has eleganter nec inconvenienter* colorari *Essentia Croci* aut *Tinctura ligni Santali rubr.*

9. *Tabellarum, Trochiscorum, vel Pulveris in Exulceratione Renum & Vesicæ,*

à multis eo nomine, & in Ardore Urinæ, cum ex optato effectu assumptarum, etiam officinalium. ℞. *Nucleorum & medullæ sequentium seminum & fructuum excorticatorum recentium*, ut sunt *Amygdalarum dulc. Avellanarum, Pistaciorum Pinearum an.* ℥. ß. *Amygd. amar. Persicorum, Cerasorum an.* ʒ. ij. *Castanearum, Glandium, Peponum seu Cucurbit. an.* ℥. ß. *Melon.* ʒ. ij. *Hordei mund. Oryzæ mund. ana* ʒ. iij. *rad. Consolid.* ʒ. ij. *Glycyrrhizæ* ℥. ß. *Rosar. rubr. vel Balaust. semin. Portulac. Lactucæ, Endiviæ Psyllii, Lini, Gossipii, Cydoniorum, Malvæ vel Althææ, Myrti, Coriandri, Alkekengi, Anisi, Apii veri dicti Petrosel. ana* ʒ. j. *semin. Papav. alb.* ℥. ß. *Hyoscyam.* ʒ. ij. *ossa Dactylor. num. v. gummi Cerasorum, Prunorum ana* ʒ. ij. *Arabici, Tragacanth. ana* ʒ. j. *lachrymæ Laricea aut*

Abietin. cocta ad indurat. aut si haberi possit Terebinth. veræ ℥.ß. *Thuris, Succini an.* ʒ j. *succ. Glycyrrhizæ, amyli an.* ʒ. ij. *Acaciæ vel Hypocistid.* ʒ. j.ß. *Sanguinis draconis* ʒ.ß. (*Opii* non nisi in doloribus urgentibus ʒ j.) *Boli aut Terræ sigill cujuscunq,* ʒ. vj. *Corall. rub lapid. Osteocoll. oculor. Cancri ana* ʒ. ij. *Spodii* ʒ j. *cineris Priapi tauri vel cervi* ʒ.ß. *Santali rub* ʒ.j. *sacch. cand. & Penidii an.* ℥. j. fiat *pulvis*, cujus *Dosis à* ʒ.ß. *ad* ʒ.j. *per se vel in aq. appropriatis.* Vel ne citò corrumpatur add. *Sacch.* ℥.x. & cum *aq. Anonidis, Malvæ, Parietariæ, Hederæ terrestris, Fragorum* pro lubitu *cum vel sine infusione gummi Tragacanth.* fiant *Tabellæ* aut *Trochisci.*

10. *Aquæ ex Fellib. detersivæ externæ,* & in auditûs difficultate & læsione, cum maximo commodo auribus sæpè instillatæ. ℞. *rad. Raphani, Porri, Cæparum an.* ℥. j. *Cyclam.* ℥.ß. *Helleb. alb.* ʒ. j. *herb. sicc. Origani* ʒ. iij. *Rutæ, Majoranæ ana* ʒ. ij. *flor. Lavand.* ʒ. j. *semin. Fœnicul, Cymini, ana* ʒ. j. *bacc. Lauri num.* xv. contusis adde *Fellis vaccini* ℥ j. *Vini albi q. s. ad pultem formand.* Destillentur in B.M. Similem habes, in hoc libro Observat. fol. 120.

11. *Aquæ Viridis*, in serpentibus ulceribus, in primis faucium & oris, sensibili emolumento, aliquoties applicatæ. ℞. *Aeruginis æris* ʒ. j. *Auripigmenti* ʒ. j.ß. *trita subtiliss.* coquantur *in Vini alb.* ℥. iiij. *ad mediæ partis consumpt. post refrigerat.* addend. *aq. Rosar. & Solani ana* ℥. j.ß. vel *duo priora cum Nitri & Aluminis pondere* ℈. j. *æquali* coquantur *in aquis Rosar. & Plantag,* ℥. iiij. aliam habes, in hoc libro Observationum fol. 405.

12. *Unguenti de Tutia* in oculorum epiphora

phora & pruritu singularis, & cum levamine sub
taneo, in oculorum canthos inditi. ℞. *Aeruginis a*
gr.xij. Camph.ʒ.j. Tutiæ præparat. ℥.ß. usq. ad ℥.j.ß. B
tyri recent. cum aq. Rosar. liquefacti & cocti ʒ. vj. misc
decenter ut fiat *Unguentum.*

Ultimo, *Syruporum de Cerasis, Ribes &*
Fragis, gratissimorum. De *Cerasis & Ribes præpa*
ratio ad mentem & modum Autoris eadem est, co
quitur *succus colatus affusa aq. Rosar. cum Sacch. portio*
ne, non ad sufficientem syruporum consistentiam, qui dein
in Sole ad effervescendum collocatur. *Fragorum* fit ex
benè maturis in vino infusis, infusionibus aliquoties
repetitis & post cum Sacch. portione ad
Syrup. consistentiam
coctis.

MEDI-

MEDICAMENTORUM DOMESTICORUM AUTORIS reliquorum, quorum fructuosos effectus, in Lib. Observationum recenset, celata manente descriptione, cum suis succedaneis

κατάλογος.

ELIXIR *Vitæ* restaurans, & spiritus animales cum vitalibus conservans, est essentia, cujus vices subire possunt, *Aqua Vitæ*, *Aurea Langii*, aut *Balsamus Embryon. Elixir Vitæ Matthioli* & similes.

Balsamus Arthriticus in articulorum doloribus, contusionibus tendinum, nervorum, in defluxionibus, Aurium tinnitu, Ventriculi imbecillitate, Colicis doloribus, mirè, externè illitus utilis & juvans, succedat suo modo *Aqua Arthritica Augustanorum.*

Aqua Narcotica, & *Aqua Vitæ Narcotica* ferè conveniunt, laudatissima in doloribus externis Articulorum, podagricis & Arthriticis, aliisque à flatibus, defluxionibus & tumoribus, ortis, externè adhibita: assumi insuper potest *cochlear. quant.* ad dolores sedandos: huic substitui potest *Tinctura aliqua opii cum aliis anodynis & corrigentibus*; *Castoreo & Camphora.*

Syrupus de papavere seu Diacodium simplex,

convenienter *Extracta* & alia *panchymagoga* & *hologoga* in eorum locum succedere possunt.

Extractum citronatū purgans; Confectio de Citro purgans; Extractum citri purgans ejusdem conditionis, cùm proximè præcedentibus sunt, suo modo ad ea accedit Guidonis, cujus descriptio, in Augustanorum Pharmacopœja legitur.

Electuarium consuetum purgans & aliud in Hydrope licèt *universalia* sint *purgantia*, quia tamen *Hydragogis* abundant, ad ducendas aquas, sunt appropriata, quibus alia *universalia*, cum *hydragogis* succenturientur.

Tabellæ purgantes; albæ purgantes; extracti purgantis; parum & non nisi forma, seu compositionis modo, à superioribus *universalibus* sine molestia *purgantibus* deviant, iisdem itaque *substitutis* egent.

Tabellæ electuarii diarhodon purgantis gratissimæ iisdem, cum superioribus, virtutibus pollent, & inter *universalia purgantia* ascribuntur, & *panchymagoga* pro vicariis agnoscunt.

Pilulæ Antipodagricæ & nervoso generi convenientes ad humores, nervos irrigantes, expungendos aptissimæ, parum absunt, ab iis, quæ partes ipsarum tenent, in hoc libro Observationum, fol. 507. descriptæ, & de *Hermodactylis*.

Cauterium potentiale; indolens, citò operationem suam absolvens, sine molestia & dolore, parum

parum abest, ab eo, quod in hoc libro Observ fol. 570. annotatum, ejus loco etiam sumi pot *Lapis infernalis* seu *septicus* variè à variis descriptus.

Hydromel Malvaticū & Oxymel veru ad incidendum, abstergendum, penetrandum, nc inutiles *Mellis & aquæ, Mistura & Potus cocti*, gratiss mi à multis parantur, qui modum ignorant, vic eorum utantur *Oxymel. & Oxysacchro simpl.* quod i officinis prostat.

Quod ad reliquorum nonnullorum, celatas de scriptiones pertinet, sciendum, eas, non singulares nec Autori domesticas, sed communiores esse, Sco pum & Indicationes, respicientes, quales peritus Medicus, Morbo, Causis & symptomat. cognitis & perspectis, indicantibus & coindicantibus, juvantibus & lædentibus, manuductus, semper in promptu habet.

Ἀντίθεσις Ἰατροῦ ἀλήτου καὶ ἀληθοῦς,

Ἰητρὸς πώγωνος, μύστακα σφόδρα λυγίζων,
Μαρσίππου Ἀσκληπιοῦ κλεφθέντα τε κλάζει
Δυσφώνως, Νηπενθέα φάρμακα καὶ Πανάκειαν·
Ἰητὴρ δ᾽ ἀκέων καὶ νούσων φύσιας εἰδώς.

* * * * * *

OBSER-

OBSERVATIONUM, FELICIS PLATERI, INDEX PRIMUS:

Catalogum & seriem, singularum Observationum continens, ac Faciem Methodi, totius Operis, Authori singularis, ostendens.

LIBRI PRIMI

Observationes, in Functionum, Sensus & Motus, læsionibus.

In Mentis imbecillitate, Observationes.

In Mentis consternatione Observat.

Mmm

In Mentis alienatione Observat.

In Tactus læsione.

In Visus læsione.

In Auditus læsione.

In Motus impotentia.

Mmm 4

In Motu depravato.

In Respirationis defectu.

Voci

In Respiratione prava.

In Transitus per gulam defectu.

In Dejectionis defectu.

In Mictionis defectu.

In Partus defectu.

In Actus Venerei defectu.

In Salacitate.

In Conceptus defectu.

LIBRI SECUNDI
Observationes in Doloribus.

In Febribus.

Febris

Fe

In Capitis dolore.

In Oculorum dolore.

Palpe-

In Aurium dolore.

In Narium dolore.

In Oris dolore.

In Dentium dolore.

In Faucium dolore.

In Pectoris dolore.

In Cordis dolore.

Ventri-

In Ventris dolore.

In Hypochondriaco dolore.

Calcul

In Genitalium dolore.

In Podicis dolore.

In Habitus corporis dolore.

In Superficiei corporis dolore.

LIBRI TERTII
Observationes in Vitiis.
In Deformatione.

In Discoloratione.

Ecthyma

In Extuberantia.

Tum

In Defœdatione.

In Consumptione.

In Partium excretione.

In Partium procidentia.

In Spermatica excretione.

In Sanguinea excretione.

In Pu-

In Purulenta excretione.

In Aquosa excretione.

In Exspuitione.

In Vomitione.

In Mictione.

Mictio

In Dejectione.

Deject

In Sordida excretione.

In Animalium excretione.

In inanimatorum excretione.

In Terrestrium excretione, & quorundam è corpore sectione.

In Rerum externarum excretione.

OBSER

OBSERVATIONUM
FELICIS PLATERI
INDEX SECUNDUS,
Hiſtoriarum, Morborum & Remediorum ferè omnium, ordine literario, κατὰ θεωρίαν præmonſtrans.

A.

Tumo

In Defœdatione.

In Consumptione.

In Partium excretione.

In Par-

In Partium procidentia.

In Spermatica excretione.

In Sanguinea excretione.

In Purulenta excretione.

In Aquosa excretione.

In Exspuitione.

In Vo-

In Vomitione.

In Mictione.

Mictio

In Dejectione.

In Sordida excretione.

In Animalium excretione.

In Inanimatorum excretione.

In Terrestrium excretione, & quorundam è corpore sectione.

In Rerum externarum excretione.

OBSER-

OBSERVATIONUM
FELICIS PLATERI
INDEX SECUNDUS,
Historiarum, Morborum & Remediorum ferè omnium, ordine literario, καθοδηγίαν præmonstrans.

A.

Leucophleg.

C.

externa

Claudi

E.

Exulceratio

unde

pus

H.

Hydropi-

L.

Lactan-

P.

Podagra

Rrr 2

A Pru-

Suffusio

V.

Verruca

lue

Meada

Menda quæ præter ſpem irrepſerunt (Benevole Lector) ſic emenda.

Fol.21. Linea 23. lege Artemiſia. fol.22. l.9. fol. 169. l.1.3 Tragacanth. f.27.l.4. Aggregat. f.34. l.1. convulſione. f.56.l.1 juvenem. fol.94 l.21. fol.651.l.13. dyſpnœa. fol.103. l.16. Mentis conſternatione. f.106.l.6. Tutiæ. f.117.l.24. ſcarificatione. f.120. l.8. ſulphur. fol.130.l.13. ſtuporem. fol.135. l.1.30. fol. 136. l.1. f.138.l.10 l.20. fol.158.l.20.f.159.l.6. fol.191.l 1. chamæpityos f.144.l.7. Phlyctænas. f.149.l.8.f.159 l.15. Marchaſitæ. fol.158. l.5. Lapathi. fol.190.l.5. Mithridatii. f.209.l 31. Turbith. f.222. l.3. Fœnigræc. fol.226. l.16. dele, ris. f.255. l.15. lege Impotentiæ. f.256.l.ult. querela. f.267.l.1. ſeſeleos. f.269.l.7. Rubiæ majoris. fol.365. l.23. fiat. f.377.l.17. fol.380 l.15. Ceruſſa. fol.392. in titulo Narium dolore. f.492.l.2. dele, parillæ. fol.492.l.23. lege brachii. f.499.l.11. Pentaphylli. fol.596. l.5. Oſteocollæ. fol.591. l.22. Pſilothrum. l 27. Pſilothra. f.592.l.4. Pſilothro. f.647.l.30. Inteſtina fol.686.l.1. illic. fol.720.l.3. Unde f.777.l.30. Rhaſis. f.790.l.31. unc. fol.820.l.20. dele ℥.j. ante ſacch. fol.879. l.29. lege cum. In litera C Indicis ſecundi ad cataplaſmata adde Cataplaſma in glandis intumeſcentia 684. cum addit. ibid.

F I N I S.

Meada

Menda quæ præter ſpem irrepſerunt (Benevole Lector) ſic emenda.

Fol.21. Linea 23. lege Artemiſia. fol.22. l.9. fol. 169. l.1.3. Tragacanth. f.27.l.4. Aggregat. f.34. l.1. convulſione. f.56.l.1. juvenem. fol.94 l.21. fol.651.l.13. dyſpnœa. fol.103. l.16. Mentis conſternatione. f.106.l.6. Tutiæ. f.117.l.24. ſcarificatione. f.120. l.8. ſulphur. fol. 130. l.13. ſtuporem. fol.135. l.1.30. fol. 136. l.1. f.138.l.10 l.20. fol.158.l.20. f.159. l.6. fol.191. l 1. chamæpityos. f.144.l.7. Phlyctænas. f.149.l.8. f.159 l.15. Marchaſitæ. fol.158. l.5. Lapathi. fol.190.l.5. Mithridatii. f.209.l 31. Turbith. f.222. l.3. Fænigræc. fol.226. l.16. dele, ris. f.255. l.15. lege Impotentia. f.256. l.ult. querela. f.267.l.1. ſeſeleos. f.269.l.7. Rubiæ majoris. fol.365. l.23. fiat. f.377.l.17. fol.380 l.15. Ceruſſa. fol.392. in titulo Narium dolore. f.492.l.2. dele, parillæ. fol.492.l.23. lege brachii. f.499.l.11. Pentaphylli. fol.596. l.5. Oſteocollæ. fol.591. l.22. Pſilothrum. l 27. Pſilothra. f.592.l.4. Pſilothro. f.647.l.30. Inteſtina fol.686.l.1. illic. fol.720.l.3. Unde f.777.l.30. Rhaſis. f.790.l.31. unc. fol.820.l.20. dele ℥.j. ante ſacch. fol.879. l.29. lege cum. In litera C Indicis ſecundi ad cataplaſmata adde Cataplaſma in glandis intumeſcentia 684. cum addit. ibid.

F I N I S.